

YÜKSEKÖĞRETİM KANUNU

Kanun Numarası : 2547
Kabul Tarihi : 4/11/1981
Yayımlandığı Resmî Gazete : Tarih : 6/11/1981 Sayı : 17506
Yayımlandığı Düstur : Tertip : 5 Cilt : 21 Sayfa : 3

BİRİNCİ BÖLÜM

Kanunun Amacı, Kapsamı ve Tanımlar

Amaç:

Madde 1 – Bu kanunun amacı; yükseköğretimle ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim - öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esasları bir bütünlük içinde düzenlemektir.

Kapsam:

Madde 2 – Bu kanun; yükseköğretim üst kuruluşlarını, bütün yükseköğretim kurumlarını, bağlı birimlerini ve bunlarla ilgili faaliyet ve esasları kapsar.

(Değişik ikinci fıkra: 15/8/2017-KHK-694/44 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/41 md.) Milli Savunma Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığına bağlı yükseköğretim kurumlarıyla ilgili özel kanun hükümleri saklıdır.

Tanımlar:

Madde 3 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/1 md.)

Bu Kanunda geçen kavram ve terimlerin tanımları aşağıda belirtilmiştir.

a) Yükseköğretim: Milli eğitim sistemi içinde, ortaöğretime dayalı, en az dört yarı yılı kapsayan her kademedeki eğitim - öğretimin tümüdür.

b) Üst Kuruluşlar: Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kuruldur.

c) **(Değişik birinci paragraf: 29/6/2001 - 4702/1 md.)** Yükseköğretim Kurumları: Üniversite ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunların bünyesinde yer alan fakülteler, enstitüler, yüksekokullar, konservatuvarlar, araştırma ve uygulama merkezleri ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı meslek yüksekokulları ile bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın ve kazanç amacına yönelik olmamak şartı ile vakıflar tarafından kurulan meslek yüksekokullarıdır.

(Değişik: 3/4/1991 - 3708/1 md.) Yüksek teknoloji enstitüsü, özellikle teknoloji alanlarında yüksek düzeyde araştırma, eğitim - öğretim, üretim, yayın ve danışmanlık yapan, kamu tüzel kişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip bir yükseköğretim kurumudur.

d) Üniversite: Bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumudur.

e) Fakülte: Yüksek düzeyde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayın yapan; kendisine birimler bağlanabilen bir yükseköğretim kurumudur.

f) Enstitü: Üniversitelerde ve fakültelerde birden fazla benzer ve ilgili bilim dallarında lisans üstü, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama yapan bir yükseköğretim kurumudur.

g) Yüksekokul: Belirli bir mesleğe yönelik eğitim öğretime ağırlık veren bir yükseköğretim kurumudur.

h) Konservatuvar: Müzik ve sahne sanatlarında sanatçı yetiştiren bir yükseköğretim kurumudur.

ı) **(Değişik: 13/2/2011-6111/170 md.)** Meslek Yüksekokulu: Belirli mesleklere yönelik nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan, yılda iki veya üç dönem olmak üzere iki yıllık eğitim-öğretim sürdüren, önlisans derecesi veren bir yükseköğretim kurumudur.

j) Uygulama ve Araştırma Merkezi: Yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretimin desteklenmesi amacıyla çeşitli alanların uygulama ihtiyacı ve bazı meslek dallarının hazırlık ve destek faaliyetleri için eğitim - öğretim, uygulama ve araştırmaların sürdürüldüğü bir yükseköğretim kurumudur.

k) Bölüm: Amaç, kapsam ve nitelik yönünden bir bütün teşkil eden, birbirini tamamlayan veya birbirine yakın anabilim ve anasanat dallarından oluşan; fakültelerin ve yüksekokulların eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve uygulama birimidir. Anabilim dalı ve anasanat dalları bilim ve sanat dallarından oluşur. Yükseköğretimdeki çeşitli birimlerin ortak derslerini vermek üzere rektörlüğe bağlı bölümler de kurulabilir.

l) **(Değişik: 22/2/2018-7100/2 md.)** Öğretim Elemanları: Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri, öğretim görevlileri ve araştırma görevlileridir.

m) **(Değişik: 22/2/2018-7100/2 md.)** Öğretim Üyeleri: Yükseköğretim kurumlarında görevli profesör, doçent ve doktor öğretim üyeleridir.

(1) Profesör: En yüksek düzeydeki akademik unvana sahip kişidir.

(2) Doçent: Üniversitelerarası Kurul tarafından verilen doçentlik akademik unvanına sahip kişidir.

(3) Doktor Öğretim Üyesi: Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan akademik unvana sahip kişidir.

n) **(Değişik: 22/2/2018-7100/2 md.)** Öğretim Görevlisi: Yükseköğretim kurumlarında okutulan dersleri vermek, uygulama yapmak veya yaptırmakla yükümlü olan öğretim elemanıdır.

o) **(Mülga: 22/2/2018-7100/2 md.)**

p) **(Mülga: 22/2/2018-7100/2 md.)**

r) **(Değişik: 13/2/2011-6111/170 md.)** Ön Lisans: Ortaöğretim yeterliliklerine dayalı, en az iki yıllık bir programı kapsayan nitelikli insan gücü yetiştirmeyi amaçlayan veya lisans öğretiminin ilk kademesini teşkil eden bir yükseköğretimdir.

s) Lisans: Ortaöğretime dayalı, en az sekiz yarı yıllık bir programı kapsayan bir yükseköğretimdir.

t) **(Değişik birinci cümle: 19/11/2014-6569/25 md.)** Lisans Üstü: Yüksek lisans ve doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık ve sanatta yeterlik eğitimi kapsar ve aşağıdaki kademelere ayrılır.

(1) Yüksek Lisans: (Bilim uzmanlığı, yüksek mühendislik, yüksek mimarlık, master): Bir lisans öğretimine dayalı, eğitim - öğretim ve araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

(2) Doktora: Lisansa dayalı en az altı veya yüksek lisans veya eczacılık veya fen fakültesi mezunlarınca Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlığa dayalı en az dört yarı yıllık programı kapsayan ve orijinal bir araştırmanın sonuçlarını ortaya koymayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

(3) Tıpta Uzmanlık: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre yürütülen ve tıp doktorlarına belirli alanlarda özel yetenek ve yetki sağlamayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

(4) Sanatta Yeterlik: Lisansa dayalı en az altı, yüksek lisansa dayalı en az dört yarı yıllık programı kapsayan ve orijinal bir sanat eserinin ortaya konulmasını, müzik ve sahne sanatlarında ise üstün bir uygulama ve yaratıcılığı amaçlayan doktora düzeyinde lisans üstü bir yükseköğretim eşdeğeridir.

(5) **(Ek: 19/11/2014-6569/25 md.)** Veteriner Hekimlikte Uzmanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından düzenlenen esaslara göre yürütülen ve veteriner hekimlere belirli alanlarda özel yetenek ve yetki sağlamayı amaçlayan bir yükseköğretimdir.

u) Yükseköğretim Eğitim Türleri: Yükseköğretimde eğitim - öğretim türleri örgün, açık, dışarıdan (ekstern) ve yaygın eğitimdir.

(1) Örgün Eğitim: Öğrencilerin, eğitim - öğretim süresince ders ve uygulamalara devam etme zorunluluğunda oldukları bir eğitim - öğretim türüdür.

(2) Açık Eğitim: Öğrencilere radyo, televizyon ve eğitim araçları vasıtasıyla yapılan bir eğitim - öğretim türüdür.

(3) Dışarıdan Eğitim (Ekstern Eğitim): Yükseköğretimin belirli dallarında, devam zorunluluğu olmaksızın sadece yarı yıl içi ve sonu sınavlarına katılma zorunluluğu bulunan bir eğitim - öğretim türüdür. Bu eğitimi izleyen öğrenciler ortak zorunlu dersler ile gerekli görülen bazı dersleri, ilgili yükseköğretim kurumlarınca mesai saatleri dışındaki uygun saatlerde düzenlenecek derslerde alırlar.

(4) Yaygın Eğitim: Toplumun her kesimine ve değişik alanlarda bilgi ve beceri kazandırma amacı güden bir eğitim - öğretim türüdür.

v) **(Ek : 29/6/2001 - 4702/1 md.)** Mesleki ve Teknik Eğitim Bölgesi : Bir veya daha fazla meslek yüksekokulu ile öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilmiş mesleki ve teknik orta öğretim kurumlarından oluşan eğitim bölgesidir.

y) **(Ek: 16/2/2016-6676/3 md.)** Doktora Sonrası Araştırma: Doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık veya sanatta yeterlik eğitimi

sonrasındaki yedi yıl içerisinde bir yükseköğretim kurumunda azami üç yıl süre ile gerçekleştirilen araştırma yoluyla deneyim kazanımıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Amaç:

Madde 4 – Yükseköğretimin amacı:

a) Öğrencilerini;

(1) ATATÜRK İnkılapları ve ilkeleri doğrultusunda ATATÜRK milliyetçiliğine bağlı,

(2) Türk milletinin milli, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerini taşıyan, Türk olmanın şeref ve mutluluğunu duyan,

(3) Toplum yararını kişisel çıkarının üstünde tutan, aile, ülke ve millet sevgisi ile dolu,

(4) Türkiye Cumhuriyeti Devletine karşı görev ve sorumluluklarını bilen ve bunları davranış haline getiren,

(5) Hür ve bilimsel düşünce gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip, insan haklarına saygılı,

(6) Beden, zihin, ruh, ahlak ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı şekilde gelişmiş,

(7) İlgi ve yetenekleri yönünde yurt kalkınmasına ve ihtiyaçlarına cevap verecek, aynı zamanda kendi geçim ve mutluluğunu sağlayacak bir mesleğin bilgi, beceri, davranış ve genel kültürüne sahip, vatandaşlar olarak yetiştirmek,

b) Türk Devletinin ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütün olarak, refah ve mutluluğunu artırmak amacıyla; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak ve hızlandıracak programlar uygulayarak, çağdaş uygarlığın yapıcı, yaratıcı ve seçkin bir ortağı haline gelmesini sağlamak,

c) Yükseköğretim kurumları olarak yüksek düzeyde bilimsel çalışma ve araştırma yapmak, bilgi ve teknoloji üretmek, bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişme ve kalkınmaya destek olmak, yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliği yapmak suretiyle bilim dünyasının seçkin bir üyesi haline gelmek, evrensel ve çağdaş gelişmeye katkıda bulunmaktır.

Ana ilkeler:

Madde 5 – Yükseköğretim, aşağıdaki "Ana ilkeler" doğrultusunda planlanır, programlanır ve düzenlenir:

a) Öğrencilere, ATATÜRK inkılapları ve ilkeleri doğrultusunda ATATÜRK milliyetçiliğine bağlı hizmet bilincinin kazandırılması sağlanır.

b) Milli Kültürümüz, örf ve adetlerimize bağlı, kendimize has şekil ve özellikleri ile evrensel kültür içinde korunarak geliştirilir ve öğrencilere, milli birlik ve beraberliği kuvvetlendirici ruh ve irade gücü kazandırılır.

c) Yükseköğretim kurumlarının özellikleri, eğitim - öğretim dalları ile amaçları gözetilerek eğitim - öğretimde birlik ilkesi sağlanır.

d) Eğitim - öğretim plan ve programları, bilimsel ve teknolojik esaslara, ülke ve yöre ihtiyaçlarına göre kısa ve uzun vadeli olarak hazırlanıp sürekli olarak geliştirilir.

e) Yükseköğretimde imkan ve fırsat eşitliğini sağlayacak önlemler alınır.

f) **(Değişik: 3/4/1991 - 3708/2 md.)** Üniversiteler ile yüksek teknoloji enstitüleri ve bunlar içindeki fakülte, enstitü ve yüksekokullar, Cumhurbaşkanınca yapılan yükseköğretim planlaması çerçevesinde (...) ¹ kanunla kurulur.

g) Meslek elemanı yetiştiren bakanlıklara bağlı yüksekokullar, Yükseköğretim Kurulunun tespit edeceği esaslara göre Cumhurbaşkanı kararı ile kurulur. ²

h) Yükseköğretim kurumlarının geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, genişletilmesi ve bütün yurda yaygınlaştırılması amacına yönelik olarak yenilerinin açılması, öğretim elemanlarının yurt içinde ve dışında yetiştirilmeleri ve görevlendirilmeleri, üretim - insangücü - eğitim unsurları arasında dengenin sağlanması, yükseköğretime ayrılan kaynakların ve ihtisas gücünün dağılımı, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri doğrultusunda ülke, çevre ve uygulama alanı ihtiyaçlarının karşılanması, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim - öğretimi de kapsayacak şekilde planlanır ve gerçekleştirilir.

ı) **(Değişik: 29/5/1991 - 3747/1 md.)** Yükseköğretim kurumlarında, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Türk dili, yabancı dil, 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği zorunlu derslerdendir. Ayrıca, zorunlu olmamak koşuluyla beden eğitimi veya güzel sanat dallarındaki derslerden birisi okutulur. Bütün bu dersler en az iki yarı yıl olarak programlanır ve uygulanır. ³

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Üst Kuruluşlar

Yükseköğretim Kurulu:

Madde 6 – (Değişik: 2/12/1987 - KHK - 301/1 md.)

a. Yükseköğretim Kurulu, tüm yüksek öğretimi düzenleyen ve yükseköğretim kurumlarının faaliyetlerine yön veren, bu kanunla kendisine verilen görev ve yetkiler çerçevesinde özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, bir kuruluştur. Yükseköğretim Kuruluna; Yükseköğretim Denetleme Kurulu (...) ⁴ ile gerekli planlama, araştırma, geliştirme, değerlendirme, bütçe, yatırım ve koordinasyon faaliyetleri ile ilgili birimler bağlıdır.

b. **(İptal: Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2018/117, K: 2023/212 Sayılı Kararı ile.) (Yeniden Düzenlenen fıkra:18/6/2025-7551/5 md.)** Yükseköğretim

¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "kalkınma plan ve programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve" ibaresi "Cumhurbaşkanınca yapılan" şeklinde değiştirilmiş, aynı bentte yer alan "Yükseköğretim Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Yükseköğretim Kurulunun tespit edeceği esaslara göre Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

³ 4/4/2015 tarihli ve 6645 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "yabancı dil" ibaresinden sonra gelmek üzere "20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununa göre iş güvenliği uzmanı olabilecek mezunları yetiştiren fakültelerde iş sağlığı ve güvenliği" ibaresi eklenmiştir.

⁴ 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu maddede yer alan "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

Kurulu, Cumhurbaşkanı tarafından; rektörlük ve öğretim üyeliğinde başarılı hizmet yapmış profesörlere öncelik vermek suretiyle seçilen yedi, temayüz etmiş üst düzeydeki Devlet görevlileri veya emeklileri arasından seçilen yedi, Üniversitelerarası Kurulca, Kurul üyesi olmayan profesör öğretim üyelerinden seçilip Cumhurbaşkanı tarafından atanan yedi olmak üzere toplam yirmi bir kişiden oluşur.

Üniversitelerarası Kurulca seçilenlerden bir ay içinde Cumhurbaşkanı tarafından atanmayanların yerine yeni adayların seçimleri iki hafta içinde yapılmadığı takdirde, Cumhurbaşkanınca doğrudan atama yapılır.

Kamu kurum ve kuruluşlarında görevli olanlardan üyeliğe seçilenlerin kurumlarıyla ilişkileri devam eder.

c. Yükseköğretim Kurulu Organları; Genel Kurul, Başkan ve Yürütme Kurulu'ndan ibarettir.

Yükseköğretim Genel Kurulu, yukarıdaki (b) fıkrasında yazılı kişilerden oluşur. Genel Kurul her yarı yılda en az üç defa toplanır. Başkanın çağrısı veya üyelerin en az üçte birinin yazılı isteği üzerine olağanüstü toplantılar yapılabilir.

Cumhurbaşkanı, Kurul üyeleri arasından dört yıl süreyle bir Başkan seçer. Kanun ve yönetmelik hükümleriyle Yükseköğretim Genel Kurulu ve Yürütme Kurulu kararlarının uygulanmasından sorumlu olan Başkan, Kurulu temsil eder, seçimi Kurula verilen akademik personelin ve diğer kişilerin atamalarını yapar.

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanı, gerekli gördüğü hallerde, Kurula katılır ve başkanlık eder.

Yürütme Kurulu, Başkan dahil dokuz kişiden oluşur. Yürütme Kuruluna katılacak olan ve Genel Kurul üyeleri arasından seçilecek iki başkan vekilinden biri Kurul Başkanınca; diğeri ise Genel Kurul tarafından seçilir. **(Değişik üçüncü cümle:18/6/2025-7551/5 md.)** Yürütme Kuruluna katılacak diğer altı üyenin dördü Cumhurbaşkanınca doğrudan seçilen; ikisi ise Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilip Cumhurbaşkanınca atanan üyeler arasından Genel Kurul tarafından seçilir. **(Ek: 23/12/1988 - KHK - 351/13 md.;Mülga son cümle: 2/7/2018 – KHK-703/135 md.)⁵**

Başkan, Yükseköğretim Genel Kurulu ile Yürütme Kurulu'na başkanlık eder. Başkanın yokluğunda, Başkanın görevlendirdiği başkan vekillerinden biri Başkana vekalet eder.

Genel Kurul, Yükseköğretim Kanunu ile kendisine verilen görevlerden, Yükseköğretim kurumlarının öğretiminin planlanması, düzenlenmesi, yönetilmesi ve denetlenmesi, yönetmeliklerin hazırlanması, yükseköğretim üst kuruluşlarıyla, üniversitelerce hazırlanan bütçelerin tetkik ve onaylanması (...) ⁵ dışında kalan yetki ve görevlerinden uygun gördüğü bölümleri Yürütme Kuruluna devredebilir.

Yükseköğretim Genel Kurulu'nun toplantı nisabı ondört, Yürütme Kurulu'nun toplantı nisabı ise altıdır. Genel Kurul ile Yürütme Kurulu'nda kararlar toplantıya katılanların oy çokluğu ile alınır. Oylamalarda eşitlik olması halinde, Başkanın oyu iki sayılır.

⁵ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, (c) fıkrasının beşinci paragrafında yer alan "diğer altı üyenin ikisi" ibaresi "diğer altı üyenin dördü" şeklinde değiştirilmiş, yedinci paragrafında yer alan "Yükseköğretimin planlanması" ibaresi "Yükseköğretim kurumlarının öğretiminin planlanması" şeklinde değiştirilmiş, aynı paragrafta yer alan "ile rektörlüklere aday gösterme" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

d. Yürütme Kurulu'nun Başkan ve Üyelerinin ücretleri 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre en yüksek Devlet memuruna ödenen aylık (ek gösterge, yan ödeme ve her çeşit tazminatlar dahil) iki katını geçmemek üzere Cumhurbaşkanınca tesbit edilir. Yürütme Kurulunda görev alanlara ayrıca kamu kurumlarınca ücret ödenmez. Emekli olanların ise emekli aylıklarının ödenmesine devam olunur. Yürütme Kurulu'nda görev alan kamu personelinin her türlü özlük hakları saklı kalır ve aylıksız izinli sayılırlar.⁶

Yükseköğretim Genel Kurulunun Yürütme Kurulu dışında kalan üyelerine ödenecek toplantıya katılma ücreti (huzur hakkı), her toplantı için devlet memur aylıkları kat sayısının (4000) rakamı ile çarpımı sonucunda bulunacak meblağdır. Ancak, bir yılda onikiden fazla toplantıya katılma ücreti (huzur hakkı) ödenemez.

e. Yürütme Kurulu üyeleri sürekli görev yaparlar. Kurul Başkanı ve Yürütme Kurulu üyeleri; kamu yararına çalışan dernek ve kurumlar ile vakıflar ve bunların kurmuş olduğu kurum ve kuruluşlarda herhangi bir ücret almadan görev yapma ve Cumhurbaşkanınca verilecek geçici görevler dışında herhangi bir kamu kuruluşunda ve özel kuruluşlarda çalışamazlar.⁶

Cumhurbaşkanınca görevlendirme dışında herhangi bir nedenle bir yıl içinde yıllık izin, hastalık ve mazeret izinleri hariç bir ay hizmete devam etmeyen Yürütme Kurulu üyeleri görevlerinden ayrılmış sayılırlar.

f. Yükseköğretim Kurulunun, asli görevleri ile ilişkileri kesilmeyen üyeleri hariç, diğer üyeleri, seçim ve göreve devamlarında, kanunlarda öngörülen yaş haddine tabi değildirler.

Yükseköğretim Kurulunun görevleri:

Madde 7 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/3 md.)

Yükseköğretim Kurulunun görevleri;

a) Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak,

b) Yükseköğretim kurumları arasında bu Kanunda belirlenen amaç, ilke ve hedefler doğrultusunda birleştirici, bütünleştirici, sürekli, ahenkli ve geliştirici işbirliği ve koordinasyonu sağlamak,

c) Üniversite çalışmalarının en verimli düzeyde sürdürülmesi için büyümenin sınırlarını tespit etmek ve yaz öğretimi, gece öğretimi, ikili öğretim gibi tedbirler almak,

d) Devlet kalkınma planlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesi içinde;

(1) (Mülga: 2/7/2018 – KHK-703/135 md.)

(2) Bir üniversite içinde fakülte, enstitü ve yüksekokul açılmasına, birleştirilmesi veya

⁶ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, (d) fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu'na" ibaresi ve (e) fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibareleri "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

kapatılması ile ilgili olarak doğrudan veya üniversitelerden gelecek önerilere dayalı kararlar almak ve gereği için Milli Eğitim Bakanlığına sunmak,

Yükseköğretim kurumları içinde bölüm, anabilim ve anasanat dalları ile uygulama ve araştırma merkezi açılması, birleştirilmesi veya kapatılması; konservatuvar, meslek yüksekokulu veya destek, hazırlık okul veya birimleri kurulması ile ilgili olarak doğrudan veya üniversitelerden gelecek öneriler üzerine karar vermek,

Eğitim - öğretimin aksaması sonucunu doğuracak olaylar dolayısıyla öğrenime ara verilmesine veya tekrar başlatılmasına ilişkin olarak üniversitelerden gelecek önerilere göre veya doğrudan karar verip uygulatmak,

(3) (Mülga: 2/7/2018 – KHK-703/135 md.)

(4) (Ek: 18/6/2017-7033/13 md.) Yükseköğretim kurumlarının ihtisaslaşmasına yönelik çalışmalar yapmak ve bu konuda karar vermek.

e) Yükseköğretim kurumlarında eğitim - öğretim programlarının asgari ders saatlerini ve sürelerini, öğrencilerin yatay ve dikey geçişleriyle ve yüksekokul mezunlarının bir üst düzeyde öğrenim yapmalarına ilişkin esasları Üniversitelerarası Kurulun da görüşlerini alarak tespit etmek,

f) Üniversitelerin ihtiyaçlarını, eğitim - öğretim programlarını, bilim dallarının niteliklerini, araştırma faaliyetlerini, uygulama alanlarını, bina, araç, gereç ve benzeri imkanlar ve öğrenci sayılarını ve diğer ilgili hususları dikkate alarak; üniversitelerin profesör, doçent ve doktor öğretim üyesi kadrolarını dengeli bir oranda tespit etmek,⁷

g) Her yıl üniversitelerin verecekleri faaliyet raporlarını inceleyerek değerlendirmek; üstün başarı gösterenlerle, yeterli görülmeyenleri tespit etmek ve gerekli önlemleri almak,

h) Üniversitelerin her eğitim - öğretim programına kabul edeceği öğrenci sayısı önerilerini inceleyerek kapasitelerini tespit etmek; insangücü planlaması, kurumların kapasiteleri ve öğrencilerin ilgi ve yetenekleri doğrultusunda ortaöğretimdeki yönlendirme esaslarını da dikkate alarak öğrencilerin seçilmesi ve kabul edilmesi ile ilgili esasları tespit etmek,

ı) Yükseköğretim kurumlarında ve bu kurumlara girişte imkan ve fırsat eşitliği sağlayacak önlemleri almak,

j) Her eğitim - öğretim programında öğrencilerden alınacak harca ait ilgili yükseköğretim kurumlarının önerilerini inceleyerek karara bağlamak,

k) Yükseköğretim üst kuruluşları ile üniversitelerce hazırlanan bütçeleri tetkik ve onayladıktan sonra Milli Eğitim Bakanlığına sunmak,

l) Rektörlerin disiplin işlemlerini kovuşturmak ve karara bağlamak, öğretim elemanlarından bu Kanunda öngörülen görevleri yerine getirmekte yetersizliği görülenler ile bu Kanunla belirlenen yükseköğretimin amaç, ana ilkeleri ve öngördüğü düzene aykırı harekette bulunanları rektörün önerisi üzerine veya doğrudan, normal usulüne göre, yükseköğretim kurumları ile ilişkilerini kesmek (...)⁸,

m) Çeşitli bilim ve sanat alanlarında bilimsel milli komiteler ve çalışma grupları kurmak,

⁷ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiştir.

⁸ Anayasa Mahkemesi’nin 22/12/2011 tarihli ve E.:2010/20, K.:2011/166 sayılı Kararıyla; bu bentte yer alan “veya denenmek üzere başka bir yükseköğretim kurumuna atamak” ibaresi iptal edilmiştir.

n) Gerekğinde yeni kurulan veya gelişmekte olan üniversitelere gelişmiş üniversitelerin eğitim - öğretim ve eleman yetiştirme alanlarında yapacağı katkıyı gerçekleştirmek için gelişmiş üniversiteleri görevlendirmek ve bu konudaki uygulama esaslarını tespit etmek,

o) Vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumlarının bu Kanun hükümlerine göre açılması hususundaki görüş ve önerilerini Milli Eğitim Bakanlığına sunmak, bu kurumlara ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ve bunları gözetmek, denetlemek,

p) Yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarından alınmış ön lisans, lisans ve lisans üstü diplomaların denkliğini tespit etmek,

r) Bu Kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Yükseköğretim Denetleme Kurulu:

Madde 8 –

a. Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran, Yükseköğretim Kuruluna bağlı bir kuruluştur.

b. Kuruluş ve İşleyişi:

Yükseköğretim Denetleme Kurulu:

(1) (**Değişik: 3/10/2016-KHK-676/84 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/68 md.**) Yükseköğretim Kurulu tarafından profesörler ve bakanlık merkez teşkilatlarında en az on yıl müfettiş veya denetçi olarak çalışanlar arasından önerilecek onbeş üyeden,

(2) Yargıtay, Danıştay ve Sayıştay tarafından gösterilecek üçer aday arasından Yükseköğretim Kurulu tarafından seçilip önerilecek birer üyeden,

(3) Milli Savunma Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığınca seçilecek birer üyeden,⁹ oluşur.

Bu suretle tespit edilen Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerinin atanmaları, cari usullere göre yapılır.

Yükseköğretim Denetleme Kurul Başkanı, bu kurul üyeleri arasından Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından atanır.

(**Değişik dördüncü fıkra : 3/10/2016-KHK-676/84 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/68 md.**) Üyelerin görev süresi üç yıldır. Görev süreleri boyunca üyelerin kurumlarıyla ilişkileri kesilir. Üyelerin yaş haddi, öğretim üyelerinde olduğu gibidir.

(**Mülga birinci cümle : 3/10/2016-KHK-676/84 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/68 md.**) (...) Süreleri sona eren üyelerin yeniden seçilmeleri mümkündür. Herhangi bir nedenle üyeliğin normal süreden önce sona ermesi halinde, eski üyenin kalan süresini tamamlamak üzere aynı statüde yenisi seçilir.

⁹ 3/10/2016 tarihli ve 676 sayılı KHK'nin 84 üncü maddesiyle bu bentte yer alan "Genelkurmay Başkanlığı" ibaresi "Milli Savunma Bakanlığı" şeklinde değiştirilmiş, daha sonra bu hüküm 1/2/2018 tarihli ve 7070 sayılı Kanunun 68 inci maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

Kurul üyelerinin ücretleri, Yükseköğretim Kurulu üyelerine ödenen ücreti geçmeyecek şekilde Cumhurbaşkanınca tespit edilir. Emekli olarak seçilenlerin emekli maaşlarının ödenmesine devam edilir.¹⁰

Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyeleri, Cumhurbaşkanı ve Yükseköğretim Kurulu tarafından verilen istisnai geçici görevler dışında hiç bir kamu kuruluşu veya özel kuruluştta ücretli ve ücretsiz çalışamazlar. Üyelerden geçici görevlendirme dışında herhangi bir nedenle bir yıl içinde, yıllık izin hariç, toplam üç ay hizmete devam etmeyenler kuruldan ayrılmış sayılır.¹⁰

(Ek fıkra: 17/8/1983 - 2880/4 md.) (Mülga:15/4/2020-7243/1 md.)

(Ek fıkra: 9/5/2018-7141/2 md.) Kamu kurum ve kuruluşları, Yükseköğretim Kurulu Başkanlığının talebi üzerine, merkez teşkilatlarına ait kadrolarında bulunan müfettiş, denetçi ve alanında uzman personeli, yürütülen işlere yardımcı olmak üzere Yükseköğretim Denetleme Kurulunda iki yıla kadar görevlendirebilir. Görev süresi dolan personel aynı usulle yeniden görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilen personel, kurumlarından aylıklı izinli sayılır ve görevlendirmede geçen süreler fiilen kendi mesleklerinde geçirilmiş olarak kabul edilir.

Yükseköğretim Denetleme Kurulunun görevleri:

Madde 9 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/5 md.)

Yükseköğretim Denetleme Kurulunun görevleri;

- a) Yükseköğretim kurumlarında, eğitim - öğretim ve diğer faaliyetlerin bu Kanunda belirtilen amaca ve ana ilkelere uygunluğunu Yükseköğretim Kurulunca hazırlanacak esaslara göre ve onun adına denetlemek,
- b) Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından bu Kanunun 53 üncü maddesine göre istenen soruşturmaları yapmak,
- c) Yükseköğretim Kurulu tarafından bu Kanuna göre verilecek diğer görevleri yapmaktır.

Kaynak aktarımı:¹¹

Madde 10 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/6 md.)

(...)¹¹

(Mülga bir ilâ yedinci fıkra: 17/2/2011-6114/11 md.)

(Ek fıkra: 18/6/2008-5772/1 md.) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının bir önceki yıla ait bütçe geliri ile bütçe gideri farkının % 25'i her yıl şubat ayı sonuna kadar Yükseköğretim Kurulu hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutarı, bir yandan Yükseköğretim Kurulu

¹⁰ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, 8 inci maddenin altıncı fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde ve yedinci fıkrasında yer alan "Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

¹¹ Bu madde başlığı "Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi:" iken, 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiş, maddede yer alan "Kuruluş, işleyiş ve görevleri:" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

bütçesinin (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetvelin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine ödenek olarak eklemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir. Sermaye ödenekleri, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir.¹²

(Ek fıkra: 18/6/2008-5772/1 md.) Ödenek kaydedilen tutarlar, öncelikle yükseköğretim kurumlarının bilimsel araştırma projeleri ile yurt içi ve yurt dışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim programlarının desteklenmesi, yurt içi ve yurt dışında öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştirilmesi ile Yükseköğretim Kurulunun fiziki ve beşeri altyapısının güçlendirilmesi amacıyla kullanılır.

(Ek fıkra: 18/6/2008-5772/1 md.; Değişik: 25/6/2009-5917/19 md.) Söz konusu hizmet ve faaliyetlere ilişkin olarak Yükseköğretim Kurulunca uygun görülen tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumlarına tahakkuk ettirilmek suretiyle ödenir. Yurt içi ve yurt dışında öğretim üyesi ve araştırmacı yetiştirilmesi amacıyla yükseköğretim kurumlarına ödenen tutarlar karşılığını bir yandan ilgili yükseköğretim kurumunun (B) işaretli cetveline öz gelir, diğer yandan (A) işaretli cetveline ödenek kaydetmeye ilgili yükseköğretim kurumu yetkilidir.

(Ek fıkra: 18/6/2008-5772/1 md.; Değişik: 25/6/2009-5917/19 md.) Bilimsel araştırma projeleri ile yurt içi ve yurt dışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim programlarının desteklenmesi amacıyla yükseköğretim kurumuna aktarılan tutarlar, ilgili yükseköğretim kurumunun bütçesine gelir kaydedilmeksizin, açılacak özel hesaplarda izlenir.

(Ek fıkra: 25/6/2009-5917/19 md.) Yurt içi ve yurt dışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim programlarının desteklenmesi amacıyla program yürütücüsü yükseköğretim kurumunun özel hesaplarda izlediği tutarlardan, programlardan yararlanan öğrencilere burs verilebilir. Burs tutarı, 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs Kredi Verilmesine İlişkin Kanuna göre, lisans öğrenimi gören öğrencilere ödenmekte olan burs tutarının üç katını geçemez. Öğretim elemanlarına ise bu Kanun, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu ve ilgili diğer mevzuatta yer alan kısıtlamalara bağlı olmaksızın 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin on katını geçmemek üzere ek ders ücreti ödenebilir. Ayrıca, program süresi ile sınırlı olmak kaydıyla program kapsamında yapılan her türlü harcamalar özel hesaptan karşılanır.

(Ek fıkra: 25/6/2009-5917/19 md.) Bilimsel araştırma projelerinin desteklenmesi için özel hesaba aktarılan tutarların harcanması ve muhasebeleştirilmesi ile yurt içi ve yurt dışı öğretim elemanı ve öğrenci değişim programlarının desteklenmesi amacıyla özel hesaba aktarılan tutarların kullanımı, bu kapsamda yapılacak ödemeler ile diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunca müştereken belirlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre denetlenir.

Üniversitelerarası Kurul:

¹² 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinin önceki yıldan devreden finansman fazlasının” ibaresi “Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığının bir önceki yıla ait bütçe geliri ile bütçe gideri farkının” olarak değiştirilmiştir.

Madde 11 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Üniversitelerarası Kurul, üniversite rektörleri (...) ¹³ ile her üniversite senatosunun o üniversiteden dört yıl için seçeceği birer profesörden oluşur.

Rektörler, Üniversitelerarası Kurula, bir yıl süre ile, üniversitelerin Cumhuriyet dönemindeki kuruluş tarihlerine göre, sıra ile, başkanlık yaparlar.

(Ek paragraf: 22/2/2018-7100/3 md.) Kurul bünyesinde Yönetim Kurulu kurulur. Yönetim Kurulu, Üniversitelerarası Kurul Başkanı ile fen-mühendislik, sağlık ve sosyal bilimler alanlarından üçer üye ve güzel sanatlar alanından bir üye olmak üzere toplam on bir üyeden oluşur. Üyeler, farklı yükseköğretim kurumlarında görev yapan profesör öğretim üyeleri arasından Üniversitelerarası Kurul tarafından bir yıl için seçilir. Süresi dolan üye yeniden seçilebilir. Üniversitelerarası Kurul, Yükseköğretim Kuruluna üye seçmek dışındaki görevlerini Yönetim Kuruluna devredebilir. Yönetim Kurulu ayda en az bir defa toplanır. Yönetim Kurulu üyelerine, Yükseköğretim Genel Kurulu üyelerine ödenen tutarda huzur hakkı aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.

Kurul, çalışmalarını kolaylaştırmak ve üniversitelerarasında ve uluslararası yükseköğretim kurumları ile işbirliğini düzenlemek amacı ile sürekli ve geçici birimler ve komisyonlar kurabilir. Bu birim ve komisyonların teşkil ve çalışma esasları Üniversitelerarası Kurulca belirlenir.

Kurul, en az yılda iki defa, aksi kararlaştırılmadıkça başkanın bağlı olduğu üniversitenin bulunduğu şehirde toplanır ve kurul gündemi önceden Milli Eğitim Bakanlığına, Yükseköğretim Kuruluna ve kurul üyelerine gönderilir.

Milli Eğitim Bakanı ve Yükseköğretim Kurul Başkanı gerekli gördüğü hallerde Kurulun toplantılarına katılabilir.

b. Görevleri

Üniversitelerarası Kurul akademik bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

(1) Yükseköğretim planlaması çerçevesinde, üniversitelerin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerini koordine etmek, uygulamaları değerlendirmek, Yükseköğretim Kuruluna ve üniversitelere önerilerde bulunmak,

(2) Teşkilat ve kadro yönünden ve Yükseköğretim Kurulu kararları doğrultusunda üniversitelerin öğretim üyesi ihtiyacını karşılayacak önlemleri teklif etmek,

(3) Üniversitelerin tümünü ilgilendiren eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak veya görüş bildirmek,

(4) Aynı veya benzer nitelikteki fakültelerin ya da üniversitelere veya fakültelere bağlı diğer yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretimine ilişkin ilkeler ve süreler arasında uyum sağlamak,

(5) Doktora ile ilgili esasları tespit etmek ve yurt dışında yapılan doktoraları, doçentlik ve profesörlük ünvanlarını değerlendirmek,

(6) **(Değişik: 22/2/2018-7100/3 md.)** Doçentlik başvurularında ilgili bilim veya sanat

¹³ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu paragrafta yer alan “, Genelkurmay Başkanlığının Silahlı Kuvvetlerden dört yıl için seçeceği bir profesör” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

alanında jüriler oluşturarak adayların yayın ve çalışmalarını Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen esas ve usuller kapsamında değerlendirip, yeterli yayın ve çalışmaya sahip olan adaylara doçentlik unvanı vermek,

(7) Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yükseköğretim Kurumları¹⁴

Yükseköğretim Kurumlarının görevleri:

Madde 12 – Bu kanundaki amaç ve ana ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumlarının görevleri;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insangücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

¹⁴ Vakıfların yükseköğretim kurumları kurabilmelerine, bu kurumların işleyişine, görev, yetki ve sorumluluklarına dair esaslarla ilgili olarak ek 2 - 15 inci maddelere bakınız.

Üniversite Organları

Rektör:

Madde 13 –

a) **(İptal birinci paragraf: Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2018/117, K: 2023/212 Sayılı Kararı ile.) (Yeniden Düzenlenen paragraf:18/6/2025-7551/6 md.)** Devlet ve vakıf üniversitelerine rektör, Cumhurbaşkanınca atanır. Vakıf üniversitelerinde rektör ataması, mütevelli heyetinin teklifi üzerine yapılır. Rektör, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü tüzel kişiliğini temsil eder.

Rektörlerin yaş haddi 67 yaştır. Ancak rektör olarak atanmış olanlarda görev süreleri bitinceye kadar yaş haddi aranmaz.

(Değişik birinci cümle: 20/8/2016-6745/14 md.) Rektör, çalışmalarında kendisine yardım etmek üzere, üniversitenin aylıklı profesörleri arasından en çok üç kişiyi kendi rektörlük görev süresiyle sınırlı olmak kaydıyla rektör yardımcısı olarak seçer. **(Ek: 2 /1/1990 - KHK - 398/1 md.; Aynen Kabul: 7/3/1990 - 3614/1 md.)** Ancak, merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde, gerekli hallerde rektör tarafından beş rektör yardımcısı seçilebilir.

Rektör yardımcıları, rektör tarafından (...) ¹⁵ atanır.

Rektör, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarında birisini yerine vekil bırakır. Rektör görevi başından iki haftadan fazla uzaklaştığında Yükseköğretim Kuruluna bilgi verir. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir rektör atanır.

b) Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Üniversite kurullarına başkanlık etmek, yükseköğretim üst kuruluşlarının kararlarını uygulamak, üniversite kurullarının önerilerini inceleyerek karara bağlamak ve üniversiteye bağlı kuruluşlar arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

(2) Her eğitim - öğretim yılı sonunda ve gerektiğinde üniversitenin eğitim öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri hakkında Üniversitelerarası Kurula bilgi vermek,

(3) Üniversitenin yatırım programlarını, bütçesini ve kadro ihtiyaçlarını, bağlı birimlerinin ve üniversite yönetim kurulu ile senatonun görüş ve önerilerini aldıktan sonra hazırlamak ve Yükseköğretim Kuruluna sunmak,

(4) Gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirmek veya bunlara yeni görevler vermek,

(5) Üniversitenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

(6) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Üniversitenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin devlet kalkınma plan, ilke ve hedefleri doğrultusunda planlanıp

¹⁵ 20/8/2016 tarihli ve 6745 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu paragrafta yer alan “beş yıl için” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

yürütülmesinde, bilimsel ve idari gözetim ve denetimin yapılmasında ve bu görevlerin alt birimlere aktarılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında birinci derecede yetkili ve sorumludur.

Senato:

Madde 14 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Senato, rektörün başkanlığında, rektör yardımcıları, dekanlar ve her fakülteden fakülte kurullarınca üç yıl için seçilecek birer öğretim üyesi ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden teşekkül eder.

Senato, her eğitim - öğretim yılı başında ve sonunda olmak üzere yılda en az iki defa toplanır.

Rektör gerekli gördüğü hallerde senatoyu toplantıya çağırır.

b. Görevleri: Senato, üniversitenin akademik organı olup aşağıdaki görevleri yapar:

(1) Üniversitenin eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetlerinin esasları hakkında karar almak,

(2) Üniversitenin bütününe ilgilendiren kanun ve yönetmelik taslaklarını hazırlamak veya görüş bildirmek,

(3) Rektörün onayından sonra Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girecek olan üniversite veya üniversitenin birimleri ile ilgili yönetmelikleri hazırlamak,

(4) Üniversitenin yıllık eğitim - öğretim programını ve takvimini inceleyerek karara bağlamak,

(5) Bir sınava bağlı olmayan fahri akademik ünvanlar vermek ve fakülte kurullarının bu konudaki önerilerini karara bağlamak,

(6) Fakülte kurulları ile rektörlüğe bağlı enstitü ve yüksekokul kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek karara bağlamak,

(7) Üniversite yönetim kuruluna üye seçmek,

(8) Bu kanunla kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Üniversite Yönetim Kurulu:

Madde 15 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Üniversite yönetim kurulu; rektörün başkanlığında dekanlardan, üniversiteye bağlı değişik öğretim birim ve alanlarını temsil edecek şekilde senatoca dört yıl için seçilecek üç profesörden oluşur.

Rektör gerektiğinde yönetim kurulunu toplantıya çağırır.

Rektör yardımcıları oy hakkı olmaksızın yönetim kurulu toplantılarına katılabilirler.

b. Görevleri: Üniversite yönetim kurulu idari faaliyetlerde rektöre yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

(1) Yükseköğretim üst kuruluşları ile senato kararlarının uygulanmasında, belirlenen plan ve programlar doğrultusunda rektöre yardım etmek,

(2) Faaliyet plan ve programlarının uygulanmasını sağlamak; üniversiteye bağlı birimlerin önerilerini dikkate alarak yatırım programını, bütçe tasarısı taslağını incelemek ve kendi önerileri ile birlikte rektörlüğe, vakıf üniversitelerinde ise mütevelli heyetine sunmak,¹⁶

(3) Üniversite yönetimi ile ilgili rektörün getireceği konularda karar almak,

(4) Fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurullarının kararlarına yapılacak itirazları inceleyerek kesin karara bağlamak,

(5) Bu kanun ile verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakülte Organları

Dekan:

Madde 16 –

a. **(Değişik: 14/4/1982 - 2653/2 md.)** Atanması: Fakültenin ve birimlerinin temsilcisi olan dekan, rektörün önereceği, üniversite içinden veya dışından üç profesör arasından Yükseköğretim Kurulunca üç yıl süre ile seçilir ve normal usul ile atanır. Süresi biten dekan yeniden atanabilir.

Dekan kendisine çalışmalarında yardımcı olmak üzere fakültenin aylıklı öğretim üyeleri arasından en çok iki kişiyi dekan yardımcısı olarak seçer. **(Ek: 2/1/1990 - KHK - 398/2 md.; Değiştirilerek Kabul: 7/3/1990 - 3614/2 md.)** Ancak merkezi açıköğretim yapmakla görevli üniversitelerde,gerekli hallerde açıköğretim yapmakla görevli fakültenin dekanı tarafından dört dekan yardımcısı seçilebilir.

Dekan yardımcıları, dekanca en çok üç yıl için atanır.

Dekana, görevi başında olmadığı zaman yardımcılarında biri vekalet eder. Göreve vekalet altı aydan fazla sürerse yeni bir dekan atanır.

b. Görev, yetki ve sorumlulukları:

(1) Fakülte kurullarına başkanlık etmek, fakülte kurullarının kararlarını uygulamak ve fakülte birimleri arasında düzenli çalışmayı sağlamak,

¹⁶ 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle; bu bentte yer alan "sunmak" ibaresinden önce gelmek üzere ",vakıf üniversitelerinde ise mütevelli heyetine" ibaresi eklenmiştir.

(2) Her öğretim yılı sonunda ve istendiğinde fakültenin genel durumu ve işleyişi hakkında rektöre rapor vermek,

(3) Fakültenin ödenek ve kadro ihtiyaçlarını gerekçesi ile birlikte rektörlüğe bildirmek, fakülte bütçesi ile ilgili öneriyi fakülte yönetim kurulunun da görüşünü aldıktan sonra rektörlüğe sunmak,

(4) Fakültenin birimleri ve her düzeydeki personeli üzerinde genel gözetim ve denetim görevini yapmak,

(5) Bu kanun ile kendisine verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakültenin ve bağlı birimlerinin öğretim kapasitesinin rasyonel bir şekilde kullanılmasında ve geliştirilmesinde gerektiği zaman güvenlik önlemlerinin alınmasında, öğrencilere gerekli sosyal hizmetlerin sağlanmasında, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayını faaliyetlerinin düzenli bir şekilde yürütülmesinde, bütün faaliyetlerin gözetim ve denetiminin yapılmasında, takip ve kontrol edilmesinde ve sonuçlarının alınmasında rektöre karşı birinci derecede sorumludur.

Fakülte Kurulu:

Madde 17 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte kurulu, dekanın başkanlığında fakülteye bağlı bölümlerin başkanları ile varsa fakülteye bağlı enstitü ve yüksekokul müdürlerinden ve üç yıl için fakültedeki profesörlerin kendi aralarından seçecekleri üç, doçentlerin kendi aralarından seçecekleri iki, doktor öğretim üyelerinin kendi aralarından seçecekleri bir öğretim üyesinden oluşur.¹⁷

Fakülte kurulu normal olarak her yarı yıl başında ve sonunda toplanır.

Dekan gerekli gördüğü hallerde fakülte kurulunu toplantıya çağırır.

b. Görevleri: Fakülte kurulu akademik bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

(1) Fakültenin, eğitim - öğretim, bilimsel araştırma ve yayım faaliyetleri ve bu faaliyetlerle ilgili esasları, plan, program ve eğitim - öğretim takvimini kararlaştırmak,

(2) Fakülte yönetim kuruluna üye seçmek,

(3) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.

Fakülte Yönetim Kurulu:

Madde 18 –

a. Kuruluş ve işleyişi: Fakülte yönetim kurulu, dekanın başkanlığında fakülte kurulunun üç yıl için seçeceği üç profesör, iki doçent ve bir doktor öğretim üyesinden oluşur.¹⁸

Fakülte yönetim kurulu dekanın çağırısı üzerine toplanır.

Yönetim kurulu gerekli gördüğü hallerde geçici çalışma grupları, eğitim - öğretim koordinatörlükleri kurabilir ve bunların görevlerini düzenler.

¹⁷ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu paragrafta yer alan “yardımcı doçentlerin” ibaresi “doktor öğretim üyelerinin” şeklinde değiştirilmiştir.

¹⁸ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu paragrafta yer alan “yardımcı doçentten” ibaresi “doktor öğretim üyesinden” şeklinde değiştirilmiştir.

b. Görevleri: Fakülte yönetim kurulu, idari faaliyetlerde dekana yardımcı bir organ olup aşağıdaki görevleri yapar:

- (1) Fakülte kurulunun kararları ile tespit ettiği esasların uygulanmasında dekana yardım etmek,
- (2) Fakültenin eğitim - öğretim, plan ve programları ile takvimin uygulanmasını sağlamak,
- (3) Fakültenin yatırım, program ve bütçe tasarısını hazırlamak,
- (4) Dekanın fakülte yönetimi ile ilgili getireceği bütün işlerde karar almak,
- (5) Öğrencilerin kabulü, ders intibakları ve çıkarılmaları ile eğitim - öğretim ve sınavlara ait işlemleri hakkında karar vermek,
- (6) Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.

Enstitüler

Organlar:

Madde 19 –

- a. Enstitünün organları, enstitü müdürü, enstitü kurulu ve enstitü yönetim kuruludur.
- b. Enstitü müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı enstitülerde bu atama doğrudan rektör tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir.

Müdürün, enstitüde görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur.

Müdüre vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir.

Enstitü müdürü, bu kanun ile dekanlara verilmiş olan görevleri enstitü bakımından yerine getirir.

- c. Enstitü kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve enstitüyü oluşturan ana bilim dalı başkanlarından oluşur.

- d. Enstitü yönetim kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları, müdürce gösterilecek altı aday arasından enstitü kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur.

- e. Enstitü kurulu ve enstitü yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri enstitü bakımından yerine getirirler.

Yüksekokullar

Organlar:

Madde 20 –

- a. Yüksekokulların organları, yüksekokul müdürü, yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kuruludur.

- b. Yüksekokul müdürü, üç yıl için ilgili fakülte dekanının önerisi üzerine rektör tarafından atanır. Rektörlüğe bağlı yüksekokullarda bu atama doğrudan rektör tarafından yapılır. Süresi biten müdür tekrar atanabilir.

Müdürün okulda görevli aylıklı öğretim elemanları arasından üç yıl için atayacağı en çok iki yardımcısı bulunur.

Müdüre vekalet etme veya müdürlüğün boşalması hallerinde yapılacak işlem, dekanlarda olduğu gibidir.

Yüksekokul müdürü, bu kanun ile dekanlara verilmiş olan görevleri yüksekokul bakımından yerine getirir.

c. Yüksek okul kurulu, müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ve okulu oluşturan bölüm veya ana bilim dalı başkanlarından oluşur.

d. Yüksekokul yönetim kurulu; müdürün başkanlığında, müdür yardımcıları ile müdürce gösterilecek altı aday arasından yüksekokul kurulu tarafından üç yıl için seçilecek üç öğretim üyesinden oluşur.

e. Yüksekokul kurulu ve yüksekokul yönetim kurulu, bu kanunla fakülte kurulu ve fakülte yönetim kuruluna verilmiş görevleri yüksekokul bakımından yerine getirirler.

Bölüm:

Madde 21 – Bir fakülte ya da yüksekokulda, aynı veya benzer nitelikte eğitim - öğretim yapan birden fazla bölüm bulunamaz.

Bölüm, bölüm başkanı tarafından yönetilir.

Bölüm başkanı; bölümün aylıklı profesörleri, bulunmadığı takdirde doçentleri, doçent de bulunmadığı takdirde doktor öğretim üyeleri arasından fakültelerde dekanca, fakülteye bağlı yüksekokullarda müdürün önerisi üzerine dekanca, rektörlüğe bağlı yüksekokullarda müdürün önerisi üzerine rektörce üç yıl için atanır. Süresi biten başkan tekrar atanabilir.¹⁹

Bölüm başkanı, görevi başında bulunamayacağı süreler için öğretim üyelerinden birini vekil olarak bırakır.

Herhangi bir nedenle altı aydan fazla ayrılmalarda, kalan süreyi tamamlamak üzere aynı yöntemle yeni bir bölüm başkanı atanır.

Bölüm başkanı, bölümün her düzeyde eğitim - öğretim ve araştırmalarından ve bölüme ait her türlü faaliyetin düzenli ve verimli bir şekilde yürütülmesinden sorumludur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Öğretim Elemanları

Öğretim üyelerinin görevleri:

Madde 22 –

a. Yükseköğretim kurumlarında ve bu kanundaki amaç ve ilkelere uygun biçimde önlisans, lisans ve lisansüstü düzeylerde eğitim - öğretim ve uygulamalı çalışmalar yapmak ve yaptırmak, proje hazırlıklarını ve seminerleri yönetmek,

b. Yükseköğretim kurumlarında, bilimsel araştırmalar ve yayımlar yapmak,

¹⁹ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “yardımcı doçentler” ibaresi “doktor öğretim üyeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

c. İlgili birim başkanlığınca düzenlenecek programa göre, belirli günlerde öğrencileri kabul ederek, onlara gerekli konularda yardım etmek, bu kanundaki amaç ve ana ilkeler doğrultusunda yol göstermek ve rehberlik etmek,

d. Yetkili organlarca verilecek görevleri yerine getirmek,

e. Bu kanunla verilen diğer görevleri yapmaktır.

Doktor Öğretim Üyesi:²⁰

Madde 23 – (Değişik: 22/2/2018-7100/4 md.)

a) Yükseköğretim kurumlarında açık bulunan doktor öğretim üyesi kadroları rektörlükçe ilan edilir. İlan edilen bu kadrolara fakültelerde dekan; diğer birimlerde müdürler, biri o birimin yöneticisi biri de o yükseköğretim kurumunun dışından olmak üzere üç profesör veya doçent tespit ederek bunlardan adayların her biri hakkında yazılı mütalaa isterler. Dekan veya ilgili müdür yönetim kurullarının görüşünü aldıktan sonra önerilerini rektöre sunar. Atama rektör tarafından en çok dört yıl süre ile yapılır. Her atama süresinin sonunda görev kendiliğinden sona erer. Görev süresi sona erenler yeniden atanabilirler.

b) Doktor öğretim üyeliğine atanabilmek için, doktora ile tıpta, dış hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak gerekir.

c) Yükseköğretim kurumları, doktor öğretim üyesi kadrosuna atama için Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.

Doçentlik ve atama:²¹

Madde 24 – (Değişik: 22/2/2018-7100/5 md.)

a) Doçentlik başvuruları, Üniversitelerarası Kurulca belirlenen takvime göre yılda en az iki kez yapılır. Doçentlik başvuruları için aşağıdaki şartlar aranır:²²

(1) Bir lisans diploması aldıktan sonra, doktora ile tıpta, dış hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olmak.

(2) Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî bir yabancı dil sınavından en az elli beş puan veya uluslararası geçerliliği Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen bir yabancı dil sınavından buna denk bir puan almış olmak; doçentlik bilim alanının belli bir yabancı dille ilgili olması halinde ise bu sınavı başka bir yabancı dilde vermek.

²⁰ Bu madde başlığı “Yardımcı Doçentliğe atama:” iken, 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

²¹ Bu madde başlığı “Doçentlik sınavı:” iken, 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

²² 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 2 nci maddesiyle, bu fıkra “takvime göre yılda” ibaresinden sonra gelmek üzere “en az” ibaresi eklenmiştir.

(3) Üniversitelerarası Kurulun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından her bir bilim veya sanat disiplininin özellikleri dikkate alınarak belirlenecek yeterli sayı ve nitelikte özgün bilimsel yayın ve çalışmalar yapmak.

b) Üniversitelerarası Kurul, adayın başvurduğu bilim veya sanat dalından beş kişilik bir jüri ve bu jüri için iki yedek üye tespit eder. İlgili bilim veya sanat dalında yeterli öğretim üyesinin bulunmaması halinde, jüri üç üye ile teşkil edilebilir.

Doçentlik sınav jürisinde yer alan asıl ve yedek üyeler, adayın yayın ve çalışmalarını değerlendirerek hazırladıkları ayrıntılı ve gerekçeli kişisel raporlarını Üniversitelerarası Kurula gönderirler. Asıl üyelerin hukuken geçerli bir mazerete dayalı olarak raporunu verememesi halinde, yedek üyelerin raporları, sırasına göre değerlendirmeye esas alınır. **(Değişik cümle: 15/4/2020-7243/2 md.)** Jüri üyelikleri, jüri, değerlendirmeye esas alınan raporlar ve başvuru sonucu ilgililere elektronik ortamda erişime açılır ve bu bilgiler, erişime açıldığı tarihi izleyen beşinci gün ilgililere tebliğ edilmiş sayılır.

c) Üniversitelerarası Kurulca yeterli yayın ve çalışmaya sahip olduğuna karar verilen adaya doçentlik unvanı verilir.

ç) Doçentlik başvurularında adayların yayın ve çalışmalarına ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

d) Yükseköğretim kurumları, doçent kadrosuna atama için, doçentlik unvanına sahip olmanın yanında Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim veya sanat disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler. Yükseköğretim kurumlarının belirlediği ek koşullar arasında sözlü sınavın yer alması halinde bu sınav Üniversitelerarası Kurul tarafından oluşturulacak jürilerce yapılır.

e) Doçentlik unvanına sahip olanlar yükseköğretim kurumları tarafından ilan edilen doçent kadrolarına başvurur. Doçent kadrosuna başvuran adayların durumlarını incelemek üzere rektör tarafından, varsa biri ilgili birim yöneticisi, en az biri de o üniversite dışından olmak üzere üç profesör tespit edilir. Bu profesörler her aday için ayrı ayrı olmak üzere birer rapor yazarlar ve kadroya atanacak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirirler. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun bu raporları göz önünde tutarak alacağı karar üzerine, rektör atamayı yapar.

Doçentliğe atama:

Madde 25 – (Mülga: 22/2/2018-7100/6 md.)

Profesörlüğe yükselme ve atama:

Madde 26 – (Değişik: 18/6/2008-5772/6 md.)

a) Profesörlüğe yükseltilerek atamada;

1) Doçentlik unvanını aldıktan sonra en az beş yıl süreyle, açık bulunan profesörlük kadrosu ile ilgili bilim alanında çalışmış olmak,

2) Doçentlik unvanını aldıktan sonra, ilgili bilim alanında özgün yayınlar veya çalışmalar yapmış olmak,
gerekir.

Yukarıdaki (2) numaralı bentteki yayınlardan biri, başvuru dosyasında başlıca araştırma eseri olarak belirtilir.

Üniversiteler, profesörlüğe yükseltilerek atama için aranan bu asgari koşulların yanında, Yükseköğretim Kurulunun onayını almak suretiyle, münhasıran bilimsel kaliteyi artırmak amacına yönelik olarak, bilim disiplinleri arasındaki farklılıkları da göz önünde bulundurarak, objektif ve denetlenebilir nitelikte ek koşullar belirleyebilirler.

b) Profesörlüğe yükseltilerek atama yapılabilmesi için:

1) Üniversitelerde veya yüksek teknoloji enstitülerinde atama yapılacak olan profesörlük kadroları, rektörlük tarafından ilan edilir.

2) Profesörlük kadrosuna başvuran adayların durumlarını ve bilimsel niteliklerini tespit etmek için üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunca en az üçü başka üniversitelerden veya yüksek teknoloji enstitülerinden olmak üzere ilan edilen kadronun bilim alanıyla ilgili beş profesör seçilir. Bu profesörler her aday için ayrı ayrı olmak üzere birer rapor yazarlar ve kadroya atanacak birden fazla aday varsa tercihlerini bildirirler. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun bu raporları göz önünde tutarak alacağı karar üzerine, rektör atamayı yapar.

c) Profesörlüğe yükseltilerek atanan kişi, bir başka yükseköğretim kurumunda veya bir başka bilim dalında boş bulunan profesörlük kadrosuna, ancak (a) ve (b) fıkralarında belirtilen esas ve usullere uygun olarak atanabilir.

Yabancı ülkelerde alınan doçentlik ünvanı:

Madde 27 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/12 md.)

Doktora veya tıpta uzmanlık unvanını kazandıktan veya sanat dallarında belirli süre çalıştıktan sonra yabancı ülkelerde doçentlik unvanını veya yetkisini almış olanlardan, en az iki yıl bu unvan ve yetki ile yabancı ülkelerdeki öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olanların bu unvanlarının Türkiye'de geçerli sayılması Üniversitelerarası Kurul kararıyla olur. Bunun için başvuran adayın çalıştığı yabancı ülkelerdeki yükseköğretim kurumunun, Türk yükseköğretim kurumu düzeyinde olduğunun Üniversitelerarası Kurulca belirlenmesi gerekir.

Yabancı ülkelerde alınan profesörlük ünvanı:

Madde 28 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/13 md.)

Doktora veya tıpta uzmanlık unvanını kazandıktan veya sanat dallarında belirli süre çalıştıktan sonra yabancı ülkelerde profesörlük unvanını veya yetkisini almış olanlardan en az iki yıl bu unvan ve yetki ile yabancı ülkelerde öğretim ve araştırma kurumlarında çalışmış olanların bu unvanlarının Türkiye'de geçerli sayılması Üniversitelerarası Kurul kararıyla olur. Bunun için başvuran adayın çalıştığı yabancı ülkelerdeki yükseköğretim kurumunun, Türk yükseköğretim kurumu düzeyinde olduğunun Üniversitelerarası Kurulca belirlenmesi gerekir.

Unvanların korunması:

Madde 29 – Öğretim üyeleri, bu kanunda yazılı hükümler dışında kazanmış oldukları akademik unvanlardan yoksun bırakılamazlar.

Başka bir işe geçmek, emekli olmak veya çekilmek ya da işten çekilmiş sayılmak yoluyla öğretim görevinden ayrılanlar, akademik unvanlarını taşıyabilirler. Ancak profesörlük, doçentlik veya doktor öğretim üyesi unvanlarını kazananlar her unvan dönemi içinde yükseköğretim kurumlarında fiilen iki yıl görev yapmadıkları takdirde yükseköğretim kurumları dışındaki çalışmalarında bu unvanı kullanamazlar.²³

Emeklilik yaş haddi:

Madde 30 – Öğretim üyelerinin görevleri ile ilişkilerinin kesilmesini gerektiren yaş haddi 67 yaşını doldurdukları tarihtir.

(Ek fıkra: 18/6/2017-7033/14 md.) Geçici 55 inci maddenin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, yaş haddini dolduracakları tarihten önce başvurmuş olup sözleşme tarihi itibarıyla öğretim üyesi kadrolarında bulunanlardan yükseköğretim kurumlarınca belirlenen bölüm ve programlarda görevlerinde kalmalarında fayda görülenler, yükseköğretim kurumunun teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile emeklilik yaş hadlerini doldurdukları tarihten itibaren, yetmiş beş yaşını geçmemek üzere emeklilik veya yaşlılık aylığı bağlanıncaya kadar birer yıllık sürelerle sözleşmeli olarak çalıştırılabilirler. Bunlarla, net tutarı, en son bulundukları kadroları için öngörülmüş olan gösterge, ek gösterge, taban ve kıdem aylıkları, üniversite ödeneği, yükseköğretim tazminatı, eğitim öğretim ödeneği, geliştirme ödeneği, makam ve görev tazminatları ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Karamamenin ek 9 uncu maddesinde belirlenmiş olan ek ödemenin toplamından ilgili mevzuatı uyarınca vergi ve diğer kesintiler yapıldıktan sonra kalan net tutarı geçmemek üzere belirlenecek ücret üzerinden sözleşme yapılır. Bunların sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle devam ettirilir. Öğretim üyelerinin tabi olduğu yasak, ödev ve sorumluluklar ile disipline ilişkin hükümler bu şekilde çalıştırılanlar hakkında da uygulanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Öğretim görevlileri:

Madde 31 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/14 md.)

Öğretim görevlileri; üniversitelerde ve bağlı birimlerinde bu Kanun uyarınca atanmış öğretim üyesi bulunmayan dersler veya herhangi bir dersin özel bilgi ve uzmanlık isteyen konularının eğitim - öğretim ve uygulamaları için, kendi uzmanlık alanlarındaki çalışma ve eserleri ile tanınmış kişiler, süreli veya ders saati ücreti ile görevlendirilebilirler. **(Ek cümle: 15/4/2020-7243/3 md.)** Meslek yüksekokullarının Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen uzmanlık alanlarına başvuracak olanlar hariç olmak üzere öğretim görevlisi kadrosuna başvuracak adaylarda en az tezli yüksek lisans derecesine sahip olmak şartı aranır. Öğretim görevlileri, ilgili

²³ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan “yardımcı doçentlik” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiştir.

yönetim kurullarının görüşleri alınarak fakültelerde dekanların, rektörlüğe bağlı bölümlerde bölüm başkanlarının önerileri üzerine ve rektörün onayı ile öğretim üyesi, araştırma görevlisi ve öğretim görevlisi kadrolarına atanabilirler veya kadro şartı aranmaksızın ders saati ücreti veya sözleşmeli olarak istihdam edilebilirler. Öğretim üyesi kadrolarına öğretim görevlileri en çok iki yıl süre ile atanabilirler; bu süre sonunda işgal ettikleri kadroya başvuran öğretim üyesi bulunmadığı ve görevlerine devamda yarar görüldüğü takdirde aynı usulle yeniden atanabilirler. Atanma süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer. Bunların yeniden atanmaları mümkündür. Bu takdirde ilk atama usulü uygulanır. Konservatuvarlar ile meslek yüksekokullarına gerektiğinde sürekli olarak öğretim görevlisi atanabilir.²⁴

Okutmanlar:

Madde 32 – (Mülga: 22/2/2018-7100/6 md.)

(...)²⁵

Araştırma görevlileri:²⁶

Madde 33 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/16 md.)

a) **(Değişik: 12/8/1986 - KHK 260/3 md.)** Araştırma görevlileri, yükseköğretim kurumlarında yapılan araştırma, inceleme ve deneylerde yardımcı olan ve yetkili organlarca verilen ilgili diğer görevleri yapan öğretim elemanıdır. **(Ek cümle: 15/4/2020-7243/4 md.)** Araştırma görevlisi kadrosuna başvurabilmek için sınavın yapıldığı yılın ocak ayının birinci günü itibarıyla otuz beş yaşını doldurmamış olmak gerekir. Bunlar ilgili anabilim veya anasanat dalı başkanlarının önerisi, Bölüm Başkanı, Dekan, enstitü, yüksekokul veya konservatuvar müdürünün olumlu görüşü üzerine rektörün onayı ile araştırma görevlisi kadrolarına en çok üç yıl süre ile atanırlar; atanma süresi sonunda görevleri kendiliğinden sona erer. **(Ek cümle: 21/4/2005 – 5335/10 md.)** Bunlar aynı usulle yeniden atanabilirler.

Lisans üstü eğitim - öğretim için yurt dışına gönderilecek araştırma görevlileri ile ilk defa bu amaçla bu göreve atanacaklarda aranacak nitelikler ve diğer hususlar Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

(Değişik: 9/4/1990 - KHK - 418/23 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994-KHK-527/16 md.) Lisansüstü eğitim - öğretim için yurtdışına gönderilecek araştırma görevlileri hakkında yukarıdaki atama süresi ile ilgili hüküm uygulanmaz. Bu gibilerin öğrenim ücretleri ve yollukları dahil her çeşit sosyal ve diğer giderleri bağlı bulundukları üniversitelerin personel giderleri içerisinde açılacak özel tertipten ödenir. Lisansüstü eğitim - öğretim için yurt dışına

²⁴ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 3 üncü maddesiyle, bu fıkra da yer alan “öğretim üye yardımcısı” ibaresi “araştırma görevlisi” şeklinde değiştirilmiştir.

²⁵ 17/8/1983 tarihli ve 2880 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi ile “Öğretim Yardımcıları” olarak eklenen bu orta başlık, daha sonra 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle yürürlükten kaldırılmıştır.

²⁶ Bu madde başlığı “Araştırma görevlileri, uzman, çevirici ve eğitim - öğretim planlamacıları.” iken, 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde, aynı maddenin (a) fıkrasında yer alan “öğretim yardımcısıdır” ibaresi “öğretim elemanıdır” şeklinde değiştirilmiştir.

gönderilen araştırma görevlileri kadrolarında bırakılırlar ve (Burslu gidenlerin biryılı aşan süreleri ile şahsen özel burs sağlayan ve bu burstan istifade etmesi için kurumlarınca kendilerine aylıksız izin verilmesi uygun görülenler hariç) aylık ve diğer her türlü ödemelerin kanuni kesintilerin sonra kalan net tutarının % 60'ını kurumlarından alırlar. Bunlardan kurumlarınca gönderilenlere, 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun hükümlerine göre aynı ülkede bulunan öğrencilere verilen tahsisat tutarında ayrıca ödeme yapılır. Burslu gidenlerin aldıkları burs miktarları bu miktarın altında ise aradaki fark kurumlarınca kendilerine ayrıca ödenir. Bunların okul ücretleri ile eğitim ve öğretime başlayabilmeleri için zorunlu olan kurs ücretleri karşılanır. Kitap ve kırtasiye bedelleri ile diğer eğitim ve öğretim giderlerini karşılamak için her yıl Mart ve Eylül aylarında iki eşit taksitte ödenmek üzere birer aylıkları tutarında ek ödenek verilir.

b) (Mülga: 22/2/2018-7100/7 md.)

c) (Mülga: 22/2/2018-7100/7 md.)

d) (Mülga: 22/2/2018-7100/7 md.)

e) (Mülga: 22/2/2018-7100/7 md.)

Yabancı uyruklu öğretim elemanları:

Madde 34 - Yükseköğretim kurumlarında, sözleşme ile görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları, ilgili fakülte, enstitü veya yüksekokul yönetim kurulunun önerisi ve üniversite yönetim kurulunun uygun görüşü üzerine rektör tarafından atanırlar. Bunlar, öğretim görevleri bakımından, bu kanunda aylıklı öğretim elemanları için konulmuş olan hükümlere tabidirler.

(Değişik: 17/8/1983 - 2880/17 md.) Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının bu şekilde atanmaları veya görevlendirilmeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun Cumhurbaşkanı kararını gerektiren hükümlerine tabi olmadan, Yükseköğretim Kurulunca verilecek ön izni müteakip Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından alınacak çalışma izni neticesinde ilgili üniversitesi ile sözleşmesi yapılır.²⁷²⁸

(Ek fıkra: 2/7/2018-KHK-703/43 md.) (İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2018/117, K: 2023/212 Sayılı Kararı ile.) (Yeniden Düzenlenen fıkra:18/6/2025-7551/7 md.) Bu madde ve 2914 sayılı Kanunun 16 ncı maddesine göre yükseköğretim kurumlarında sözleşme ile görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanı sayısı, dolu öğretim elemanı kadrosu sayısının %2'sini geçemez. Bu kapsamdaki yabancı uyruklu öğretim elemanının yükseköğretim kurumları itibarıyla dağılımı, isim, ücret ve sözleşme örneğinin vizesi, sözleşme süresinin uzatılması ve sona erdirilmesi Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılır.

Öğretim elemanı yetiştirme:

Madde 35 – Yükseköğretim kurumları; kendilerinin ve yeni kurulmuş ve kurulacak

²⁷ 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Yükseköğretim Kurulunca İçişleri Bakanlığına bildirilir ve iki ay içinde alınacak olumlu görüş neticesinde” ibaresi “Yükseköğretim Kurulunca verilecek ön izni müteakip Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından alınacak çalışma izni neticesinde” şeklinde değiştirilmiştir.

²⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

diğer yükseköğretim kurumlarının ihtiyacı için yurt içinde ve dışında, kalkınma planı ilke ve hedeflerine ve Yükseköğretim Kurulunun belirteceği ihtiyaca ve esaslara göre öğretim elemanı yetiştirirler.

(Ek fıkra: 17/8/1983 - 2880/18 md.) Öğretim elemanı yetiştirilmesi amacıyla üniversitelerin araştırma görevlisi kadroları, araştırma veya doktora çalışmaları yaptırmak üzere başka bir üniversiteye, Yükseköğretim Kurulunca geçici olarak tahsis edilebilir. Bu şekilde doktora veya tıpta uzmanlık veya sanatta yeterlik payesi alanlar, bu eğitimin sonunda kadrolarıyla birlikte kendi üniversitelerine dönerler.

(Ek fıkra: 17/8/1983 - 2880/18 md.) Yurt içi veya yurt dışında yetiştirilen öğretim elemanları, genel hükümlere göre bağlı oldukları yükseköğretim kurumlarında mecburi hizmetlerini yerine getirmek zorundadırlar. **(Ek cümle: 19/11/2014-6569/26 md.)** Bu mecburi hizmet, eş durumu ve sağlık mazeretleri hariç olmak üzere başka yükseköğretim kurumlarında ve kamu kurum ve kuruluşlarında yerine getirilemez. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere, yükseköğretim kurumlarında görev verilmez. Özel kanunlarla getirilen mecburi hizmet çalışmaları bu hüküm dışındadır.

ALTINCI BÖLÜM

Çalışma ve Denetim

Çalışma esasları:

Madde 36 – (Değişik: 21/1/2010-5947/3 md.)

Öğretim elemanları, üniversitede devamlı statüde görev yapar.

(İptal birinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 16/7/2010 tarihli ve E.: 2010/29, K.: 2010/90 sayılı Kararı ile.) Öğretim elemanının görevi ile bağlantılı olarak verdiği hizmetin karşılığında telif ücreti adıyla bir bedel tahsil etmesi halinde 58 inci madde hükümleri uygulanır.

(Değişik üçüncü fıkra: 22/2/2018-7100/8 md.) Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu yükseköğretim kurumunda haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim görevlisi ise haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlüdür. Ancak yükseköğretim kurumlarının uygulamalı birimlerinde görev yapacak olan öğretim görevlileri için ders yükü aranmaz ve bunlara ders ücreti ödenmez. Doktora çalışmalarını başarı ile tamamlamış, tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık unvanını veya Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilen belli sanat dallarının birinde yeterlik kazanmış olan 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamındakiler de dahil olmak üzere uygulamalı birimlerde görev yapan öğretim görevlileri ile araştırma görevlilerine talepleri üzerine ve üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi halinde ders görevi verilebilir. Bu şekilde ders görevi verilen uygulamalı birimlerde görev yapan öğretim görevlileri ile araştırma görevlilerine haftada on iki saati aşan ders görevleri için haftada on saate kadar 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde öğretim görevlileri için belirlenmiş olan ek ders ücreti, gösterge rakamı üzerinden ek ders ücreti ile sınav ücreti ödenir.²⁹

²⁹ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 5 nci maddesiyle, bu fıkranın dördüncü cümlesine “yeterlik kazanmış olan” ibaresinden sonra gelmek üzere “22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile

Öğretim elemanlarının, ders dışındaki uygulama, seminer, proje, bitirme ödevi ve tez danışmanlıklarının kaç ders saatine karşılık geldiği; kendi üniversitesi dışındaki devlet veya vakıf üniversitelerine bağlı yükseköğretim kurumlarında haftada verebileceği azami ders saatleri ve uzaktan öğretim programlarında verdikleri derslerin örgün öğretim programlarında verilen kaç ders saatine tekabül ettiği Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğü yoktur. Başhekimler, dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcıları ve bölüm başkanları, bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlüdür.

(Ek fıkra: 8/8/2011-KHK-650/40 md.; İptal fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113 K.: 2012/108 sayılı Kararı ile.; Yeniden düzenleme: 2/1/2014-6514/11 md.) Kamu kurum ve kuruluşlarının ve vakıflara ait olanlar da dâhil olmak üzere yükseköğretim kurumlarının kadro ve pozisyonlarında bulunmayan profesör ve doçentler, tıp ve diş hekimliği fakültelerinin ihtiyaç duyulan alanlarında teorik ve uygulamalı eğitim ve öğretim ile araştırma faaliyetlerinde bulunmak ve bu faaliyetlerin gerektirdiği işleri yapmak üzere diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılmasına ilişkin hükümlerine tabi tutulmaksızın sözleşmeli öğretim üyesi olarak istihdam edilebilir. Sözleşmeli öğretim üyelerine, yapacakları faaliyetin niteliğine göre devamlı statüde çalışan profesör ve doçentler için 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrası ile unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretlerinin on katına kadar saatlik sözleşme ücreti ödenebilir. Özellikle arz eden faaliyetler için, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu kararıyla 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrası ile unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretlerinin on beş katına kadar saatlik sözleşme ücreti ödenebilir. Bu fıkra kapsamında sözleşmeli profesör ve doçentlere ödenecek sözleşme ücretinin yıllık toplam tutarı, üniversitenin özel bütçesinde ilgili yılda personel giderleri için öngörülen başlangıç ödeneğinin toplam tutarının yüzde 1'ini hiçbir şekilde geçemez; ancak, ilgili üniversitenin teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun uygun görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca bu oran bir katına kadar artırılabilir ve bu şekilde artırılan tutar ilgili üniversitenin döner sermaye bütçesinden karşılanır. Sözleşmeli olarak istihdam edilecek profesör ve doçent sayısı, ilgili tıp ve diş hekimliği fakültelerinde devamlı statüde çalışan öğretim üyesi sayısının yüzde 5'inden fazla olamaz. 1/3/2006 tarihinden sonra kurulan üniversiteler, bu oranlara tabi olmaksızın beş kişiye kadar sözleşmeli öğretim üyesi istihdam edebilir. Sözleşmeler, aylık çalışma süresi seksen saati geçmemek üzere bir yıla kadar yapılabilir. Süresi iki ayı geçmeyen sözleşmeler üniversite yönetim kurulunun kararıyla yapılır ve yapılan sözleşmelerin içeriği ve gerekçesi hakkında yedi gün içinde Yükseköğretim Kuruluna bilgi verilir. İki aydan daha uzun süreli sözleşmeler, üniversite yönetim kurulunun

Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 34 üncü maddesinin ikinci fıkrası kapsamındakiler de dahil olmak üzere uygulamalı birimlerde görev yapan öğretim görevlileri ile” ibaresi ve beşinci cümlesine “ders görevi verilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “uygulamalı birimlerde görev yapan öğretim görevlileri ile” ibaresi eklenmiştir.

kararı ve Yükseköğretim Kurulunun izniyle yapılır. Aynı hizmet için iki aydan sonra yapılacak müteakip sözleşmeler de Yükseköğretim Kurulunun iznine tabidir. Sözleşmeli öğretim üyelerine, bu fıkra uyarınca yapılacak ödeme dışında 58 inci maddede öngörülen ek ödeme dâhil olmak üzere herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz. Bu kişiler rektör, dekan, enstitü, yüksekokul, uygulama ve araştırma merkezi müdürü, senato, yönetim kurulu ve kurul üyesi, bölüm başkanı, anabilim ve bilim dalı başkanı ve başhekim olamaz; bunların yardımcılıklarında bulunamaz ve benzeri idari görev alamaz; akademik birim yöneticiliği (...) ³⁰ seçimlerinde oy kullanamaz. Sözleşmeli öğretim üyesi çalıştırılmasına ilişkin usul ve esaslar, bunlara yaptıkları görevlere bağlı olarak ödenecek saatlik sözleşme ücretlerinin tutarı ile bu fıkranın uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından müştereken belirlenir.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanları, kanunlarda belirtilen hâller dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi hükmüne tabidir. Ancak bunlardan profesör ve doçent kadrosunda olanlar, her bir anabilim dalındaki kadrolu profesör ve doçent sayısının yüzde 50'sini geçmemek, bir yıla kadar kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri üniversite döner sermayesi hesabına kaydedilmek şartıyla ve ilgilinin muvafakati ile mesai dışında özel hastaneler veya vakıf üniversitesi hastanelerinde çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılabileceklerin hesabında küsurat dikkate alınmaz ve çalıştırılacak öğretim üyeleri, Sağlık Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yüzde 50'si uygulama, yüzde 50'si de akademik faaliyetlerinden oluşacak önceki yılın performans kriterlerine göre belirlenir. Bu fıkra kapsamında çalıştırılan öğretim üyeleri;

a) Aynı anda birden fazla sözleşme ile çalıştırılmaz.

b) Aylık sözleşme ücretleri, mesai dışı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz.

c) Altıncı fıkroda sayılan idari görevlerde bulunamaz.

ç) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ilave ücret alınmak suretiyle hizmet veremez.

d) İlgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışları hâlinde, idari ve disiplin sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla bir yıl, üç yıl içinde tekerrüründe beş yıl süreyle bu kapsamda çalıştırılmaz.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Özel hastaneler ve vakıf üniversitesi hastaneleri, tabip ve dış tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak şartıyla ve bu sayıların yüzde 20'sini geçmemek üzere yedinci fıkra kapsamında üniversite ile sözleşme yapabilir. Vakıf üniversiteleri ile iş birliği yapan özel hastanelerde yüzde 20 oranının hesabında, üniversite kadrolarındaki tabip ve dış tabibi dikkate alınmaz. Bunlardan ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışların, bu kapsamdaki ilgili sözleşmesi sona erdirilir ve bunlar bir yıl süreyle yeni sözleşme yapamaz. Aykırı davranışın üç yıl içinde tekerrüründe ise beş yıl süreyle yeni sözleşme

³⁰ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan "ve rektörlük" ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

yapma yasağı uygulanır.

(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Yedinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile üniversite yönetim kurulları tarafından belirlenir.

Üniversitelerin uygulama alanına yardımı:

Madde 37 – Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluş veya kişilerce, üniversite içinde veya hizmetin gerektirdiği yerde, üniversiteler ve bağlı birimlerden istenecek, bilimsel görüş proje, araştırma ve benzeri hizmetler ile üniversitede ve üniversiteye bağlı kurumlarda, hasta muayene ve tedavisi ve bunlarla ilgili tahliller ve araştırmalar üniversite yönetim kurulunca kabul edilecek esaslara bağlı olmak üzere yapılabilir. Bu hususta alınacak ücretler ilgili yükseköğretim kurumunun veya buna bağlı birimin döner sermayesine gelir kaydedilir.

Kamu kuruluşları ve vakıflarda görevlendirme:³¹

Madde 38 – (Değişik: 29/11/1983 - KHK - 243/46 md.)

(Değişik birinci fıkra: 21/1/2010-5947/4 md.) Öğretim elemanları; ilgili kurumların talebi ve kendisinin muvafakati, üniversite yönetim kurulunun uygun görmesi ve rektörün onayı ile ihtiyaç duyulan konularda, özlük işlemleri kendi kurumlarınca yürütülmek kaydıyla, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarında geçici olarak görevlendirilebilir. Bu şekilde görevlendirilenlerin, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumlarındaki aylık ve diğer ödemeler ile öteki hakları devam eder. Yükseköğretim Kurulu, bağlı birimleri ve Üniversitelerarası Kurul ile Adli Tıp Kurumunda görevlendirilenler hariç olmak üzere bu fıkra uyarınca görevlendirilenler döner sermayeden yararlanamaz.

(Ek fıkra: 21/1/2010-5947/4 md.) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ile dernek ve vakıfların yönetim ve denetim organlarında görev yapanlar bakımından ayrıca bir görevlendirme kararı aranmaz. Ancak bu görevler, öğretim elemanının bu Kanundan kaynaklanan mesaisini aksatmayacak şekilde yürütülür.

Yükseköğretim Kurulunun isteği ve ilgili kamu kuruluşunun onayı ile yükseköğretim kurumları veya birimleri, ilgili adli mercilerin talebi ile adli tıp mevzuatı çerçevesinde adli tıp olaylarında ve diğer adli konularda resmi bilirkişi olarak görevlendirilebilirler.

(Değişik: 19/4/1990 - KHK - 422/2 md.; Değiştirilerek kabul: 25/10/1990 - 3670/11 md.) Bu madde uyarınca görevlendirilen öğretim elemanları kendi kurumlarından alacakları aylık ve ödeneklerin yanısıra, görevlendirildikleri kurumda yürüttükleri görev için birinci derecenin dördüncü kademesinde bulunan bir genel müdürün aylık ve ek gösterge rakamlarının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunan tutarı geçmemek üzere ilgili bakan tarafından tespit edilecek miktarı net olarak ikinci görev aylığı şeklinde ayrıca alırlar. Bunlar görevlendirildikleri kurumlarca kendilerine bu suretle yapılan ödemeleri döner sermayelere yatırmak zorunda değildirler. Bunlara görev yapacakları kurumca bu ödeme dışında başkaca bir ödeme yapılmaz.

³¹ Bu madde başlığı 17/8/1983 tarihli ve 2880 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle değiştirilmiştir.

Yurt içinde ve yurt dışında görevlendirme:

Madde 39 – (Değişik: 9/4/1990 - KHK - 418/25 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E.1990/22, K.1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK - 527/17 md.)

Öğretim elemanlarının kurumlarından yolluk almaksızın yurt içinde ve dışında kongre, konferans, seminer ve benzeri bilimsel toplantılarla, bilim ve meslekleri ile ilgili diğer toplantılara katılmalarına, araştırma ve inceleme gezileri yapmalarına, araştırma ve incelemenin gerektirdiği yerde bulunmalarına, bir haftaya kadar dekan, enstitü ve yüksek okul müdürleri, onbeş güne kadar rektörler izin verebilirler. Bu şekilde onbeş günü aşan veya yolluk verilmesini gerektiren veya araştırma ve incelemenin gerektirdiği masrafların üniversite ile buna bağlı birimlerin bütçesinden veya döner sermaye gelirlerinden ödenmesi icabeden durumlarda, ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı gereklidir.

Öğretim elemanları birinci fıkrada ve bu Kanunun 33 üncü maddesinde sayılan yurt dışına gönderilme halleri dışında mesleklerine ait hizmetlerde yetiştirilmek, eğitilmek, bilgilerini artırmak veya staj yapmak için Cumhurbaşkanınca üniversiteler itibarıyla bir yılı geçmeyecek şekilde her yıl belirlenecek kontenjan ve süreler dahilinde yurt dışına gönderilebilecekleri gibi aynı amaçlarla dış burslara dayanılarak da gönderilebilirler. Belirlenen kontenjanların üniversiteye bağlı birimler arasında dağıtımı üniversite yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı, gönderilme ise ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile olur. Zorunlu hallerde yurt dışında kalma süresi ilgili yönetim kurulunun kararı ve rektörün onayı ile yarısına kadar uzatılabilir. Bunlar hak ve yükümlülükleri bakımından 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa göre aynı amaçla yurt dışına gönderilenlerin tabi oldukları hükümlere tabi olurlar. Ancak, bunlara yapılacak ödemenin miktarı Devlet memurlarına yapılacak ödemeyi geçmemek üzere üniversite yönetim kurulunca daha düşük olarak tespit edilebilir. Öğretim elemanlarından kendilerine yurt dışı kuruluşlarınca burs veya ücret sağlananlar, görev yapacakları sürece Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği esaslara göre üniversite yönetim kurulunun kararı ile aylıklı veya aylıksız izinli de sayılabilirler.³²

Gerek birinci fıkraya göre geçici görev yolluğu verilmek suretiyle yurt içinde ve yurt dışında bir yere gönderilenler olsun, gerekse ikinci fıkraya göre gidiş-dönüş yol yevmiyesi ile gideri ödenmek suretiyle yurt dışına gönderilenler olsun, bunlara verilecek yolluk, emsali Devlet memuruna verilen yolluğun aynı olmak üzere genel hükümler çerçevesinde tespit edilir. Geçici görev yolluğu Yükseköğretim Kurumu hesabına gönderilenlere kurum bütçesinden üniversite dışındaki kurum hesabına gönderilenlere ise ilgili kurumun bütçesinden ödenir.

(Ek: 14/5/1997- 4249/2 md.) Türk Cumhuriyetleri ve Akıaba Topluluklarındaki Yüksek Öğretim Kurumlarından resmi davet alan öğretim elemanlarına 3 yılı aşmamak ve bütün özlük hakları saklı kalmak üzere üniversite yönetim kurulunun kararı ve Milli

³² 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Yükseköğretim Kurulunun teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Eğitim Bakanlığının onayı ile aylıklı izin verilebilir. **(Ek cümle: 24/5/2013- 6487/17 md.)**
Uluslararası andlaşmalarla kurulan üniversitelerde bu süre beş yıla kadar uzatılabilir.

Kurumlararası yardımlaşma:³³

Madde 40 –

a. Yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyeleri ile öğretim görevlileri bağlı bulundukları fakülte veya yüksekokulda haftalık ders yükünü dolduramadıkları takdirde, kendi üniversitelerinin diğer birimlerinde veya o şehirdeki yükseköğretim kurumlarında ders yükünü doldurmak üzere rektör tarafından görevlendirilebilirler. Ders yükü içindeki çalışmalar karşılığında ek ders ücreti ödenmez. Haftalık ders yükünün üstünde başka bir yükseköğretim kurumunda görevlendirilen öğretim elemanlarına görev aldıkları kurum bütçesinden ek ders ücreti ödenir.

b. **(Değişik: 9/4/1990 - KHK - 418/26 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 5/2/1992 tarihli ve E. 1990/22, K. 1992/6 sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994 - KHK - 527/18 md.)** Öğretim üyeleri, ihtiyacı olan üniversitenin isteği ve kendi arzusu üzerine ve ilgili yönetim kurullarının görüşü, rektörün önerisi ile Yükseköğretim Kurulu tarafından, istekte bulunan üniversitenin birimlerinde en az bir eğitim-öğretim yılı için görevlendirilebilirler. Bu şekilde görevlendirilenlerin kadroları beş yıl süre ile saklı tutulur. Açık bulunan bir öğretim üyeliği kadrosuna yapılacak atamada adayların niteliklerinde eşitlik olduğu durumlarda gelişmekte olan bölgelerdeki yükseköğretim kurumlarında toplam en az beş yıl bu şekilde veya kadrolu olarak hizmet yapan öğretim üyelerine öncelik verilir. **(Ek cümle: 19/11/2014-6569/27 md.)** Vakıf yükseköğretim kurumlarına yapılacak görevlendirmeler toplam iki yılı geçemez ve bu şekilde görevlendirilen öğretim üyelerine idari görev verilemez.

c. Bu kanun kapsamına girmeyen Millî Savunma Üniversitesi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı ihtiyacı; bu kurumların tercihan bulundukları şehirlerdeki diğer yükseköğretim kurumlarından koordine sonucu ismen yapacakları istek üzerine, ilgili rektörlüklerce (a) fıkrasındaki esaslara göre karşılanır.

d. **(Ek:17/9/2004-5234/2 md.)** (a) fıkrası uyarınca, kendi üniversitelerinin aynı şehirdeki diğer birimlerinden veya aynı şehirdeki diğer yüksek öğretim kurumlarından görevlendirilebilecek öğretim elemanı bulunmaması halinde, başka şehirlerdeki yüksek öğretim kurumlarından ders vermek üzere görevlendirilen öğretim elemanlarına 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre geçici görev yolluğu ve anılan fıkradaki esaslara göre iki katı ek ders ücreti ödenir.

Öğretim üyesi ihtiyacının karşılanması:

Madde 41 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/22 md.)

Yükseköğretim Kurulunca; bu kanun kapsamındaki Devlet yükseköğretim kurumlarının, çeşitli bilim ve sanat dallarındaki öğretim üyesi ihtiyaçları ve bu öğretim üyesi ihtiyaçlarının hangi yükseköğretim kurumlarından karşılanacağı, öğretim üyesi mevcutları dikkate alınarak tespit edilir ve ihtiyaçlar karşılanmak üzere ilgili üniversitelere bildirilir. **(İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 28/4/2011 tarihli ve E.: 2009/56, K.: 2011/71 sayılı Kararı ile.)** Bu görevlendirmeler bir yarı yıldan az, dört yarı yıldan fazla

³³ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu maddenin (a) fıkrasında yer alan “ders vermekle görevli öğretim yardımcıları” ibaresi “öğretim görevlileri”, (c) fıkrasında yer alan “Türk Silahlı Kuvvetleri ve” ibaresi “Millî Savunma Üniversitesi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ile” şeklinde değiştirilmiştir.

olmamak üzere kadroları kendi üniversitelerinde kalmak kaydıyla yapılır.

Bu madde hükümlerine göre veya 40 ıncı maddenin (b) fıkrası hükmüne göre yapılan görevlendirmelerde tebligat, işten ayrılma, mehil müddeti ve işe başlama konularında Devlet memurlarına ilişkin hükümler uygulanır.

Bu madde veya bu Kanunun 40 ıncı maddesinin (b) fıkrası hükümlerine göre yapılan görevlendirmelerde, görevlendirme kararında görev süreleri belirtilir. Bunlara özlük hakları kurumlarında devam etmek kaydıyla görev yapacağı kurumun bulunduğu yer ve özelliklerine göre o kurum kadrolarında çalışanların yararlandıkları ödenek ve diğer haklar ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa göre geçici görev yolluğu, görev yapacağı üniversite bütçesinden ödenir.

Bu maddede veya bu Kanunun 40 ıncı maddesinin (b) fıkrasında belirtildiği şekilde görevlendirildikleri kendilerine tebliğ edilenlerden kanuni süresi içinde göreve başlamayanlar istifa etmiş sayılır. Bu şekilde istifa etmiş sayılanlar, bu hizmeti yerine getirmedikçe herhangi bir yükseköğretim kurumunda yeniden görevlendirilemezler ve diğer kamu kuruluşlarında çalıştırılmazlar.

Bilimsel denetim:

Madde 42 – Kurumlariçi Bilimsel Denetim:

a. Öğretim elemanlarının bilimsel yönden denetlenmeleri, onların eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım, seminer, klinik ve uygulama faaliyetleri üzerinde olur.

b. Her öğretim yılı sonunda, bölüm başkanı bölümün geçmiş yıldaki eğitim - öğretim ve araştırma faaliyeti ile, gelecek yıldaki çalışma planını belirten bir raporu bağlı bulunduğu dekana sunar. Dekan bu rapora kendi kanaatini de ekleyerek, rektöre gönderir. Rektör rapor ve görüşleri değerlendirerek, gerekli tedbirleri alır ve yetersizlik ile ilgili kararlarını Yükseköğretim Kuruluna bildirir. Enstitü ve yüksekokul müdürü raporunu bağlı olduğu rektör veya dekana gönderir.

c. Her öğretim elemanı, bilimsel araştırmalarının, yayınlarının ve verdiği dersleriyle yönettiği seminerlerin ve uygulamaların listesini, yurt içinde ve dışında yapılan bilimsel kongrelerdeki tebliğlerin birer örneğini, bağlı bulunduğu birim yöneticisinin aracılığıyla rektörlüğe sunmak zorundadır. Yayınlanmayan eserlerin daktilo ile yazılmış birer kopyası verilir. 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun eser sahibine tanıdığı haklar saklıdır.

d. **(Değişik: 17/8/1983 - 2880/23 md.)** Öğretim elemanlarının bilimsel yayınları için üniversitelerde ve Yükseköğretim Kurulunda özel arşiv tutulur.

YEDİNCİ BÖLÜM

Öğretim ve Öğrenciler

Lisans düzeyinde öğretim:

Madde 43 – Yükseköğretim, harca tabi olup bu kanunda belirlenen amaç ve ana ilkelere göre aşağıdaki şekilde düzenlenir.

a. Yükseköğretim kurumlarında, kuruluş özelliklerine ve ihtiyaçlarına göre yapılan eğitim - öğretim ve buna dayalı olarak verilen diplomalarla ilgili esaslar her üniversitece hazırlanacak

öğretim ve sınav yönetmeliğinde belirtilir.

b. **(Değişik: 17/8/1983 - 2880/24 md.)** Aynı meslek ve bilim dallarında, eğitim - öğretim yapan üniversitelerde, eğitim - öğretim, metod, kapsam, öğretim süresi ve yıl içindeki değerlendirme esasları bakımından eşdeğer olması ve öğrenimden sonra kazanılan unvanların aynı ve elde edilen hakların eşdeğer sayılması hususu Üniversitelerarası Kurulun önerisi üzerine; öğretmen yetiştiren birimler için belirtilen esasların tespiti Milli Eğitim Bakanlığı ile de işbirliği yapılarak, Yükseköğretim Kurulunca düzenlenir.

c. Yükseköğretim kurumları, örgün, yaygın ve açık öğretim yöntemleri ile her türlü eğitim - öğretim yapabilirler.

d) **(Ek: 21/4/2005 – 5335/10 md.)** Yükseköğretim kurumları, yurt dışındaki yükseköğretim kurumları ve diğer kuruluşlarla işbirliği tesis ederek ön lisans ve lisans programları da dahil olmak üzere uluslararası ortak eğitim ve öğretim programları yürütebilirler. Bu tür eğitim ve öğretim programlarının öğrenci girişi, müfredat, sınav ve değerlendirme esasları ve mezuniyet şartları dahil, işleyişine ilişkin usûl ve esaslar Yükseköğretim Kurulunun çıkaracağı yönetmelikle düzenlenir.

Bu eğitim ve öğretim programlarına kayıtlı öğrencilerden alınacak öğrenim ücretleri, gelir ve giderleri ile harcama usûl ve esasları Maliye Bakanlığının olumlu görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.³⁴

Diploma alma, ders kredilerinin hesaplanması, öğrencilik haklarından yararlanma ve sınavlar:³⁵

Madde 44 – (Değişik: 13/2/2011-6111/171 md.)

a. Yükseköğretim kurumlarının önlisans, lisans ve lisansüstü düzeyindeki diploma programlarına kayıtlı öğrenciler, bu madde hükümlerine göre belirlenen ders kredileri ve diğer yükümlülükleri başarı ile tamamlamaları halinde; önlisans, lisans, yüksek lisans veya doktora diploması alır. Ders kredileri, Yükseköğretim Kurulunca ilgili programın yer aldığı diploma düzeyi ve alan için yükseköğretim yeterlilikler çerçevesine göre belirlenen kredi aralığı ve öğrencilerin çalışma saati göz önünde tutularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenir. İlgili diploma programını bitiren öğrencinin kazanacağı bilgi, beceri ve yetkinliklere o dersin katkısını ifade eden öğrenim kazanımları ile açıkça belirlenmiş teorik veya uygulamalı ders saatleri ve öğrenciler için öngörülen diğer faaliyetler için gerekli çalışma saatleri de göz önünde bulundurularak yükseköğretim kurumlarının senatoları tarafından belirlenen ilkeler çerçevesinde ders kredileri hesaplanır.

b. Yükseköğretim kurumlarında, öğretim faaliyetlerinin üç dönemi aşmamak üzere yıl içinde kaç döneme ayrılarak sürdürüleceği; her bir dönemde alınması gereken asgari ve azami kredi miktarları; her bir diploma programının diplomayı almayı hak eden kişiye kazandıracağı bilgi, beceri ve yetkinliklerin neler olacağı ve bunların ölçme ve değerlendirmelerinin nasıl

³⁴ Bu paragraf, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle eklenen (d) bendinin hükmüdür.

³⁵ Bu madde başlığı "Öğretim süresi:" iken, 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 171 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

yapılacağı; hazırlık sınıfı veya başka yollarla yabancı dil yeterliliğinin nasıl kazandırılacağı ve yabancı dil bilgi düzeyinin nasıl ölçüleceği; kayıt, devam, uygulama, tez ve teorik ders içerikleri, ön şartlı dersler, sınav çeşitleri ve bunların ders başarı notuna katkısı; öğrencilerin mezuniyet sonrası istihdamına ilişkin olarak bilgi, görüş ve tecrübelerine ihtiyaç duyulan kişileri ifade eden dış paydaşların diploma programlarına ilişkin değerlendirmelerinin alınması; diğer yurt içi ve yurt dışı yükseköğretim kurumlarından alınan derslerin kredilerinin intibakının sağlanması; ilgili programın tamamlanmasına yönelik önceden kazanılmış yeterliliklerin tanınması; farklı diploma programlarından bazı derslerin alınmasıyla yandal veya çift anadal yapılması; diploma alınabilmesi için, uygulama, teorik, uzaktan veya açıköğretim özellikleri ile (...) ³⁶ (...) ³⁷ eğitim-öğretimin devamına ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulunun bu konularda belirlediği temel ilkelere uygun olarak yükseköğretim kurumları senatoları tarafından belirlenir.

c. **(Değişik: 19/11/2014-6569/28 md.)** Öğrenciler, bir yıl süreli yabancı dil hazırlık sınıfı hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın öğrenim süresi iki yıl olan önlisans programlarını azami dört yıl, öğrenim süresi dört yıl olan lisans programlarını azami yedi yıl, öğrenim süresi beş yıl olan lisans programlarını azami sekiz yıl, öğrenim süresi altı yıl olan lisans programlarını azami dokuz yıl içinde tamamlamak zorundadırlar. Hazırlık eğitim süresi azami iki yıldır. Azami süreler içinde katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilmez. Ancak üniversite yetkili kurullarının kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile dört yıl üst üste katkı payı veya öğrenim ücretinin ödenmemesi ile kayıt yenilenmemesi nedeniyle öğrencilerin ilişkileri kesilebilir. Yatay geçiş ve çift ana dal eğitiminin usul ve esasları ile azami öğrenim süreleri, lisansüstü eğitim usul ve esasları ile öğrenim süreleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Öğretim dili tamamen Türkçe olan programlarda mesleki yabancı dil dersleri dışında zorunlu yabancı dil hazırlık sınıfı açılmaz; ancak üniversite yetkili kurullarının kararı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile isteğe bağlı olarak yabancı dil hazırlık sınıfı eğitimi verilebilir; bu hazırlık sınıfında başarılı olamayan öğrencilerin ilişkileri kesilmez ve eğitimlerine devam ederler. Öğretim dili tamamen veya kısmen yabancı dil olan programların hazırlık sınıfını iki yıl içinde başarı ile tamamlayamayan öğrencilerin programdan ilişkisi kesilir. Öğretim dili tamamen veya kısmen yabancı dil olan programların hazırlık sınıfından ilişkisi kesilen öğrenciler kendi yükseköğretim kurumlarında öğretim dili Türkçe olan eşdeğer bir programa kayıt yaptırabilirler. Ayrıca bu öğrenciler, kayıtlı olduğu yükseköğretim

³⁶ 19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı Kanunun 28 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “bu maddenin (c) fıkrasında belirlenen sürelerde diploma alamayan öğrenciler bakımından, müfredat değişikliği veya isimleri değişmemekle birlikte ders içeriğinin değişmesi ya da ders içeriği değişmemekle birlikte aradan uzun bir sürenin geçmesi nedeniyle, daha önce başarılı olunan derslerden hangilerini yeniden almaları gerektiği;” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

³⁷ 18/6/2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “eğitim-öğretim süreçlerinin sürekli iyileştirilmesine yönelik iç ve dış kalite güvencesi uygulamaları ve” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

kurumunda eşdeğer program bulunmaması hâlinde talep etmeleri durumunda Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından bir defaya mahsus olmak üzere kayıt yaptırdığı yıl itibarıyla, öğrencinin üniversiteye giriş puanının, yerleştirileceği programa kayıt yaptırmak için aranan taban puanından düşük olmaması şartıyla öğretim dili Türkçe olan programlardan birine merkezî olarak yerleştirilebilirler.

Ancak bu süreler sonunda kayıtlı olduğu öğretim kurumundan mezun olabilmek için son sınıf öğrencilerine, başarısız oldukları bütün dersler için iki ek sınav hakkı verilir. Bu sınavlar sonunda başarısız ders sayısını beş derse indirenlere bu beş ders için üç yarıyıl, ek sınavları almadan beş derse kadar başarısız olan öğrencilere dört yarıyıl (sınıf geçme esasına göre öğretim yapılan kurumlarda iki öğretim yılı); bir dersten başarısız olanlara ise öğrencilik hakkından yararlanmaksızın sınırsız, başarısız oldukları dersin sınavlarına girme hakkı tanınır. İzledikleri programdan mezun olmak için gerekli bütün derslerden geçer not aldıkları hâlde yönetmeliklerinde başarılı sayılabilmeleri için öngörülen not ortalamalarını sağlayamamaları sebebiyle ilişkileri kesilme durumuna gelen son dönem (sınıf geçme esasına göre öğretim yapılan kurumlarda son sınıf) öğrencilerine not ortalamalarını yükseltmek üzere diledikleri derslerden sınırsız sınav hakkı tanınır. Bunlardan uygulamalı, uygulaması olan ve daha önce alınmamış dersler dışındaki derslere devam şartı aranmaz. Açılacak sınavlara, üst üste veya aralıklı olarak toplam üç eğitim-öğretim yılı hiç girmeyen öğrenci, sınırsız sınav hakkından vazgeçmiş sayılır ve bu haktan yararlanamaz. Sınırsız hak kullanma durumunda olan öğrenciler sınava girdiği ders başına öğrenci katkı payını/öğrenim ücretini ödemeye devam ederler. Ancak bu öğrenciler, sınav hakkı dışındaki diğer öğrencilik haklarından yararlanamazlar. **(Değişik cümle: 15/4/2020-7243/6 md.)** Açık öğretim öğrencileri, katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeleri ve her dönem başında kayıtlarını yenilemeleri koşuluyla bu sürelerle kısıtlı değildir. **(Ek cümle: 15/4/2020-7243/6 md.)** Açık öğretim sisteminde üst üste dört dönem bu koşulları yerine getirmeyen öğrencinin ilgili programdan ilişkisi kesilir.

Derslere devam yükümlülüklerini yerine getirdikleri hâlde, yıl içi ve yıl sonu sınav yükümlülüklerini bu maddede belirtilen hükümlere uygun olarak yerine getiremedikleri için öğretim kurumları ile ilişkisi kesilen hazırlık sınıfı ve birinci sınıfta en fazla bir dersten, ara sınıflarda ise en fazla üç dersten başarısız olan öğrencilere üç yıl içinde kullanacakları üç sınav hakkı, not ortalamasını tutturamadıkları için hazırlık sınıfı dâhil ara sınıflarda da sene kaybeden öğrencilere diledikleri üç dersten bir sınav hakkı verilir. Sınav hakkı verilenler, yıl içi veya yıl sonu sınavı olduğuna bakılmaksızın başvurmaları hâlinde üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin her eğitim-öğretim yılı başında açacakları sınavlara alınır. Sınavların sonunda sorumlu oldukları tüm dersleri başaranların kayıtları yeniden yapılır ve öğrenimlerine kaldıkları yerden devam ederler. Bu durumda olan öğrencilerin sınavlara girdikleri süre, öğrenim süresinden sayılmaz. Bu sınavlara katılan öğrenciler öğrencilik haklarından hiçbir şekilde yararlanamazlar.

ç. Bir yılda üç dönem öğretim veren yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanlarının bu Kanunun 36 ncı maddesinde belirlenen haftalık zorunlu ders yükleri, sadece iki dönem için aranır. Tez danışmanlıkları hariç, üçüncü dönemde de ders vermeleri halinde, bu derslerle ilgili

olarak kendilerine ek ders ücreti ödenir.

d. Yeterlilik, seviye tespit veya ders başarılarını ölçen tüm sınavlar, kağıt ortamında ve eş zamanlı olarak yapılabileceği gibi, alan ve zorluk düzeyine göre tasnif edilerek güvenli biçimde saklanan bir soru bankasından, her bir adaya farklı zamanlarda farklı soru sorulmasına izin verecek şekilde elektronik ortamda da yapılabilir. Sınavlarda sorulacak soruların hazırlanması, soru bankasının oluşturulması ve şifrelenmesi, sınav sorularının kağıt ortamında veya elektronik ortamda saklanması ile sınav güvenliğinin sağlanmasına ilişkin ilkeler Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

e. Yükseköğretim Kurulu kararı üzerine yükseköğretim kurumlarında; öğretim elemanı ve öğrencilerin aynı mekânda bulunma zorunluluğu olmaksızın, bilgi ve iletişim teknolojilerine dayalı olarak öğretim faaliyetlerinin planlandığı ve yürütüldüğü önlisans, lisans ve lisansüstü uzaktan öğretim programları açılabilir. Uzaktan öğretim programlarının açılabilmesi için alanlar, uzaktan öğretim yoluyla verilecek dersler ve kredi miktarları, ders materyallerinin hazırlanması, sınavlarının yapılma şekli, yükseköğretim kurumları arasında bu amaçla yapılacak protokoller ile uzaktan öğretime ilişkin diğer hususlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Uzaktan öğretim programı kapsamında yükseköğretim kurumlarında ders veren öğretim elemanlarına, haftalık 10 saati geçmemek üzere verdikleri ders başına, 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin beş katını geçmemek üzere yükseköğretim kurumları yönetim kurulunca belirlenecek tutarda ek ders ücreti ödenir. Ders malzemelerinin hazırlanması, derse kaydolan öğrenci sayısı, dersin canlı veya kayıttan verilmesi, öğrencilerin sorularına verilen cevaplar, ödev veya uygulamaların değerlendirilmesi için harcanan süreler ile uzaktan öğretimle verilen derslere katılan öğrenci sayısı esas alınarak öğretim elemanlarına yapılacak ek ders ücreti ile ders malzemelerinin hazırlanmasında veya dersin yürütülmesinde fiilen katkıda bulunanlara yapılacak ödemelere ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Ancak, yukarıda belirtilen her türlü ödemelerin toplamı uzaktan öğretim için yatırılan toplam öğrenim ücretinin yüzde yetmişini geçemez. Uzaktan öğretim için yatırılan öğrenim ücretinin bu fıkraya göre yapılan ödemeler sonrası kalan kısmı ile elektronik ortamda veya internet ortamında sunulan uzaktan öğretim materyalinden elde edilen gelirler, ilgili birimin veya yükseköğretim kurumunun mal ve hizmet alımlarında kullanılır.

Senato tarafından uygun görülmesi halinde, birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bazı dersler, sadece uzaktan öğretim yoluyla verilebilir. Ancak bu şekilde verilen dersler için öğrencilerden ilave bir ödeme talep edilemez.

Birinci ve ikinci öğretim programlarındaki bir dersin hem örgün öğretim yoluyla hem de uzaktan öğretim yoluyla verilmesinin senato tarafından uygun görülmesi halinde; dersi uzaktan öğretim yoluyla almayı tercih eden öğrencilerden, bu Kanunun 46 ncı maddesinin (c) fıkrasına göre belirlenen kredi başına öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti alınır. Dersin uzaktan öğretim yoluyla verilmesinde görev alan öğretim elemanı ve diğer personele, dersi uzaktan öğretim yoluyla almayı tercih eden öğrencilerden alınan öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti toplamının

yüzde yetmişini geçmeyecek şekilde bu fıkranın ikinci paragrafına göre ödeme yapılır.

Dersleri verecek yeterli öğretim elemanı bulunmayan yükseköğretim kurumlarında uzaktan öğretim yoluyla ders vermek üzere Yükseköğretim Kurulu tarafından görevlendirilen öğretim elemanlarına, ders yükü dikkate alınmaksızın haftalık 10 saati geçmeyecek şekilde 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesindeki unvanlar itibarıyla belirlenen ek ders ücretinin dört katını geçmemek üzere ek ders ücreti ödenir.

f. Yükseköğretim kurumları ile iş dünyası ve diğer paydaşlar arasındaki ilişkileri geliştirmek amacıyla danışma kurulları oluşturulabilir. Danışma kurullarının oluşumu ve görevleri Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Yükseköğretime giriş ve yerleştirme:³⁸

Madde 45 – (Değişik: 30/3/2012 - 6287/14 md.)

Yükseköğretime giriş ve yerleştirme aşağıdaki şekilde yapılır:

a. Yükseköğretim kurumlarına giriş ve yerleştirme işlemleri imkân ve fırsat eşitliğini sağlayacak tedbirleri almak kaydıyla, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen usul ve esaslara göre yapılır.

b. Yükseköğretim kurumlarına esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen merkezî sınavlarla girilir. Yerleştirme puanlarının hesaplanmasında adayların ortaöğretim başarıları dikkate alınır. Ortaöğretim bitirme başarı notları en küçüğü ikiyüzelli, en büyüğü beşyüz olmak üzere ortaöğretim başarı puanına dönüştürülür. Ortaöğretim başarı puanının yüzde onikisi yerleştirme puanı hesaplanırken merkezî sınavdan alınan puana eklenir.

c. Ortaöğretim kurumlarını birincilik ile bitiren adaylar için mevcut kontenjanların yanı sıra Yükseköğretim Kurulu kararı ile ayrı kontenjanlar belirlenebilir.

d. (Değişik: 2/12/2016 - 6764/25 md.) Bir mesleğe yönelik program uygulayan liselerin mezunlarının, Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek aynı alanda bir önlisans programına yerleşmelerinde, merkezi sınavlardan almış oldukları puanlara bu fıkranın (b) bendine göre hesaplanan ortaöğretim başarı puanı ve bu puanın Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilecek katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak puan eklenir.

e. Önlisans mezunları için, ilişkili lisans programlarında belirlenmiş kontenjanın yüzde onunu geçmeyecek şekilde Yükseköğretim Kurulu kararı ile her yıl dikey geçiş kontenjanı ayrılabilir.

f. Yabancı uyruklu öğrenciler ile ortaöğretimin tamamını yurt dışında tamamlayan öğrencilerin yükseköğretim kurumlarına kabul usul ve esasları Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Uluslararası andlaşmalar gereği Türkiye'deki yükseköğretim kurumlarında burslu olarak öğrenim görecektir yabancı uyruklu öğrencilerin yerleştirme işlemleri Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılır.

g. Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek usul ve esaslara göre, belli sanat ve spor dallarında üstün kabiliyetli olduğu tespit edilen öğrenciler ile Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca tespit edilen uluslararası bilimsel yarışmalarda ödül kazanan

³⁸ Bu maddenin başlığı "Yükseköğretime giriş" iken 30/3/2012 tarihli ve 6287 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

öğrenciler, ilgili dallarda eğitim yapmak kaydıyla yükseköğretim kurumlarına yerleştirilebilir. **(Ek cümle: 16/2/2016-6676/4 md.)** Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca tespit edilen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından kabul edilen ulusal ve uluslararası düzeyde düzenlenen bilimsel yarışmalarda ilk üçe giren öğrencilerin ilgili dallardaki lisans programlarına yerleştirilmelerinde, merkezi sınavlardan almış oldukları puanlara, bu maddenin (b) bendine göre hesaplanan ortaöğretim başarı puanı ve bu puanın Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilecek katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak puan eklenir.

Cari hizmet maliyetinin hesaplanması, öğrenci katkı payları ve öğrenim ücretleri:³⁹

Madde 46 – (Değişik: 13/2/2011-6111/172 md.)

a. Yükseköğretim kurumlarında, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri, yükseköğretim programlarının özellikleri göz önüne alınarak Yükseköğretim Kurulunca hesaplanır. Öğrencilerden her bir dönem için birinci öğretimde öğrenci katkı payı, ikinci öğretim ve uzaktan öğretimde ise öğrenim ücreti alınır. Yabancı uyruklu öğrencilerden, birinci veya ikinci öğretim ayırımı yapılmaksızın, her bir dönem için öğrenim ücreti alınır. Devlet tarafından karşılanacak kısım ile birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim öğrencileri tarafından karşılanacak öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretleri, öğrenci başına düşen cari hizmet maliyetleri göz önünde bulundurularak belirlenir. Cari hizmet maliyetinin öğrenciler tarafından karşılanacak kısmı dışında kalan miktarı, Devlet tarafından karşılanır. Devletçe karşılanan kısım cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz.

b. Birinci öğretim, ikinci öğretim, açık ve uzaktan öğretim için Yükseköğretim Kurulu tarafından hesaplanan cari hizmet maliyetlerinin Devlet tarafından karşılanacak kısmı, öğrenciler tarafından karşılanacak katkı payları ve öğrenim ücretleri ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar, her yıl haziran ayı sonuna kadar Cumhurbaşkanınca belirlenir. Öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinden muaf tutulacaklar ile yabancı uyruklu öğrencilerden alınacak asgari öğrenim ücretlerinin tutarı Cumhurbaşkanı kararıyla belirlenir.⁴⁰

c. (...) ⁴¹ bir ders için kredi başına ödenecek katkı payı veya öğrenim ücreti tutarları, her bir dersin kredisinin ilgili dönemde alınması gereken toplam ders kredisine oranlanması sonucu bulunacak katsayının ilgili dönem için belirlenen öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti ile çarpılarak, ilgili yükseköğretim kurumunca dönem başlarında hesaplanır.⁴²

ç. **(Değişik: 27/3/2015-6637/20 md.)** Diploma programlarının hazırlık sınıfı eğitimi hariç olmak üzere, iki yıllık ön lisans ve dört, beş ve altı yıllık lisans programlarından bu süreler sonunda mezun olamayan öğrencilerden, ilgili dönem için öngörülen katkı payı ve öğrenim

³⁹ Bu madde başlığı “Cari Hizmet Maliyeti” iken, 13/2/2011 tarihli ve 6111 sayılı Kanunun 172 nci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁴⁰ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK’nin 135 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunun görüşü ve Milli Eğitim Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca” ibaresi “Cumhurbaşkanınca” şeklinde, “Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

⁴¹ 27/3/2015 tarihli ve 6637 sayılı Kanunun 23 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “Bu maddenin (ç) fıkrasında belirtilen durumlarda her” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

⁴² 19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı Kanunun 29 uncu maddesiyle, bu fıkra da yer alan “(ç), (d) ve (e) fıkralarında” ibaresi “(ç) fıkrasında” şeklinde değiştirilmiştir.

ücreti alınır. Çift ana dal programında kayıtlı olan öğrencilerden ise diploma programının öğrenim süresi ve ilave bir yıl sonunda bu madde hükümlerine göre katkı payı alınır. Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen öğrenim sürelerinde lisansüstü programlardan mezun olamayan öğrencilerden de bu madde hükümlerine göre katkı payı alınır.

d. (Mülga: 19/11/2014-6569/29 md.)

e. (Mülga: 19/11/2014-6569/29 md.)

f. (Mülga: 19/11/2014-6569/29 md.)

g. Öğrenci katkı payı ve öğrenim ücretleri, ilgili dönem başlarında ödenir. Süresi içinde katkı payı veya öğrenim ücretini ödemeyenler ve mazeretleri ilgili yükseköğretim kurumunun yönetim kurulunca kabul edilmeyenler, o dönem için kayıt yaptıramaz ve öğrencilik haklarından yararlanamaz. Ödeme güçlüğü bulunan birinci öğretim öğrencilerinin ödemesi gereken katkı payının tamamı, talepleri halinde Yüksek Öğretim Kredi ve Yurtlar Kurumunca katkı kredisi olarak verilebilir.

ğ. İkinci öğretimde alınacak öğrenim ücreti, öğrenci cari hizmet maliyetinin yarısından az olamaz. İkinci öğretimde alınacak ücretlerin Cumhurbaşkanınca belirlenecek miktarı öğrencilerin başta beslenme olmak üzere barınma, sağlık, spor, kültür ve diğer sosyal hizmetlerinde kullanılır.⁴³

h. Hazırlık sınıfı hariç, bulundukları bölümde her bir dönem için belirlenen asgari derslerden başarılı olan ve bu dersleri alan öğrencilerin başarı ortalamasına göre dönem sonu itibariyle yapılacak sıralamada ilk yüzde ona giren ikinci öğretim öğrencileri, bir sonraki dönemde birinci öğretim öğrencilerinin ödeyecekleri öğrenci katkı payı kadar öğrenim ücreti öder.

ı. Hazırlık sınıfı hariç, bulundukları bölümde her bir dönem için belirlenen asgari derslerden başarılı olan ve bu dersleri alan öğrencilerin başarı ortalamasına göre dönem sonu itibariyle yapılacak sıralamada ilk yüzde ona giren birinci öğretim öğrencileri, bir sonraki dönemde ödeyecekleri öğrenci katkı payının yarısını öder.

i. Öğrenci sosyal tesisleri ile faaliyetlerinden elde edilen gelirler, yükseköğretim kurumlarınca önceki yıllarda basılan süreli ya da süresiz yayınlar ile elektronik ortamda veya internet ortamında sunulan ders materyallerinden elde edilen gelirler, öğrenci katkı payı olarak tahsil edilen gelirler ile diğer gelirler; en geç tahsil edildiği ayın sonuna kadar ilgili yükseköğretim kurumu hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar, yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde öngörülen ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır. Kaydedilen ödenekler, başta öğrencilerin beslenme, barınma, sağlık, spor, kültür ve diğer sosyal hizmet giderleri olmak üzere, kalkınma planı ve programlarına uygun olarak yükseköğretim kurumunun cari, sermaye, transfer giderleri ile öğrencilerin kısmi zamanlı olarak geçici işlerde çalıştırılmasına ilişkin giderlerinde kullanılır.

j. Bu maddeye göre elde edilen gelirlerin en fazla yüzde onu, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun tespit edeceği başarılı ve gelir düzeyi düşük öğrencilerin kitap, kırtasiye

⁴³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

ile beslenme ve barınma yardımı ödemelerinde kullanılır.

k. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından burs verilenler veya burs alma şartlarını taşıyanlara öncelik verilmek suretiyle hizmetlerine ihtiyaç duyulan öğrenciler, öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumlarındaki geçici işlerde kısmi zamanlı olarak çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılan öğrenciler, bu çalışmalarından dolayı işçi olarak kabul edilmez. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılan öğrencilere bir saatlik çalışma karşılığı ödenecek ücret, 4857 sayılı İş Kanunu gereğince 16 yaşından büyük işçiler için belirlenmiş olan günlük brüt asgari ücretin dörtte birini geçmemek üzere, yükseköğretim kurumu yönetim kurulu tarafından belirlenir. Kısmi zamanlı çalışma karşılığı ücret ödenmesi, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından verilmekte olan burs veya öğrenim kredisinin kesilmesi veya aynı Kuruma ait yurtlardan yararlanma hakkının kaldırılması sonucunu doğurmaz. Kısmi zamanlı olarak öğrenci çalıştırılmasına ilişkin haftalık çalışma süreleri ile diğer usul ve esaslar Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

1. (**Ek: 18/6/2017-7033/15 md.**) Organize sanayi bölgelerinde kurulan meslek yüksekokulları için öğrenci başına ilgili yükseköğretim kurumlarına, Yükseköğretim Kurulu bütçesine bu amaçla tahsis edilen ödenekten eğitim desteği yapılabilir. Eğitim desteğinin tutarı ve kullanımı ile uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Sosyal hizmetler:

Madde 47 – Faaliyetlerin Düzenlenmesi:

a. (**Değişik: 17/8/1983 - 2880/28 md.**) Yükseköğretim kurumları, Yükseköğretim Kurulunun yapacağı plan ve programlar uyarınca, öğrencilerin beden ve ruh sağlığının korunması, barınma, beslenme, çalışma, dinlenme ve boş zamanlarını değerlendirme gibi sosyal ihtiyaçlarını karşılamak ve bu amaçla bütçe imkanları nispetinde okuma salonları, yataklı sağlık merkezleri, mediko - sosyal merkezleri, öğrenci kantin ve lokantaları açmak, toplantı, sinema ve tiyatro salonları, spor salon ve sahaları, kamp yerleri sağlamakla ve bunlardan öğrencilerin en iyi şekilde yararlanmaları için gerekli önlemleri almakla görevlidirler.

b. Yükseköğretim kurumları, özel ve kamu kuruluşları ile işbirliği yaparak mezunlarına iş bulmakta yardımcı olurlar.

c. Üniversiteler rehberlik ve psikolojik danışma merkezleri kurar, öğrencilerin kişisel ve ailevi sorunlarını çözümlemeye çalışır.

d. Kamu kuruluşları adına, Üniversitelerde okuyacak öğrencilere bu kuruluşlarca verilecek bursların bilim dallarına dağılımı ve sayısı, insangücü ihtiyacı ve öğretim elemanı yetiştirilmesi bakımından, devlet kalkınma planları ilke ve hedeflerine göre Yükseköğretim Kurulu tarafından belirtilir. Burslu öğrencilerin harçları ile laboratuvar, sınav ve diploma masrafları burs kapsamına girer.

Ders kitapları ve eğitim-öğretim araçlarının basılıp çoğaltılması:⁴⁴

Madde 48 – (Değişik: 26/6/2001 - 4689/1 md.)

Üniversitelerde ders kitapları, bilgisayar ve elektronik ortamlarda hazırlanan eğitim-öğretim ve uzaktan öğretim ilkelerine göre oluşturulan her türlü materyal ilgili üniversite veya Yükseköğretim Kurulu tarafından hazırlanır ve hazırlattırılır ve öğrencilere uygun bedelle satılır. Ders aracı olarak kullanılan kitap ve her türlü materyali öğretim elemanları kendi hesaplarına bastıramaz ve çoğaltamazlar, bunlar ilgili üniversite tarafından basılır, bastırılır veya çoğaltılır. Ancak, başvurdıkları eğitim-öğretim yılı içinde bastırılamayacağı, kurumun yönetim kurulunca yazılı olarak bildirilen kitapları kendilerinin bastırma hakları saklıdır.

Ders kitapları, bilgisayar ve elektronik ortamlarda hazırlanan eğitim-öğretim ve uzaktan öğretim ilkelerine göre oluşturulan her türlü materyalle ilgili olarak uygulanacak esaslar ve ödenecek telif hakları Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

Yabancı dil hazırlık eğitim - öğretimi:

Madde 49 – Eğitim - öğretimini kısmen veya tamamen bir yabancı dilden yapan Yükseköğretim Kurumları, kaydını yaptıran öğrencileri, öğrenimde kullanılacak yabancı dilde bir yeterlilik sınavına tabi tutarlar. Yetersiz bulunan öğrenciler için esasları Yükseköğretim Kurulunca tespit edilecek, bir yıla kadar süreli, bir yabancı dil hazırlık öğrenimi uygulanır. **(Mülga son cümle: 19/11/2014-6569/33 md.) (...)**

Normal öğrenimin devamı süresince öğrencilerin yabancı dil bilgilerinin geliştirilmesi için öğretim kurumlarınca gerekli önlemler devamlı şekilde alınır.

Lisans üstü öğretim:

Madde 50 – Usul ve şartları;

a. Lisans düzeyinde öğrenim gördükten sonra, yükseköğretim kurumlarında yüksek lisans, veteriner hekimlikte uzmanlık, doktora ya da tıpta uzmanlık öğrenimi yapmak isteyenler, yükseköğretim kurumlarınca usulüne göre açılacak sınavla ve Üniversitelerarası Kurulca tespit edilecek esaslara göre seçilirler.⁴⁵

b. Yükseköğretim kurumları, lisans üstü öğretim konusundaki istekleri karşılamak üzere gerekli planlamayı yapar ve önlemleri alır.

c. (Mülga: 1/8/1996-4160/5 md.)

d) Lisans üstü öğretim yapan öğrenciler, kendilerine tahsis edilebilecek burslardan yararlanabilecekleri gibi, her defasında bir yıl için olmak üzere araştırma görevlisi kadrosuna da atanabilirler.⁴⁶

⁴⁴ Bu maddenin başlığı, “Ders kitapları ve teksirlerin basılması” iken, 26/6/2001 tarih ve 4689 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

⁴⁵ 19/11/2014 tarihli ve 6569 sayılı Kanunun 30 uncu maddesiyle, bu bende “yüksek lisans” ibaresinden sonra gelmek üzere “, veteriner hekimlikte uzmanlık” ibaresi eklenmiştir.

⁴⁶ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “öğretim yardımcılığı kadrolarından birine de” ibaresi “araştırma görevlisi kadrosuna da” şeklinde değiştirilmiştir.

e. Tıpta uzmanlık öğrenimi yapanlara verilecek aylık veya ödeneklerin tespitinde, aynı durumda bulunan Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığındaki personelin aylık ve ödenekleri gözönünde tutulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Memurlar ve Diğer Görevliler

Yönetim örgütleri:

Madde 51 –

a. Yükseköğretim üst kuruluşlarında başkana, üniversitelerde rektöre bağlı, merkez yönetim örgütünün başında bir genel sekreter ve hizmetlerin gerekli kıldığı daire başkanları, müdürler, danışmanlar, hukuk müşavirleri, uzmanlar ile büro ve iç hizmet görevlerini yapmak üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar ve diğer görevliler bulunur.

Daire başkanlıkları ve müdürlükler üst kuruluşlarda kurulların, üniversitelerde yönetim kurulunun kararı ile genel hükümlere göre kurulur.

b. Her fakültede, dekana bağlı ve fakülte yönetim örgütünün başında bir fakülte sekreteri, enstitü ve yüksekokullarda ise enstitü veya yüksekokul müdürüne bağlı enstitü veya yüksekokul sekreteri bulunur. Sekretere bağlı büro ve iç hizmet görevlerini yapmak üzere gerekli görüldüğü takdirde, yeteri kadar müdür ve diğer görevliler çalıştırılır. Bunlar arasındaki iş bölümü dekanın veya müdürün onayından sonra uygulanmak üzere ilgili sekreterce yapılır.

c. Genel sekreter ve sekreterler oy hakkı olmaksızın bağlı bulundukları kurumun kurullarında raportörlük yaparlar.

Atamalar:

Madde 52 – Atama esasları:

a. **(Değişik: 17/8/1983 - 2880/29 md.)** (...) ⁴⁷ Genel Sekreter ile daire başkanları, müdürler, hukuk müşavirleri ve uzmanlar, yükseköğretim üst kuruluşlarında ilgili kuruluşların görüşü alınarak Yükseköğretim Üst Kurulunun Başkanı; üniversitelerde ise yönetim kurulunun görüşü alınarak rektör tarafından atanır. Fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterinin atanması, ilgilidekan ve müdürün önerisi üzerine rektör tarafından yapılır.

b. Üst kuruluşların ve üniversitelerin genel sekreterlerinin üniversite lisans diplomasına, fakülte sekreterleri ile enstitü ve yüksekokul sekreterlerinin yükseköğretim diplomasına sahip olmaları şarttır.

c. Memurların atanmaları; fakültelerde ve bağlı kuruluşlarda dekanların, rektörlüğe bağlı kuruluşlarda ilgili müdürlerin, yükseköğretim üst kuruluşlarında ve üniversite merkez örgütünde genel sekreterin önerisi üzerine kadro esas alınmak üzere başkan veya rektör tarafından yapılır.

d. Yardımcı hizmetler sınıfı personeli, yükseköğretim üst kuruluşlarında, rektörlükte ve rektörlüğe bağlı kuruluşlarda genel sekreterin önerisi üzerine başkan veya rektör, fakültelerde ve fakültelere bağlı kuruluşlarda fakülte sekreterinin önerisi üzerine dekanlar, enstitü ve yüksekokullarda sekreterin önerisi üzerine müdür tarafından atanırlar.

⁴⁷ 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yer alan “Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanı,” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

e. Yükseköğretim üst kuruluşlarının ve üniversitelerin, yönetim personeli için aylıklı veya sözleşmeli kadroları, yükseköğretim üst kuruluşlarında başkan, üniversitelerde ise rektör tarafından tespit edilir ve ilgili makamlara önerilir.

f. Yükseköğretim üst kuruluşları ile üniversitelerde görevli memur ve diğer görevliler, üst kuruluşlarda genel sekreterlerin, üniversitelerde rektörlerin istek ve önerisi üzerine diğer kamu kuruluşlarına veya Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından yükseköğretim üst kuruluşları veya yükseköğretim kurumları arasında atanabilirler.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Disiplin ve Ceza İşleri

Genel esaslar:

Madde 53 –

a. **(Değişik: 2/12/2016 - 6764/26 md.)** Yükseköğretim Kurulu Başkanı üst kuruluşlar, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin (...) ⁴⁸; rektör, üniversitenin; bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürü, bağımsız vakıf meslek yüksekokulunun; dekan, fakültenin; enstitü ve yüksekokul müdürleri, enstitü ve yüksekokulların; kadrosu bulunan uygulama araştırma merkezi ile bağımsız enstitü müdürleri, uygulama araştırma merkezi ile enstitünün; bu birimlerin genel sekreter veya sekreterleri de bağlı birim personelinin disiplin amirleridir.

b. **(Değişik: 2/12/2016 - 6764/26 md.)** Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanlarına uygulanabilecek disiplin cezaları uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezalarıdır. **(Ek cümleler: 15/4/2020-7243/7 md.)** Öğretim elemanları dışında iş sözleşmesiyle çalışan personel 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu ve iş sözleşmesi veya toplu iş sözleşmesine tabidir. Memurlar hakkında ise 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 125 inci maddesi uygulanır. ⁴⁸

(1) **(Değişik: 15/4/2020-7243/7 md.)** Uyarma: Öğretim elemanına, görevinde ve davranışlarında daha dikkatli olması gerektiğinin yazı ile bildirilmesidir. Uyarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) Maiyetindeki elemanların yetiştirilmesinde özen göstermemek.

b) Destek alınarak yürütülen araştırmalar sonucu yapılan yayınlarda destek veren kişi, kurum veya kuruluşlar ile bunların katkılarını belirtmemek.

c) Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, kayıtsızlık göstermek veya düzensiz davranmak.

d) Usulsüz müracaat veya şikayette bulunmak.

⁴⁸ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, (a) fıkrasında yer alan “ve 53/Ç maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde yer alan fiillerle ilgili olarak öğretim elemanlarının” ibaresi madde metninden çıkarılmış, (b) fıkrasının birinci paragrafında yer alan “elemanları, memur ve diğer personeline” ibaresi “elemanlarına” şeklinde değiştirilmiştir.

(2) **(Ek cümle: 15/4/2020-7243/7 md.)** Kınama: Öğretim elemanına, görevinde ve davranışlarında kusurlu olduğunun yazı ile bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren fiiller şunlardır:⁴⁹

a) **(Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)**

b) Resmi olarak ders vermekle yükümlü bulunulan öğrencilere özel ders vermek.

c) **(Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)**

d) Üniversite veya bağlı birimlerin sınırları içinde herhangi bir yeri kurumun izni olmadan hizmetin amaçları dışında kullanmak veya kullandırmak.

e) Yayınlarında hasta haklarına riayet etmemek.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda veya diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak.

g) İncelemek üzere görevlendirildiği bir eserde yer alan bilgileri eser sahibinin açık izni olmaksızın yayımlanmadan önce başkalarıyla paylaşmak.

h) Bilimsel bir çalışma kapsamında yapılan anket ve tutum araştırmalarında katılımcıların açık rızasını almadan ya da araştırma bir kurumda yapılacaksa ayrıca kurumun iznini almadan elde edilen verileri yayımlamak.

ı) Araştırma ve deneylerde, çalışmalara başlamadan önce alınması gereken izinleri yetkili birimlerden yazılı olarak almamak.

j) Araştırma ve deneylerde mevzuatın veya Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin ilgili araştırma ve deneylere dair hükümlerine aykırı çalışmalarda bulunmak.

k) Araştırmacılar veya yetkililerce, yapılan bilimsel araştırma ile ilgili olarak muhtemel zararlı uygulamalar konusunda ilgilileri bilgilendirme ve uyarma yükümlülüğüne uymamak.

l) **(Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)**

m) İçeriği itibarıyla şiddet veya nefret amaçlı bildiri, afiş, pankart, bant ve benzerlerini basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya bunları teşhir etmek yahut kurumların herhangi bir yerine asmak.⁵⁰

n) Yükseköğretim kurumları içinde siyasi parti faaliyetinde bulunmak veya siyasi parti propagandası yapmak.

o) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Görevin tam ve zamanında yapılmasında, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasların yerine getirilmesinde, kusurlu davranmak.

p) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Mevzuatta öngörülen bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemek.

r) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Görevi sırasında amirine sözle saygısızlık etmek.

s) **(Ek:15/4/2020-7243/7 md.)** Görevle ilgili resmi araç, gereç ve benzeri eşyayı özel işlerinde kullanmak, kaybetmek veya kusurlu davranışlarıyla bunlara zarar vermek.

⁴⁹ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, bu bentte yer alan "657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kınama" ibaresi "Kınama" şeklinde değiştirilmiştir.

⁵⁰ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, bu bentte yer alan " , terör ve" ibaresi "veya" şeklinde, "veya bunları kurumların herhangi bir yerine asmak veya teşhir etmek" ibaresi "veya bunları teşhir etmek yahut kurumların herhangi bir yerine asmak" şeklinde değiştirilmiştir.

t) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) (İptal alt bent: Anayasa Mahkemesinin 28/12/2023 Tarihli ve E: 2020/55, K: 2023/228 Sayılı Kararı ile.)**

u) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Görevi gereği katılmakla yükümlü olduğu kurul ve toplantılara izinsiz veya özürsüz olarak bir yıl içinde birden fazla katılmamak.

(3) Aylıktan veya ücretten kesme: Brüt aylıktan; veya ücretten bir defaya mahsus olmak üzere 1/30 ila 1/8 arasında kesinti yapılmasıdır. Aylıktan veya ücretten kesme cezasını gerektiren fiiller şunlardır:⁵¹

a) Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının organlarında yapılan konuşma ve alınan kararları, yetkili olmadığı halde organ veya üyelerinin aleyhinde davranışlara yol açmak maksadıyla dışarı yaymak.

b) Kuruma ait araç, gereç, belge ve benzeri eşyayı görevin sona ermesine ve kurumca yazı ile istenmesine rağmen belirlenen süre içinde geri vermemek.

c) Araştırma ve deneylerde, hayvanlara ve ekolojik dengeye zarar vermek.

d) Bilimsel çalışmalarda, diğer kişi ve kurumlardan temin edilen veri ve bilgileri, izin verildiği ölçüde ve şekilde kullanmamak, bu bilgilerin gizliliğine riayet etmemek ve korunmasını sağlamamak.

e) Bilimsel araştırma için sağlanan veya ayrılan kaynakları, mekânları, imkânları ve cihazları amaç dışı kullanmak.

f) **(Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)**

g) Bir araştırmanın sonuçlarını, araştırmanın bütünlüğünü bozacak şekilde ve uygun olmayan biçimde parçalara ayırıp birden fazla sayıda yayımlayarak bu yayınları akademik atama ve yükselmelerde ayrı yayınlar olarak sunmak.

h) Aktif katkısı olmayan kişileri yazarlar arasına dâhil etmek veya olan kişileri dâhil etmemek, yazar sıralamasını gerekçesiz ve uygun olmayan bir biçimde değiştirmek, aktif katkısı olanların isimlerini sonraki baskılarda eserden çıkartmak, aktif katkısı olmadığı hâlde nüfuzunu kullanarak ismini yazarlar arasına dâhil ettirmek.

ı) Dayanaksız, yersiz ve kasıtlı olarak suç isnadında bulunmak.

j) Hukuka aykırı olarak kurumun bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına kasten girmek veya orada kalmak.

k) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Akademik atama ve yükseltmelere ilişkin başvurularda bilimsel araştırma ve yayınlara ilişkin yanlış veya yanıltıcı beyanda bulunmak.

l) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Kasıtlı olarak; görevi tam ve zamanında yapmamak, görev mahallinde kurumlarca belirlenen usul ve esasları yerine getirmemek.

m) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Özürsüz ve kesintisiz 3 - 9 gün göreve gelmemek.

n) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Görev yeri sınırları içerisinde herhangi bir yerin toplantı, tören ve benzeri amaçlarla izinsiz olarak kullanılmasına yardımcı olmak, bu yeri kullanmak veya kullandırmak.

⁵¹ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, bu bentte yer alan “Devlet yükseköğretim kurumlarında brüt” ibaresi “Brüt” şeklinde, “; vakıf yükseköğretim kurumlarında brüt” ibaresi “veya” şeklinde, “657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için aylıktan” ibaresi “Aylıktan” şeklinde değiştirilmiştir.

o) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Yasaklanmış her türlü yayını basmak, çoğaltmak, dağıtmak veya teşhir etmek.

(4) Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme: Devlet yükseköğretim kurumlarında görev yapan aylıklı öğretim elemanlarının bulundukları kademedeki ilerlemelerinin fiilin ağırlık derecesine göre bir ila üç yıl arasında durdurulması; vakıf yükseköğretim kurumları öğretim elemanlarının ise fiilin ağırlık derecesine göre üç ila altı ay süreyle brüt ücretinden 1/30 ila 1/8 arasında kesintiye gidilmesidir. Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasını gerektiren fiiller şunlardır:⁵²

a) Hizmet içinde resmi bir belgeyi tahrif etmek, yok etmek, gizlemek veya sahte olarak düzenlemek, sahte belgeyi bilerek kullanmak, kullandırmak.

b) Görevi sebebiyle veya görevi sırasında doğrudan veya dolaylı olarak her ne ad altında olursa olsun menfaat sağlamak, iş sahiplerinden veya öğrencilerden borç para istemek veya almak.

c) Kamu hizmetlerinin yürütülmesini engellemek, boykot ve işgal eyleminde bulunmak.

d) Ders, seminer, konferans, laboratuvar, grafik çalışma ve sınav gibi öğretim çalışmalarının yapılmasına engel olmak; görevlileri, öğrencileri eğitim-öğretim alanı dışına çıkartmak; görev yapılmasına engel olmak; öğrencileri bu tür davranışlara teşvik etmek veya zorlamak ya da bu maksatla yapılacak hareketlere iştirak etmek.

e) Basın-yayın veya bilişim sistemlerini kullanarak amiri, iş arkadaşları, personeli, hizmetten yararlananlar veya öğrencileri hakkında gerçeğe aykırı açıklamada veya haksız isnatta bulunmak veya rızaları olmaksızın özel hayatlarıyla ilgili açıklama yapmak.

f) İnsanlarla ilgili biyomedikal araştırmalarda ve diğer klinik araştırmalarda ilgili mevzuat hükümlerine aykırı davranmak suretiyle kişilere zarar vermek.

g) Bilimsel araştırmalarda gerçekte var olmayan veya tahrif edilmiş verileri kullanmak, araştırma kayıtları veya elde edilen verileri tahrif etmek, araştırmada kullanılmayan cihaz veya materyalleri kullanılmış gibi göstermek, destek alınan kişi ve kuruluşların çıkarları doğrultusunda araştırma sonuçlarını tahrif etmek veya şekillendirmek.

h) Görevin yerine getirilmesinde dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din ve mezhep ayrımı yapmak, görevin gereklerine aykırı davranmak suretiyle kişilerin yarar veya zararını hedef tutan davranışlarda bulunmak.⁵²

ı) **(Mülga: 15/4/2020-7243/7 md.)**

j) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Mükerrer yayınlarını akademik atama ve yükselmelerde ayı yayınlar olarak sunmak.

k) **(Ek: 15/4/2020-7243/7 md.)** Göreve sarhoş gelmek, görev yerinde alkollü içki içmek.

⁵² 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, bu bentte yer alan “bulunulan kademedeki ilerlemenin,” ibaresi “görev yapan aylıklı öğretim elemanlarının bulundukları kademedeki ilerlemelerinin” şeklinde, “vakıf yükseköğretim kurumlarında” ibaresi “vakıf yükseköğretim kurumları öğretim elemanlarının” şeklinde, “brüt ücretten 1/4 ila 1/2” ibaresi “brüt ücretinden 1/30 ila 1/8” şeklinde ve “657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kademe ilerlemesinin durdurulması” ibaresi “Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme” şeklinde değiştirilmiş, bendin (h) alt bendine “ayrımı yapmak,” ibaresinden sonra gelmek üzere “görevin gereklerine aykırı davranmak suretiyle” ibaresi eklenmiştir.

l) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Gerçeğe aykırı rapor ve belge düzenlemek.

m) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) İlgili kanunların tanıdığı istisnalar dışında ticaret yapmak, yasaklanan diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunmak.

n) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Görevi gereği öğrendiği ve gizli kalması gereken bilgi ve belgeleri açıklamak.

o) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Amirine, maiyetindekilere, iş arkadaşları veya hizmetten yararlananlara hakarete bulunmak veya bunları tehdit etmek.

(5) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma: Akademik bir kadroya bir daha atanmamak üzere üniversite öğretim mesleğinden çıkarmadır. (Değişik cümle: 15/4/2020-7243/7 md.) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:

a) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Başkalarına ait özgün fikir, metot, veri veya eserleri bilimsel kurallara uygun biçimde atıf yapmadan kısmen veya tamamen kendisine ait gibi göstermek.

b) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Atama ve yükselmelerde, unvan veya derece kazanılmasında; anket uygulama, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar dışında kişisel emek ve birikimine dayanmayan, başkaları tarafından ücret karşılığında veya ücretsiz olarak üretilmiş yayın ve çalışmalar kullanmak.

c) (Ek: 15/4/2020-7243/7 md.) Özürsüz veya izinsiz olarak bir yılda toplam 20 gün göreve gelmemek.

(6) Kamu görevinden çıkarma: Kamu kurum ve kuruluşları ile vakıf yükseköğretim kurumlarında öğretim elemanı ve memur olarak bir daha atanmamak üzere kamu görevinden çıkarmadır. Kamu görevinden çıkarma cezasını gerektiren fiiller şunlardır:⁵³

a) (Değişik: 15/4/2020-7243/7 md.) Terör niteliğinde eylemlerde bulunmak veya bu eylemleri desteklemek, kamu imkân ve kaynaklarını bu örgütler için kullanmak ya da kullandırmak.

b) Amire, iş arkadaşlarına, personeline, hizmetten yararlananlara veya öğrencilerine fiili saldırıda veya cinsel tacizde bulunmak.

c) Kamu hizmeti veya öğretim elemanı sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak.

d) Uyuşturucu veya uyuşturucu olarak kabul edilen diğer uyarıcı maddeleri kullanmak, bulundurmak, başkalarına vermek, kullanılmasını özendirmek, satmak, imal etmek.

e) Hukuka aykırı olarak kurumun verilerini elde etmek, kaydetmek, kullanmak, depolamak, dağıtmak, değiştirmek veya yok etmek.

f) Kurumun bilişim sistemlerinin işleyişini kasten engellemek veya bozmak.

c. (Değişik: 14/4/1982 - 2653/3 md.) Ceza soruşturması usulü:

Yükseköğretim üst kuruluşları başkan ve üyeleri ile yükseköğretim kurumları yöneticilerinin, kadrolu ve sözleşmeli öğretim elemanlarının ve bu kuruluş ve kurumların 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlarının görevleri dolayısıyla ya da görevlerini

⁵³ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, bu bentte yer alan “657 sayılı Kanundaki fiillere ilave olarak bu Kanun kapsamındaki kamu görevlileri için kamu” ibaresi “Kamu” şeklinde değiştirilmiştir.

yaptıkları sırada işledikleri ileri sürülen suçlar hakkında yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi ya da doğrudan soruşturma başlatılması hâlinde aşağıdaki hükümler uygulanır.⁵⁴

(1) İlk soruşturma:

Yükseköğretim Kurulu Başkanı için, kendisinin katılmadığı, Milli Eğitim Bakanının başkanlığındaki bir toplantıda, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek en az üç kişilik bir kurulca, diğerleri için, Yükseköğretim Kurulu Başkanınca veya diğer disiplin amirlerince doğrudan veya görevlendirecekleri uygun sayıda soruşturmacı tarafından yapılır.

Öğretim elemanlarından soruşturmacı tayin edilmesi halinde, bunların, hakkında soruşturma yapılacak öğretim elemanının akademik unvanına veya daha üst akademik unvana sahip olmaları şarttır.

(2) Son soruşturmanın açılıp açılmamasına;

a) Yükseköğretim Kurulu Başkan ve üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştayın 2 nci Dairesi,

b) Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumu rektörleri, rektör yardımcıları ile üst kuruluş genel sekreterleri hakkında, Yükseköğretim Kurulu üyelerinden teşkil edilecek üç kişilik kurul,⁵⁵

c) Üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul yönetim kurulu üyeleri, fakülte dekanları ve dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ve yardımcıları ile üniversite genel sekreterleri hakkında, rektörün başkanlığında rektörce görevlendirilen rektör yardımcılarında oluşacak üç kişilik kurul,

d) Öğretim elemanları, fakülte, enstitü ve yüksekokul sekreterleri hakkında üniversite yönetim kurulu üyeleri arasından oluşturulacak üç kişilik kurul,

e) 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar hakkında, mahal itibarıyla yetkili il idare kurulu,

Karar verir.

f) Yükseköğretim Kurulu ile üniversite yönetim kurullarınca oluşturulacak kurullarda görevlendirilecek asıl ve yedek üyeler bir yıl için seçilirler. Süresi sona erenlerin tekrar seçilmeleri mümkündür.

(3) Son soruşturmanın açılıp açılmamasına karar verecek kurullar üye tamsayısı ile toplanır. Kurullara ilk soruşturmayı yapmış olan üyeler ile haklarında karar verilecek üyeler katılamazlar. Noksanlar yedek üyelerle tamamlanır. Diğer hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükümleri uygulanır.

(4) Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri hakkında Danıştayın 2 nci Dairesinde verilen lüzum-u muhakeme kararına itiraz ile men-i muhakeme kararlarının kendiliğinden incelenmesi Danıştayın İdari İşler Kuruluna aittir. Diğer kurullarca verilen lüzum-u muhakeme kararına ilgililerce yapılacak itiraz ile men-i muhakeme

⁵⁴ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 26 ncı maddesiyle bu fıkranın birinci paragrafında yer alan “ileri sürülen suçlar hakkında” ibaresi “ileri sürülen suçlar hakkında yetkili makamlarca inceleme başlatılabilir, inceleme sonucunda soruşturma açılmasına karar verilmesi ya da doğrudan soruşturma başlatılması hâlinde” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵⁵ 2/12/2016 tarihli ve 6764 sayılı Kanunun 26 ncı maddesiyle bu bentte yer alan “üniversite” ibaresi “Devlet ve vakıf yükseköğretim kurumu” şeklinde değiştirilmiştir.

kararları kendiliğinden Danıştay 2 nci Dairesince incelenerek karara bağlanır. Lüzum-u muhakemesi kesinleşen Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyelerinin yargılanması Yargıtay ilgili ceza dairesine, temyiz incelemesi Ceza Genel Kuruluna, diğer görevlilerin yargılanmaları suçun işlendiği yer adliye mahkemelerine aittir.

(5) Değişik statüdeki kişilerin birlikte suç işlemeleri halinde soruşturma usulü ve yetkili yargılama mercii görev itibarıyla üst dereceliye göre tayin olunur.

(6) Yükseköğretim Kurulu Başkanı ve rektörler hakkında 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlarından dolayı yapılacak ceza soruşturmasında yukarıda belirtilen ceza kovuşturması usulü tatbik edilir. **(Mülga cümle:15/4/2020-7243/7 md.) (...)**⁵⁶

3628 sayılı Kanun kapsamına giren suçlarından dolayı kanuni kovuşturma için gereken izin, Yükseköğretim Kurulu üyeleri ile Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeleri ve bu kuruluşların memurları (Üniversitelerarası Kurul memurları dahil) hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanından, üniversite yöneticileri ve öğretim elemanları ile memurlar hakkında üniversite rektörlerinden alınır.⁵⁶

(7) İdeolojik amaçlarla Anayasada yer alan temel hak ve hürriyetleri, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü veya dil, ırk, sınıf, din ve mezhep ayrılığına dayanılarak nitelikleri Anayasada belirtilen Cumhuriyeti ortadan kaldırmak maksadıyla işlenen suçlarla bunlara irtibatlı suçlar, öğrenme ve öğretme hürriyetini doğrudan veya dolaylı olarak kısıtlayan, kurumların sükun, huzur ve çalışma düzenini bozan boykot, işgal, engelleme, bunları teşvik ve tahrik, anarşik ve ideolojik olaylara ilişkin suçlar ile ağır cezayı gerektiren suçüstü hallerinde, yukarıda yazılı usuller uygulanmaz; bu hallerde kovuşturmayı Cumhuriyet Savcısı doğrudan yapar.

(8) Bu Kanunda yer almamış hususlarda 2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun hükümleri uygulanır.⁵⁷

Disiplin soruşturması ve savunma hakkı:

Madde 53/A- (Ek: 2/12/2016 - 6764/27 md.)

Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar şunlardır:

a) Disiplin cezası verilmesini gerektiren bir fiilin işlendiğini öğrenen disiplin amiri yazılı olarak disiplin soruşturması başlatır. Üst disiplin amirinin soruşturma açtığı veya açtırdığı disiplin olayında alt disiplin amiri ayrıca soruşturma yapamaz veya yaptıramaz. Daha önce açılmış soruşturma varsa bunlar üst amirin açtığı veya açtırdığı soruşturma ile birleştirilir.

⁵⁶ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, bendin birinci paragrafının birinci cümlesinde yer alan “rektörlerin 1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun” ibaresi “rektörler hakkında 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu” şeklinde değiştirilmiş ve ikinci paragrafında yer alan “1609 sayılı Bazı Cürümlerden Dolayı Memurlar ve Şerikleri Hakkında Takip ve Muhakeme Usulüne Dair Kanun” ibaresi “3628 sayılı Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.

⁵⁷ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle, bu bentte yer alan “4 Şubat 1329 tarihli Memurin Muhakematı Hakkında Kanun” ibaresi “2/12/1999 tarihli ve 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun” şeklinde değiştirilmiştir.

b) Bilimsel araştırma ve yayın etiğine ilişkin disiplin cezası verilmesini gerektiren fiiller açısından soruşturma başlatılmadan önce bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarınca inceleme yapılması zorunludur.

c) Disiplin amiri soruşturmayı kendisi yapabileceği gibi soruşturmayı yapmak üzere birim içerisinden soruşturmacı veya komisyon görevlendirebilir. Ancak zorunlu hallerde rektörlük aracılığıyla diğer birimlerden soruşturmacı talep edilebilir.

d) Soruşturmacının görev ve unvanı, soruşturulanın görev ve unvanının üstünde veya onunla aynı düzeyde olmalıdır.

e) Fiilin ast ile üst tarafından birlikte işlenmesi hâlinde soruşturma usulü ve disiplin cezası verme yetkisi üste göre belirlenir.

f) Soruşturulanın disiplin cezası verilmesini gerektiren fiili işlediği ve disiplin soruşturmasının başlatıldığı tarihteki görev veya unvanının farklı olması hâlinde disiplin soruşturması, üst görev veya unvanı esas alınarak yürütülür. Disiplin amirinin belirlenmesi ve uygulanacak diğer disiplin hükümleri, görev yapılan kurumun tabi olduğu mevzuata göre belirlenir.

g) Soruşturmacı, disiplin soruşturmasıyla ilgili bilgi ve belgeleri toplama, ifade alma, tanık dinleme, bilirkişiye başvurma, keşif yapma, inceleme yapma ve ilgili makamlarla yazışma yetkisini haizdir.

h) Soruşturmacının, görevlendirme kapsamında talep ettiği bilgi ve belgeler gecikmeksizin kendisine verilir.

ı) Soruşturmacı, görevlendirildiği konuda soruşturma yürütür; soruşturma sırasında disiplin soruşturmasına konu olabilecek başka fiillerin ortaya çıkması durumunda bunları gecikmeksizin disiplin amirine bildirir.

j) Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur.

k) Soruşturmanın gizliliği esastır.

l) Soruşturma, görevlendirme yazısının tebliğ tarihinden itibaren iki ay içinde tamamlanır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir, disiplin amiri gerekçeyi değerlendirerek ve zamanaşımı sürelerini dikkate alarak karar verir.

m) Fiili işleyen emeklilik veya başka nedenlerle görevinin sona ermesi, hakkında soruşturma açılmasına ve soruşturmanın devamına engel olmaz. Bu durumda soruşturma sonunda verilen disiplin cezası, özlük dosyasında saklanır. Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları ilgilinin kamu görevine dönmesi ya da bir vakıf yükseköğretim kurumunda göreve başlaması halinde uygulanır.

n) Bir fiilden dolayı ilgili hakkında ceza soruşturması veya kovuşturması yapılıyor olması, aynı fiilden dolayı disiplin soruşturması yapılmasına, ceza verilmesine ve bu cezanın yerine getirilmesine engel değildir. Gerektiğinde ceza kovuşturması bekletici mesele yapılabilir. Bu durumda disiplin soruşturmasına ilişkin zamanaşımı süreleri durur.

o) Bir fiilin diğer kanunlar uyarınca idari yaptırıma bağlanmış olması, aynı fiile bu Kanun kapsamında disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

Savunma hakkı kapsamında gözetilecek hususlar şunlardır:

a) Soruşturulana, iddialar hakkında savunma imkânı tanınmadan disiplin cezası verilemez.

(İptal ikinci cümle:Anayasa Mahkemesinin 13/10/2022 tarihli ve E.: 2022/87; K.: 2022/121 sayılı Kararı ile)

b) (İptal bent:Anayasa Mahkemesinin 13/10/2022 tarihli ve E.: 2022/87; K.: 2022/121 sayılı Kararı ile)

c) (İptal bent:Anayasa Mahkemesinin 13/10/2022 tarihli ve E.: 2022/87; K.: 2022/121 sayılı Kararı ile)

Hakkında üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezası istenenler soruşturma evrakını inceleme, tanık dinletme, disiplin kurulunda sözlü veya yazılı olarak kendisi veya vekili vasıtasıyla savunma yapma hakkına sahiptir.

Görevden uzaklaştırma:

Madde 53/B- (Ek: 2/12/2016 - 6764/28 md.)

Görevden uzaklaştırma, Devlet veya vakıf yükseköğretim kurumlarında yürütülen kamu hizmetinin gerektirdiği hallerde, görevi başında kalmasında sakınca görülen üst kuruluşlar ile yükseköğretim kurumu yöneticileri, öğretim elemanları, memurlar ve diğer personel hakkında alınan ihtiyati bir tedbirdir. Görevden uzaklaştırma tedbiri disiplin veya ceza soruşturmasının herhangi bir safhasında üç ay süreyle alınabilir. Soruşturmayı yürütenler görevden uzaklaştırmayı teklif edebilirler. Bu sürenin bitiminde tedbir kararının alınmasına ilişkin sebeplerin devam etmesi halinde tedbir her defasında üç ay uzatılabilir.

Görevden uzaklaştırmaya Yükseköğretim Üst Kurulu Başkanları ile Devlet yükseköğretim kurumlarında atamaya yetkili amirler, vakıf yükseköğretim kurumlarında rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokullarında müdürler yetkilidir.

Rektörlerin, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürlerinin ve dekanların görevden uzaklaştırılması kararı disiplin amirinin teklifi üzerine Yükseköğretim Genel Kurulu tarafından verilir. Görevden uzaklaştırma kararları atamaya yetkili amirlere bildirilir.

Görevinden uzaklaştırılanlar hakkında görevden uzaklaştırmayı izleyen on işgünü içinde soruşturmaya başlanması şarttır.

Görevden uzaklaştırma işleminden sonra süresi içinde soruşturmaya başlamayan, görevden uzaklaştırma tedbirinin kaldırılmasının zorunlu olduğu durumlarda bu tedbiri kaldırmayan veya görevden uzaklaştırma işlemini keyfi olarak veya garaz ya da kini dolayısı ile yaptığı, yaptırılan soruşturma sonunda anlaşılan yetkililer, hukuki, mali ve cezai sorumluluğa tabidirler.

Görevden uzaklaştırılanlar, kanunların öngördüğü sosyal hak ve yardımlardan faydalanmaya devam ederler. Ancak görevden uzaklaştırma süresi içinde kendilerine aylıklarının veya ücretlerinin üçte ikisi ödenir.

Göreve tekrar başlatılmanın zorunlu olduğu durumlarda, bunların aylıklarının veya ücretlerinin kesilmiş olan üçte biri kendilerine ödenir ve Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışanlar bakımından görevden uzakta geçirdikleri süre, derecelerindeki kademe ilerlemesinde ve bu sürenin dereceye yükselmesi için gerekli en az bekleme süresini aşan kısmı, üst dereceye yükselmeleri halinde, bu derecede kademe ilerlemesi yapılmak ve

akademik yükselme için gerekli bekleme süresinden sayılmak suretiyle değerlendirilir.

Soruşturma sonunda kamu görevinden çıkarma cezası önerilmesi hali dışında görevden uzaklaştırma tedbiri, bu tedbiri alan yetkililerce derhal kaldırılır.

Görevden uzaklaştırma tedbiri alınmakla beraber, soruşturma sonunda yetkili makam veya mercilerce hakkında kamu görevinden çıkarmadan başka bir disiplin cezası verilenler ile ceza kararından evvel haklarındaki disiplin soruşturması af ile kaldırılanlar, bu kararların kesinleşmesi üzerine veya tedbir süresinin dolması hâlinde derhal göreve iade edilirler.

Kişinin görevi başında kalmasının, soruşturmanın devamına engel olmadığı hallerde görevden uzaklaştırma tedbiri süresi dolmadan da kaldırılabilir.

Zamanaşımı:

Madde 53/C- (Ek: 2/12/2016 - 6764/29 md.)

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiil ve hallerin işlendiğinin öğrenildiği tarihten itibaren;

a) Uyarma, kınama, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarında bir ay içinde,

b) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezasında altı ay içinde,

disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde disiplin soruşturması açılmaz.

Disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillerin işlendiği tarihten itibaren iki yıl, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezasını gerektiren fiil açısından altı yıl geçmiş ise disiplin cezası verilemez.

Bilimsel bir eserin akademik atama ve terfilerde kullanılması ya da kısmen veya tamamen yeniden yayımlanması hâlinde ikinci fıkrada belirtilen zamanaşımı süreleri yeniden işlemeye başlar.

Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde, zamanaşımı süresinin dolması veya üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde karar gerekçesi dikkate alınarak yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi:

Madde 53/Ç- (Ek: 2/12/2016 - 6764/30 md.)

Disiplin cezası vermeye yetkili amir ve kurullar şunlardır:

a) Uyarma ve kınama cezaları sıralı disiplin amirleri tarafından, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri hakkında Yükseköğretim Kurulu Başkanı tarafından verilir.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezaları kişinin görevli olduğu birimdeki disiplin kurulu kararı ile verilir.

c) Üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları

atamaya yetkili amirin teklifi üzerine Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

d) Rektörler, bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri ve dekanlar hakkında aylıktan veya ücretten kesme, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma ve kamu görevinden çıkarma cezaları Yüksek Disiplin Kurulu kararıyla verilir.

e) **(İptal cümle: Anayasa Mahkemesinin 10/4/2019 tarihli ve E.:2017/33; K.:2019/20 sayılı Kararı)** Bu kapsamda yapılan soruşturmalar sonucunda verilecek cezalar Yüksek Disiplin Kurulunca verilir.

Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir. Teklif edilen cezanın reddedilmesi halinde ilgili disiplin amiri ya da kurulu tarafından ret gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni işlem tesis edilebilir.

Disiplin cezası verme yetkisi devredilemez.

Disiplin kurulları gerekli gördüğü takdirde ilgilinin özlük dosyasını ve her türlü evrakı incelemeye, ilgili yerlerden bilgi almaya, her türlü incelemeyi yaptırmaya, yeminli tanık ve bilirkişi dinlemeye veya niyabeten dinletmeye, keşif yapmaya veya yaptırmaya yetkilidir.

Disiplin cezası verilmesinde uygulanacak temel ilkeler:

Madde 53/D- (Ek: 2/12/2016 - 6764/31 md.)

Aynı fiile birden fazla disiplin cezası verilemez. Fiilin birden fazla disiplin suçu teşkil etmesi hâlinde bu suçlardan en ağır cezayı gerektiren disiplin cezası verilir.

Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir fiilin, cezaların özlük dosyasından çıkarılmasına ilişkin süre içinde tekerrüründe bir derece ağır ceza uygulanır. Tekerrüre esas alınacak cezanın, süresi içerisinde itiraz edilmemesi veya itirazın reddedilmesi suretiyle kesinleşmiş olması gerekir. Aynı derecede cezayı gerektiren fakat ayrı fiiller nedeniyle verilen disiplin cezalarının üçüncü uygulamasında bir derece ağır ceza verilir. Kanunla affedilmiş disiplin cezaları ile tekerrür nedeniyle verilen bir derece ağır cezalar tekerrüre esas alınmaz.

Geçmiş hizmetleri sırasındaki çalışmaları olumlu olan veya ödül veya başarı belgesi alanlara verilecek disiplin cezalarında bir derece alt ceza uygulanabilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

Kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına bir üst ceza uygulanması gereken hallerde üst ceza kamu görevinden çıkarma cezasıdır. Kamu görevinden çıkarma cezasına bir alt ceza uygulanması gereken hallerde ise alt ceza kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasıdır.

Bu Kanunda sayılan ve disiplin cezası verilmesini gerektiren fiillere nitelik ve ağırlıkları itibarıyla benzer fiilleri işleyenlere de hangi disiplin fiiline benzediği belirtilerek aynı türden disiplin cezaları verilir.

Birinci derecenin son kademesinde bulunulması nedeniyle kademe ilerlemesinin durdurulması cezasının uygulanamaması halinde brüt aylıklarının 1/4'ü ila 1/2'si oranında aylıktan kesme cezası uygulanır. Tekerrürü halinde ise ilgili disiplin kurulu tarafından kamu

görevinden çıkarma cezası verilir.

Disiplin cezaları, verildikleri tarihten itibaren, aylıktan veya ücretten kesme cezası ile kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası ise cezanın verildiği tarihi izleyen aybaşında uygulanır.

Disiplin cezaları üst disiplin amirine, üniversite öğretim mesleğinden çıkarma cezası tüm yükseköğretim kurumlarına, kamu görevinden çıkarma cezası ise ayrıca Devlet Personel Başkanlığına bildirilir.

Aylıktan veya ücretten kesme cezası alanlar üç yıl, kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezası alanlar beş yıl boyunca rektör, dekan, enstitü müdürü, yüksekokul müdürü, meslek yüksekokulu müdürü, bölüm başkanı, anabilim dalı başkanı, anasanat dalı başkanı, bilim dalı başkanı, sanat dalı başkanı, daire başkanı dengi ve üstü kadrolara atanamazlar. Söz konusu disiplin cezalarının verildiği tarihte bu görevlerde bulunanların görevleri kendiliğinden sona erer ve durum ilgili mercilere derhal bildirilir.

Disiplin kurullarının teşekkülü:

Madde 53/E- (Ek: 2/12/2016 - 6764/32 md.)

Yüksek Disiplin Kurulu Yükseköğretim Genel Kuruludur.

(Değişik ikinci fıkra: 15/4/2020-7243/8 md.) Üniversite disiplin kurulu üniversite yönetim kuruludur. Üniversiteye bağlı birimlerin yönetim kurulları disiplin kurulu olarak görev yapar. Rektörlüğe bağlı birimlerdeki disiplin kurulu; akademik personel ve daire başkanı kadrosunun dengi ve üstü kadrolarda bulunanlar için rektör yardımcısı başkanlığında üniversite yönetim kurulunca her takvim yılı başında belirlenen profesör unvanlı dört öğretim üyesinden, memurlar için ise Genel Sekreterin başkanlığında, Hukuk Müşaviri ile Personel Dairesi Başkanından oluşur.

Yükseköğretim Kurulu personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında, I. Hukuk Müşaviri ile Personel, Strateji Geliştirme, İdari ve Mali İşler Daire başkanlarından teşekkül eder.

Üniversitelerarası Kurul personeli için disiplin kurulu, Genel Sekreterin başkanlığında Genel Sekreter Yardımcısı ve Hukuk Müşavirinden teşekkül eder.

Yüksek Disiplin Kurulu hariç, disiplin kurullarında profesörlerle ilgili hususların görüşülmesinde doçent ve doktor öğretim üyeleri, doçentlerle ilgili hususların görüşülmesinde doktor öğretim üyeleri ve kendileri ile ilgili hususların görüşülmesinde ilgili üyeler görüşmelere katılamazlar.⁵⁸

Soruşturmada görev alanlar disiplin kurullarındaki oylamalara, disiplin kurulunda görev alanlar ile disiplin cezası verenler bu cezalara itirazların görüşüldüğü kurullardaki oylamalara katılamazlar.

Herhangi bir sebeple disiplin kurullarının teşekkül edememesi halinde eksik üyelikler

⁵⁸ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu fıkroda yer alan “yardımcı doçentler” ibareleri “doktor öğretim üyeleri” şeklinde değiştirilmiştir.

eşdeğer unvana sahip öğretim üyeleri arasından senato tarafından belirlenen üyelerce tamamlanır.

İtiraz:

Madde 53/F- (Ek: 2/12/2016 - 6764/33 md.)

Disiplin cezalarına itiraz edilebilecek amir ve kurullar şunlardır:

a) **(Değişik: 15/4/2020-7243/9 md.)** Uyarma ve kınama cezalarına karşı itiraz, ilgilinin görevli olduğu birimin disiplin kuruluna, rektör tarafından verilen uyarma ve kınama cezalarına karşı üniversite disiplin kuruluna, rektörler ve bağımsız vakıf meslek yüksekokulu müdürleri için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir. Cezayı veren disiplin amiri disiplin kurullarına katılamaz. Bu halde ilgili disiplin kuruluna, üyelerden en yüksek unvanlı öğretim üyesi, en yüksek unvanlı öğretim üyesinin birden fazla olması halinde en kıdemli üye, öğretim üyesi bulunmaması halinde en kıdemli öğretim görevlisi başkanlık eder.

b) Aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezasına karşı itiraz ilgilinin görevli olduğu üniversite disiplin kuruluna, yükseköğretim üst kuruluşlarında görev yapan personel için Yüksek Disiplin Kuruluna yapılabilir.

İtiraz süresi, cezanın tebliğ tarihinden itibaren yedi gündür.

İtiraz mercileri, itiraz tarihinden itibaren altmış gün içinde karar verir.

İtiraz mercileri itirazı kabul ya da reddedebilir. İtirazın kabul edilmesi halinde ceza tüm sonuçlarıyla ortadan kalkar, ancak ilgili disiplin amiri veya disiplin kurulu tarafından kabul gerekçesine uygun olarak en geç üç ay içerisinde yeni bir işlem tesis edilebilir.

Özlük dosyasında saklama:

Madde 53/G- (Ek: 2/12/2016 - 6764/34 md.)

Disiplin cezaları ilgililerin özlük dosyalarında saklanır.

Uyarma ve kınama cezalarının uygulanmasından itibaren beş yıl, aylıktan veya ücretten kesme ve kademe ilerlemesinin durdurulması veya birden fazla ücretten kesme cezalarının uygulanmasından itibaren on yıl sonra atamaya yetkili amire başvurularak verilmiş olan cezaların özlük dosyasından silinmesi talep edilebilir. İlgilinin, bu süreler içerisindeki davranışları, isteğini haklı kılacak nitelikte görülürse, talep yerine getirilir.

Öğrencilerin disiplin işleri:

Madde 54 – (Değişik:2/2/2023-7437/2 md.)

(1) Disiplin cezaları ve disiplin cezalarını gerektiren disiplin suçları:

a) Kınama: Öğrenciye öğrencilikle ilgili kusurlu davranışlarından dolayı kınandığının yazılı olarak bildirilmesidir. Kınama cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

1) Yükseköğretim kurumu yetkililerince istenilen bilgileri yanıltmak amacıyla eksik veya yanlış bildirmek,

2) Ders, seminer, sınav, uygulama, laboratuvar, atölye çalışması, bilimsel toplantı ve konferans gibi çalışmaların düzenini bozmak,

3) **(İptal alt bent: Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı ile)**

4) Yükseköğretim kurumunca veya yükseköğretim kurumunun izniyle asılmış güncel

duyuruları, program ve benzerlerini koparmak, yırtmak, değiştirmek, karalamak veya kirletmek,

5) Sınavlarda kopyaya teşebbüs etmek,

6) Üniversite kampüsünde üniversite senatosu tarafından belirlenen alanlar dışında, sigara ve diğer tütün ürünleri ile elektronik sigara kullanmak.

b) Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırıldığı ve bu süre içerisinde derslere ve sınavlara katılamayacağı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

1) Öğrenme ve öğretme hürriyetini engelleyici veya yükseköğretim kurumlarının işleyiş ve huzurunu bozucu eylemlerde bulunmak,

2) Disiplin soruşturmalarının usulüne uygun bir şekilde yürütülmesini engellemek,

3) Yükseköğretim kurumundan aldığı kendine hak sağlayan bir belgeyi başkasına vererek kullanmak veya başkasına ait bir belgeyi kullanmak,

4) Yükseköğretim kurumunda kişilerin şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,

5) Yükseköğretim kurumu personelinin, kurum içinde ya da dışında, şeref ve haysiyetini zedeleyen sözlü veya yazılı eylemlerde bulunmak,

6) Yükseköğretim kurumunda alkollü içki içmek,

7) **(İptal alt bent: Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı ile)**

8) Yükseköğretim kurumu personeli veya öğrencilerini tehdit etmek.

c) Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma: Öğrenciye, yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan bir yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

1) Yükseköğretim kurumlarında işgal ve benzeri fiillerle yükseköğretim kurumunun hizmetlerini engelleyici eylemlerde bulunmak,

2) Kurum personeli veya öğrencilerine fiili saldırıda bulunmak,

3) Yükseköğretim kurumlarında hırsızlık yapmak,

4) Yükseköğretim kurumu bünyesinde mevcut bina, demirbaş eşya ve benzeri malzemeyi tahrip etmek veya bilişim sistemine zarar vermek,

5) Sınavlarda kopya çekmek veya çektirmek,

6) Seminer, tez ve yayınlarında intihal yapmak veya bunları anket uygulaması, veri toplama gibi akademik değerlendirme içermeyen katkılar hariç olmak üzere, kişisel emeği ve akademik birikimi dışında kısmen ya da tamamen başkalarına yazdırmak,

7) Yükseköğretim kurumundan uzaklaştırma cezası almış olmasına rağmen bu karara uymamak,

8) 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanununun 28/A maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında sayılan fiillerden birini yükseköğretim kurumlarında işlemek.

ç) Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma: Öğrenciye,

yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl uzaklaştırıldığı ve bu sürede öğrencilik haklarından yararlanamayacağını yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan iki yarıyıl için uzaklaştırma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- 1) Yükseköğretim kurumu görevlilerine karşı cebir ve şiddet kullanarak görevin yapılmasına engel olmak,
- 2) Öğrencilere karşı cebir ve şiddet kullanarak yükseköğretim hizmetlerinden yararlanmalarını engellemek,
- 3) Yükseköğretim kurumları içerisinde uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanmak, taşımak, bulundurmak,
- 4) Sınavlarda tehditle kopya çekmek, kopya çeken öğrencilerin sınav salonundan çıkarılmasına engel olmak, kendi yerine başkasını sınava sokmak veya başkasının yerine sınava girmek,
- 5) Yükseköğretim kurumlarında cinsel tacizde bulunmak,
- 6) Yükseköğretim kurumlarında 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri taşımak ve bulundurmak,
- 7) Yükseköğretim kurumunun bilişim sistemine girerek kendisine veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamak ya da kişilerin mağduriyetine neden olmak,
- 8) Soruşturma ile görevlendirilenleri tehdit etmek,
- 9) 5199 sayılı Kanunun 28/A maddesinin ikinci fıkrasında sayılan fiili yükseköğretim kurumlarında işlemek.

d) Yükseköğretim kurumundan çıkarma: Öğrenciye, bir daha çıkarıldığı yükseköğretim kurumuna alınmamak üzere öğrencilikten çıkarıldığı yazı ile bildirilmesidir. Yükseköğretim kurumundan çıkarma cezasını gerektiren eylemler şunlardır:

- 1) Mahkeme kararıyla kesinleşmiş olmak kaydıyla suç işlemek amacıyla örgüt kurmak, böyle bir örgütü yönetmek veya bu amaçla kurulan örgüte üye olmak,
 - 2) **(İptal alt bent: Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı ile)**
 - 3) Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri satmak, başkalarına vermek ya da ticaretini yapmak,
 - 4) 6136 sayılı Kanuna aykırı olarak ateşli silahlarla, mermilerini ve bıçaklarla saldırı ve savunmada kullanılmak üzere özel olarak yapılmış bulunan diğer aletleri, patlayıcı maddeleri kullanmak,
 - 5) Kişilerin vücudu üzerinde cinsel davranışlarda bulunmak suretiyle cinsel dokunulmazlıklarını ihlal etmek.
- (2) Disiplin suçunun tekrarı:
- a) Disiplin cezası verilmesine sebep olmuş bir eylemin, cezanın bildiriminden sonra ve disiplin ceza zamanaşımı süresi içerisinde tekrarı bir derece ağır ceza uygulanır.
 - b) Disiplin suçunun tekrarı gerekçesiyle yükseköğretim kurumundan çıkarma cezası verilemez.

(3) Disiplin amirleri:

a) Bir fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu içinde öğrencilerin işlemiş oldukları disiplin suçlarından dolayı soruşturma açmaya ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürü yetkilidir.

b) Bu fıkranın (a) bendi hükmü hariç olmak üzere, yükseköğretim kurumları içinde veya dışında, müşterek alan ya da mekânlarda işlenen disiplin suçları, öğrencilerin toplu olarak işledikleri disiplin suçları ile birden çok fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu öğrencilerinin birlikte işledikleri disiplin suçlarında, soruşturma açmaya rektör yetkilidir.

c) Soruşturma, yetkili disiplin amirinin belirleyeceği soruşturmacı veya soruşturmacılar eliyle yürütülür. Disiplin amiri gerekli gördüğü takdirde başka bir yükseköğretim kurumundan soruşturmacı görevlendirilmesini de talep edebilir.

(4) Soruşturmanın süresi ve zamanlaşımı:

a) Disiplin soruşturmasına, disipline konu olay öğrenilince derhal başlanılır ve soruşturma en geç otuz gün içinde sonuçlandırılır. Soruşturma bu süre içinde tamamlanamaz ise soruşturmacı gerekçeli olarak ek süre talep edebilir. Disiplin amiri sunulan gerekçeyi ve zamanlaşımı sürelerini dikkate alarak her defasında otuz günü geçmemek üzere altmış güne kadar, toplu olarak işlenen suçlarda ise doksan güne kadar ek süre verebilir.

b) Bu maddede sayılan disiplin suçu niteliğindeki eylemleri işleyen öğrenciler hakkında, bu eylemlerin işlendiğinin soruşturma açmaya yetkili amirlerce öğrenildiği tarihten itibaren;

1) Kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarında bir ay içinde,

2) Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezalarında üç ay içinde,

disiplin soruşturmasına başlanmadığı takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanlaşımına uğrar.

c) Disiplin cezasını gerektiren eylemlerin işlendiği tarihten itibaren, en geç iki yıl içinde disiplin cezası verilmediği takdirde, disiplin cezası verme yetkisi zamanlaşımına uğrar. Ancak, bu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamındaki fiillerde; zamanlaşımı süresi adli yargı hükmünün kesinleştiği günden itibaren başlar.

ç) Disiplin cezasının yargı kararıyla iptal edilmesi hâlinde, kararın idareye ulaştığı tarihten itibaren kalan disiplin ceza zamanlaşımı süresi içerisinde, zamanlaşımı süresinin dolması veya dolmasına üç aydan daha az süre kalması hâlinde en geç üç ay içerisinde kararın gereklerine göre yeniden disiplin cezası tesis edilebilir.

(5) Savunma hakkı:

a) Hakkında disiplin soruşturması açılan öğrenciye isnat edilen suçun neden ibaret olduğu, savunmasını yapacağı tarihten en az yedi gün önce yazılı olarak bildirilir; ayrıca öğrenci bilgi sistemi üzerinden veya elektronik posta ya da kısa mesaj ile de bildirilebilir. Bu yazıda; öğrenciden belirtilen gün, saat ve yerde savunmasını yapmak üzere hazır bulunması istenilir.

b) Savunma yapmak üzere gelen kişi, savunmasını sözlü olarak yapabileceği gibi yazılı

olarak da sunabilir. Yazılı savunma sunulduktan sonra soruşturmacı öğrenciye ek sorular yöneltebilir.

c) Öğrenciye gönderilecek davetiyede; çağrıya özürsüz olduğu halde uymadığı veya özrünü zamanında bildirmediği takdirde, savunma hakkından vazgeçmiş sayılacağı ve mevcut delillere dayanılmak suretiyle hakkında gerekli kararın verileceği belirtilir.

ç) Geçerli bir özür bildiren veya mücbir sebep dolayısıyla davete uymadığı anlaşılan öğrenciye uygun bir süre verilir. Tutuklu öğrencilere savunmalarını yazılı olarak gönderebilecekleri bildirilir.

d) Soruşturma öğrencinin kendini gereği gibi savunmasına imkân verecek şekilde yürütülür.

(6) Disiplin soruşturmasında uyulacak esaslar:

a) Soruşturmanın gizliliği esastır.

b) Soruşturmacı tanık dinleyebilir, keşif yapabilir ve bilirkişiye başvurabilir. Soruşturma işlemleri bir tutanakla tespit olunur. Tutanak; işlemin nerede ve ne zaman yapıldığı, işlemin mahiyeti, kimlerin katıldığı, ifade alınmış ise soruları ve cevapları belirtecek şekilde düzenlenir ve soruşturmacı, katip, ifade sahibi ve varsa keşif sırasında hazır bulunanlarca imzalanır. İfade alınırken tanığa ve bilirkişi tayini durumunda bilirkişiye yemin ettirilir; tanığın kimliği, adresi ve benzeri açıklayıcı bilgileri belirtilir.

c) Yükseköğretim kurumlarının personeli, soruşturmacıların istedikleri her türlü bilgi, dosya ve başka belgeleri hiçbir gecikmeye mahal bırakmaksızın verirler ve istenecek yardımları yerine getirirler.

ç) Soruşturmacı, hakkında soruşturma açılan kişi ve eylemlerle sınırlı olmak üzere soruşturmayı yürütür ve tamamlar. Soruşturma esnasında soruşturulan eylemin dışında başka disiplin suçlarının işlendiğini veya aynı suç kapsamında başka kişilerin soruşturmaya dahil edilmesi gerektiğini tespit eden soruşturmacı, durumu yetkili mercie bildirir.

d) Öğrencinin, disiplin suçunu işledikten sonra yükseköğretim kurumundan her ne sebeple olursa olsun ayrılmış olması, soruşturma açılmasına, devamına ve gerekli kararların alınmasına engel teşkil etmez.

e) Öğrenci başka bir yükseköğretim kurumunda eğitim aldığı sırada disiplin cezasını gerektiren bir suç işlediğinde soruşturma yapma ve disiplin cezası verme yetkisi o yükseköğretim kurumuna aittir. Öğrenci hakkında verilen karar, uygulanmak üzere öğrencinin kayıtlı olduğu yükseköğretim kurumuna gecikmeksizin bildirilir.

f) (İptal bent: Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E: 2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı ile)

g) Soruşturma sonuçlandığında bir rapor düzenlenir. Raporda soruşturma onayı, soruşturmaya başlama tarihi, soruşturulanın kimliği, isnat edilen suç konuları, soruşturmanın safhaları, deliller ve alınan savunma özetlenir. Isnat edilen suçun sabit olup olmadığı tartışılır ve sabit bulunması halinde eyleme uyan disiplin cezası teklif edilir. Soruşturma ile ilgili belgelerin asıl veya suretleri bir dizi pusulasına bağlanarak rapora eklenir. Soruşturma raporu, dosya ile birlikte soruşturmayı açan mercie tevdi edilir.

ğ) Aynı olaydan dolayı, öğrenci hakkında ceza kovuşturmasının başlamış olması, disiplin soruşturmasını geciktirmez. Öğrenci hakkında ceza kovuşturması açılmış olması, mahkûm olması veya olmaması disiplin cezasının verilmesine engel teşkil etmez.

(7) Disiplin cezası verme yetkisi:

a) Kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezaları ilgili fakülte dekanı, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulu müdürünce verilir.

b) Müşterek mekânlarda işlenen disiplin suçlarından dolayı kınama ve yükseköğretim kurumlarından bir aya kadar uzaklaştırma cezası verme yetkisi rektöre aittir.

c) Yükseköğretim kurumundan bir veya iki yarıyıl için uzaklaştırma cezası ile yükseköğretim kurumundan çıkarma cezaları, yetkili disiplin kurulunca verilir.

ç) Fakülte, enstitü, konservatuvar, yüksekokul veya meslek yüksekokulunca yürütülen soruşturmalarda bu birimlerin yönetim kurulları, rektörlük tarafından yürütülen soruşturmalarda ise üniversite yönetim kurulu, disiplin kurulu görevini yerine getirir.

(8) Disiplin kurullarının çalışma usulü:

a) Disiplin kurulu, başkanın çağrısı üzerine belirlenecek yer, gün ve saatte toplanır.

b) Toplantı gündeminin hazırlanması, ilgililere duyurulması, kurul çalışmalarının düzenli yürütülmesi, başkan tarafından sağlanır.

c) Disiplin kurulu olarak yönetim kurulunun toplantı nisabı, kurul üye tam sayısının salt çoğunluğudur.

ç) Disiplin kurullarında raportörlük görevi, başkanın görevlendireceği üye tarafından yürütülür. Raportör üye, havale edilecek dosyanın incelenmesini en geç beş gün içinde tamamlar.

d) Kurulda öncelikle raportörün açıklamaları dinlenir. Kurul gerek görürse soruşturmacıları da dinleyebilir. Görüşmelerin bitiminde oylama yapılır ve karar başkan tarafından açıklanır.

(9) Oylama, karar ve karar süreleri:

a) Disiplin cezası vermeye yetkili makamlar, soruşturmada eksiklik olduğunun tespiti halinde eksikliklerin giderilmesi amacıyla dosyayı iade edebilir, soruşturmacı tarafından önerilen disiplin cezasını aynen verebilir, hafifletebilir veya reddedebilir.

b) Disiplin kurullarında kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır. Oyların eşitliği halinde, başkanın kullandığı oy yönünde çoğunluk sağlanmış sayılır.

c) Soruşturmacı, disiplin kurulu üyesi ise soruşturmasını yürüttüğü dosyanın toplantılarına katılamaz ve oy kullanamaz.

ç) Disiplin cezası vermeye yetkili amirler kınama, yükseköğretim kurumundan bir haftadan bir aya kadar uzaklaştırma cezalarına soruşturmanın tamamlandığı günden itibaren en geç on gün içinde karar vermek zorundadır. Diğer disiplin cezalarının verilmesini gerektiren hallerde, dosya derhal disiplin kuruluna havale edilir. Disiplin kurulu, dosyayı aldığı tarihten itibaren en geç on gün içinde karar verir.

d) Disiplin cezalarını vermeye yetkili amirler ile disiplin kurulları, disiplin suçunu oluşturan eylemlerin ağırlığını, soruşturulan öğrencinin daha önce bir disiplin cezası alıp almadığını, işlediği fiil dolayısıyla pişmanlık duyup duymadığını, yükseköğretim kurumundaki geçmiş davranış, çalışma ve başarılarını dikkate alarak bir derece alt ceza verebilir. Bir derece alt cezayı, asıl cezayı vermeye yetkili makam verir.

(10) Disiplin soruşturmasının sonucunun bildirilmesi, başvuru yolları ve cezaların uygulanması:

a) Disiplin soruşturmasının sonucu, hakkında disiplin soruşturması yürütülen öğrenci

ile varsa mağdura bildirilir.

b) Disiplin soruşturması sonunda verilen disiplin cezası, soruşturma açmaya yetkili amir tarafından yukarıda sayılanlara ilaveten; öğrenciye burs veya kredi veren kuruluşa ve yükseköğretim kurumuna bildirilir.

c) Disiplin cezası vermeye yetkili amir veya kurul kararlarında hangi tarihten itibaren uygulanacağı belirtilmediği takdirde, disiplin cezaları verildikleri tarihten itibaren uygulanırlar.

ç) Disiplin amirleri ve kurullarınca verilen disiplin cezalarına karşı on beş gün içinde üniversite yönetim kuruluna itiraz edilebilir. Dosya kapsamında, disiplin suçunu oluşturan fiil sebebiyle doğrudan mağdur olan kişi de aynı usulle karara itiraz edebilir. Cezalar öğrencinin dosyasına işlenir.

d) İtiraz halinde, üniversite yönetim kurulu, on beş gün içinde itirazı kabul veya reddeder. İtirazın kabulü halinde yetkili disiplin amiri veya kurulu kabul gerekçesini dikkate alarak otuz gün içinde karar verir.

e) Öğrencilere verilen disiplin cezalarına karşı, itiraz hakkı kullanılmadan da idari yargı yoluna başvurulabilir.

(11) Özel olarak düzenlenen haller hariç öğrenciye yapılacak tebligatta, 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır. Ancak yükseköğretim kurumuna kaydolurken bildirdiği adresi değiştirdiği halde, bunu mensubu bulunduğu yükseköğretim kurumuna bildirmeyen veya yanlış ya da eksik bildiren öğrenciye, yükseköğretim kurumunda kayıtlı adresine gönderilmiş tebligat, usulüne uygun tebligat sayılır.

(12) Disiplin soruşturmasına ait dosyalar dizi pusulasıyla birlikte teslim edilir ve alınır. Dizi pusulasının altında teslim eden ve alanın imzaları bulunur.

ONUNCU BÖLÜM

Mali Hükümler

Gelir kaynakları:

Madde 55 – Yükseköğretim üst kuruluşları, yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı birimlerin gelir kaynakları;

- a. Her yıl bütçeye konulacak ödenekler,
- b. Kurumlarca yapılacak yardımlar,
- c. Alınacak harç ve ücretler,
- d. Yayın ve satış gelirleri,
- e. Taşınır ve taşınmaz malların gelirleri,
- f. Döner sermaye işletmelerinden elde edilecek karlar,
- g. Bağışlar, vasiyetler ve diğer gelirlerdir.

Mali kolaylıklar:

Madde 56 – (Değişik: 17/8/1983 - 2880/30 md.)

İşlem ve usuller:

a) Yükseköğretim üst kuruluşları, yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı kuruluşlara yapılacak her türlü bağış ve vasiyetler, vergi, resim, damga resmi ve harçlardan muaftır. Bağış ve vasiyetlerin kullanılmasında, bağış ve vasiyet yapanların koydukları ve kanunlara göre geçerli sayılan kayıtlara ve şartlara uyulur.

b) **(Değişik: 3/4/1991 - 3708/3 md.)** Üniversiteler ve yüksek teknoloji enstitüleri genel bütçeye dahil kamu kurum ve kuruluşlarına tanınan mali muafiyetler, istisnalar ve diğer mali kolaylıklardan aynen yararlanırlar.

(Değişik: 30/3/2012 - 6287/15 md.) Gelir veya kurumlar vergisi mükellefleri tarafından üniversitelere, yüksek teknoloji enstitüleri ile gelirlerinin en az dörtte üçünü münhasıran devlet üniversitelerinin faaliyetlerinin devam ettirilmesi ve desteklenmesini amaç edinmek üzere kurulan ve fiilen bu çerçevede faaliyette bulunan vakıflardan Cumhurbaşkanınca vergi muafiyeti tanınanlara makbuz karşılığında yapılan bağışlar, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunları hükümlerine göre yıllık beyanname ile bildirilecek gelirden ve kurum kazancından indirilebilir. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.⁵⁹

c) Yükseköğretim üst kuruluşları, yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı kuruluşlar ve birimler tarafından eğitim - öğretim ve araştırma amacı ile yurt içinde bulunmamak veya üretimi yapılmamak kaydıyla ithal edilen makine, alet, cihaz, ecza, malzeme ve yayınlar ile bağış yoluyla yurt dışından gelen aynı cins malzemeler, gümrük vergisi ile buna bağlı vergi, resim ve harçlar dahil olmak üzere her türlü vergi, resim ve harçlardan muaftır.⁶⁰

d) Birmilyon liraya kadar (birmilyon lira dahil) bir hakkın veya menfaatin terkinini gerektiren, maddi veya hukuki nedenlerle kovuşturulmasında yüksek mahkeme ve mercilerde incelenmesini istemekte yarar bulunmayan, açılacak veya açılmış olan dava, icra ve benzeri takiplerden vazgeçilmesine veya uygun ödeme kararı koymaya rektör ve üst kuruluşların başkanları; birmilyon liradan fazlası için üst kuruluşlarda başkanın, üniversitelerde rektörün önerisi ve Sayıştay Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığı karar verir.

e) Üniversite, fakülte, enstitü ve yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulları ile bunlara bağlı kuruluşlar ve birimler tarafından yapılan bilimsel, teknik inceleme ve araştırma ile yayımların gerektireceği her türlü giderler hakkında, 2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

f) Yükseköğretim üst kuruluşlarının ve üniversitelerin inşaat, makine ve teçhizatı ile ilgili işlerle bunların bakım ve onarımlarında 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununun 135 inci maddesi ile 2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz.

g) Bir üniversite bütçesindeki ödenekleri, diğer bir üniversite bütçesine aktarmaya, ilgili rektörün görüşü ve Yükseköğretim Kurulunun önerisi üzerine Maliye Bakanı yetkilidir.

⁵⁹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu bentte yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

⁶⁰ 6/5/1986 tarih ve 3283 sayılı Kanunun 1 nci maddesi ile İthalde alınan her türlü vergi, resim ve harç muafiyeti hükümleri, yürürlükten kaldırılmıştır.

İta amirliği, mali denetim:

Madde 57 – Yükseköğretim üst kuruluşları ile yükseköğretim kurumlarının bütçeleri, genel ve katma bütçelerin bağlı bulunduğu esaslara uygun olarak hazırlanır, yürürlüğe konur ve denetlenir.⁶¹

İta amiri, üst kuruluşlarda başkan, üniversitelerde rektördür. Bu yetki uygun görülen ölçüde gerektiğinde yardımcılara, dekanlara, enstitü ve yüksekokul müdürlerine, üst kuruluşlara bağlı birim başkanlarına ve üst kuruluş ve üniversite genel sekreterlerine devredilebilir. **(Ek cümle: 1/3/2006-5467/4 md.)** Vakıf üniversitelerinde itâ amiri mütevellî heyet başkanıdır.

Döner sermaye:⁶²⁶³

Madde 58 – (Değişik: 21/1/2010-5947/5 md.)

a) Yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabilir. Kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde bu amaç için ödenek öngörülme şartıyla katkı sağlanabilir.

Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinden elde edilen gelirler, birimler itibarıyla ayrı hesaplarda izlenir.

Döner sermaye işletmesine tahsis edilen sermaye, üniversite yönetim kurulu kararı ile artırılabilir. Artırılan sermaye tutarı yıl sonu kârlarından karşılanır.

Ödenmiş sermaye tutarı, tahsis edilen sermaye tutarına ulaştıktan sonra kalan yıl sonu kârı, döner sermaye işletmesinin hizmetlerinde kullanılmak üzere ertesi yılın gelirine ilave edilir.

Döner sermaye işletmesinin gelirleri, işletme adına yapılan mal ve hizmet satışları ile diğer gelirlerden oluşur.

(Mülga altıncı paragraf: 2/1/2014-6514/12 md.)

Süreklilik arz eden hizmet alımları ile maliyeti yüksek ve ileri teknoloji ürünü olan tıbbi cihazların hizmet alımı yoluyla temini veya kiralanması için döner sermaye kaynaklarından gelecek yıllara yaygın yüklenmelere girişilebilir.

b) Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın, tıp ve diş hekimliği fakülteleri sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ile açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 35'i, ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu, sürekli eğitim merkezleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 30'u, diğer yükseköğretim kurumları için ise asgari yüzde 15'i, ilgili yükseköğretim kurumunun ihtiyacı olan mal ve hizmet alımları, her türlü bakım, onarım, kiralama, devam etmekte olan projelerin tamamlanmasına yönelik inşaat işleri ve diğer ihtiyaçlar ile yönetici payları için kullanılır. Bu oranları yüzde 75'ine kadar artırmaya üniversite

⁶¹ Bu maddede geçen “katma bütçelerin” ibaresi ile ilgili olarak, 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kanunun, 12 ve 81 inci maddeleri ile Kanuna bağlı (II) sayılı cetvele bakınız.

⁶² Bu başlıkta bulunan; “ve araştırma fonu” ibaresi, 20/6/2001 tarihli ve 4684 sayılı Kanunla metinden çıkarılmıştır.

⁶³ Bu maddeye, 2/1/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle (g) fıkrasından sonra gelmek üzere “h” ve “ı” fıkraları eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

yönetim kurulu yetkilidir.⁶⁴

Döner sermaye gelirlerinden tahsil edilen kısmın en az yüzde 5'i, üniversite bünyesinde yürütülen bilimsel araştırma projelerinin finansmanı için kullanılır. Bu tutar döner sermaye muhasebe birimince, tahsilatı takip eden ayın yirmisine kadar ilgili yükseköğretim kurumu hesabına yatırılır. Yatırılan bu tutarlar, yükseköğretim kurumu bütçesine öz gelir olarak kaydedilir. Kaydedilen bu tutarlar karşılığı olarak ilgili yükseköğretim kurumu bütçesine konulan ödenekler, gelir gerçekleştirmelerine göre kullanılır. Süresi içinde yatırılmayan tutarların tahsilinde 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.⁶⁴

Bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, üniversite yönetim kurulunca gerekli görüldüğü takdirde, her bir proje için avans verilmek suretiyle de kullanılabilir.

Bilimsel araştırma projelerinin seçilmesi, uygulanması ve izlenmesi, ulusal veya uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen projelere, toplam proje bedelinin yüzde otuzunu aşmamak kaydıyla kaynak aktarımı, proje değerlendirmesini yapacak uzmanlara 10.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ödenecek ücretin belirlenmesi ile ödeneklerin kullanılması, genel hükümlerin ön ödemelere ilişkin sınırlamalarına bağlı kalınmaksızın avans verilmesi ve bu avansın mahsubuna dair usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının uygun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.⁶⁵

(Ek paragraf: 18/6/2017-7033/16 md.) Bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödeneklerin kullanılmasında, proje kapsamında görevlendirilecek tezli yüksek lisans ve doktora programlarındaki öğrencilere 3/3/2004 tarihli ve 5102 sayılı Yüksek Öğrenim Öğrencilerine Burs, Kredi Verilmesine İlişkin Kanun hükümlerine tabi olmaksızın belirlenecek miktarlarda burs verilir. Bu bursun verilmesine ilişkin usul ve esaslar bu fıkra uyarınca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

c) Tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinin hesabında toplanan döner sermaye gelirleri bakiyesinden, bu yerlerde;

1) Gelir getiren görevlerde çalışan öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme, ödenek (geliştirme ödeneği hariç) ve her türlü tazminat (28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca

⁶⁴ 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, (b) fıkrasında yer alan “ile sağlık uygulama ve araştırma merkezleri için asgari yüzde 35'i, ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 25'i, diğer yükseköğretim kurumları için ise asgari yüzde 15'i,” ibaresi “sağlık uygulama ve araştırma merkezleri ile açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 35'i, ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu, sürekli eğitim merkezleri ile bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları için asgari yüzde 30'u, diğer yükseköğretim kurumları için ise asgari yüzde 15'i,” şeklinde; “yüzde 50'sine kadar” ibaresi “yüzde 75'ine kadar” şeklinde, aynı fıkranın ikinci paragrafında yer alan “yüzde 5'i” ibaresi “en az yüzde 5'i” şeklinde değiştirilmiştir.

⁶⁵ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 10 uncu maddesiyle, bu paragrafa “uygulanması ve izlenmesi” ibaresinden sonra gelmek üzere “, ulusal veya uluslararası kuruluşlar tarafından desteklenen projelere, toplam proje bedelinin yüzde otuzunu aşmamak kaydıyla kaynak aktarımı, proje değerlendirmesini yapacak uzmanlara 10.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ödenecek ücretin belirlenmesi” ibaresi eklenmiş, paragrafta yer alan “Maliye Bakanlığının” ibaresi “Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının” şeklinde değiştirilmiştir.

ödenen tazminat dahil, makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamından oluşan ek ödeme matrahının yüzde 950'sini, araştırma görevlilerine ise yüzde 650'sini; bu yerlerde görevli olmakla birlikte gelire katkısı olmayan öğretim üyesi ve öğretim görevlilerine yüzde 750'sini, araştırma görevlilerine ise yüzde 375'ini,⁶⁶⁶⁷

2) Diğer öğretim elemanlarına ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personel (...) ⁶⁸ ile aynı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) bendine göre sözleşmeli olarak çalışan personele ek ödeme matrahının; uzman tabipler için yüzde 750'sini, hastaneler başmüdürü ve eczacılar için yüzde 305'ini, başhemşireler için yüzde 255'ini, diğer öğretim elemanları ile diğer personel için yüzde 225'ini, işin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 260'ını geçmeyecek şekilde aylık ek ödeme yapılır. Sözleşmeli personele yapılacak ek ödeme matrahı, sözleşmeli personelin çalıştığı birim ve bulunduğu pozisyon unvanı itibarıyla aynı veya benzer unvanlı memur kadrosunda çalışan, hizmet yılı ve öğrenim durumu aynı olan emsali personel dikkate alınarak belirlenir. Emsali bulunmayan sözleşmeli personelin ek ödeme matrahı ise brüt sözleşme ücretlerinin yüzde 25'ini geçemez. **(Ek cümle: 11/10/2011-KHK-666/5 md.)** Bu fıkra uyarınca yapılacak ödeme sigorta prim kesintisine tabi tutulmaz.⁶⁶⁶⁹⁷⁰

Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak (1) numaralı bentte belirtilen personel için yüzde 50'sini, (2) numaralı bentte belirtilen personel için yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca aylık ek ödeme yapılır.

(Ek paragraf: 26/7/2018-7146/8 md.) Yükseköğretim Kurulu tarafından, Hazine ve Maliye Bakanlığının onayı ile belirlenen özellikli tıbbi işlemler karşılığı yapılacak ek ödemelerde, (1) numaralı bentte belirtilen yüzde 800 oranı beş kata kadar artırılarak uygulanabilir. Ancak bu oran mesai dışı çalışmalarda uygulanacak artırımlı oranın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

Yükseköğretim kurumlarının tıp ve diş hekimliği fakülteleri ile sağlık uygulama ve araştırma merkezlerinde ihtiyaç duyulması halinde ilgilinin isteği ve kurumlarının muvafakatiyle diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görevli sağlık personeli haftanın belirli

⁶⁶ 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, (c) fıkrasının (1) numaralı bendinde yer alan "makam" ibaresinden önce gelmek üzere "28/3/1983 tarihli ve 2809 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesinin beşinci fıkrası uyarınca ödenen tazminat dahil," ibaresi, (2) numaralı bendinde yer alan "657 sayılı Devlet Memurları Kanununa" ibaresinden önce gelmek üzere "Diğer öğretim elemanlarına ve" ibaresi eklenmiş; "diğerleri" ibaresi "diğer öğretim elemanları ile diğer personel" şeklinde değiştirilmiştir.

⁶⁷ 16/6/2022 tarihli ve 7411 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu bentte yer alan "800'ünü", "500'ünü", "600'ünü" ve "300'ünü" ibareleri sırasıyla "950'sini", "650'sini", "750'sini" ve "375'ini" şeklinde değiştirilmiştir.

⁶⁸ 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 1 inci maddesiyle bu bentte yer alan "(döner sermaye işletme müdürlüğü ve döner sermaye saymanlık personeli dahil)" ibaresi yürürlükten kaldırılmış olup, daha sonra 666 sayılı KHK ile bu bentte yapılan düzenleme; 10/10/2013 tarihli ve 28791 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Anayasa Mahkemesi'nin 27/12/2012 tarihli ve E.: 2011/139, K.: 2012/205 sayılı Kararı ile iptal edilmiştir.

⁶⁹ 4/7/2012 tarihli ve 6354 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile bu bende "ek ödeme matrahının;" ibaresinden sonra gelmek üzere "uzman tabipler için yüzde 600'ünü," ibaresi eklenmiştir.

⁷⁰ 16/6/2022 tarihli ve 7411 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu bentte yer alan "600'ünü", "250'sini", "200'ünü", "150'sini" ve "200'ünü" ibareleri sırasıyla "750'sini", "305'ini", "255'ini", "225'ini" ve "260'ını" şeklinde değiştirilmiştir.

gün veya saatlerinde veyahut belirli vakalar ve işler için görevlendirilebilir. Belirli bir vaka ve iş için görevlendirilenlere, kadrosunun bulunduğu kurumdaki döner sermaye işletmesinden yapılan ödemenin yanı sıra, katkı sağladıkları vaka ve iş dolayısıyla görevlendirildiği sağlık kuruluşundaki döner sermaye işletmesinden, bu maddede belirtilen esaslar çerçevesinde ve toplamda tavan oranları geçmemek üzere döner sermayeden ek ödeme yapılır.

(Ek paragraf: 26/7/2018-7146/8 md.) Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirin yüzde 50'sine kadar olan kısmı bu hizmetlerde görev alan personele ek ödeme olarak dağıtılabilir. Bu kapsamda yürütülen tıbbi işlemlerde görev alan personelden (1) numaralı bent kapsamındaki öğretim üyeleri için söz konusu bentte, uzman tabipler için (2) numaralı bentte belirlenen tavan oranları; uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında olmayan çalışmalarından hak ettiği ek ödemenin, söz konusu bentlerde belirlenmiş tavan oranlarının yüzde 60'ını geçmesi halinde bir kat, yüzde 80'ini geçmesi halinde iki kat olarak uygulanır. Yüzde 100'ü olması halinde üst limit olmaksızın ek ödeme yapılır. Dağıtılacak tutarın; yüzde 80'i ikinci cümlede belirlenen tavan oranlarını geçmeyecek şekilde aynı cümle kapsamındaki personele, yüzde 20'si ile ikinci cümledeki tavan oranlarını aşan kısmı ise ikinci cümlede belirtilen personel dışında uluslararası sağlık hizmetlerinde görev yapan (1) ve (2) numaralı bent kapsamındaki diğer personele aynı bentlerde kendileri için belirlenmiş olan tavan oranlarının bir katını geçmemek üzere ek ödeme olarak ödenebilir. Uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında elde edilen gelirler ve ilgili personele yapılacak ek ödemeler ayrı bir hesapta izlenir.

d) Ziraat ve veteriner fakülteleri, sivil havacılık yüksekokulu ve bünyesinde atölye veya laboratuvar bulunan yükseköğretim kurumları ile sürekli eğitim merkezleri, açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları ile düzenli döner sermaye geliri olan yükseköğretim kurumlarında üretilen mal ve hizmetlerden elde edilen döner sermaye gelirlerine katkısı bulunan öğretim elemanlarına yapılacak ek ödemeler hakkında da (c) fıkrası hükümleri uygulanır.⁷¹⁷²

e) Yükseköğretim kurumlarının (c) ve (d) fıkraları kapsamına girenler haricindeki diğer birimlerinde döner sermaye işletmesi hesabına yapılan iş veya hizmetler karşılığında tahsil edilen gelirlerden kanuni kesintiler ile varsa yapılan iş veya hizmetle bağlantılı giderler düşüldükten sonra geri kalan tutar, hizmet karşılığı olarak gelir tahsilatının yapıldığı tarihi izleyen bir ay içinde, veya hizmet bedelinin peşin tahsil edilmesi halinde hizmetin gerçekleşme oranına bağlı olarak aylara bölünerek hizmeti veren öğretim elemanlarına ödenir.⁷¹⁷²

Tıp ve diş hekimliği fakültelerindeki öğretim elemanlarının sağlık hizmeti dışında verdikleri hizmetler karşılığında döner sermaye hesabına tahsil edilen paradan pay alma hususunda bu fıkra hükümleri uygulanır. **(Ek cümle: 17/2/2011-6114/17 md.)** Bu kapsamda

⁷¹ 17/2/2011 tarihli ve 6114 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle, (d) fıkrasında yer alan "kurumlarında üretilen" ibaresi "kurumları ile sürekli eğitim merkezleri, açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumları ile düzenli döner sermaye geliri olan yükseköğretim kurumlarında üretilen" şeklinde değiştirilmiş; (e) fıkrasının birinci paragrafında yer alan "hizmeti veren" ibaresinden önce gelmek üzere "veya hizmet bedelinin peşin tahsil edilmesi halinde hizmetin gerçekleşme oranına bağlı olarak aylara bölünerek" ibaresi eklenmiş, (f) fıkrasının üçüncü paragrafında yer alan "(c), (d) ve (e)" ibaresi "(c) ve (d)" şeklinde değiştirilmiştir.

⁷² 11/10/2011 tarihli ve 666 sayılı KHK'nin 5 inci maddesiyle, d) fıkrasında yer alan "personeler" ibaresi "öğretim elemanlarına" şeklinde, (e) fıkrasında yer alan "memurlara ve sözleşmeli personele ödenir." ibaresi "ödenir." şeklinde değiştirilmiştir.

bulunan hizmetler ile öğretim elemanlarının yükseköğretim kurumlarının imkanlarını kullanmaksızın verdikleri hizmetler karşılığında elde edilen gelirlerden (b) fıkrasının birinci bendi uyarınca yapılacak kesintilerin uygulanmasında asgari yüzde 15 oranı uygulanır.

f) Rektör, rektör yardımcısı ve genel sekreterlere gelir getirici katkılarına bakılmaksızın, üniversite yönetim kurulunun uygun gördüğü birimin döner sermaye hesabından yönetici payı olarak ayrılan tutardan ek ödeme yapılır. Yapılacak ek ödemenin tutarı ek ödeme matrahının, rektörler için yüzde 600'ünü, rektör yardımcıları için yüzde 300'ünü, genel sekreterler için yüzde 200'ünü geçemez. **(Ek cümle: 15/4/2020-7243/10 md.)** Bu kimselere döner sermaye gelirleri dışında üniversitenin; teknokent, teknopark, teknoloji transfer ofisi, iktisadi işletmeler ve iştirakleri gibi gelir getirici müesseseler ve birimleri sebebiyle ayrıca huzur hakkı, yönetici payı, koordinatörlük, danışmanlık ve benzeri ücret ödenmez.

Döner sermaye gelirin elde edildiği birimlerin dekan, başhekim ve enstitü ve yüksekokul müdürleri ile bunların yardımcılarına, gelir getirici katkılarına bakılmaksızın, görev yaptıkları birimin döner sermaye gelirlerinden yönetici payı olarak ayrılan tutardan ek ödeme yapılır. Yapılacak ek ödemenin tutarı, ek ödeme matrahının, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürü için yüzde 250'sini, bunların yardımcıları için yüzde 100'ünü, tıp ve dış hekimliği fakülteleri dekanları ile sağlık uygulama ve araştırma merkezleri başhekimleri için yüzde 500'ünü, bunların yardımcıları için yüzde 300'ünü geçemez.

Bu fıkra kapsamında bulunan yöneticilere, mesai saatleri içerisinde verdikleri mesleki hizmetlerinden dolayı ayrıca ek ödeme yapılmaz. Mesai saatleri dışında döner sermaye gelirlerine katkıları bulunması hâlinde alabilecekleri toplam ek ödeme tutarı, hiçbir şekilde yönetici payı dahil ilgisine göre (c) ve (d) fıkralarında belirtilen esaslara göre hesaplanacak tutarı geçemez.⁷¹

g) Bu madde uyarınca 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanununa tabi personele yapılan ödemeler, 27/1/2000 tarihli ve 4505 sayılı Sosyal Güvenlikle İlgili Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Temsil Tazminatı Ödenmesi Hakkında Kanunun 5 inci maddesinin (c) fıkrası ile 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 16 ncı maddesi hükümlerinin uygulanmasında dikkate alınmaz.

(Ek paragraf: 23/7/2010-6009/52 md.; Değişik ikinci paragraf: 11/10/2011-KHK-666/5 md.) Bu maddenin (c) ve (f) fıkraları kapsamında bulunanlar dışındaki 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memurlar ile aynı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrasına göre sözleşmeli olarak çalışan personele 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi kapsamında ödeme yapılır ve bunlara bu madde uyarınca ayrıca ek ödeme yapılmaz.

h) **(Ek: 2/1/2014-6514/12 md.)** Öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca alınan ilave

ücretler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan ayrıca Hazine payı kesintisi ve (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu şekilde elde edilen gelirin yüzde 50'sinden az ve yüzde 60'ından fazla olmamak üzere üniversite yönetim kurulunca tespit edilecek oranı, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine, mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının yüzde 950'sini geçmemek üzere her ay ayrıca ödenir. Mesai saatleri dışında ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerini veren öğretim üyeleri için de yüzde 950 oranı uygulanır. Ancak bu fıkra kapsamında öğretim üyelerine yapılacak ek ödeme ile (c) ve (f) fıkraları uyarınca yapılacak ek ödeme toplamı, özellikle tıbbi işlemler ve uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında yapılacak ek ödeme hariç olmak üzere, ek ödeme matrahının yüzde 1900'ünü geçemez. Bu fıkra uyarınca dağıtılan gelirlerden kalan tutarlar (b) fıkrasında belirtilen işler ile (c) fıkrasının ikinci paragrafı uyarınca fiilen mesai dışında çalışan diğer personele yapılacak ek ödemede kullanılır.⁷³⁷⁴⁷⁵

ı) **(Ek: 2/1/2014-6514/12 md.)** Öğretim üyelerinin 36 ncı maddenin yedinci fıkrası uyarınca çalışmaları karşılığı elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu gelirin yüzde 50'si, herhangi bir limite bağlı olmaksızın hizmeti sunan öğretim üyesine ödenir ve kalan tutar (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır.⁷³

i) **(Değişik: 17/2/2011-6114/17 md.)** Döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır. Yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur.

Yapılacak ek ödemenin oranları ile bu ödemelerin esas ve usulleri; yükseköğretim kurumlarının hizmet sunum şartları ve kriterleri, personelin kadro ve görev unvanı, görev yeri, çalışma şartları ve süresi, eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ve mesleki uygulamalar ile ilgili performansı ve özellik arz eden riskli bölümlerde çalışma gibi hizmete katkı unsurları esas alınarak Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkartılacak yönetmelikle belirlenir. Bu yönetmelikte belirlenen temel ilkeler çerçevesinde üniversite yönetim kurulları gerekli düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

(Değişik üçüncü paragraf: 16/6/2022-7411/6 md.) Üniversitelerin (c) ve (f) fıkraları kapsamındaki personeline bu madde uyarınca her ay yapılacak ek ödemenin net tutarı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 9 uncu maddesi uyarınca kadro ve görev unvanı veya pozisyon unvanı itibarıyla belirlenmiş olan ek ödemenin net tutarından az olamaz ve bu kapsamda söz konusu ek 9 uncu maddeye göre belirlenen ek ödeme tutarı bu fıkralar uyarınca döner sermaye gelirlerinden yapılacak ek ödemeden mahsup edilmek üzere merkezî yönetim

⁷³ 2/1/2014 tarihli ve 6514 sayılı Kanunun 12 nci maddesiyle, bu maddeye (g) fıkrasından sonra gelmek üzere "h" ve "ı" fıkraları eklenmiş ve mevcut fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

⁷⁴ 26/7/2018 tarihli ve 7146 sayılı Kanunun 8 inci maddesiyle, (h) fıkrasının beşinci cümlesinde yer alan "ek ödeme toplamı" ibaresinden sonra gelmek üzere ", özellikle tıbbi işlemler ve uluslararası sağlık hizmetleri kapsamında yapılacak ek ödeme hariç olmak üzere," ibaresi eklenmiştir.

⁷⁵ 16/6/2022 tarihli ve 7411 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle bu fıkarda yer alan "800'ünü", "800" ve "1600'ünü" ibareleri sırasıyla "950'sini", "950" ve "1900'ünü" şeklinde değiştirilmiştir.

bütçesinden karşılanır.

j) Döner sermaye işletmelerinin faaliyet alanları, gelir ve giderleri, sermaye limitleri ile işletmelerin yönetimine ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

k) **(Ek: 16/2/2016-6676/5 md.)** Üniversite-sanayi işbirliği kapsamında araştırma ve geliştirme, tasarım ve yenilik projeleri ile faaliyetleri sonucunda elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu gelirlerden (b) fıkrası uyarınca yapılacak olan kesintiler de dâhil herhangi bir kesinti yapılmaz. Bu kapsamda görev yapan öğretim elemanına ödenecek gelirin yüzde 85'i, herhangi bir vergi kesintisi yapılmaksızın ilgili öğretim elemanına ödenir. Kalan tutar, (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır. Bu kapsamda değerlendirilecek proje ve faaliyetlere, öğretim elemanının müracaatı doğrultusunda, üniversite yönetim kurulunun izni ile karar verilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Siyasi partilere üyelik ve görev alma:⁷⁶

Madde 59 – (Değişik: 2/7/1997 - 4278/1 md.) Yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanları, siyasi partilere üye olabilirler; yükseköğretim kurumlarındaki görevlerini aksatmamak ve bir ay içinde kurumlarına bildirmek kaydıyla, siyasi partilerin merkez organları ile onlara bağlı araştırma ve danışma birimlerinde görev alabilirler. Şu kadar ki, bu durumdaki öğretim elemanları, Yükseköğretim Kurulu ve Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyesi, rektör, dekan, enstitü ve yükseköğretim müdürü ve bölüm başkanı olamazlar, onların yardımcılıklarına seçilemezler.

Yükseköğretim kurumlarının öğrencileri, siyasi partilere üye olabilirler.

Siyasi partilere üye olan öğretim elemanları ve öğrenciler, yükseköğretim kurumları içinde parti faaliyetinde bulunamaz ve parti propagandası yapamazlar.

Kurumlara dönüş:⁷⁷

Madde 60 –

a. **(Değişik: 1/11/1990 - 3676/1 md.)** Bir süre öğretim üyesi olarak çalıştıktan sonra Cumhurbaşkanı yardımcılığına, bakanlığa veya Yasama Organı Üyeliğine seçilenler, bu görevlerde geçirdikleri süreler hesaba katılmak ve buna göre aylık dereceleri yükseltmek, meslek unvan ve sıfatlarını kazanma ile ilgili hükümler saklı kalmak şartıyla başvurmaları halinde bu Kanun hükümlerine göre ayrıldıkları yükseköğretim kurumuna kadro koşulu aranmaksızın dönerler.⁷⁸

(Ek bent: 17/9/2004-5234/2 md.) Bunlardan emekli iken yüksek öğretim kurumlarına dönenlerin veya yüksek öğretim kurumlarına döndükten sonra emekliliğe hak kazanıp emekli olanların emekli aylıkları kesilmez. **(Mülga ikinci cümle: 18/6/2017-7033/17 md.) (...)**

⁷⁶ Madde başlığı 2/7/1997 tarih ve 4278 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle değiştirilmiştir.

⁷⁷ Madde başlığı 14/4/1982 tarih ve 2653 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değiştirilmiştir.

⁷⁸ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Bakanlar Kuruluna" ibaresi "Cumhurbaşkanı yardımcılığına, bakanlığa" şeklinde değiştirilmiştir.

b. **(Değişik: 1/11/1990 - 3676/1 md.)** Yükseköğretim kurumlarından, mahkeme veya disiplin kararları ile çıkarılanlar hariç olmak üzere herhangi bir nedenle kendi isteği ile ayrılan öğretim üyeleri başvuruları üzerine bu Kanun hükümleri çerçevesinde kadro koşulu aranmaksızın tekrar ayrıldıkları yükseköğretim kurumlarına dönebilirler.

c. **(Ek: 14/4/1982 - 2653/5 md.)** Yükseköğretim Kurulu veya Yükseköğretim Denetleme Kurulu Başkan ve üyeliklerine, rektör ve dekanlıklara yükseköğretim kurumları ile bir kamu görevinde iken seçilenlerden, süresinin tamamlayarak yeniden seçilmemeleri sebebiyle ayrılanların, bu görevlerinde geçirdikleri süreler hesaba katılmak ve buna göre aylık ve dereceleri yükseltmek suretiyle meslek, unvan ve sıfatları dikkate alınarak ayrıldıkları tarihten itibaren kendi kurumlarına boş kadro koşulu aranmaksızın dönüşleri yapılır.

Oylama:

Madde 61 – Bu kanunda sözü geçen juri ve kurullarda, her üye oyunu kabul veya ret yoluyla vermekle görevlidir. Çekimser oy kullanılamaz.

Yükseköğretim Kurulu dışında yer alan kurulların toplantı nisabı kurul üye tamsayısının yarısından fazlasıdır.

Bütün kurullarda kararlar toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile alınır.

Üçüncü turda salt çoğunluğun sağlanamadığı hallerde dördüncü turda oy çokluğu esası uygulanır.

Özlük hakları:

Madde 62 – Üniversite öğretim elemanları ve üst kuruluşlar ile üniversitelerdeki memur ve diğer görevlilerin özlük hakları için bu kanun, bu kanunda belirtilmeyen hususlar için Üniversite Personel Kanunu, Üniversite Personel Kanununda bulunmayan hususlar için ise genel hükümler uygulanır.

Siciller:

Madde 63 – Yükseköğretim kurum ve kuruluşları ile üst kuruluşlarda görev alan öğretim elemanlarının, memur ve diğer personel ile öğrencilerin sicilleri genel hükümlere ve Yüksek-öğretim Kurulu tarafından hazırlanacak yönetmelik esaslarına göre tutulur. Her türlü atama, yükselme, akademik unvanların kazanılması ve diğer özlük işlemlerinde bu siciller esas alınır.

İzinler:

Madde 64 – Öğretim elemanları yıllık izinlerini, normal olarak, öğrenime ara verilen zamanlarda kullanırlar. Bunların diğer izinleri ile Yükseköğretim üst kuruluşları personelinin ve yükseköğretim kurumları memurlarının izin işleri 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre yürütülür.

(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2017-KHK-690/64 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/54 md.) Rektör, yıllık iznini ve yurtdışına çıkış için gerekli izni Yükseköğretim Kurulu Başkanından, diğer yöneticiler ise bir üst makamdan alırlar.

Yükseköğretim kurumlarında ve üst kuruluşlarda görevli bütün personel bağlı olduğu ilk disiplin amirinin izniyle görevi başından ayrılabilir.

Yönetmelikler:

Madde 65 –

a. Aşağıdaki hususlar Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir:

(1) Yükseköğretim Kurulunun teşkilatı, çalışma usulleri, üyelerinin seçimi ve yetkisinde olan seçim ve atamalarla ilgili hususlar,

(2) Yükseköğretim Denetleme Kurulunun kuruluş ve işleyişi, denetleme usul ve esasları ile ilgili hususlar,

(3) **(Mülga: 17/2/2011-6114/11 md.)**

(4) Bu kanun kapsamındaki yükseköğretim kurumlarında doktor öğretim üyeliğine, doçentlik ve profesörlüğe yükseltme ve atanma işlemleri,⁷⁹

(5) Öğretim elemanlarının yetiştirilme esasları,

(6) Haftalık ders yükü çalışma esasları,

(7) Yabancı uyruklu öğrencilerin harçları ile harçlar konusuna ilişkin uygulama esasları,

(8) Ders kitaplarının ve teksirlerinin bastırılmasında uygulanacak esaslar ve ödenecek telif hakları ile ilgili hususlar,

(9) Öğretim elemanları, memur ve diğer personel ile öğrencilerin disiplin işlemleri, disiplin amirlerinin yetkileri ve disiplin kurullarının teşkili ve çalışması ile ilgili hususlar,⁸⁰

(10) Yükseköğretim kurumları ve bunlara bağlı kuruluş ve birimler tarafından yapılacak bilimsel, teknik inceleme ve araştırma ile yayımların gerektireceği her türlü giderlere ve üniversitelerin inşaat, makine ve teçhizatı ile ilgili işlerle bunların bakım ve onarımlarına uygulanacak esaslar,

(11) Öğretim elemanları; memur ve diğer personel ile öğrencilerin sicilleri ile ilgili hususlar,

(12) **(Değişik: 17/8/1983 - 2880/33 md.)** Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim alanları gözönünde tutularak gerekli yapı ve tesisler, araç - gereç, öğretim, yönetim kadrosu ve diğer akademik konular,

(13) **(Ek: 17/8/1983-2880/33 md.)** Görevlendirme ve nakli ile ilgili esaslar ve bu Kanunun uygulanması ile ilgili diğer hususlar.

(14) **(Ek: 2/12/2016-6764/35 md.)** Bilimsel araştırma ve yayın etiği kurullarının oluşumu, görevleri ve çalışmalarına ilişkin usul ve esaslar.

b. Aşağıdaki hususlar Üniversitelerarası Kurul tarafından çıkarılacak yönetmeliklerle düzenlenir:

(1) Lisansüstü öğretim esasları,

⁷⁹ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu bentte yer alan “yardımcı doçentlik” ibaresi “doktor öğretim üyeliğine” şeklinde değiştirilmiştir.

⁸⁰ Anayasa Mahkemesi’nin 8/9/2022 tarihli ve E.: 2022/54, K.: 2022/99 sayılı Kararı ile bu alt bentte yer alan “ile öğrencilerin” ibaresi “disiplin işlemleri” ve “ile ilgili hususlar” ibareleri yönünden iptal edilmiştir.

(2) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili diğer akademik hususlar.

Yürürlükten kaldırılan kanun ve hükümler:

Madde 66 – 1750 sayılı Üniversiteler Kanunu tümü ile, aşağıdaki kanunların ve Yükseköğretim Kurumları ile ilgili diğer kanunların bu kanuna aykırı hükümleri yürürlükten kaldırılmıştır.

4619 sayılı İstanbul Teknik Üniversitesi Hakkında Kanun ile ek ve değişiklikleri,

6594 sayılı Karadeniz Teknik Üniversitesi adıyla Trabzon'da Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun ile ek ve değişiklikleri,

6595 sayılı Ege Üniversitesi adıyla İzmir'de Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun ile ek ve değişiklikleri,

6990 sayılı Atatürk Üniversitesi Kanunu ile ek ve değişiklikleri,

7307 sayılı Orta Doğu Teknik Üniversitesi Kanunu ile ek ve değişiklikleri,

892 sayılı Hacettepe Üniversitesi Kurulması Hakkındaki Kanun ile ek ve değişiklikleri,

1785 sayılı Diyarbakır üniversitesi Kuruluş Kanunu,

1786 sayılı Çukurova üniversitesi Kuruluş Kanunu,

1787 sayılı Anadolu Üniversitesi Kuruluş Kanunu,

1788 sayılı Cumhuriyet Üniversitesi Kuruluş Kanunu,

1872 sayılı İnönü Üniversitesi Kuruluş Kanunu,

1873 sayılı Dört Üniversite Kurulması Hakkındaki Kanun ile ek ve değişiklikleri,

1487 sayılı Boğaziçi Üniversitesi Adıyla İstanbul'da Bir Üniversite Kurulması Hakkında Kanun ile ek ve değişiklikleri,

5239 sayılı Ankara Üniversitesi Kuruluş Kadroları Kanunu ve bu kanuna ek kanunlar ile Ankara Üniversitesine bağlı birimlere ait kanunlar,

5247 sayılı İstanbul Üniversitesi Kuruluş Kadroları Kanunu ile bu kanuna ek kanunlar,

2175 sayılı Kayseri Üniversitesi Kurulması Hakkında Kanun.

Ek Madde 1 – (Ek: 14/4/1982-2653/6 md.)

Üniversite rektörleri, fakülte dekanları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ile bunların yardımcıları ve bölüm başkanları, gerektiğinde bu Kanunda belirtilen süreleri dolmadan tayinlerindeki usule uygun olarak görevlerinden alınabilirler.

Ek Madde 2 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.; Değişik : 18/6/2008-5772/7 md.)

Vakıflar; kazanç amacına yönelik olmamak şartıyla ve mali ve idari hususlar dışında, akademik çalışmalar, öğretim elemanlarının sağlanması ve güvenlik yönlerinden bu Kanunda gösterilen esas ve usullere uymak kaydıyla, Yükseköğretim kurumları veya bunlara bağlı birimlerden birini veya birden fazlasını ya da bir üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsüne bağlı olmaksızın, ekonominin ihtiyaç duyduğu alanlarda yüksek nitelikli işgücü yetiştirmek amacıyla, bu Kanun hükümleri çerçevesinde kalmak şartıyla meslek yüksekokulu kurabilir. Bu

meslek yüksekokulu, kamu tüzel kişiliğini haiz olup, Cumhurbaşkanı kararı ile kurulur. Kurulacak meslek yüksekokullarına, meslek ve teknik eğitim bölgesinde gereksinim duyulması esastır.⁸¹

Ek Madde 3 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Vakıf veya birden fazla vakfın yetkili yönetim organlarının yükseköğretim kurumu kurma ile ilgili karar veya kararları Vakıflar Genel Müdürlüğünün olumlu yazısı ile birlikte ve aşağıdaki belgelerle Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına sunulur:

a) Kurulacak yükseköğretim kurumunun bina, araç, gereç ve diğer maddi yapıları ve malzemelerinin hazır bulunduğunu veya bunların sağlanması için yeteri kadar bir meblağın tahsis edildiğini gösterir belge,

b) Kurulacak yükseköğretim kurumunun bir yıllık her çeşit işletme ve diğer cari masraflarının en az% 20'sini karşılayacak bir paranın, malın, ekonomik değeri olan bir hakkın veya gelirin mevcut olduğunu ve buna tahsis edildiğini gösterir belge,

c) Kurulacak yükseköğretim kurumunun ve bunlara bağlı birimlerin adlarını bildiren belge ile Kurumun eğitim - öğretim, mali ve idari konularda uygulayacağı esasları gösteren taahhüt belgesi.

d) Vakıf yükseköğretim kurumunun eğitim - öğretim fonksiyonunu yerine getiremeyeceğinin anlaşılması halinde, bu madde ile yükseköğretim kurumuna tahsis edilenlere yapılacak işlemi gösterir belge.

e) **(Ek: RG-16/10/2020-7254/6 md.)** Tıp fakültesi kurmak isteyen vakıf yükseköğretim kurumlarının; eğitim ve öğretim faaliyetleri ile sağlık hizmetleri sunumu için asgari iki yüz yatak kapasitesine sahip, Yükseköğretim Kurulunun tıp eğitimi için gerekli gördüğü asgari fiziki mekân ve donanım şartlarını sağlayan, Sağlık Bakanlığının planlama ilkeleri çerçevesinde kendi mülkiyetinde yapacağı hastaneye ait ön izin belgesi veya yukarıdaki şartları haiz, mevcutta faaliyet gösteren bir hastanenin, tıp fakültesi kurulmasını takiben üniversiteye devredileceğine dair belgeler; açılmış olan tıp programına öğrenci alabilmek için ise vakıf üniversitesinin kendi mülkiyetinde, ruhsatı ve işletme hakkı kendisine ait bulunan yukarıdaki şartları haiz hastanesinin varlığını gösteren belgeler.

(Değişik: 7/6/1989 - KHK-369/4 md.; Aynen Kabul: 23/11/1989 - 3589/4 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 30/5/1990 tarihli ve E. : 1990/2, K. : 1990/10 sayılı Kararıyla)⁸²

(Ek: 3/4/1991-3708/5 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 29/6/1992 tarihli ve E. 1991/21, K. 1992/42 Sayılı Kararıyla.)

Ek Madde 4 – (Ek: 17/8/1883-2880/32 md.)

Askeri ve emniyetle ilgili eğitim kurum veya birimleri vakıflar tarafından açılmaz.

⁸¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu fıkırdaki yer alan "Yükseköğretim Kurulunun görüşü alınarak Bakanlar Kurulu" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

⁸² Söz konusu Anayasa Mahkemesi Kararı, Resmi Gazete'de yayımlandığı 9/2/1991 tarihinden başlayarak bir yıl sonra yürürlüğe girmiştir.

Ek Madde 5 – (Ek :17/8/1983 -2880/32 md.)

(Değişik: 28/12/1999 - 4498/1 md.) Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının, vakıf yönetim organı dışında en az yedi kişiden oluşan bir mütevelli heyeti bulunur. Mütevelli heyet üyeleri, vakıf yönetim organı tarafından dört yıl için seçilir, süresi biten üyeler yeniden seçilebilir. Mütevelli heyet üyelerinin yaş sınırlaması hariç Devlet memuru olma niteliklerine sahip bulunmaları ve en az üçte ikisinin lisans düzeyinde yükseköğrenim görmüş olması gerekir. Mütevelli heyet üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer.

Mütevelli heyet vakıf yükseköğretim kurumunun tüzelkişiliğini temsil eder. Vakıf yükseköğretim kurumlarının yöneticileri Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü alınarak mütevelli heyet tarafından atanır. Mütevelli heyet; vakıf yüksek öğretim kurumu yöneticilerine uygun gördüğü ölçüde yetkilerini devredebilir. Yükseköğretim kurumunda görevlendirilecek yöneticiler ve öğretim elemanları ile diğer personelin sözleşmelerini yapar, atamalarını ve görevden alınmalarını onaylar, yükseköğretim kurumunun bütçesini onaylar ve uygulamaları izler, ayrıca vakıfca hazırlanan yönetmelik hükümlerine göre diğer görevleri yürütür.

Mütevelli heyetin toplantı nisabı ve karar alınması ile ilgili hususlarda bu Kanunun 61 inci maddesi hükmü uygulanır.

Ek Madde 6 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Kurulacak yükseköğretim kurumu, vakıf tüzelkişiliği dışında ayrı bir tüzelkişiliğe sahip olur ve bu kurumun gelirleri, geçici olarak dahi hiç bir suretle vakıf mamelekine veya hesaplarına intikal edemez. Vakıf yükseköğretim kurumuna doğrudan doğruya bağış ve yardım yapılabilir.

Ek Madde 7 – (Ek:17/8/1983 - 2880/32 md.; Değişik:3/4/1991 - 3708/6 md.) Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumları, bu Kanunun 56 ncı maddesinde yer alan mali kolaylıklardan, muafiyetlerden ve istisnalardan aynen istifade ederler ve bunlar emlak vergisinden muaf tutulurlar.

(Ek fıkra: 3/4/2013-6456/24 md.) Vakıflar tarafından kurulan yükseköğretim kurumları kamulaştırma yoluyla taşınmaz edinemez.

Ek Madde 8 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Vakıfca kurulacak yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar, Devlet yükseköğretim kurumlarındaki akademik organlar gibi düzenlenir ve onların görevlerini yerine getirir. Öğretim elemanlarının nitelikleri Devlet yükseköğretim kurumlarındaki öğretim elemanlarının niteliklerinin aynıdır. Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışmaları yasaklanmış veya disiplin yoluyla bu kurumlardan çıkarılmış kişiler, vakıf yükseköğretim kurumlarında görev alamazlar.

(Ek fıkra: 15/4/2020-7243/11 md.) Vakıf yükseköğretim kurumlarında çalışan öğretim elemanlarına, unvanlarına göre Devlet yükseköğretim kurumlarında ödenen ücret

tutarından az ücret verilemez. Bu fıkra kapsamında Devlet yükseköğretim kurumlarında ödenen emsal ücretin hesaplanmasında ilgili mevzuat uyarınca aylıklara ilişkin hükümlerin uygulandığı kadroya bağlı ödemeler dikkate alınır.

Ek Madde 9 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.) Vakıf yükseköğretim kurumlarının eğitim - öğretim esasları, öğretim süreleri ve öğrenci hakları ile ilgili hususlar bu Kanun hükümlerine tabidir.

Öğrencilerden alınacak ücretler mütevelli heyet tarafından tespit edilir. **(Ek cümle:4/12/2025-7566/12 md.)** Ancak hazırlık sınıfına ve/veya birinci sınıfa yerleştirme yılı dışındaki öğrenim ücretleri, cari yıl haziran ayı yıllık üretici fiyat endeksi artışı ile cari yıl haziran ayı yıllık tüketici fiyat endeksi artışı ortalaması da dikkate alınarak Yükseköğretim Kurulunun tespit edeceği esaslara göre belirlenir.

(Ek fıkra: 15/4/2020-7243/12 md.) Vakıf yükseköğretim kurumları, ön lisans, lisans, tezli yüksek lisans ve doktora düzeyindeki her bir diploma programında öğrenim gören öğrencilerden; ilgili programın en yüksek merkezi yerleştirme puanına sahip en az yüzde on beşi kadar öğrenciyi, söz konusu programın öğrenim süresi boyunca ücretsiz okutmakla yükümlüdür. Bu öğrencilerden eğitim ve öğretim süreçlerine ilişkin herhangi bir ücret talep edilmez. Tezli yüksek lisans, doktora ve özel yetenek sınavı ile öğrenci alan programlarda en yüksek yerleştirme puanı sıralaması dikkate alınır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Ek Madde 10 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Vakıflar tarafından kurulacak yükseköğretim kurumları çalışmalarını Devlet yükseköğretim kurumları gibi, her ders yılı sonunda Yükseköğretim Kuruluna sunarlar. Bu kurumlar mali, idari ve ekonomik konularda Yükseköğretim Kurulunun gözetim ve denetimine tabidirler.

(Ek fıkra: 9/5/2018-7141/3 md.) Yükseköğretim Kurulu gözetim ve denetim görevi kapsamında, vakıf yükseköğretim kurumlarının ilişkili kişiler ile yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satımlarına veya parasal hareketlere ilişkin olarak bu kişilerden bilgi ve belge isteyebilir ya da bu kişiler nezdinde söz konusu işlemlere ilişkin olarak inceleme yapılmasını talep edebilir. Bu hükmün uygulanmasında ilişkili kişi, kurucu vakıf ve vakıf yükseköğretim kurumlarının mütevelli heyet üyeleri ve yöneticilerinin ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurum ile idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu ya da nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları ifade eder. Mütevelli heyet üyeleri ve yöneticilerin eşleri, mütevelli heyet üyeleri ve yöneticilerin veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu ile üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımları da ilişkili kişi sayılır.

(Ek fıkra: 9/5/2018-7141/3 md.) Yükseköğretim Kurulu tarafından vakıf yükseköğretim kurumlarının yurt dışı mali ve finansal ilişkilerinin denetimi ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından

talep edilebilir.

Ek Madde 11 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarında, beklenen eğitim - öğretim düzeyinin yetersizliğinin Yükseköğretim Kurulunca tespit edilmesi ve durumun düzeltilmesi için gerekli uyarı ve önerilerin sonuçsuz kalması halinde bu kurumun faaliyeti Yükseköğretim Kurulunca durdurulur.

(Ek fıkra: 19/11/2014-6569/31 md.) Eğitim-öğretim faaliyetlerini yürütmekle birlikte kurucu vakfa veya üçüncü şahıslara doğrudan ya da dolaylı kaynak aktardığı Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen nesnel ve ölçülebilir kriterlere göre tespit edilen vakıf yükseköğretim kurumları hakkında, verilen süre içerisinde aktarılan kaynağın vakıf yükseköğretim kurumuna iade edilmemesi hâlinde, Yükseköğretim Kurulu gerektiğinde düzeltici, kısıtlayıcı veya faaliyet iznini kaldırma şeklinde tedbir niteliğinde kararlar alır.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Yapılan denetimler sonucu faaliyet izninin kaldırılmasını gerektiren durumlar tespit edilen vakıf yükseköğretim kurumları ile kurucu vakıflarına kayyım atanan vakıf yükseköğretim kurumlarının faaliyet izni, Cumhurbaşkanı kararı ile kaldırılır. Bu durum, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunun kuruluş kanununun yürürlükten kaldırılmasının sağlanması için Yükseköğretim Kurulu tarafından Millî Eğitim Bakanlığına bildirilir. **(Ek cümle: 15/4/2020-7243/13 md.)** Vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyet izninin kaldırılması, kurucu vakfın tüzel kişiliğini etkilemez. Faaliyet izni kaldırılan vakıf yükseköğretim kurumlarında kayıtlı öğrenciler Yükseköğretim Kurulu tarafından garantör üniversiteye veya belirlenecek bir Devlet üniversitesine intikal ettirilir. **(Ek cümle: 15/4/2020-7243/13 md.)** Öğrenciler, bursluluk durumları gözetilmek şartıyla eğitim-öğretim ücretlerini garantör üniversiteye ödemeye devam eder.⁸³⁸⁴

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Faaliyet izni kaldırılan vakıf yükseköğretim kurumlarının malvarlığı, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanununun resmî tasfiye hükümlerine göre tasfiye edilir. Resmî tasfiye süreci Yükseköğretim Kurulu tarafından başlatılır. Yetkili ve görevli mahkemece Maliye Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunun birer temsilcisi tasfiye memuru olarak atanır. Tasfiye giderleri, tasfiye olunan vakıf yükseköğretim kurumunun malvarlığından karşılanır. Tasfiye işlemleri her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır.

(Ek fıkra: 27/3/2025-7546/11 md.) Mülkiyeti Hazineye ait olup faaliyet izni kaldırılan vakıf yükseköğretim kurumlarına bedelsiz olarak devredilmiş olan taşınır ve taşınmaz mallar ile haklar tasfiye sürecine dâhil edilmez ve bunların Hazineye intikali sağlanır.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Tasfiye memurları yaptıkları işlemler nedeniyle görevinin gereklerine açıkça aykırı davrandıklarının ceza mahkemesi kararıyla tespit edilmesi dışında malî ve idarî yönden sorumlu tutulamazlar.

⁸³ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu fıkra da yer alan "Yükseköğretim Kurulunun teklifi ve Bakanlar Kurulunun" ibaresi "Cumhurbaşkanı" şeklinde değiştirilmiştir.

⁸⁴ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 13 üncü maddesiyle, bu fıkra ya ikinci cümlesinden sonra gelmek üzere cümle eklenmiş, mevcut üçüncü cümlesinde yer alan "Bu şekilde faaliyet" ibaresi "Faaliyet" şeklinde değiştirilmiştir.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Tasfiye süresince vakıf yükseköğretim kurumu aleyhine ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararı verilemez, ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz dâhil her türlü icra takibatı durur ve yeni icra takibi yapılamaz. Varsa vakıf yükseköğretim kurumu hesaplarına konulan ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, hacizler ile blokeler kalkar. Tasfiye süresi boyunca zamanaşımı süresi işlemez.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Tasfiye sonucunda kalan malvarlığı kurucu vakfa geçer.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Öğrencilerin nakledildiği yükseköğretim kurumları faaliyet izni kaldırılan vakıf yükseköğretim kurumunun borçlarından dolayı sorumlu tutulamaz.

(Ek fıkra: 15/4/2020-7243/13 md.) Faaliyet izni kaldırılan vakıf yükseköğretim kurumu adına, mülkiyeti Hazineye ait veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında olan taşınmazlara ilişkin tesis edilen irtifak hakları ile verilen kullanma izinleri iptal edilir ve bu taşınmazlar ile fiilen kullanılan taşınmazlar aynı amaçla kullanılmak üzere garantör üniversiteye tahsis edilir.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Kurucu vakıflarına kayyım tayin edilen veya faaliyet izni kaldırılan vakıf yükseköğretim kurumu mütevelli heyet başkanı ve üyeleri ile tüm yöneticilerinin görevleri kendiliğinden sona erer. Bu vakıf yükseköğretim kurumunda çalışmakta olan akademik ve diğer personelin hizmet sözleşmeleri hakkında 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunu hükümleri uygulanır.

(Ek fıkra: 15/4/2020-7243/13 md.) (İptal fıkra: Anayasa Mahkemesinin 28/12/2023 Tarihli ve E: 2020/55, K: 2023/228 Sayılı Kararı ile.)

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyet izninin geçici olarak durdurulması hâlinde durdurulma süresince, kurumun idaresi, eğitim ve öğretimi sürdürmek veya tamamlamak üzere Yükseköğretim Kurulunca garantör üniversiteye veya belirlenecek bir Devlet yükseköğretim kurumuna verilir. Bu vakıf yükseköğretim kurumunun kurucu vakfının yönetim organı başkan ve üyeleri ile vakıf yükseköğretim kurumu mütevelli heyet başkanı, üyeleri ve tüm yöneticilerinin görevleri, faaliyet izninin geçici olarak durdurulması kararı ile birlikte sona erer. Bu kurucu vakfa, Yükseköğretim Kurulu ile birlikte Vakıflar Genel Müdürlüğünün talebi üzerine yetkili mahkeme tarafından kayyım atanır. **(Ek cümle: 31/10/2016-KHK-678/23 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7071/23 md.)** Mahkeme tarafından kayyım atanıncaya kadar kurucu vakıf, Vakıflar Genel Müdürlüğü tarafından yönetilir. **(Ek cümle: 15/4/2020-7243/13 md.)** Vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyet izninin kaldırılması halinde, kurucu vakfa atanan kayyımın görevi sona erer.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Faaliyet izninin geçici olarak durdurulması süresi boyunca vakıf yükseköğretim kurumu aleyhine ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararı verilemez, ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz dâhil her türlü icra takibatı durur ve yeni icra takibi yapılamaz. Varsa vakıf yükseköğretim kurumu hesaplarına konulan ihtiyati tedbir, ihtiyati haciz, hacizler ile blokeler kalkar. Faaliyet izninin geçici olarak durdurulması süresi boyunca zamanaşımı süresi işlemez.

(Ek fıkra: 15/4/2020-7243/13 md.) (İptal fıkra: Anayasa Mahkemesinin 28/12/2023 Tarihli ve E: 2020/55, K: 2023/228 Sayılı Kararı ile.)

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Bu madde kapsamına giren vakıf yükseköğretim kurumlarında eğitim öğretim ücretlerinin belirlenmesine, öğrencilerin nakline, eğitim öğretimin ve diğer işlemlerin aksamadan yürütülmesine ilişkin her türlü tedbirleri almaya ve düzenleme yapmaya Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

(Ek fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.) Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddütleri gidermeye, gerektiğinde Maliye ve Millî Eğitim bakanlıklarının görüşünü alarak Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

(Ek fıkra: 19/11/2014-6569/31 md.) Vakıf yükseköğretim kurumlarının denetimi ve bu denetim sonucu ilgili yükseköğretim kurumu hakkında yol gösterici, düzeltici, kısıtlayıcı veya faaliyet iznini kaldırıcı önlemlerin alınmasına ilişkin usul ve esaslar, Üniversitelerarası Kurulun görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.

Ek Madde 12 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Vakıf tarafından kurulacak yükseköğretim kurumunda akademik kurul, senatoların; yönetim kurulu, üniversite yönetim kurulunun; en yüksek düzeyindeki yönetici, rektörlerin yetkisini kullanır ve görevlerini yapar.

Ek Madde 13 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.; Mülga: 3/4/1991 - 3708/8 md.)⁸⁵

Ek Madde 14 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Vakıflarca kurulacak yükseköğretim kurumlarının eğitim ve öğretim alanları gözönünde tutularak yapı ve tesisler, araç - gereç, öğretim, yönetim kadrosu ve diğer akademik konular Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

(Ek fıkra: 9/5/2018-7141/4 md.) Vakıf yükseköğretim kurumlarının satım, kiralama, mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde uyacakları usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulunca çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Ek Madde 15 – (Ek: 17/8/1983 - 2880/32 md.)

Vakıf tüzelkişiliğinin herhangi bir şekilde nihayete ermesi halinde, vakıf yükseköğretim kurumu tüzelkişiliği devam eder ve vakıf tarafından yükseköğretim kurumu tüzelkişiliğine tahsis edilen her türlü taşınır ve taşınmaz mal, araç-gereç, malzeme, para ve ekonomik değeri olan haklar yükseköğretim kurumunun mülkiyetine geçer.

Bu durumda vakıf yükseköğretim kurumu mütevelli heyeti üyeleri ile yükseköğretim kurumu yöneticilerinin seçilmesi yetkisi, Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü üzerine Vakıflar Genel Müdürlüğüne bir başka vakfa devredilir.

(Mülga fıkra: 20/8/2016-6745/15 md.)

⁸⁵ Bu maddenin 3589 sayılı Kanun ile değişik hükmü; Anayasa Mahkemesinin 30/5/1990 tarih ve E: 1990/2, K: 1990/10 sayılı Kararıyla 9/1/1992 tarihinden geçerli olmak üzere iptal edilmiş ise de iptal hükmü yürürlüğe girmeden önce 3/4/1991 tarih ve 3708 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır.

Ek Madde 16 - (Ek: 10/12/1988 - 3511/2 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 7/3/1989 tarihli ve E. :1989/1, K. :1989/12 sayılı kararıyla. Yeniden Düzenleme 12/1/1990 - KHK-398/3 md.; Değiştirilerek Kabul: 7/3/1990 - 3614/3 md.)

Açıköğretim uygulayan üniversiteler yurt içinde hizmet birimleri açabilirler. Aynı üniversiteler, yurt dışında yaşayan T.C. vatandaşlarına öğretim, eğitim ve kültürle ilgili idari ve sosyal hizmetleri vermek amacıyla Yükseköğretim Kurulunun kararıyla o ülkede merkez tesis edebilirler.

Açıköğretim hizmeti veren üniversitelerde rektörlük ile bu tür hizmetleri veren fakülte, enstitü, yüksekokul, konservatuvar, meslek yüksekokulu, merkez ve benzeri kuruluşlarda, hizmetin özelliğinin gerektirdiği birimlerin kurulması veya değiştirilmesi, diğer ülkelerin açıköğretim kuruluşları ile eğitim ve öğretim alanlarında işbirliği yapılması üniversite yönetim kurulunun kararı ile gerçekleştirilir.

Merkezi açıköğretim yapan fakültelele bağlı olarak örgün öğretim yapan bölüm varsa, zaman içinde bu bölümün müstakil örgün eğitim yapan yüksekokul haline dönüştürülmesi yada örgün öğretim yapan fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokullarında örgün öğretim yapan bölümlerin yanı sıra, açıköğretim yapan bölümler kurulması, üniversite senatosunun teklifi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile olur.

Ek Madde 17 – (Ek: 25/10/1990 - 3670/12 md.)

Yürürlükteki kanunlara aykırı olmamak kaydı ile; yükseköğretim kurumlarında kılık ve kıyafet serbesttir.

Ek Madde 18 – (Mülga: 15/4/2020-7243/14 md.)

Ek Madde 19 – (Ek: 3/4/1991 - 3708/7 md.; İptal: Anayasa Mahkemesinin 29/6/1992 tarihli ve E. 1991/21, K. 1992/42 sayılı Kararıyla)

Ek Madde 20 – (Ek: 3/4/1991 - 3708/7 md.)

a) Hacettepe Çocuk Sağlığı Enstitüsü Vakfı, Hacettepe Tıp Merkezi Vakfı ve Hacettepe Üniversitesi Vakfı tarafından müştereken kurulmuş olan yükseköğretim kurumuna kamu tüzel kişiliğine sahip olmak üzere "Bilkent Üniversitesi" adı verilmiştir.

b) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 29/6/1992 tarihli ve E. 1991/21, K. 1992/42 sayılı Kararıyla.)

Ek Madde 21 – (Mülga: 30/3/2012-6287/17 md.)

Ek Madde 22 – (Ek: 19/11/1992 - 3843/18 md.; Mülga: 21/1/2010-5947/19 md.)

Ek Madde 23 – (Ek: 7/6/1995 - 4111/2 md.)

Yükseköğretim kurumlarında pratik, uygulamalı dersler ve staj; öğrencinin tercih edeceği ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile bunlara muadil özel kuruluşlarda yapılabilir.

Bu süre zarfında öğrenci, Yükseköğretim kurumları öğrenci disiplin kurallarına tabidir.

Ek Madde 24 – (Ek: 29/6/2001 - 4702/4 md.)

Mesleki ve teknik eğitim bölgesinde, çağdaş bilim ve teknolojiadaki değişme ve gelişmelere uygun olarak ekonominin gereksinim duyduğu alanlarda yüksek nitelikli iş gücü yetiştirmek üzere, bir veya daha fazla meslek yüksekokulu ile mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları, öğretim programları bütünlüğü ve devamlılığı içinde ilişkilendirilir. Her ilde en az bir mesleki ve teknik eğitim bölgesi kurulabilir.

Mesleki ve teknik eğitim bölgelerinde bulunan meslek yüksekokulu veya okulları ile mesleki ve teknik orta öğretim kurumları, ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşları arasındaki işbirliği ve koordinasyonun sağlanmasına ve yürütülmesine ilişkin esas ve usuller, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile çıkartılacak yönetmelikle düzenlenir.

Mesleki ve teknik eğitim bölgesi içindeki meslek yüksekokulu öğrencilerinin iş yerlerindeki eğitim, uygulama ve stajlarına ilişkin esas ve usuller Yükseköğretim Kurulunca çıkartılacak yönetmelikle belirlenir.

Mesleki ve teknik eğitim bölgeleri içindeki mesleki ve teknik orta öğretim kurumları ile diğer kamu ve özel kurum ve kuruluşlarda görevli olup da meslek yüksekokullarındaki ders ve uygulamalarda görevlendirilen öğretmenlere, uzman kişilere, emekli öğretim elemanlarına ve emekli öğretmenlere 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununda belirtilen miktarda saat başına ders ücreti ödenir.

Ek Madde 25 – (Ek: 14/7/2004 - 5217/5 md.)

Bu Kanunun 55 inci maddesine göre yüksek öğretim kurumları adına tapuda kayıtlı taşınmazların kiralanması, satılması ve işletilmesi suretiyle elde edilecek gelirler ile Hazine adına kayıtlı olup, yüksek öğretim kurumlarına tahsis edilmiş taşınmaz malların üzerinde herhangi bir inşaat yapılmamak ve irtifak hakkı tesisine konu edilmemek şartıyla eğitim, sağlık ve sosyal amaçlı kiralanması ve işletilmesi suretiyle elde edilecek gelirlerin tamamını ilgili yüksek öğretim kurumunun her çeşit mal ve hizmet alımlarında ve sermaye harcamalarında (yüksek öğretim kurumları adına tapuda kayıtlı taşınmazların satılması suretiyle elde edilen gelirlerin tamamı sadece sermaye harcamalarında) kullanılmak üzere bir yandan özel gelir, diğer yandan mevcut veya yeni açılacak tertibe özel ödenek kaydetmeye Maliye Bakanı yetkilidir. Sermaye giderleri, yılı yatırım programı ile ilişkilendirilir. Bu ödeneklerin yılı içinde harcanmayan kısmı ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydolunur.

Hazine adına kayıtlı olup yüksek öğretim kurumlarına tahsis edilmiş taşınmaz mallar üzerinde ilgili yüksek öğretim kurumlarının teklifi üzerine, öğrenci yurt binası ve müstemilatı yaptırılmak üzere mülkiyetin gayri aynî hak tesis edilebilir.

Ek Madde 26 – (Ek: 17/9/2004 - 5234/2 md.)

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinin açmış oldukları yaz okullarına katılacak öğrencilerden, toplam ikiyüzseksen ders saatine karşılık olmak ve 46 ncı madde uyarınca belirlenen yıllık öğrenci katkı payının iki katını aşmamak üzere Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek miktarda yaz okulu öğretim ücreti alınır. Ancak bu miktarların tespitinde, normal süresi içinde mezun olamayan veya lisans düzeyinde ikinci bir yüksek öğretim yapan öğrencilerden alınabilecek zamlı katkı payı miktarları dikkate alınmaz. İkinci öğretime kayıtlı öğrencilerden alınacak azami yaz okulu öğretim ücreti, fakülte ve program adına göre normal örgün öğretimde kayıtlı öğrenciler için belirlenen yaz okulu öğretim ücretinin iki katını geçemez. Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu, Yükseköğretim Kurulunca belirlenen miktardan daha az yaz okulu öğretim ücreti alınmasına, başarılı veya gelir düzeyi düşük öğrencilerden ise bu ücretin alınmamasına veya belirlenen miktardan daha az öğretim ücreti alınmasına karar verebilir.

Bakanlıklar ve kamu kuruluşları adına mecburi hizmet karşılığı öğrenim gören öğrenciler, Türk Cumhuriyetleri ile Türk ve Akraba Toplulukları öğrencilerinden Devlet (Millî Eğitim Bakanlığı) burslusu olarak yüksek öğretim gören öğrenciler ile gerek normal örgün öğretimde gerekse ikinci öğretimde lisansüstü eğitim yapan araştırma görevlilerinden yaz öğretimi için ücret alınmaz.

Yaz okulu öğretim ücretleri, öğrenciler tarafından peşin olarak üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü adına kamu bankalarından birinde açtırılacak hesaba yatırılır. Bu tutarlar, Rektörlükçe en geç onbeş gün içinde ilgili bütçe dairesi başkanlığının hesabına yatırılır. Yatırılan miktar Maliye Bakanlığınca ilgili bütçenin mevcut veya yeniden açılacak tertiplerine bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydedilir. Kaydolunan özel ödeneğin en fazla % 70'i yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına ders ve sınav ücreti olarak ödenebilir; kalan kısmı ise üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün mal ve hizmet alımlarında kullanılır. Özel ödeneğin harcanmayan kısmı, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.

Yaz okullarında ders vermekle görevlendirilen öğretim elemanlarına, verdikleri dersin kredi ve saati, yabancı dilde eğitim yapılıp yapılmadığı ile derse kaydolan öğrenci sayısına göre, 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde unvanları için öngörülen ek ders ücretlerinin beş katını, sınav ücretinin ise üç katını geçmemek üzere, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu tarafından belirlenecek tutarda ders ve sınav ücreti ödenir. Bu fıkranın uygulanmasında, son fıkrasının ilk cümlesi hariç olmak üzere 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesi dikkate alınır.

Özel ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek öğretim elemanlarına, kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.

Bu maddeye göre yaz okulu açılabilmesi için Yükseköğretim Kurulundan uygun görüş alınması zorunludur.

Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerince, öğrencilerden para tahsil etmeksizin yaz okulu açılması halinde bu madde uygulanmaz.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller, Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

Ek Madde 27 – (Ek: 17/9/2004 - 5234/2 md.)

(Değişik birinci fıkra: 22/2/2018-7100/9 md.) Üniversite veya yüksek teknoloji enstitülerinde ikinci öğretim kapsamında yürütülecek tezsiz yüksek lisans programlarının açılması, bu programlarda fiilen ders veren öğretim üyelerine ödenecek ek ders ve sınav ücretleri, aşağıda belirtilen esaslara uyulmak kaydıyla ilgili üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunun teklifi üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

(Değişik ikinci fıkra: 22/2/2018-7100/9 md.) Üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulu kararı ile belirlenen ve belirtilecek tarihlerde asgari iki eşit taksitte alınan öğretim ücretleri, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün muhasebe birimi hesabına yatırılır.

Toplanan öğretim ücretlerinin % 30'undan az olmamak üzere üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsü yönetim kurulunca belirlenecek kısmı, bilimsel araştırma projelerinde kullanılmak üzere yüksek öğretim kurumlarında yer alan mevcut veya yeniden açılacak tertiplere ödenek kaydedilir. Geri kalanı ise, ilgili kurumların bütçesinin mevcut veya yeni açılacak tertiplerine bir yandan gelir, diğer yandan özel ödenek kaydedilerek 11.10.1983 tarihli ve 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesi (son fıkrasının ilk cümlesi hariç) ve 19.11.1992 tarihli ve 3843 sayılı Kanunun 10 uncu maddesi hükümleri dikkate alınarak 2914 sayılı Kanunun 11 inci maddesinin dördüncü fıkrasında akademik unvanlar itibarıyla öngörülen ek ders ücretinin her halükârda on katını ve aynı maddede öngörülen sınav ücretinin beş katını geçmemek üzere bu eğitim programında fiilen ders veren öğretim üyelerine ek ders ve sınav ücreti; 3843 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde belirtilen esaslara göre bu program için görevlendirilen idarî personele fazla çalışma ücreti olarak ödenir. Özel ödeneğin harcanmayan kısmı, üniversite veya yüksek teknoloji enstitüsünün mal ve hizmet alımlarında kullanılmak üzere ertesi yılın bütçesine devren gelir ve ödenek kaydedilir.

Özel ödeneğin yeterli olmadığı gerekçe gösterilerek öğretim üyelerine kurum bütçesi, döner sermaye, bilimsel araştırma projesi ve sair kaynaklardan ayrıca ders ve sınav ücreti ödenemez; herhangi bir ödeme yapılamaz.

Bu maddenin uygulanmasında yukarıda belirtilmeyen hususlar hakkında 2914 sayılı Kanun ile 3843 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

Gerektiğinde yukarıda yer alan hükümler kısmen veya tamamen, ileri uzaktan eğitim teknolojileri kullanılmak suretiyle ikinci öğretim kapsamında yürütülecek tezsiz yüksek lisans programları için de uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin esas ve usuller Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.

Ek Madde 28 – (Ek: 25/6/2009-5917/21 md.)

Yükseköğretim kurumları bütçelerinde bilimsel ve teknolojik araştırma hizmetleri için tefrik edilen bilimsel araştırma projelerine ilişkin ödenekler, proje özel hesaplarına aktarılmak suretiyle kullanılır. Bu ödenekleri, tahakkuka bağlamak suretiyle proje özel hesaplarına aktarmaya, Maliye Bakanlığınca belirlenen esaslar dâhilinde yükseköğretim kurumları yetkilidir. Proje özel hesaplarına aktarılan tutarların kullanımı, muhasebeleştirilmesi ve özel hesapların işleyişine ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Yükseköğretim Kurulu tarafından müştereken belirlenir. Bu kapsamda yapılan harcamalar 5018 sayılı Kanuna göre denetlenir.

Ek Madde 29 – (Ek: 4/7/2012-6353/35 md.)

(Değişik cümle: 3/11/2022-7420/9 md.) Üniversitelerin tıp fakültelerinin beşinci yılını tamamlayıp altıncı yılına geçen öğrencileri ile dış hekimliği fakültelerinin dördüncü yılını tamamlayıp beşinci yılına geçen öğrencilerine intörn eğitimi döneminde öğretim üyesi rehberliğinde yaptıkları uygulama çalışmaları karşılığında ilgili kurumların bütçesinden oniki ayı geçmemek üzere; Devlet üniversitelerinde ödemenin yapıldığı tarihteki net asgari ücret tutarında, vakıf üniversitelerinde ise 4.702 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda aylık ücret ödenir. **(Ek cümle: 3/11/2022-7420/9 md.)** Vakıf üniversitelerinde bu tutarın üzerinde ödeme yapmaya ve yapılacak ödemenin tutarını belirlemeye mütevellî heyeti yetkilidir. Bu şekilde ücret ödenmiş olması 4857 sayılı İş Kanunu hükümlerinin uygulanmasını gerektirmeyeceği gibi bu çalışma sebebiyle uzun vadeli sigorta kolları ve genel sağlık sigortası ile analık sigortası açısından sigortalılık ilişkisi kurulamaz. **(Değişik cümle: 3/11/2022-7420/9 md.)** Bu ödemelerden herhangi bir vergi kesilmez ve ödemelere ilişkin usul ve esaslar, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulunca müştereken belirlenir.

Ek Madde 30- (Ek: 15/8/2016-KHK-674/49 md.; Aynen Kabul: 10/11/2016-6758/44 md.)

Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında 33 üncü maddenin (a) fıkrası uyarınca araştırma görevlisi kadrosuna atanmış olup, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte araştırma görevlisi kadrosunda bulunanların statüleri herhangi bir işleme gerek kalmaksızın 50 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen statüye dönüştürülmüş sayılır ve bunlar hakkında söz konusu (d) bendi hükümleri uygulanır. Bu şekilde statüleri değiştirilen araştırma görevlilerinden 33 üncü maddenin (a) fıkrasına göre yeniden ataması yapılmayanların mecburi hizmet yükümlülükleri kaldırılır. 35 inci madde uyarınca başka bir üniversitede ve yurtdışında eğitimde bulunanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üniversitelerinin talebi üzerine onbeş gün içinde kendi üniversitelerine dönmek zorundadırlar. Bu süre içerisinde dönmeyenlerin atamaları iptal edilir.

Ek Madde 31- (Ek: 17/4/2017-KHK-690/65 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7077/55 md.)

Terör örgütlerine (İptal ibare: Anayasa Mahkemesinin 25/1/2023 tarihli ve E.: 2018/94; K.: 2023/10 sayılı Kararı ile) (...) üyeliği, (İptal ibare: Anayasa Mahkemesinin 25/1/2023 tarihli ve E.: 2018/94; K.: 2023/10 sayılı Kararı ile) (...) olduğu (İptal ibare: Anayasa Mahkemesinin 25/1/2023 tarihli ve E.: 2018/94; K.:2023/10 sayılı Kararı ile) (...) belirlenen yurtdışındaki yükseköğretim kurumları, enstitü ve merkezlerden mezun olanların eğitimlerine ilişkin olarak almış oldukları diploma ve derecelerin denklik işlemleri yapılmaz ve bu hususta başlamış olan işlemler tamamlanmaz.

Teknoloji transfer ofisi:

Ek Madde 32- (Ek: 18/6/2017-7033/18 md.)

Yükseköğretim kurumları, Ar-Ge ve yenilikçilikle ilgili olarak kamu ve özel sektör ile iş birliği yapmak, üretilen bilgi ve yapılan buluşları fikri mülkiyet kapsamında koruma altına almak ve uygulamaya aktarmak üzere, Yükseköğretim Kurulundan önceden izin almak kaydıyla, yükseköğretim kurumu yönetim kurulunun kararıyla sermaye şirketi statüsünde teknoloji transfer ofisi kurabilirler.

Ofisin kuruluş sermayesi, bilimsel araştırma projesi kaynaklarından veya döner sermaye gelirlerinden karşılanabilir.

Ofiste 4857 sayılı Kanuna tabi olarak işçi statüsünde personel istihdam edilir ve 28/7/2016 tarihli ve 6735 sayılı Uluslararası İşgücü Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yabancı uyruklu personel çalıştırılabilir. Ofis faaliyetlerinde hizmetine ihtiyaç duyulan öğretim elemanları yükseköğretim kurumlarının izni ile sürekli veya yarı zamanlı olarak çalıştırılabilirler. Yarı zamanlı görev alan öğretim elemanlarının bu hizmetleri karşılığı elde edecekleri gelirleri, üniversite döner sermaye işletmesine yatırılmak zorunda değildir. Bunlara kendi yükseköğretim kurumlarınca ayrıca ek ödeme yapılmaz. Sürekli olarak istihdam edilecek personele kurumlarınca aylıksız izin verilir ve kadroları ile ilişkileri devam eder. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanlardan, önceki görevleri sebebiyle 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi veya geçici 4 üncü maddesi kapsamında sigortalı veyahut iştirakçi sayılanların aylıksız izne ayrıldığı tarihi takip eden on beş gün içerisinde talepte bulunmaları hâlinde; aylıksız izinli sayıldıkları ve buralarda çalıştırıldıkları sürece aynı kapsamdaki sigortalılık veya iştirakçilik ilişkisi devam eder. Bu şekilde aylıksız izne ayrılanlardan;

a) 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında sigortalı sayılanlar için önceki kadroları için tespit edilen sigorta primine esas kazanç unsurları esas alınmak suretiyle ilgili aya ilişkin olarak hesaplanacak sigorta primi çalışan hissesi ile genel sağlık sigortası primi çalışan hissesi tutarı kendilerince, sigorta primi işveren hissesi ile genel sağlık sigortası primi işveren hisseleri görev yaptıkları işverenleri tarafından,

b) 5510 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesi kapsamında iştirakçi sayılanlar için önceki kadroları için tespit edilen emekli keseneğine esas aylık unsurları esas alınmak suretiyle ilgili aya ilişkin olarak hesaplanacak kişi keseneği kendilerince, kurum karşılıkları ile genel sağlık sigortası primlerinin tamamı görev yaptıkları işverenleri tarafından,

ödenir. Prim ödeme yükümlülüğü görevlendirildikleri işverene aittir. İlgililerin bu şekilde aylıksız izinde geçirdikleri süreler önceki kadro unvanları esas alınmak suretiyle emekli keseneğine esas aylık unsurlarının veya sigorta primine esas kazanç unsurlarının tespitinde dikkate alınır. Bunlara aylıksız izin dönemindeki söz konusu çalışma süreleri için görev yaptıkları işveren tarafından kıdem tazminatı ödenmez ve bu süreler emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınır.

Ofisler ile bunların yürüttükleri faaliyetler hakkında 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri uygulanmaz. Ofisin teşkili, görevleri, yönetimi, yükseköğretim kurumuyla ilişkisi ile çalışma usul ve esasları ve tasfiyesine ilişkin hususlar Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Bu Kanunun 36 ncı maddesinin bu maddede yer alan düzenlemelere aykırı hükümleri uygulanmaz.

Ücretli araştırma izni:

Ek Madde 33- (Ek: 18/6/2017-7033/18 md.)

Devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim üyesi kadrosunda fiilen altı yıl çalışan öğretim üyelerine, yurt içinde ve yurt dışında alanıyla ilgili Ar-Ge niteliğinde çalışmak üzere, fakülte yönetim kurulunun görüşü ve hizmetin aksamaması için gerekli tedbirlerin alınmış olması kaydıyla ilgili üniversite yönetim kurulu kararı ile öğretim üyesinin hazırladığı çalışma programı değerlendirilerek bir yıl süreyle ücretli izin verilebilir. İkinci defa ücretli izin kullanılabilmesi için öğretim üyesinin, birinci iznin sona erdiği tarihten itibaren asgari altı yıl süreyle bir Devlet yükseköğretim kurumunda görev yapması gerekir.

Doktora sonrası araştırmacı istihdamı:

Ek Madde 34- (Ek: 18/6/2017-7033/18 md.)

(Değişik fıkra: 1/7/2022-7417/31 md.) Devlet yükseköğretim kurumlarının uygulama ve araştırma merkezlerinde, araştırma enstitülerinde 28/2/2008 tarihli ve 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge, yenilik veya tasarım projelerinde görev alan ya da öğretim üyelerinin yürüttükleri bu nitelikteki projelere yardımcı olmak üzere, doktora ile tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık veya sanatta yeterlik eğitimi sonrasındaki yedi yıl içerisinde kalmak kaydıyla en fazla üç yıl süre ile giderleri özel bütçeden karşılanmak üzere sözleşmeli olarak doktora sonrası araştırmacı istihdam edilebilir. Bu kapsamda istihdam edilecek personel sayısı ilgili yükseköğretim kurumunun dolu öğretim elemanı kadrosu sayısının %2'si ile sınırlıdır. Bu madde uyarınca istihdam edilmiş olmak, memurluk veya diğer personel istihdam şekillerinden birine geçiş hakkı vermez.

Bunların yükseköğretim kurumları itibarıyla dağılımı, sözleşme örneği, sözleşme süresinin uzatılması ve sona erdirilmesine ilişkin hususlar ile 60.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere ücretleri Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Bunlara, diğer mevzuatta aksine hüküm bulunsa dahi, bu maddede öngörülen ücret dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu hususta hüküm konulamaz.⁸⁶

Mali ve sosyal haklar dışında kalan istihdama ilişkin diğer hususlarda 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında Ar-Ge proje hizmetlerine ilişkin pozisyonlarda istihdam edilen personelin tabi olduğu hükümler uygulanır.

Yükseköğretim Kalite Güvencesi Sistemi ve Yükseköğretim Kalite Kurulu:

Ek Madde 35- (Ek: 18/6/2017-7033/18 md.)

Yükseköğretim Kalite Güvencesi Sistemi, yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerine ilişkin esasları içerir.

Yükseköğretim kurumlarının eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetleri ile idari hizmetlerinin kalite düzeylerine ilişkin ulusal ve uluslararası kalite standartlarına göre değerlendirmeler yapmak, iç ve dış kalite güvencesi, akreditasyon süreçleri ve bağımsız dış değerlendirme kurumlarının yetkilendirilmesi süreçlerini yürütmek üzere idari ve mali özerkliğe sahip, kamu tüzel kişiliğini haiz ve özel bütçeli Yükseköğretim Kalite Kurulu kurulmuştur.

Yükseköğretim Kalite Kurulu;

- a) Yükseköğretim Kurulu Genel Kurulu tarafından seçilen üç,
- b) Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen üç,
- c) Millî Eğitim Bakanlığı tarafından seçilen bir,
- ç) Mesleki Yeterlilik Kurumunu temsilen bir,
- d) Türk Akreditasyon Kurumunu temsilen bir,
- e) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu temsilen bir,
- f) Türkiye Sağlık Enstitüleri Başkanlığını temsilen bir,
- g) Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini temsilen bir,
- ğ) Öğrenci temsilcisi bir,

üye olmak üzere toplam on üç üyeden oluşur.

Yükseköğretim Kurulu ve Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen üyeler, her birisi farklı yükseköğretim kurumlarında görev yapmakta olan, yükseköğretimin yapısı, işleyişi ve yönetimi ile kalite değerlendirme ve geliştirme uygulamaları konusunda deneyimli, yurt içindeki veya yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında en az on yıl görev yapmış, farklı alanlardaki öğretim üyeleri arasından seçilir. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından seçilen üyenin yükseköğretim kurumunda görev yapmakta olan, yükseköğretimin yapısı, işleyişi ve yönetimi ile kalite değerlendirme ve geliştirme uygulamaları konusunda deneyimli, yurt içindeki veya

⁸⁶ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle, bu fıkarda yer alan “40.000” ibaresi “60.000” şeklinde değiştirilmiştir.

yurt dışındaki yükseköğretim kurumlarında en az on yıl görev yapmış öğretim üyesi şartlarını taşıması gerekir. Öğrenci temsilcisi, Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından belirlenecek ilke ve esaslar dâhilinde belirlenir. Yükseköğretim Kalite Kurulu üyelerinin 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesi sayılan genel şartları taşıması gerekir.

Yükseköğretim Kalite Kurulu, üyeleri arasından salt çoğunlukla Başkan ve Başkan Yardımcısı seçer.

Yükseköğretim Kalite Kurulu üyelerinden öğrenci temsilcisinin görev süresi bir yıl, diğer üyelerin görev süresi dört yıldır. İki dönemden fazla üyelik yapılamaz.

Yükseköğretim Kalite Kurulu üye tam sayısının en az üçte iki çoğunluğu ile toplanır ve üye tamsayısının salt çoğunluğu ile karar alır.

Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanı ve Başkan Yardımcısı sürekli görev yaparlar ve bu görevlerde bulundukları sürece kurumlarından aylıksız izinli sayılırlar; görev süreleri bittiğinde veya süresinden önce ayrıldıklarında başka bir işleme gerek kalmaksızın görevlerine geri dönerler. Görev sürelerinin bitimini müteakip asli görevlerine başladıkları tarihi takip eden ay başından itibaren asli kadrolarına ilişkin aylıklarını almaya başlarlar. Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanı ve Başkan Yardımcısı, görevleri süresince, Cumhurbaşkanınca verilecek geçici görevler dışında herhangi bir kamu kuruluşunda ve özel kuruluşlarda ücretli veya ücretsiz çalışamazlar, görev alamazlar.⁸⁷

Yükseköğretim Kalite Kurulunun teşkilatı, Kalite Kurulu ile Genel Sekreterlikten oluşur. Genel Sekreterlik; kurumsal dış değerlendirme ve dış değerlendirme kuruluşları tescil birimi, tanıtım ve paydaş ilişkileri birimi ve yönetim hizmetleri biriminden oluşur.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun gelirleri şunlardır:

- a) Genel bütçeden yapılacak yardımlar
- b) Faaliyet gelirleri
- c) Her türlü bağış ve yardımlar
- ç) Diğer gelirler

Genel Sekreterlik personeli 657 sayılı Kanuna tabidir.

Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanına Yükseköğretim Kurulu Başkan Vekili, Başkan Yardımcısına Yükseköğretim Yürütme Kurulu üyeleri, Genel Sekreterine Üniversitelerarası Kurul Genel Sekreteri için mali ve sosyal haklar kapsamında öngörülen ödemeler aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir. Bunlar, emeklilik hakları bakımından da emsali olarak belirlenen personel ile denk kabul edilir ve emsali personele yapılan ödemelerden vergi ve diğer yasal kesintilere tabi olmayanlar bu maddeye göre de vergi ve diğer kesintilere tabi olmaz. Başkan ve Başkan Yardımcısı hariç Yükseköğretim Kalite Kurulu üyelerine, Yükseköğretim Genel Kurulu üyelerine ödenen tutarda huzur hakkı aynı usul ve esaslar çerçevesinde ödenir.

Yükseköğretim Kurulu Üst Kuruluşları ile yükseköğretim kurumları kadrolarında bulunan memurlar, kurumlarının muvafakati ile Yükseköğretim Kalite Kurulu Başkanı tarafından her defasında iki yılı geçmemek üzere Yükseköğretim Kalite Kurulunda görevlendirilebilir.

⁸⁷ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK'nin 135 inci maddesiyle, bu fıkrada yer alan "Bakanlar Kurulunca" ibaresi "Cumhurbaşkanınca" şeklinde değiştirilmiştir.

Yükseköğretim Kalite Kurulunun çalışma usul ve esasları ile yükseköğretim kurumlarında kalite güvence sistemlerinin kurulması, iç ve dış değerlendirme süreçleri, yükseköğretim kurumlarında kurulacak kalite komisyonları, kalite değerlendirme tescil belgesinin alınması, Genel Sekreterliğin çalışma usul ve esasları, Genel Sekreterlik bünyesinde oluşturulacak birimlerin görevleri ile bu maddenin uygulanmasına ilişkin diğer hususlar Yükseköğretim Kalite Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulu:

Ek Madde 36- (Ek: 18/6/2017-7033/18 md.)

Yükseköğretim Programları Danışma Kurulu, yükseköğretim alanındaki istihdam odaklı politikaların oluşturulması ve geliştirilmesi ile buna bağlı yeni açılacak eğitim programları ve kontenjanların planlanmasına yönelik süreçlerde görüş ve öneride bulunmak üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanı başkanlığında, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini temsilen en az genel müdür seviyesinde görevlendirilecek yedi üyeden oluşur.

Yükseköğretim Eğitim Programları Danışma Kurulunun çalışma usul ve esasları ile üyelerde aranacak diğer şartlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulu:

Ek Madde 37- (Ek: 18/6/2017-7033/18 md.)

Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulu; Yükseköğretim Kurulu Başkanı başkanlığında, meslek yüksekokul müdürleri arasından Üniversitelerarası Kurul tarafından seçilen bir müdür, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu ile Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini temsilen en az genel müdür seviyesinde görevlendirilen üyelerden oluşur.

Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulu; meslek yüksekokulları ve programların açılmasına yönelik standartların belirlenmesi, mevcut programların geliştirilmesi, izlenmesi, mezunların istihdamı ile lisans tamamlama süreçlerine ilişkin görüş ve önerilerde bulunur. Meslek Yüksekokulları Koordinasyon Kurulunun çalışma usul ve esasları ile üyelerde aranacak şartlar, Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Araştırma görevlisi istihdamı:⁸⁸

Ek Madde 38- (Ek: 18/6/2017-7033/18 md.)

Yükseköğretim kurumları araştırma görevlisi kadrolarına atamalar, 33 üncü maddede belirtilen usule uygun olarak 50 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında yapılır. Bu kapsamda atanarlardan doktora veya sanatta yeterlik eğitimlerini tamamlayanların en fazla %30'u doktora veya sanatta yeterlik eğitimini tamamladıkları kurumların senatolarınca

⁸⁸ 18/6/2017 tarihli ve 7033 sayılı Kanunun 18 inci maddesiyle, bu maddenin 1/1/2018 tarihinde yürürlüğe gireceği hüküm altına alınmıştır.

belirlenen ve Yükseköğretim Kurulunca onaylanan performansa dayalı kriterler çerçevesinde doktor öğretim üyesi kadrolarına atanabilir. Bu kapsamda atanamayanların, doktora veya sanatta yeterlik eğitimini tamamladıkları kurumların öğretim üyesi kadrolarına atanabilmeleri için en az bir eğitim-öğretim yılı yurt içinde veya yurt dışında farklı bir yükseköğretim kurumunda çalışması gerekir. Bu madde kapsamında atananlara 35 inci maddeye göre yurt içinde başka bir yükseköğretim kurumlarındaki doktora veya sanatta yeterlik eğitim süreleri için mecburi hizmet yüklenemez.⁸⁹⁹⁰

(Ek fıkra: 15/4/2020-7243/16 md.) (Değişik: 1/7/2022-7417/32 md.) 50 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi hükümlerine göre araştırma görevlisi kadrolarına atanıp, doktora veya dış hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık ya da sanatta yeterlik eğitimini tamamlamış olanların kadro ile ilişkileri bir yıl uzatılır. Bir yıllık sürenin sonunda kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumunun performansa dayalı kriterlerini sağlayan araştırma görevlilerinin kadrosu bir yıl daha devam ettirilebilir. Bu sürelerin sonunda araştırma görevlilerinin kadro ile ilişkileri kendiliğinden kesilir. 50 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında atanıp tezli yüksek lisans eğitimini tamamlamış olanların araştırma görevlisi kadrolarıyla ilişkileri en fazla altı ay süreyle daha devam eder. Altı aylık süre içerisinde devlet yükseköğretim kurumlarında alanıyla ilgili doktora veya sanatta yeterlik eğitime başlamayanların araştırma görevlisi kadrolarıyla ilişkileri kendiliğinden kesilir.

Ek Madde 39- (Ek: 15/8/2017-KHK-694/45 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7078/42 md.)

Türkiye'deki Devlet üniversiteleri, Cumhurbaşkanı kararıyla yurtdışında akademik birimler ve bu kapsamda ihtiyaç duyulan sosyal tesisler kurabilir. Bu maddenin uygulanmasıyla ilgili usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.⁹¹

Ek Madde 40- (Ek: 22/2/2018-7100/10 md.)

Lisansüstü tezler yetkili kurum ve kuruluşlar tarafından gizlilik kararı alınmadıkça, bilime katkı sağlamak amacıyla Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi tarafından elektronik ortamda erişime açılır.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı ve İdari Yargı Ön Sınavı:

Ek Madde 41- (Ek:17/10/2019-7188/5 md.)

İlgili kanunlarda belirtilen şartlara ilave olarak, hâkim ve savcı yardımcılığı sınavına girmek ve avukatlık veya noterlik stajına başlamak için Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olmak şarttır.⁹²

⁸⁹ 22/2/2018 tarihli ve 7100 sayılı Kanunun 11 inci maddesiyle, bu fıkra yer alan “yardımcı doçent” ibaresi “doktor öğretim üyesi” şeklinde değiştirilmiştir.

⁹⁰ 1/7/2022 tarihli ve 7417 sayılı Kanunun 32 nci maddesiyle bu fıkra yer alan “%20’si” ibaresi “%30’u” şeklinde değiştirilmiştir.

⁹¹ 2/7/2018 tarihli ve 703 sayılı KHK’nin 135 inci maddesiyle, bu fıkra yer alan “Türkiye Maarif Vakfının önerisi, Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü ve Bakanlar Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde, “Dışişleri Bakanlığı, Maliye Bakanlığı ve Türkiye Maarif Vakfının görüşleri alınarak Yükseköğretim Kurulu” ibaresi “Cumhurbaşkanı” şeklinde değiştirilmiştir.

⁹² 23/6/2022 tarihli ve 7413 sayılı Kanunun 21 inci maddesiyle bu fıkra yer alan “hâkim adaylığı” ibaresi “hâkim ve savcı yardımcılığı” şeklinde değiştirilmiştir.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavına, hukuk fakültesinden mezun olanlar ile yabancı bir hukuk fakültesini bitirip de Türkiye'deki hukuk fakülteleri programlarına göre eksik kalan derslerden sınava girip başarılı olmak suretiyle denklik belgesi almış bulunanlar; İdari Yargı Ön Sınavına, hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyasal bilgiler, idari bilimler, iktisat ve maliye alanlarında en az dört yıllık yükseköğrenim yapmış veya bunlara denkliği kabul edilmiş yabancı öğretim kurumlarından mezun olanlar girebilir.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavında ilgililerin;

- a) Anayasa Hukuku,
- b) Anayasa Yargısı,
- c) İdare Hukuku,
- d) İdari Yargılama Usulü,
- e) Medeni Hukuk,
- f) Borçlar Hukuku,
- g) Ticaret Hukuku,
- h) Hukuk Yargılama Usulü,
- ı) İcra ve İflas Hukuku,
- i) Ceza Hukuku,
- j) Ceza Yargılama Usulü,
- k) **(Değişik:7/11/2024-7531/4 md.)** İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku,
- l) Vergi Hukuku,
- m) Vergi Usul Hukuku,
- n) Avukatlık Hukuku,
- o) Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi,
- ö) Türk Hukuk Tarihi,
- p) **(Ek:7/11/2024-7531/4 md.)** Milletlerarası Hukuk,
- r) **(Ek:7/11/2024-7531/4 md.)** Milletlerarası Özel Hukuk,
- s) **(Ek:7/11/2024-7531/4 md.)** Genel Kamu Hukuku,

alanlarındaki bilgileri ölçülür. **(Ek cümle:7/11/2024-7531/4 md.)** İhtiyaç duyulması halinde bu alanlara, yönetmelikle yeni hukuk alanları eklenebilir.

İdari Yargı Ön Sınavında ilgililerin;

- a) Anayasa Hukuku,
- b) Anayasa Yargısı,
- c) İdare Hukuku,
- d) Türk İdari Teşkilatı,
- e) İdari Yargılama Usulü,
- f) Medeni Hukuk,
- g) Borçlar Hukuku (Genel hükümler),
- h) Ticari İşletme ve Şirketler Hukuku,
- ı) Hukuk Yargılama Usulü,
- i) Ceza Hukuku (Genel hükümler),

j) Ceza Yargılama Usulü,
k) Vergi Hukuku,
l) Vergi Usul Hukuku,
m) Maliye ve Ekonomi,
n) İmar ve Çevre Hukuku,
o) Hukuk Felsefesi ve Sosyolojisi,
ö) (Ek:7/11/2024-7531/4 md.) Milletlerarası Hukuk,
p) (Ek:7/11/2024-7531/4 md.) Milletlerarası Özel Hukuk,
r) (Ek:7/11/2024-7531/4 md.) Genel Kamu Hukuku,
s) (Ek:7/11/2024-7531/4 md.) Sosyal Güvenlik Hukuku,
alanlarındaki bilgileri ölçülür. (Ek cümle:7/11/2024-7531/4 md.) İhtiyaç duyulması halinde bu alanlara, yönetmelikle yeni hukuk alanları eklenebilir.

Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı yılda en az bir defa, İdari Yargı Ön Sınavı ise iki yılda en az bir defa olacak şekilde Adalet Bakanlığı ile imzalanacak protokole göre Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından yapılır.

Sınavlar test şeklinde yapılır. Sınavlarda çoktan seçmeli en az yüz yirmi soru sorulur ve yüz puan üzerinden en az yetmiş puan alanlar başarılı sayılır.⁹³

Sınavlara yeni alanların eklenmesi ve sınavların yapılma şekli ile sınavlara ilişkin diğer hususlar Hâkimler ve Savcılar Kurulu, Yükseköğretim Kurulu, Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı, Türkiye Barolar Birliği ve Türkiye Noterler Birliğinin görüşü alınarak Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir.⁹⁴

Bu maddenin uygulanmasında hâkimlik, savcılık, avukatlık ve noterlik meslekleri hukuk mesleği olarak kabul edilir.

Ek Madde 42 – (Ek: 15/4/2020-7243/17 md.)

Vakıf yükseköğretim kurumları, her yıl, öğrenci gelirleri toplamının %2'sini bir kamu bankasında kendi adına açılan vadeli bir hesaba söz konusu vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyet izninin geçici olarak durdurulması veya kaldırılması halinde öğrencilerinin eğitimlerinin tamamlatılması amacıyla teminat kaynağı olarak aktarır. Düzenli olarak aktarılabilecek ödemelerin toplamı, ilgili vakıf yükseköğretim kurumunda kayıtlı tüm öğrencilerin mezun olabilmeleri için gerekli eğitim ücretine ulaştığında aktarım durdurulur. (Ek cümle: 2/2/2023-7437/3 md.) Teminat hesabına aktarılabilecek tutar karşılığı için süresiz ve şartsız olmak kaydıyla bir bankadan alınacak kesin teminat mektubu da kabul edilebilir. Bu hesap, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu tarafından izlenir ve ilgili vakıf yükseköğretim kurumunun faaliyet izninin

⁹³ 7/11/2024 tarihli ve 7531 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu fıkranın ikinci cümlesinde yer alan “yüz soru” ibaresi “yüz yirmi soru” şeklinde değiştirilmiştir.

⁹⁴ 7/11/2024 tarihli ve 7531 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle bu fıkra da yer alan “Sınavların” ibaresi “Sınavlara yeni alanların eklenmesi ve sınavların” şeklinde değiştirilmiş ve fıkra ya “Yükseköğretim Kurulu,” ibaresinden sonra gelmek üzere “Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı,” ibaresi eklenmiştir.

geçici olarak durdurulması veya kaldırılması halinde hesapta biriken tutar, öğrencilerin eğitimlerinin tamamlanması dışındaki başkaca amaçlar için kullanılamaz. Faaliyet izni geçici olarak durdurulan veya kaldırılan vakıf yükseköğretim kurumları ve alacaklılar, söz konusu hesapta biriken kaynak üzerinde hiçbir hak talep edemez. Teminat kaynağı olarak yatırılan bu hesabın işleyişine dair usul ve esaslar ile uygulaması, izlenmesi ve diğer hususları Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Ek Madde 43 – (Ek: 15/4/2020-7243/18 md.)

Yükseköğretim Kurulunca, Devlet yükseköğretim kurumlarında kalkınma planları hedefleri doğrultusunda bilimsel ve teknolojik gelişmeye katkı sağlayacak nitelikte Ar-Ge faaliyetleri için bir koordinatör yükseköğretim kurumunun bünyesinde birden fazla yükseköğretim kurumunun işbirliği ile ortak uygulama ve araştırma merkezi kurulabilir. Aynı ad, görev ve misyonla kurulacak ortak uygulama ve araştırma merkezi sayısı ikiden fazla olamaz.

Ortak uygulama ve araştırma merkezlerinin kuruluş ve işleyişine ilişkin usul ve esaslar Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle belirlenir.

Ek Madde 44 – (Ek:15/4/2020-7243/19 md.)

Açık öğretim hizmeti veren yükseköğretim kurumlarının döner sermaye işletmelerinin açık öğretim fakültelerine ait alt hesaplarında oluşan gelirler münhasıran bu faaliyetlerin gerektirdiği giderlerde kullanılır ve bu hesaplarda üçer aylık dönemler itibarıyla oluşacak gelir fazlalarının yüzde 80'i her üç ayda bir izleyen ayın onbeşine kadar Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı muhasebe birimi hesabına aktarılır. Aktarılan bu tutar, Başkanlık bütçesinin (B) işaretli cetveline öz gelir, (A) işaretli cetveline ödenek kaydedilir ve Devlet yükseköğretim kurumlarına kaynak aktarmak suretiyle doktoralı bilim insanı ve araştırmacı yetiştirilmesi için kullanılır. Devlet üniversitelerinde bulunan Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenecek öncelikli alanlarda yapılan doktora programlarındaki öğrencilere 5102 sayılı Kanuna tabi olmaksızın burs verilebilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Strateji ve Bütçe Başkanlığının uygun görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Ek Madde 45 – (Ek: 16/4/2020-7244/4 md.)

Devlete ait üniversitelerin tıp fakülteleri ve diş hekimliği fakülteleri ile bunlara bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmesi birimlerinden, borç karşılama yüzdeleri Hazine ve Maliye Bakanlığınca tespit edilecek oranın altında kalanlara Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden

kaynak aktarılabılır.

Birinci fıkraya ilişkin usul ve esaslar Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşü alınarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenir ve yapılacak harcamalara ilişkin iş ve işlemler Hazine ve Maliye Bakanlığı denetim elemanları tarafından denetlenir. Denetimlerde, aktarılan tutarların belirlenen esaslar çerçevesinde ve amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığı ayrıntılı olarak değerlendirilir.

Ek Madde 46- (Ek: 1/7/2022-7417/33 md.)

Uluslararası tanınırlığı olan yabancı yükseköğretim kurumlarında veya Ar-Ge merkezlerinde, kamu kurum ve kuruluşları ile bağlı veya ilgili birimlerin araştırma merkez ve enstitülerinde ya da teknoloji geliştirme bölgelerinde, araştırma altyapılarında, özel sektör Ar-Ge merkezleri yahut laboratuvarlarında fiilen çalışan doktora derecesine sahip Türk veya yabancı uyruklu nitelikli araştırmacılar; kendi talepleri, ilgili kurumların karşılıklı mutabakatı ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile giderleri özel bütçeden karşılanmak üzere yükseköğretim kurumlarında süresi bir yılı geçmemek üzere kısmi zamanlı görevlendirilebilirler. Bu madde kapsamında görevlendirilenlere, 40.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarı geçmemek üzere Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen tutar ve ödeme esaslarına göre aylık ücret ödenir. Kamu kurum ve kuruluşları personelinden bu kapsamda görevlendirileceklerin aylık, ödenek, her türlü tazminatları ile diğer sosyal hak ve yardımları kendi kurum ve kuruluşlarınca ödenir. Bu şekilde görevlendirilenlerin bilimsel yayın ve çalışmaları dikkate alınarak görev süreleri aynı usulle uzatılabilir. Bunlar görevlendirildikleri yükseköğretim kurumunda lisans veya lisans üstü öğretim, danışmanlık, bilimsel araştırma ve uygulama, Ar-Ge, yenilik veya tasarım çalışmaları yapmakla yükümlüdür. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir. Bu kapsamda görevlendirilebilecek personel sayısı ilgili yükseköğretim kurumunun dolu öğretim elemanı kadrosu sayısının %2'si ile sınırlıdır.

ONİKİNCİ BÖLÜM

Geçici Maddeler

Geçici Madde 1 – Bu kanunun yayımı tarihinde görevi başında bulunan Üniversitelerarası Kurul, senato, Üniversite yönetim kurulu, fakülte, enstitü ve yüksekokul kurulları ile yönetim kurulları bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihte lağvedilir ve bu Kanun hükümlerine göre yeniden kurulurlar.

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte görev başında bulunan üniversite rektörlerinin görevleri 31 Temmuz 1982 tarihinde, fakülte dekanları, enstitü ve yüksekokul müdürleri ile bölüm başkanlarının görevleri ise 31 Ağustos 1982 tarihinde sona erer. Bu tarihlerde göreve başlamak üzere bu Kanun uyarınca atamalar yapılır. Bunlardan bu tarihten önce gödevden alınan veya herhangi bir nedenle ayrılanların yerine bu Kanun hükümlerine göre atamalar yapılır.

Geçici Madde 2 – Yükseköğretim Kurulu bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde kurulur.

Geçici Madde 3 – Yükseköğretim Kurulunun genel sekreterlik kadroları, çalışma yeri ve bütçesi sağlanıp işe başlayıncaya kadar sekreterlik hizmetleri için mevcut Üniversitelerarası Kurulun Sekreteryası Yükseköğretim Kurulu Başkanı emrine verilir.

Geçici Madde 4 – Yükseköğretim Kurulu üyelerinden dörtte birinin, Yükseköğretim Denetleme Kurulunun üyelerinden üçte birinin her iki yılda bir hangilerinin yenileneceği, ilk ikinci, dördüncü ve altıncı yıl sonunda ad çekme suretiyle belirlenir.

a. Yükseköğretim Kurulu üyelerinin yenilenme usulü;

(1) Cumhurbaşkanı tarafından seçilenlerin dörtte biri,

(2) Bakanlar Kurulu ile Milli Eğitim Bakanlığınca seçilenlerin dörtte biri,

(3) Üniversitelerarası Kurulca seçilenlerin dörtte biri,

Arasından her grup içinde ayrı ayrı ad çekme suretiyle yapılır.

b. Yükseköğretim Denetleme Kurulu üyelerinin yenilenme usulü;

(1) Yükseköğretim Kurulunca önerilen beş profesör ile Milli Eğitim Bakanlığınca seçilenlerin üçte biri,

(2) Yargıtay, Danıştay ve Sayıştayca gösterilerek Yükseköğretim Kurulunca seçilenlerin üçte biri,

Arasından her grup içinde ayrı ayrı ad çekme suretiyle yapılır.

Geçici Madde 5 – Bu kanunun öngördüğü yönetmelikler ile Kanunun hükümlerine uymayan mevcut tüzük ve yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden başlayarak dokuz ay içinde yeniden düzenlenip, yürürlüğe konur. Bu düzenleme sonuçlanıncaya kadar mevcut tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine uygulanmasına devam edilir. Ancak, sınıf ve ders geçme ile ilgili yürürlükteki sınav ve değerlendirme mevzuatı 1981 – 1982 eğitim – öğretim yılı sonuna kadar uygulanır.

Geçici Madde 6 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, üniversiteler ve akademiler kanunlarına göre değişik kurumlarda kazanılmış olan doktora, tıpta uzmanlık, doçentlik ve profesörlük unvanları eşdeğer olarak devam eder.

Geçici Madde 7 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Yükseköğretim Kurulu tarafından yeni kadrolar tespit edilinceye kadar Yükseköğretim Kurulunun izni olmadıkça mevcut boş kadrolara atama yapılamaz.

Geçici Madde 8 – (Değişik: 27/5/1988 – 3455/1 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihine kadar, eski mevzuat hükümlerine göre doçentlik ve profesörlük unvanını almak üzere başvurmuş ve başvurusu kabul edilmiş olanlar ile 30

Haziran 1982 tarihine kadar önceki mevzuata göre doçentlik ve profesörlük için öngörülen çalışma süresini tamamlayacakların başvuruları ve başvurularının kabulü halinde kadroya atama dışındaki işlemleri önceki mevzuata göre yürütülür.

Yukarıdaki hükme göre profesörlüğe yükseltilmiş olanlar (kısmi veya tam gün) kadroya bağlı olmaksızın profesör unvanının sağladığı bütün akademik hak ve yetkilere sahip olmak şartı ile bulundukları kadrolarda profesör unvanını taşırlar. Bunlar ilgili birimlerdeki profesör kadrolarına öncelikle atanırlar.

Üniversiteler ve Akademilerle ilgili kanunların hükümlerine göre gerekli yabancı dil sınavlarını da vermiş olmaları kaydıyla doçentlik sınavlarını tamamlamış bulunanların profesörlüğe yükseltilmeleri de istedikleri takdirde önceki mevzuatlarına göre yürütülür.

(Değişik: 14/6/1989 – 3576/1 md.) Bu Kanunun yayımı tarihinden önce yukarıdaki hükümlere göre profesörlüğe yükseltilmiş olanlar ve bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 31.12. 1989 tarihine kadar, kadro şartı aranmaksızın profesörlüğe yükseltilecek olanlar ile doçent unvanını kazanmış olanlar bulundukları kadrolarda doçent ve profesör unvanlarının sağladığı bütün hak ve yetkilerden yararlanırlar. Bu kişiler, ilgili birimlerdeki doçent ve profesör kadrolarına öncelikle atanırlar.

Kendi kanunları çıkarılincaya kadar Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Teşkilatına bağlı yükseköğretim kurumlarında doçentlik ve profesörlük unvanlarının verilmesinde yukarıdaki esaslar uygulanır.

Geçici Madde 9 – Bu kanunun yayımından önce doktora veya tıpta uzmanlık unvanı almış olup, doçentlik sınavına girmek ve bu unvanı almak amacıyla başvurmuş olanlardan, bu işlemle ilgili, yabancı dil sınavı, tez, kollokyum ve deneme dersi safhalarından bir veya birkaçını başaran fakat süresi içinde doçentlik unvanını alamayanlara, geri kalan safhalarını tamamlayabilmeleri için, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl daha süre tanınır.

Geçici Madde 10 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte bu Kanun kapsamına giren yükseköğretim kurumlarının asistan kadrolarına atanmış olarak doktora veya tıpta uzmanlık öğrenimi için çalışmalarda bulunanlar bu kadrolarda bir yıl süre ile bu Kanun hükümlerine göre araştırma görevlisi olarak çalıştırılabilirler. Bunların, bu kadrolara yeniden atanmaları her yıl ilgili yönetim kurullarınca karara bağlanır.

Geçici Madde 11 – Bu kanunun yayımı tarihinde bu kanun kapsamına alınan yükseköğretim kurumlarında ve üst kuruluşlarındagörevli öğretim elemanı ile yönetim personeli aynı görevlerini yürüttükleri takdirde almakta oldukları aylık ve ücretlerini almaya devam ederler. Bu personelden bağlı oldukları kurumun adı veya statüsü değişenler ile kaldırılanlar yeni kadrolar belirlenip atamalar yapıncaya kadar eski kurumlarının kadro aylıklarını alırlar.

Geçici Madde 12 – Bu kanun yürürlüğe girdikten sonra, kadro kanunları çıkıncaya kadar yardımcı doçentliğe seçilenler, asistan veya öğretim yardımcısı kadrolarına atanabilirler.

Geçici Madde 13 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, yükseköğretim kurumlarında kayıtlı bulunan öğrencilerden, bu kanunun 44 ncü maddesinde öngörülen süreleri tamamlamış veya aşmış olanların yükseköğretim kurumlarıyla ilişkileri kesilmez. Ancak, bu gibi öğrenciler bundan sonraki eğitim – öğretim sürelerinde her eğitim – öğretim yılında başarılı olmak mecburiyetindedirler. Aksi halde öğretim kurumlarıyla ilişkileri kesilir.

Geçici Madde 14 – Öğretim üyeleri bu kanunun 36 ncı maddesine göre statülerini belirleyinceye kadar, 1765 sayılı Üniversite Personel Kanunu kapsamına giren yükseköğretim kurumları ile ilgili diğer kanunların personel ve özlük haklarına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Geçici Madde 15 – Bu kanunun yayımlandığı tarihte doktora veya tıpta uzmanlık yetkisine sahip olup da bu kanun kapsamındaki yükseköğretim kurumlarına kadrolu olarak;

a. Asistan unvanı ile çalışmaların bir yıl zarfında, bu kanun hükümlerine uygun olmak kaydı ile yardımcı doçentliğe başvurmaları sağlanarak yükseltilmeleri ve atanmaları yapılır ve bulundukları kurumları ile ilişkileri kesilir. Bu süre içinde yardımcı doçent olamayanların üniversite ile ilişkileri kesilir.

b. Asistan dışında başka bir unvan ile öğretim yardımcısı olarak çalışanlardan, ya bu unvanlarının gereği görevlerini sürdürmeleri veya yukarıdaki (a) fıkrası esaslarına göre, bir yıl içinde yardımcı doçentlik için başvurmaları istenir. Bunlardan, öğretim yardımcısı olarak göreve devam etmek isteyenlerin sayısı bu statüdeki kadroları aşarsa, ilgili yönetim kurulunun yapacağı tetkik sonucuna göre, fazla olanların kurumları ile ilişkileri kesilir.

Geçici Madde 16 – Unvanı karşılığı kadrolarda görevli olmayan doçent ve profesörler atamaları yapılınca kadar bulundukları yerlerdeki görevlerine devam ederler.

Geçici Madde 17 – Orta Doğu Teknik Üniversitesi ile Boğaziçi Üniversitesinde halen çalışmakta olan öğretim elemanlarına bu kanuna göre intibakları yapılınca kadaireski statülerine göre ödeme yapılmasına devam olunur. Yapılacak intibak sonucunda, bu öğretim elemanlarının girebilecekleri derece ve kademelerde alacakları aylık tutarı ile her türlü tazminat ve yanödemeler toplamı, mevcut stütülerine göre aldıkları ücretten az olduğu takdirde aradaki fark, kadroya bakılmaksızın bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1981 – 1982 eğitim – öğretim yılı sonunakadar tazminat şeklinde ödenir.

Geçici Madde 18 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, Orta Doğu Teknik Üniversitesinde yardımcı profesör unvanı ile öğretim görevi yapmakta olanlar, bu kanundaki şartları haiz iseler, yardımcı doçent sayılırlar.

Geçici Madde 19 – (Değişik: 24/9/1982 – 2708/1 md.)

6 Kasım 1981 tarihinde Boğaziçi Üniversitesi ile Orta Doğu Teknik Üniversitesinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi olmadan çalışan öğretim elemanları dışında kalan personel 30/9/1982 tarihi itibarıyla memur statüsüne geçirilerek bu tarihesas alınmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümlerine göre intibakları yapılır. Bu işlem en geç 30/9/1983 tarihine kadar, 12/2/1982 tarihli ve 2595 sayılı Kanunun Geçici 9 uncu maddesi esaslarına göre ve yazılı müracaat şartı dikkate alınmaksızın yapılır.

İntibak işlemleri tamamlanıncaya kadar, tabi oldukları toplu iş sözleşmesi veya hizmet akdine göre 30/9/1982 tarihinde almakta oldukları ücret (para ve para ile ölçülmesi mümkün akdi ve kanundan doğan menfaatler dahil) ödenmeye devam olunur.

Yapılan intibak neticesinde, ilgililerin alacağı aylık, ek gösterge, işgüçlüğü, iş riski, temininde güçlük zamları ile mali sorumluluk tazminatı ve diğer mali ve sosyal haklarının toplamı 30/9/1982 tarihindeki hizmet akdi veya toplu sözleşmelerle almakta oldukları yukarıda belirlenen ücret toplamından daha az olanlara aradaki fark, kademe ilerlemesi, derece yükselmesi, katsayı artışı vesair ödemelerdeki artış ve ilavelerle giderilinceye kadar tazminat olarak ödenmeye devam olunur.

(Ek: 17/8/1983 – 2880/34 md.) 30/9/1982 tarihinde 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre yaşlılık aylığı bağlanmasına hak kazanan personelden 30/9/1983 tarihine kadar Sosyal Sigortalar Kurumuna başvurarak ayrılanlar hakkında, 30/9/1982 tarihindeki kazanılmış hakları dikkate alınarak iş mevzuatına göre işlem yapılır. Ancak, bu gibilerin 30/9/1982 tarihi ile emeklilik için başvurdukları tarih arasında geçen hizmetleri, primlerinin ödenmesi kaydıyla, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa tabi olarak geçmiş sayılır.

Geçici Madde 20 – Öğretim üyelerinin emeklilik yaş haddi 1982 yılı için 70, 1983 yılı için 69, 1984 yılı için 68 yaşını doldurdukları tarihtir.

Geçici Madde 21 – (Mülga: 27/5/1988 – 3455/3 md.)

Geçici Madde 22 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde bu kanun kapsamına giren öğretim üyelerinin daimi veya kısmi statüde görev yapmaları konusunda tercihlerini yapmaları istenir. Tercihlerini belirtenlerin atamaları bu kanun hükümlerine göre yapılır. Tercihlerini yapamayanların kurumları ile ilişkileri kesilir.

Geçici Madde 23 – (Değişik: 24/9/1982 – 2708/2 md.)

T.C. Emekli Sandığı Kanununa göre emeklilik aylığı bağlanmış olup da 6 Kasım 1981 tarih itibarıyla bu Kanunda belirtilen Üniversitelerde sözleşmeli olarak çalışan öğretim elemanları ile diğer idari personel 30/9/1983 tarihine kadar sahip oldukları statü içinde hizmetlerine devam edebilirler. Bu tarihten sonra genel hükümlere tabi olurlar.

Geçici Madde 24 – Bu kanunun yayımı tarihinde yürürlükte bulunan döner sermaye yönetmelikleri ile Orta Doğu Teknik Üniversitesi Uygulamalı Araştırmalar Yönetmeliğinin uygulanmasına bu kanun esaslarına göre, Yükseköğretim Kurulunca çıkarılacak döner sermaye

yönetmeliği yürürlüğe girinceye kadar devam olunur

Geçici Madde 25 – Orta Doğu Teknik Üniversitesinde, 1981 mali yılı bütçe uygulamasına bu kanun gereklerine göre 1982 mali yılı başına kadar devam edilir.

Geçici Madde 26 – Öncelikle üniversite öğretim elemanlarının ihtiyacını karşılamak üzere, planlanan üniversite yerleşim alanları içinde veya yakınında toplu lojman yapımı maksadıyla 1982 mali yılından itibaren ilgili bütçelere on yıl süre ile yeterli ödenek konulur. Bu ödeneklerin üniversiteler arasında dağılımında, gelişmekte olan veya ihtiyaç içinde bulunan yörelerdeki üniversitelere öncelik verilir.

Geçici Madde 27 – “Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi” Yükseköğretim Kurulunun kurulmasını müteakip yönetimi ile taşınır ve taşınmaz malları, her türlü hak ve yükümlölükleri, personeli ve kadrosuyla birlikte Yükseköğretim Kuruluna devredilir ve bağlanır.

Geçici Madde 28 – Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olan akademi, fakülte, enstitü ve yüksekokulların durumları, bu kanuna göre Yükseköğretim Kurulunun kurulmasını müteakip, bu kurulca incelenerek, bunların üniversiteye dönüştürülmeleri veya üniversitelere veya bakanlıklara bağlanmaları, üniversitelerin içerisinde fakülte, enstitü veya yüksekokul halinde teşekkül ettirilmeleri veya kaldırılmaları hususları tespit edilerek, gerekli yasal düzenlemeler yapılmak üzere bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içerisinde Milli Eğitim Bakanlığına sunulur. Bu kuruluşların 1982 – 1983 eğitim-öğretim yılında yeni hüviyetleri ile eğitim – öğretime başlamaları için gerekli önlemler alınır.

Geçici Madde 29 – (29/2/1984 tarih ve 2984 sayılı Kanunla eklenen numarasız geçici madde olup, 1/2/1989 tarih ve 3520 sayılı Kanun ile madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

1976 – 1977 eğitim – öğretim yılı başından 1963 – 1964 eğitim – öğretim yılı sonuna kadar yükseköğretim kurumlarının hazırlık sınıfı, önlisans ve lisans, eğitim – öğretim programları ile yüksekokulların (2809 sayılı Kanunla adı ve yapısı değiştirilen yükseköğretim kurumlarının öğrencileri dahil) herhangi bir sınıfından kaydı silinen veya silinme durumuna gelen veya kendi isteği ile ayrılan öğrencilerin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde ilgili üniversiteye başvurmaları halinde, ayrılmış bulundukları eğitim – öğretim programlarına bıraktıkları yerden devam etmek üzere bu Kanun hükümleri çerçevesinde kayıtları yenilenir. Ancak, 1983 – 1984 eğitim – öğretim yılı sonunda ilişkileri kesilenler ise ilişkileri kesildiği tarihten itibaren bir hafta içerisinde kayıtlarını yenileyebilmek için müracaat edebilirler.

Bu öğrencilerin derslere ve ilgili programlara intibakları daha önce başardıkları dersler dikkate alınarak, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği esaslar içerisinde ilgili üniversite tarafından yapılır. Bu suretle öğrencinin intibak ettirildiği sınıf ve sömestreden önceki eğitim – öğretim süreleri, ayrıldığı sınıf ve sömestredeki normal öğrencinin o sınıf veya sömestreye gelinceye kadar geçirdiği eğitim – öğretim süresine eşit kabul edilir. Bundan sonra o sınıf veya sömestrede okuyan öğrencilerin tabi oldukları mevzuata uyarak öğrenimlerine devam ederler.

Bu Kanun hükümlerine göre ilgili üniversitelere başvuran öğrencilerin hangi ders yılında öğrenime başlayacakları, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde ilgili üniversitelerce öğrencilere bildirilir. Ancak ilişkisi 1983 – 1984 öğretim yılı içinde kesilen veya kesilme durumuna gelen öğrencilerin bir hafta içinde müracaatları halinde, müracaatlarını müteakip bir hafta içinde durumları karara bağlanır ve öğrenimlerine imkan sağlanır. İlişkisi 1983 – 1984 eğitim – öğretim yılı sonunda kesilenler için ise üniversiteler, ilişik kesilme tarihinden itibaren iki hafta içinde hangi ders yılında öğrenime başlayacaklarına karar verilir.

Askerlik süresi gelmiş olanlar bu Kanun hükümlerine göre verilmiş hakları kullandıkları takdirde tecilli sayılırlar. Ancak, 1111 sayılı Askerlik Kanunu hükümleri saklıdır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar ile öğrenimleri sırasında yaş haddi sebebiyle askere alınanlar terhislerinden sonraki ilk ders yılında öğrenimlerine devam edebilirler. Bunların üç aylık başvurma süresi terhisleri tarihinden; Yükseköğretim Kurulunca esasları tespit edilecek mücbir sebepler yüzünden bu

haklarını kullanamayacak durumda olanların üç aylık başvurma süresi ise mücbir sebeplerin kalktığı tarihte başlar ve bu öğrencilerin hangi ders yılında öğrenime başlayacakları üniversitelerce 15 gün içinde karara bağlanır ve öğrenciye tebliğ edilir.

Yukarıdaki hükümlere göre kayıtları yenilenen öğrenciler, izlemiş oldukları eğitim – öğretim programları açık öğretim programlarında mevcut olduğu takdirde, kendi istekleri ile bu programlara veya eşdeğer program yürüten üniversiteye naklen yazılabilirler. Belirli dallarda öğrencilerin isteği de gözönünde tutularak, dışardan eğitim öğrencisi (ekstern) olarak yazılmalarına üniversite senatolarınca karar verilebilir.

1402 sayılı Kanunun uygulanması neticesi kurumlarından ilişkisi kesilenler ile Türk Ceza Kanununun ikinci Kitabının Birinci Babında yer alan Devletin şahsiyetine karşı işlenen cürümler sebebiyle hüküm giyenler ve 4/11/1981 tarihinden sonra disiplin cezası- alarak üniversiteden ilişkisi kesilenler bu Kanun hükümlerinden istifade edemezler.

Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin tedbirler Yükseköğretim Kurulu tarafından alınır. Uygulama ile ilgili yönetmelik iki ay içerisinde yükseköğretim Kurulu tarafından çıkarılır.

Devam mecburiyeti olan fakülte ve yüksekokulların son sınıfında tek dersten başarısız duruma düşmüş öğrenciler devam şartı aranmaksızın sınavlara katılabilirler.

Geçici Madde 30 – (12/8/1986- KHK – 260/6 md. İle gelen Geçici Madde hükmü olup, 1/2/1989 tarih ve 3520 sayılı Kanun ile madde numarası teselsül ettirilmiştir.)

Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girmesinden önce Ankara, İstanbul, İzmir illeri dışındaki bir üniversitede görevli iken, profesör olarak bir başka üniversiteye atanan öğretim üyeleri bir yıl içinde başvurmaları ve önceki kurumlarında boş profesör kadrosunun bulunması şartıyla profesörlüğe atanmadan önce görev yaptıkları yükseköğretim kurumlarına dönebilirler.

Ankara, İstanbul ve İzmir dışındaki bir üniversitede doçent olup, bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihte bir başka üniversitede profesörlüğe yükseltilmek ve atanmak için başvuranların, başvurdukları üniversitece yapılmakta olan profesörlüğe yükseltilme ve atanma işlemleri halen görevli oldukları üniversitenin talebi ve kendi müracaatları üzerine, kendi kurumlarında yürütülmüş sayılır. Bu üniversitede boş kadro bulunması şartıyla atamaları ilgili rektörlüklerinteklifi üzerine Yükseköğretim Kurulunca yapılır.

Geçici Madde 30 – (Ek: 10/12/1988 – 3511/3 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihine kadar disiplin suçu dışında kalan sebeplerle kurumlarıyla ilişkisi kesilmiş veya kesilme durumuna gelmiş olanlara bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde; 1988 – 1989 eğitim-öğretim yılı sonunda ilişkisi kesilecek olanlara ilişkilerinin kesildiği tarihten itibaren üç ay içinde ilgili yükseköğretim kurumlarına müracaat etmeleri şartıyla, ilişkilerinin kesilmesine sebep olan her ders için açılacak ilk sınav döneminde bir sınav hakkı verilir. Bunlardan başarılı olanlar, kayıtları yeniden açılmak suretiyle 44 üncü maddedeki sınırlar içinde öğrenimlerine devam ederler. Durumları 44 üncü maddedeki sınırlara uymayanların öğrenciliğe intibakları ile ilgili esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir.

Bulundukları yükseköğretim kurumunun bütün derslerini almış olup birinci fıkrada verilen sınav hakkını kullandıktan sonra ara sınıf veya son sınıf derslerinden en fazla üç dersten başarısız olanlara, başarısız oldukları bu dersler için açılacak ilk sınav döneminde bir sınav hakkı daha verilir. Bunlardan, uygulamalı dersler dışındaki derslere devam şartı aranmaz.

İkinci fıkrada verilen hakkı da kullanmak suretiyle mezun olmak için bir tek dersi kalan son sınıf öğrencileri ile halen tek dersten son sınıfta bekleyenler, bu dersin açılacak yarı yıl sınavlarına öğrenim harçlarını ödemek kaydıyla, 1992 yılı sonuna kadar girebilirler. Bu öğrenciler, öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

Geçici Madde 31 – (Ek: 10/12/1988 – 3511/3 md.)

Fakültelerde ve/veya ilgili enstitülerde lisanüstü eğitime başlamış ancak daha sonra çeşitli sebeplerle yönetmeliklerde öngörülen süreler içinde gerekli aşamaları (lisans üstü ders sınavı, yeterlik sınavı ve tez sınavı gibi) başarı ile tamamlayamayıp kayıtları silinenlere bu aşamalarda, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 3 ay içinde başvurmaları halinde bir hak verilir.

Geçici Madde 32 – (Ek: 10/12/1988 – 3511/3 md.)

Gülhane Askeri Tıp Akademisinde okurken bu Kanunun yayımı tarihine kadar disiplin suçu dışında kalan sebeplerle ilişkisi kesilmiş olanlara da, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 3 ay içinde üniversitelerdeki tıp fakültelerine başvurmaları halinde geçici 30 uncu madde hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 33 – (Ek: 10/12/1988 – 3511/3 md.)

Üniversite senatoları 44 üncü maddede öngörülen yönetmeliği, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren bir ay içinde düzenleyerek yayımlarlar.

Geçici Madde 34 – (Ek: 22/8/1989 – KHK – 378/12 md.)

Lisanüstü eğitim-öğretim maksadıyla halen yurt dışında bulunan araştırma görevlileri hakkında da bu Kanun Hükmünde Kararname'nin 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 34 – (Ek: 1/11/1990 – 3676/2 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi üyesi bulunan doçentlerin, üyeliklerinin sona ermesini izleyen bir yıl içinde, ayrıldıkları yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde geçici 8 inci maddenin 4 üncü fıkrası hükmünden yararlanma hakları saklıdır.

Geçici Madde 35 – (Ek: 1/11/1990 – 3676/3 md.)

Bu Kanunun yayımı tarihine kadar profesörlüğe atanmış veya yükseltilmiş olanlar, 2547 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin birinci fıkrasında bulunan 5 yıl kısmi statüye geçememe hükmüne tabi değildirler.

Geçici Madde 36 – (Ek: 29/5/1991 – 3747/6 md.)

2547 sayılı Kanunun geçici 8 inci maddesi ile verilen, kadro şartı aranmaksızın profesörlüğe yükseltilme hakkından yararlanmak üzere 31 Aralık 1989'dan önce müracaat edenlerden bu Kanuna göre profesörlük için yeniden müracaat ederek talepleri üniversite yönetim kurulunca olumlu karşılananlar ilgili birimlerdeki profesörlük kadrosuna öncelikle atanırlar.

Geçici Madde 37 – (Ek: 29/5/1991 – 3747/6 md.)

1985/1986 eğitim-öğretim yılından bu Kanunun yayımı tarihine kadar disiplin suçu dışında kalan sebeplerle kurumlarıyla ilişkisi kesilmiş veya kesilme durumuna gelmiş olanlara bu Kanunun yayımı, 1990/1991 eğitim-öğretim yılı sonunda ilişkisi kesilecek olanlara ilişkilerinin kesildiği tarihten itibaren iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumlarına başvurmaları şartıyla ilişkilerinin kesilmesine sebep olan her ders için bir sınav hakkı verilir. Sınavlar başvuru tarihini izleyen iki ay içinde yapılacak şekilde ilgili yükseköğretim kurumunca ilan edilir ve uygulanır. Bu sınavlarda başarılı olamayanlara başarılı olamadıkları dersler için bir bütünleme sınavı hakkı verilir. Bütünleme sınavları ilk sınavı izleyen iki ay içinde yapılır. Bunlardan başarılı olanlar, kayıtları yeniden açılmak suretiyle 44 üncü maddedeki sınırlar içinde öğrenimlerine devam ederler. Durumları 44 üncü maddedeki sınırlara uymayanların öğrenciliğe intibakları ile ilgili esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından tespit edilir.

Bulundukları yükseköğretim kurumunun bütün derslerini almış olup birinci fıkrada verilen sınav hakkını kullandıktan sonra ara sınıf veya son sınıf derslerinden en fazla üç dersten başarısız olanlara, başarısız oldukları bu dersler için açılacak ilk sınav döneminde bir sınav hakkı daha verilir. Bunlardan, uygulamalı dersler dışındaki derslere devam şartı aranmaz.

İkinci fıkrada verilen hakkı da kullanmak suretiyle mezun olmak için bir tek dersti kalan sınıf öğrencileri ile halen tek dersten son sınıfta bekleyenler, bu dersin açılacak yarıyıl sınavlarına öğrenim harçlarını ödemek kaydıyla, 1995 yılı sonuna kadar girebilirler. Bu öğrenciler, öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

Gülhane Askeri Tıp Akademisinde okurken 1985/1986 eğitim-öğretim yılından bu Kanunun yayımı tarihine kadar disiplin suçu dışında kalan sebeplerle ilişkisi kesilmiş olanlara da bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde üniversitelerdeki tıp fakültelerine başvurmaları halinde bu madde hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 38 – (Ek:29/5/1991 – 3747/6 md.) Fakültelerde veya ilgili enstitülerde lisansüstü eğitime başlamış, ancak daha sonra çeşitli sebeplerle yönetmeliklerde öngörülen süreler içinde gerekli aşamaları (Lisansüstü ders sınavı, yeterlik sınavı ve tez sınavı gibi) başarı ile tamamlayamayanlar kayıtları silinmiş olanlara bu aşamalarda, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde başvurmaları halinde bir hak verilir.

Geçici Madde 39 – (Ek:29/5/1991 – 3747/6 md.)

Üniversite harçlarını ödemeyenlerden bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde borçlarını ödemeleri halinde gecikme zammı ve faizi alınmaz.

Geçici Madde 40 – (Ek: 21/5/1992 – 3804/1 md.)

Halen eğitim ve öğretim yapan kurumlarda 1980-1981 eğitim-öğretim yılından bu Kanunun yayımı tarihine kadar her ne sebeple olursa olsun kurumlarıyla ilişkisi kesilmiş veya kesilme durumuna gelmiş olanlara bu Kanunun yayımı tarihinden, 1991-1992 eğitim-öğretim yılı sonunda ilişkisi kesilecek olanlara ilişkilerinin kesildiği tarihten itibaren iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumlarına başvurmaları şartıyla ilişkilerinin kesilmesine sebep olan her ders için bir sınav hakkı verilir. Sınavlar başvuru tarihini izleyen iki ay içinde yapılacak şekilde ilgili yükseköğretim kurumunca ilan edilir ve uygulanır. Bu sınavlarda başarılı olamayanlara başarılı olamadıkları dersler için bir bütünleme sınavı hakkı verilir. Bütünleme sınavları ilk sınavı izleyen iki ay içinde yapılır. Yönetmeliklerinde başarılı sayılabilmeleri için öngörülen not ortalamalarını sağlayamamaları sebebiyle kurumlarıyla ilişkileri kesilmiş veya 1991-1992 eğitim-öğretim yılında kesilecek olanlara, not ortalamasını yükseltmek üzere diledikleri dersler için bir sınav ve bir bütünleme sınavı hakkı verilir.

Bu sınavlarda başarılı olanlar, kayıtları yeniden açılmak suretiyle, 44 üncü maddedeki sınırlar içinde öğrenimlerine devam ederler. Durumları 44 üncü maddedeki sınırlara uymayanların öğrenciliğe intibakları ile ilgili esaslar Yükseköğretim Kurulu tarafından tesbit edilir.

Geçici Madde 41 – (Ek: 17/2/1993 – 3865/2 md.) Bu Kanunun 30 uncu maddesinde öğretim üyeleri için öngörülen emeklilik yaşı, 1992 yılında kurulan veya daha sonra kurulacak olan yeni üniversiteler veya Yüksek Teknoloji Enstitülerinde görev almaları şartıyla 1998 yılı sonuna kadar 72 yaşın doldurulduğu tarihtir.

Geçici Madde 42 – (Ek: 6/5/1993 – 3908/2 md.)

1992-1993 eğitim-öğretim yılı dahil olmak üzere öğrenci katkı payını ödeyemedikleri için okudukları yükseköğretim kurumları ile ilişkileri kesilen öğrencilerin, üç ay içinde öğrenci katkı paylarını yatırmak şartıyla, kayıtları yapılır; öğrencilik hakları kaldıkları yerden devam eder; İlişkilerinin kesildiği süreler öğrenim süresine dahil edilmez. Bu öğrencilerden gecikme zammı ve faiz alınmaz.

44 üncü maddede yapılan değişiklikten yararlanmak üzere 1991-1992 eğitim- öğretim yılı sonunda her ne suretle olursa olsun okullarından ilişkisi kesilen öğrencilere, ilişkilerinin kesilmesine sebep olan dersler için iki sınav hakkı verilir. Sınavlar başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde ilgili Yüksek Öğretim Kurumu tarafından ilan edilir ve uygulanır.

Gülhane Askeri Tıp Akademisinde okurken bu Kanunun yayımı tarihine kadar, her ne sebeple olursa olsun, ilişkisi kesilmiş olanlar bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde başvurmaları halinde Yükseköğretim Kurulunca okuyacakları tıp fakülteleri belirlenir. Belirlenen Tıp Fakültesince intibakları yapılır ve bu öğrenciler 2547 sayılı Kanunun geçici 40 ncı maddesi ve bu Kanun hükümlerinden diğer öğrenciler gibi yararlanırlar.

Geçici Madde 43 – (Ek: 7/6/1995 – 4111/3 md.)

44 üncü maddede yapılan değişiklikten yararlanmak üzere (hazırlık ve ara sınıflar dahil bütün sınıflarda), 1981-1982 eğitim-öğretim yılından başlamak üzere bu Kanunun yayımı tarihine kadar her ne sebeple olursa olsun (kendi isteği ile ayrılanlar dahil) okullarından ilişkisi kesilen öğrencilere (öğrenci katkı payını ödeyemedikleri için ilişkisi kesilenler dahil), ilişkilerinin kesilmesine sebep olan bütün dersler için iki sınav hakkı verilir. Sınavlar başvuru tarihinden itibaren iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumu tarafından ilan edilir ve uygulanır. Bu sınavlarda başarılı olanlar kayıtları yeniden açılmak suretiyle 44 üncü maddedeki sınırlar içinde öğrenimlerine devam ederler.

Yüksek lisans (master – doktora) öğrenimini görürken, her ne sebeple olursa olsun (kendi isteği ile ayrılanlar dahil) 1981 -1982 eğitim-öğretim yılından başlamak üzere bu Kanunun yayımı tarihine kadar ilişkisi kesilen veya yönetmeliklerinde öngörülen süreler içerisinde öğrenimlerini tamamlayamayanlara başarısız oldukları dersler (yeterlik imtihanına girme, master veya doktora tezi dahil) için iki sınav hakkı tanınır. Bütün derslerden başarılı oldukları halde yönetmeliklerinde öngörülen not ortalamasını tutturamadıkları veya doktora sınavına giremediklerinden kaydı silinen öğrencilere diledikleri üç dersten iki sınav hakkı tanınır (doktora dahil).

1992-1993 eğitim-öğretim yılından başlamak üzere Gülhane Askeri Tıp Akademisinde okurken bu Kanunun yayımı tarihine kadar başarısızlıkları nedeni ile ilişkisi kesilmiş olanlar bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren 3 ay içerisinde başvurmaları halinde Yükseköğretim Kurulunca okuyacakları tıp fakülteleri belirlenir. Belirlenen Tıp fakültelerince intibakları yapılır ve bu öğrenciler 2547 sayılı Kanunun geçici 40 ıncı maddesi ve bu Kanunun hükümlerinden diğer öğrenciler gibi yararlanırlar.

Lisans ve lisansüstü öğrencilerinin, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde ilgili Yükseköğretim Kurumuna başvurmaları şarttır.

Geçici Madde 44 – (Ek: 14/5/1997 – 4249/3 md.)

Devamlı statüye atanmış olup kısmi statüye geçmek için vaki talepleri reddedilmiş bulunan profesör ve doçentler, üniversitede bu akademik kadroların birinde devamlı statüde beş yıl çalışmış olmaları kaydı ile bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içinde kısmi statüye geçme talebinde bulunabilirler.

Geçici Madde 45 – (Ek: 14/8/1997 – 4305/1 md.)

1994-1995 eğitim-öğretim yılından başlamak üzere Gülhane Askeri Tıp Akademisinde okurken bu Kanunun yayımı tarihine kadar her ne sebeple olursa olsun okullarından ilişkisi kesilmiş olanların (yargıya intikal etmiş disiplin suçu nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç), bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içerisinde başvurmaları halinde, Yükseköğretim Kurulunca okuyacakları tıp fakülteleri belirlenir. Belirlenen tıp fakültelerince intibakları yapılır ve bu öğrenciler 2547 sayılı Kanunun geçici 40 ıncı maddesi ve ilgili hükümlerinden diğer öğrenciler gibi yararlanırlar.

Halen eğitim ve öğretim yapan kurumlarda; bu Kanunun yayımı tarihine kadar her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişkisi kesilmiş veya kesilme durumuna gelmiş olanlara (master ve doktora öğrencileri dahil) bu Kanunun yayımı tarihinden, 1996-1997 eğitim-öğretim yılı sonunda ilişkisi kesilecek olanlara ilişkilerinin kesildiği tarihten itibaren iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumlarına başvurmaları şartıyla ilişkilerinin kesilmesine sebep (vizeli veya vizesiz) olan her ders için iki sınav hakkı verilir. Sınavlar başvuru tarihini izleyen iki ay içinde yapılacak şekilde ilgili yükseköğretim kurumunca ilan edilir ve uygulanır. Bu sınavlarda başarılı olmayanlara başarılı olamadıkları dersler için bir bütünleme hakkı verilir. Bütünleme sınavları ilk sınavı izleyen iki ay içinde yapılır.

Geçici Madde 46 – (Ek: 22/6/2000 – 4584/2 md.)

Yükseköğretim kurumlarında; hazırlık ve ara sınıflar dahil bütün sınıflarda ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim yapan öğrencilerden, 12 Eylül 1980 tarihinden 1999-2000 öğretim yılı sonuna kadar, her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilmiş veya kesilme durumuna gelmiş öğrencilere ilişkilerinin kesilmesine sebep olan bütün dersler için devam, iki sınav ve bütünleme hakkı verilir (Öğrenciler, daha önce başarısız oldukları kaldırılan derslerin yerine kurumlarınca konulacak muadil başka derslerden sınava girerler.). Öğrencilerin bu sınavlarda başarılı olmaları halinde öğrenciliğe intibakları yapılır. Öğrenciler, öğrencilik haklarının devamı için yürürlükteki kanun ve kanunlara uygun ilgili mevzuata uymak zorundadır.

Birinci fıkradaki haklar saklı kalmak kaydıyla, uygulamalı eğitim-öğretim yapan okullardan ayrılan öğrencilere, devam edemedikleri dersler ve uygulamalar için ilgili yükseköğretim kurumunca devam imkanı sağlanır. Bu öğrenciler için yönetmeliklerindeki devam şartını tamamladıktan sonra Kanunun öngördüğü sınav süresi başlar.

Sınıf geçme sistemi uygulayan yükseköğretim kurumlarında en çok üç dersten başarısız olup bir üst sınıfa geçemeyen öğrencilere; üst sınıfa devam etme ve alt sınıfta başarısız oldukları dersler için iki sınav ve bir bütünleme hakkı verilir. Not ortalaması sebebiyle sınıf geçemeyen veya mezun olamayan öğrencilere, istedikleri üç dersten not yükseltmek için bir sınav hakkı tanınır.

2547 sayılı Kanunda öngörülen azami öğrenim sürelerini doldurdukları için, kurumları ile ilişkileri kesilen öğrencilere; alamadıkları dersler için, bir defaya mahsus olmak üzere devam etme ve sınav hakkı tanınır. Bu öğrencilere normal öğrenim sürelerine ilave olarak iki yıl ek süre verilir. Öğrenimlerine devam eden öğrencilerden dönem veya yıl kaybetme durumunda olanlar da bu haktan yararlanırlar. Bu öğrencilere istemeleri halinde derslere devam hakkı tanınır. Bunlardan ara sınav şartı istenmez. Diğer öğrencilerle birlikte final ve bütünleme sınavlarına girerler.

Sınavlara girecek öğrencilerin hakları, hukuk dışı herhangi bir sebeple engellenemez. Belirtilen müracaat süreleri içerisinde askerlik süresi gelmiş olanlar, bu Kanun hükümlerine göre verilmiş hakları kullandıkları takdirde tecilli sayılırlar. Halen askerlik görevini yapmakta olanların terhislerinden sonraki iki ay içerisinde müracaat hakları saklıdır. Gözlem altında veya tutuklu bulunanlar, bu hallerinin sona ermesini takip eden iki ay içerisinde müracaat ettikleri takdirde, bu Kanun hükümleri çerçevesinde haklarını kullanabilirler.

Üniversitelerin çeşitli bölümlerinde ve konservatuvarlarda dışarıdan bitirme sınavlarına girerek öğrenimlerine devam eden ancak bu sınavların kaldırılması ile okullarını bitirememiş veya başarısız duruma düşmüş öğrenciler de bu Kanunda diğer öğrencilere tanınan sınav haklarından yararlanırlar.

1997-1998 eğitim-öğretim yılından başlamak üzere Gülhane Askeri Tıp Akademisinde okurken bu Kanunun yayımı tarihine kadar her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilmiş olanların (yargıya intikal etmiş ve disiplin suçu nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç) bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içerisinde başvuruları halinde, Yükseköğretim Kurulunca, okuyacakları tıp fakülteleri belirlenir. Belirlenen tıp fakültelerince intibakları yapılan öğrenciler, 2547 sayılı Kanunun geçici 40 ıncı maddesinin ilgili hükümlerinden diğer öğrenciler gibi yararlanırlar.

Yukarıdaki haklardan yararlanmak isteyenlerin bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içerisinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvuruları şarttır.

Geçici Maddde 47 – (Ek: 22/6/2000 – 4584/2 md.)

1988-1989 öğretim yılından 2000 yılı sonuna kadar, lisansüstü öğrenim görürken, her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişkisi kesilen öğrencilere başarısız olduğu dersler için iki sınav hakkı; yüksek lisans öğrencileri için bir yıl, doktora öğrencileri için iki yıl tez hazırlama süresi verilir. Ayrıca 1996-1997 öğretim yılı başlangıç tarihine kadar yabancı dil sınavına giremeyenler ve ilgili kanunun yürürlük tarihine kadar yabancı dil şartını yerine getirmeyerek kaydı silinen öğrenciler, yeniden kayıt yaptırabilirler. Doktora yeterlilik sınavına girebilmek için, yabancı dil sınavında başarısız olanlara üç sınav hakkı tanınır.

Yardımcı doçentlik kadrosunda görev yapan öğretim elemanlarının çalışma sürelerindeki sınırlama kaldırılmıştır.

1996 yılından itibaren yüksek lisans ve doktora yabancı dil sınavında 100 puan üzerinden 50 (elli) ve daha yukarı, doçentlik yabancı dil sınavında ise 65 (altmışbeş) ve daha yukarı puan veya Üniversitelerarası Kurul tarafından kabul edilen ve Yükseköğretim Kurulu tarafından uluslararası alanda geçerli sayılan diğer yabancı dil sınavlarından bunlara denk puan alanlar başarılı sayılırlar.

Lisansüstü öğrencilik sıfatını yeniden kazananlar, bu hakkı kazandıkları tarihten itibaren araştırma görevlisi olanlar, araştırma görevliliği kadrosuna yeniden atanırlar. Çalıştıkları üniversitenin bulunduğu şehir dışındaki başka bir üniversitede lisansüstü eğitim-öğretim programına kayıtlı iken, kayıt-kabul işlemlerinden sonra yürürlüğe girmiş Yükseköğretim Kurulu karar ve talimatlarına göre kaydı silinenler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde müracaat etmeleri halinde öğrenimlerine kaldıkları yerden devam ederler. Bu Kanundan yararlanmak üzere müracaat eden öğrencilerden askerlik erteleme süreleri sona erenlerin askerlikleri, bir defaya mahsus olmak üzere bir yıl daha ertelenir.

1988-1989 öğretim yılından 2000 yılı sonuna kadar; sanatta yeterlilik, tıp fakülteleri veya tıpta uzmanlık alanlarında başarısız olanlara, kendi isteği ile ayrılanlara veya eğitimini kesintiye uğratanlara, istemeleri halinde, başarısız oldukları derslerden laboratuvar ve uygulamalı derslere devam ve ayrıca eksik rotasyonlarını tamamlamaları şartı ile iki sınav hakkı tanınır.

Yurt dışına yüksek lisans ve doktora yapmak üzere gönderilen, yurt dışında yüksek lisans ve doktora için kalmaları gereken süre içerisinde her ne sebeple olursa olsun çalışmanın hangi aşamasında olursa olsun Türkiye'ye dönmüş veya çağrılmış olanlar veya yurt dışında kalması gereken süre dolduğu için geri gelmek zorunda kalan ve Türkiye'de görevleri ile ilişkileri kesilen öğrencilere; iki, doktora eğitimi için dört yarı yıl Yükseköğretim Kurulunun Türkiye'de belirleyeceği üniversitelerde öğrenimlerine devam hakkı tanınır.

Yukarıdaki haklardan yararlanmak isteyenlerin bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren kurumlarına iki ay içerisinde müracaatları şarttır.

Geçici Madde 48 – (Ek: 22/6/2000 – 4584/2 md.)

1989-1990 eğitim-öğretim yılı başından, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, yükseköğretim kurumlarının hazırlık sınıfı, önlisans ve lisans eğitim-öğretim programları ile yüksekokulların herhangi bir sınıfında kayıtlı öğrencilerin, 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu ve bu Kanuna atıf yapan Yüksek Öğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümlerine göre aldıkları disiplin cezaları, bütün sonuçları ile kaldırılmıştır. Bunların sicil dosyalarındaki cezai kayıtlar, ilgililerin müracaatı aranmaksızın dosyalarından çıkarılır.

Geçici Madde 49 – (Ek: 21/2/2001 – 4629/5 md.)

Yükseköğretim Kurulu Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Fonunun her türlü gelir ve gideri, nakit bakiyesi, demirbaşları, kadrosuyla birlikte personeli, taşınır ve taşınmaz malvarlıkları, alacakları, borçları ve yükümlülükleri ÖSYM Döner Sermaye İşletmesine devredilmiştir. ÖSYM Döner Sermaye İşletmesi için ilk sermaye olarak öngörülen bir trilyon lira, devredilen nakit bakiyesinden karşılanır.

Geçici Madde 50- (Ek: 15/3/2005-5316/1 md.)

Yükseköğretim kurumlarının hazırlık ve diğer bütün sınıflarında ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim yapan öğrencilerden, 29.6.2000 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar –kendi isteği ile ilişkisi kesilenler dahil- her ne sebeple olursa olsun ilişkileri kesilmiş öğrencilere ilişkilerinin kesilmesine neden olan bütün dersler için bir öğretim yılı devam ve üç sınav hakkı verilir. Öğrenciler, daha önce başarısız oldukları dersler programdan çıkarılmış ise bu derslerin yerine kurumlarınca belirlenecek başka derslerden sınava girerler ve bu sınavlarda başarılı olmaları halinde öğrenciliğe intibakları yapılır.

Birinci fıkradaki haklar saklı kalmak kaydıyla, uygulamalı eğitim-öğretim yapan okullardan ayrılan öğrencilere, devam edemedikleri dersler ve uygulamalar için ilgili yükseköğretim kurumunca devam imkânı sağlanır. Bu öğrenciler için Kanunun öngördüğü sınav süreci ilgili yönetmeliklerdeki devam şartını tamamladıktan sonra başlar.

Sınıf geçme sistemi uygulayan yükseköğretim kurumlarında en çok üç dersten başarısız olup bir üst sınıfa geçemeyen öğrencilere; üst sınıfa devam etme ve alt sınıfta başarısız oldukları dersler için üç sınav hakkı verilir. Not ortalaması sebebiyle sınıf geçemeyen öğrencilere de bir üst sınıfa devam etme ve istedikleri üç dersten not yükseltmek için bir sınav hakkı tanınır; mezun olamayan öğrencilere ise istedikleri üç dersten not yükseltmek için bir sınav hakkı tanınır.

2547 sayılı Kanunda öngörülen azamî öğrenim sürelerini doldurdukları için, kurumları ile ilişkileri kesilen öğrencilere; alamadıkları dersler için, bir defaya mahsus olmak üzere bir yıl devam etme ve sınav hakkı tanınır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yürütülen denklik işlemlerine esas olmak üzere yapılan seviye tespit sınavlarında başarısız olan öğrencilere ek bir sınav hakkı verilir.

Müracaat süreleri içerisinde askerlik zamanı gelmiş olanlar, bu Kanun hükümlerine göre verilmiş hakları kullandıkları takdirde tecilli sayılırlar. Halen askerlik görevini yapmakta olanların terhislerinden sonraki iki ay içinde müracaat hakları saklıdır. Gözlem altında veya tutuklu bulunanlar, bu hallerinin sona ermesini takip eden iki ay içinde müracaat ettikleri takdirde, bu Kanun hükümleri çerçevesinde haklarını kullanabilirler.

Yukarıdaki haklardan yararlanmak isteyenlerin bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları şarttır.

Geçici Madde 51- (Ek: 15/3/2005-5316/1 md.)

29.6.2000 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, lisansüstü öğrenim görürken, her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişkisi kesilen öğrencilere başarısız oldukları dersler ve yeterlilik için iki sınav hakkı; yüksek lisans öğrencileri için bir yıl, doktora öğrencileri için iki yıl tez hazırlama süresi verilir. Doktora yeterlik sınavına girebilmek için yabancı dil sınavında başarısız olanlara iki sınav hakkı tanınır.

29.6.2000 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar; sanatta yeterlilik veya tıpta uzmanlık alanlarında başarısız olanlara, başarısız oldukları derslerden laboratuvar ve uygulamalı derslere devam ve eksik rotasyonlarını tamamlamaları şartı ile iki sınav hakkı tanınır.

Yukarıdaki haklardan yararlanmak isteyenlerin bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren iki ay içinde kurumlarına müracaatları şarttır.

Geçici Madde 52- (Ek: 29/6/2006-5535-2 md.)

Kısmî statüde görev yapanlara 15/3/2004 tarihinden önceki dönem için ödenmiş olan makam ve görev tazminatları geri alınmaz; ödendiği halde herhangi bir nedenle geri alınanlara geri alınan tutar iade edilir. Bunlara, 15/1/2003 ile 14/3/2004 tarihleri arasındaki dönem için ödenmeyen makam ve görev tazminatları, müstahak olunan tarihteki miktarlar üzerinden ödenir.

Geçici Madde 53- (Ek: 29/6/2006-5535-2 md.)

33 üncü maddeye göre lisansüstü eğitim-öğretim amacıyla yurt dışına gönderilenler ile 35 inci maddeye göre yurt içinde başka bir üniversiteye lisansüstü eğitim-öğretim amacıyla gönderilenlerden veya üniversitelerinde görev yapanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar;

a) Lisansüstü eğitim-öğretim amacıyla yurt dışında kalmaları gereken süre içerisinde öğrenimlerini tamamlayamamaları nedeniyle kadroları ile ilişkileri kesilenlerden veya ilişkisi kesilmeyip devam edenler ile başka bir kamu kurumuna naklen atananlardan,

b) Eğitimin herhangi bir aşamasında, her ne sebeple olursa olsun Türkiye'ye çağrılmış olanlardan,

c) Lisansüstü eğitim-öğretim amacıyla yurt içindeki başka bir üniversitede kalmaları gereken süre içerisinde öğrenimlerini tamamlayamamaları nedeniyle kadroları ile ilişkileri kesilenlerden,

d) Eğitimlerinin herhangi bir aşamasında istifa etmiş olmaları nedeniyle kadrolarıyla ilişkileri kesilenler, sürelerinin bitiminde mecburi hizmetlerini tamamlamak üzere görevlerine başlamayıp çekilmiş sayılanlar ile görevlerine başlayıp da yükümlü bulundukları mecburi hizmetini bitirmeden görevlerinden ayrılanlardan,

e) Herhangi bir üniversitede görev yaparken yeniden atanmamak suretiyle üniversite ile ilişkisi kesilenlerden,

en az yüksek lisans (master) eğitimini başarıyla tamamlamış olanlar; bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Yükseköğretim Kuruluna müracaat etmeleri halinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımaları kaydıyla, Yükseköğretim Kurulunca atanmalarının uygun bulunması üzerine müracaat tarihinden itibaren üç ay içerisinde, (öncelikle daha önce kadrolarının bulunduğu kurumlar olmak üzere) Kurulun belirleyeceği yükseköğretim kurumlarındaki durumlarına uygun öğretim elemanı kadrolarından birine atanabilirler. Bunlardan durumları yukarıdaki (a), (b), (c), (d) ve © bentlerine uyanlar için kullanılmak üzere yılda bir defa yapılmasına ilişkin sınırlamaya tâbi olmaksızın 78 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 1 inci maddesi hükmü uyarınca Bakanlar Kurulu kararıyla ihtiyaca göre öğretim elemanları kadrolarında unvan ve derece değişiklikleri yapılabilir. Yükseköğretim Kurulunca atanması uygun görülmeyenler altmış gün içerisinde yargı yoluna başvurabilirler. Yükseköğretim Kuruluna başvurmayanlar ile Yükseköğretim Kurulunca ataması uygun görülmeyenlerden, yargı yoluna müracaat etmeyenler ve yargı kararı ile öğretim elemanı olarak atanmaları uygun görülmeyenler ise bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içerisinde Devlet Personel Başkanlığına müracaat ederler. Bunlar, personel ihtiyacı dikkate alınarak anılan Başkanlıkça belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının boş memur kadrolarına sınav şartı aranmaksızın ve açıktan atamaya ilişkin sınırlamalara tâbi tutulmaksızın altı ay içinde atanırlar.

Ancak bunlardan yüksek lisans eğitimini başarıyla tamamlayamamış olanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içerisinde Devlet Personel Başkanlığına müracaat etmeleri halinde, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımaları kaydıyla müracaat tarihinden itibaren üç ay içerisinde, personel ihtiyacı dikkate alınarak anılan Başkanlıkça belirlenecek kamu kurum ve kuruluşlarının boş memur kadrolarına sınav şartı aranmaksızın ve açıktan atamaya ilişkin sınırlamalara tâbi tutulmaksızın atanırlar. Bunlardan halihazırda Devlet memuru statüsünde çalışanların ise çalıştıkları kurumlarda mecburi hizmetlerini yapmalarına müsaade edilir.

Bunlar, atandıkları kurumlarında, halihazırda kamu kurumlarında görev yapanlar ise bu kurumlarında yurt içinde veya yurt dışında görmüş oldukları öğrenim sürelerine ilişkin olarak genel hükümler çerçevesinde belirlenen mecburi hizmet yükümlülüklerini yerine getirirler ve ilgililer adına öğrenimleri nedeniyle çıkarılmış olan borç tutarlarının takibinden vazgeçilerek

tahsilat işlemine son verilir. Bunların daha önce ödemiş oldukları tutarların bulunması halinde, bu meblağa isabet eden süreler ilgililerin mecburi hizmet sürelerinden indirilir. Ancak, üniversiteye veya başka bir kamu kurumuna dönmek istemeyenlerden mecburi hizmet karşılığı olarak, hizmetleri karşılığında aldıkları yurt içi maaşlar talep edilemez. Bu maaşlar haricinde eğitimleri için yapılan diğer ödemeler talep edilir.

Birinci fıkranın (a), (b) veya (c) bentlerinde sayılan durumların gerçekleşmesine rağmen, geçici 47 nci madde uyarınca öğrenim hakkı tanınanlardan ataması yapılmış olanlar ile kadrolarıyla ilişkileri kesilmeyenlerden haklarında borç takibi yapılanlar kadrolarında bırakılır; bunlar hakkında da yukarıdaki fıkra hükmü uygulanır. Bunların yükseköğretim kurumlarında çalışmış oldukları süreler mecburi hizmetlerinden indirilir.

Bu madde kapsamına girenlerden öğretim elemanı kadrosuna atananlardan tekrar mecburi hizmet yükümlülüğü öngörülen bir görevlendirme yapılmış veya yapılacakların, söz konusu görevlendirme çerçevesinde lisansüstü eğitim-öğretimlerini başarılı bir şekilde tamamlamış olmaları veya tamamlamaları halinde, bu görevde çalışmış oldukları süreler ilk görevlendirmeye ilişkin mecburi hizmetlerinden indirilir ve ikinci görevlendirmeye ilişkin mecburi hizmet yükümlülüğü devam eder; başarısız olmaları halinde ise bu görevlendirmeden kaynaklanan mecburi hizmet yükümlülük süreleri önceki mecburi hizmet yükümlülük sürelerine ilave edilir.

Yukarıda belirtilen hükümler çerçevesinde öğretim elemanı veya memur kadrolarına atandıktan sonra yükümlü bulundukları mecburi hizmeti bitirmeden görevlerinden ayrılan veya bir ceza sebebiyle görevine son verilenler ile bu madde kapsamına girdiği halde müracaat etmemeleri veya Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımadıkları için atanamamaları nedeniyle mecburi hizmet yükümlülüğünü yerine getirmeyenlerin yükümlü tutulacakları tutar, imzaladıkları yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi hükümleri dikkate alınmaksızın ve ilgililere ödeme yapma sonucu doğurmaksızın, kendilerine döviz olarak yapılmış olan her türlü masraflar için;

a) Bunlardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun ek 34 üncü maddesinin yürürlüğe girdiği 5/8/1996 tarihinden sonra yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, anılan maddenin ikinci fıkrası hükümlerine göre bu Kanunun yayımı tarihinden önceki süreler için faiz uygulanmaksızın hesaplama yapılır.

b) 5/8/1996 tarihinden önce yüklenme senedi ile muteber imzalı müteselsil kefalet senedi alınanlar hakkında, ilgili adına fiilen ödemenin yapıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankasınca tespit ve ilân edilen efektif satış kuru üzerinden Türk Lirasına çevrilerek bulunacak tutar ile bu tutara sarf tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar geçen süre için 1/1/2006 tarihinden geçerli olmak üzere tespit ve ilân edilen kanunî faiz işletilerek hesaplama yapılır. Ancak, bu hükümlere göre hesaplama yapılması sonucunda borçlunun aleyhine bir durum ortaya çıkması halinde (a) bendi hükümleri uygulanır.

Hesaplanan borç miktarı, ilgilinin durumu ve ödettirilecek meblağ dikkate alınarak azamî beş yıla kadar taksitlendirilebilir. Bunların daha önce ödemiş oldukları tutar ile mecburi hizmetlerinde değerlendirilen sürelere isabet eden tutar, anılan madde uyarınca belirlenecek tutardan düşülür.

Geçici Madde 54- (Ek: 29/6/2006-5535/2 md.)

Bu Kanun uyarınca mecburi hizmet karşılığı yurt dışına gönderilenlerden, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce, borcunun tamamını ödemedi veya mecburi hizmetini tamamlamadan vefat edenlerin borç yükümlülükleri ortadan kalkar. Buna bağlı olarak, borçlunun kendisi, mirasçıları ve kefilleri hakkındaki her türlü borç yükümlülükleri ortadan kaldırılır ve her türlü borç takibi işlemlerine son verilir.

Geçici Madde 55- (Ek: 18/6/2008-5772/8 md.)

2547 sayılı Kanunun 24 üncü maddesinin değişiklikten önceki hükümleri, bu maddede değişiklik yapan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmış olan doçentlik başvuruları ile ilgili olarak uygulanmaya devam olunur.

30 uncu maddede öğretim üyeleri için öngörülen emeklilik yaşı, 1/3/2006 tarihli ve 5467 sayılı, 17/5/2007 tarihli ve 5662 sayılı, 22/5/2008 tarihli ve 5765 sayılı kanunlarla kurulan Devlet üniversiteleri ile Kafkas Üniversitesi ve Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesinde görev almaları şartıyla yetmişbeş yaşın doldurulduğu tarihtir. Bu uygulama, 31 Aralık 2025 tarihine kadar devam eder.⁹⁵⁹⁶⁹⁷

Bu Kanunun 10 uncu maddesine eklenen hükümler çerçevesinde kullanılmak üzere, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinin 2007 yılından devreden finansman fazlasının % 25'i bu maddede değişiklik yapan Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde Yükseköğretim Kurulu hesabına aktarılır.

Geçici Madde 56- (Ek: 22/10/2008-5806/1 md.)

(1) Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans, pedagojik formasyon, lisansüstü, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik öğrenimi gören öğrencilerden; 7/6/1995 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler dâhil her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki aylık başvuru süresi içerisinde ilişkisi kesilenler ile 1980 sonrasında bu içerikte çıkarılan kanunların kapsamına girmekle birlikte sağlanan haklardan yararlanmak üzere başvurmayan veya başvurdukları halde yararlanamamış olanlar, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 35 inci maddesi uyarınca bir yükseköğretim kurumu adına yurt içinde başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü öğrenim yapanlardan başarısız olmaları nedeniyle ilişkisi kesilenler, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki ay içinde ilişkilerinin kesildiği kuruma başvuruda bulunmaları şartıyla bu maddede belirtilen haklardan yararlanırlar. Başvuruda bulunanlar, ilgili yükseköğretim kurumları tarafından, iki aylık başvuru

⁹⁵ 30/12/2015 tarihli ve 6656 sayılı Kanunun 5 inci maddesiyle, bu fıkranın son cümlesinde yer alan “31 Aralık 2015” ibaresi “31 Aralık 2016” şeklinde değiştirilmiştir.

⁹⁶ 25/8/2016 tarihli ve 671 sayılı KHK'nin 27 nci maddesiyle, bu maddenin ikinci fıkrasında yer alan “yetmişiki” ibaresi “yetmişbeş” şeklinde ve “2016” ibaresi “2020” şeklinde değiştirilmiş olup, daha sonra bu hüküm 9/11/2016 tarihli ve 6757 sayılı Kanunun 24 üncü maddesiyle aynen kabul edilerek kanunlaşmıştır.

⁹⁷ 15/4/2020 tarihli ve 7243 sayılı Kanunun 20 nci maddesiyle, bu fıkra da yer alan “Devlet üniversitelerinde” ibaresi “Devlet üniversiteleri ile Kafkas Üniversitesi ve Kütahya Sağlık Bilimleri Üniversitesinde” şeklinde, “2020” ibaresi “2025” şeklinde değiştirilmiştir.

süresinin dolması beklenmeden de bu haklardan yararlandırılabilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar terhislerini, gözaltında, tutuklu veya hükümlü olup da ceza infaz kurumunda bulunanlar ise bu hallerinin sona ermesini takip eden iki ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılır.

(2) 7/6/1995 tarihinden birinci fıkrada belirtilen başvuru süresi sonuna kadar yükseköğretim kurumlarınca haklarında ilişik kesme işlemi tesis edilen yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, ön lisans, lisans tamamlama, lisans, pedagojik formasyon, lisansüstü, tıpta uzmanlık ve sanatta yeterlik öğrenimi gören öğrencilerden, ilişik kesme işlemine karşı idarî yargı mercilerine başvurmuş olanlar da birinci fıkrada belirtilen başvuru süresi içerisinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlanırlar. Davanın davacının aleyhine sonuçlanması öğrencinin bu maddede belirtilen haklardan yararlanmasına engel teşkil etmez.

(3) Birinci fıkra kapsamına girenlerden ön lisans ve lisans düzeyinde ilişkisi kesilenlere;

a) Devam şartını yerine getirmedikleri dersler için bir eğitim-öğretim yılı, dönemlik dersler için bir dönem devam etme hakkı ve dört sınav hakkı,

b) Devam şartını yerine getirip başarısız olanlara, başarısız oldukları dersler için dört sınav hakkı; istemeleri halinde başarısız oldukları derslere bir eğitim-öğretim yılı, dönemlik dersler için bir dönem devam etme hakkı,

c) Devam zorunluluğu bulunmayan dersler için dört sınav hakkı,

ç) Not ortalaması nedeniyle sınıfta kalmış olanlara, bir üst sınıfa bir eğitim-öğretim yılı devam etme hakkı ve istedikleri üç dersten not yükseltmek için iki sınav hakkı,

d) Not ortalaması nedeniyle mezun olamayanlara, istedikleri üç dersten not yükseltmek için iki sınav hakkı,

verilir.

(4) Birinci fıkra kapsamına girenlerden lisansüstü düzeyde ilişkisi kesilenlere;

a) Devam şartını yerine getirmedikleri dersler için bir eğitim-öğretim yılı, dönemlik dersler için bir dönem devam etme hakkı ve üç sınav hakkı,

b) Devam şartını yerine getirip başarısız olanlara, başarısız oldukları dersler için üç sınav hakkı; istemeleri halinde bu dersleri değiştirerek bir eğitim-öğretim yılı, dönemlik dersler için bir dönem devam etme hakkı,

c) Yeterlik için üç sınav hakkı,

ç) Yüksek lisans öğrencileri için bir, doktora öğrencileri için üç yıl tez hazırlama süresi,

d) Doktora yeterlik sınavına girebilmek için yabancı dil sınavında başarısız olanlara üç sınav hakkı,

e) Sanatta yeterlik veya tıpta uzmanlık alanlarında başarısız olanlara, başarısız oldukları derslerden laboratuvar ve uygulamalı derslere devam ve eksik rotasyonlarını tamamlamaları şartıyla üç sınav hakkı,

verilir.

(5) Üçüncü ve dördüncü fıkralarla verilen hakların kullanılması süreci sonunda başarılı olanların öğrenciliğe intibakları yapılır ve haklarında, yıl kaybetmemiş öğrenciler gibi işlem yapılır.

(6) Başarısız olunan derslerin programdan çıkarılmış olması halinde bu derslerin yerine, ilgili yükseköğretim kurumu tarafından muadil başka dersler belirlenir.

(7) Birinci fıkra kapsamına girenlerden;

a) Pedagojik formasyon programını tamamlayamayanlar için üç sınav hakkı verilir; yapamadıkları uygulamalar için ilgili yükseköğretim kurumu tarafından devam imkanı sağlanır,

b) Açık öğretim sistemi ile öğrenim yapılan ön lisans, lisans tamamlama ve lisans programlarından kaydı silinenlere yeniden kayıt hakkı verilir.

(8) Üçüncü ve dördüncü fıkralardaki haklar saklı kalmak kaydıyla uygulamalı eğitim-öğretim yapan yükseköğretim kurumlarından ayrılanlara, devam edemedikleri dersler ve uygulamalar için ilgili yükseköğretim kurumu tarafından devam imkânı sağlanır. Bunlar için üçüncü ve dördüncü fıkralarda öngörülen sınav süreci, ilgili yönetmeliklerdeki devam şartı tamamlandıktan sonra başlar.

(9) Lisans programlarına devam ederken çeşitli nedenlerle ön lisans diploması olarak kurumlarından ayrılanlar da üçüncü fıkrada belirtilen haklardan yararlandırılır.

(10) Birinci fıkra kapsamına girenlerden lisansüstü öğrenimlerini tamamlayamadıkları için yükseköğretim kurumlarındaki görevlerine son verilenler bu madde uyarınca tanınan haklardan yararlanarak öğrenimlerini kendilerine tanınan süre içerisinde tamamlamaları kaydıyla mezuniyetlerini müteakip otuz gün içerisinde Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına başvurmaları halinde iki ay içerisinde adına öğrenim gördükleri yükseköğretim kurumuna veya Yükseköğretim Kurulunun uygun göreceği başka bir yükseköğretim kurumuna araştırma görevlisi olarak atanırlar. Bunlardan para borçları olanların bu borçları hizmet borcuna dönüştürülür, haklarında bu borçlarından dolayı takibata geçilmiş olanların bu Kanundan yararlanarak öğrenime başladıklarını belgelendirip başvuruda bulunmaları halinde öğrenim için tanınan süre içerisinde takibatları durdurulur. Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yapılan borç ödemeleri iade edilmez.

(11) Sağlık Bakanlığına bağlı eğitim ve araştırma hastaneleri ile Adli Tıp Kurumunda tıpta uzmanlık öğrenimi görmekte iken ilişkisi kesilenler de bu maddede belirtilen başvuru süresi içerisinde Sağlık Bakanlığına veya Adli Tıp Kurumuna başvuruda bulunmaları halinde bu maddeyle tanınan haklardan ayrıldıkları kurumlarda yararlandırılırlar.

(12) Birinci fıkrada belirtilen başvuru süresi içinde askere alınmaları gerekenler, bu maddede belirtilen hakları kullandıkları takdirde tecilli veya tehirlî sayılır. Bu Kanundan yararlanarak öğrenciliğe intibakları yapılanların askerlik tecil veya tehir işlemleri hakkında 21/6/1927 tarihli ve 1111 sayılı Askerlik Kanununun 35 inci maddesi hükmü uygulanır; bunlardan askere alınması gerekenlerin ise istemeleri halinde askerlik süresi boyunca öğrenim hakları dondurulur.

(13) Vakıf üniversitelerinde öğrenimlerine burslu olarak devam ederken ilişkisi kesilenlerin, bu maddede belirtilen haklardan yararlanarak öğrencilik hakkını elde etmeleri halinde, bursluluk statülerinin devam edip etmeyeceğine ilgili vakıf üniversitesinin mütevelli heyetince karar verilir.

(14) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna öğrenim kredisi veya katkı kredisi borcu bulunanların bu maddede belirtilen haklardan yararlanması halinde bu borçların ödenmesi ertelenir. Borç ertelemeye ilgili usul ve esaslar Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu tarafından belirlenir.

(15) Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı eğitim kurumları ile Polis Akademisi ve bağlı yükseköğretim kurumlarında ön lisans ve lisans düzeyinde öğrenim görürken 7/6/1995 tarihinden bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadar her ne sebeple olursa olsun okulları ile ilişkisi kesilenler ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki aylık başvuru süresi içerisinde ilişkisi kesilenlerin, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren iki ay içerisinde başvurmaları halinde, Yükseköğretim Kurulunca öğrenim görecekları fakülte veya yüksekokulları belirlenir. Belirlenen yükseköğretim kurumlarınca intibakları yapılan öğrenciler de bu madde kapsamından diğer öğrenciler gibi yararlanırlar.

(16) Bu Kanunun eğitim-öğretime ilişkin uygulama esaslarının belirlenmesinde Yükseköğretim Kurulu yetkilidir. Sağlık eğitim enstitüleri gibi kapatılmış kurumlardan ilişkisi kesilenler veya kurumlarına dönmeleri mümkün olmayanlar için Yükseköğretim Kurulunca denklik yönünden uygun yükseköğretim kurumları belirlenerek bu Kanunla verilen hakların kullanılması sağlanır. İlişkilerinin kesildiği kuruma dönmeleri mümkün olmayanlardan vakıf yükseköğretim kurumlarına kayıt yaptırmış olanlar, istemeleri halinde Yükseköğretim Kurulunca denklik yönünden uygun Devlet yükseköğretim kurumlarına yönlendirilir. Birden fazla kurumdan ilişkisi kesilmiş olanlar, ilişkilerinin kesilmiş olduğu kurumlardan istediklerinden birine başvuruda bulunabilir. Tıpta uzmanlık eğitimi yapacaklara, ilgili mevzuatta hekimlik ve istihdam için belirtilen şartları taşımaları kaydıyla uzmanlık eğitimine devam hakkı verilir.

Geçici Madde 57- (Ek: 21/1/2010-5947/6 md.)

Bu maddenin yayımlandığı tarihte kısmî statüde görev yapmakta olan öğretim üyelerinden, Kanunun yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içerisinde talepte bulunanlar devamlı statüye geçirilir. **(İptal son cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 16/7/2010 tarihli ve E.: 2010/29, K.: 2010/90 sayılı Kararı ile.)**

Geçici Madde 58- (Ek: 13/2/2011-6111/173 md.)

Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler ile yurt dışındaki üniversitelerden yatay geçiş yaptıktan sonra yatay geçişleri iptal edilenler dâhil, terör suçundan hüküm giyenler hariç her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bir programı kazandıkları halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş ay içinde ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim

kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2011-2012 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler. 2010-2011 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi için bu maddenin yürürlük tarihinden itibaren on gün içinde başvuranlardan durumu kurumlarınca uygun bulunanlar 2010-2011 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde eğitim-öğretime başlayabilirler. Müracaat süresi içinde askerlik zamanı gelmiş olanların askerlikleri tecil edilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar terhislerini takip eden 2 ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılır. Türk Silahlı Kuvvetlerine bağlı eğitim kurumları ile Polis Akademisi ve bağlı yükseköğretim kurumlarında tıpta uzmanlık, önlisans veya lisans düzeyinde öğrenim görürken 22/10/2008 tarihinden itibaren bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar terör suçundan hüküm giyenler hariç her ne sebeple olursa olsun kurumları ile ilişkisi kesilenler, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren yukarıda belirlenen süre içerisinde başvurmaları halinde Yükseköğretim Kurulunca uygun görülen yükseköğretim kurumlarına intibakları sağlanır. Bu maddede yer alan hükümlerden yararlanarak ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptırıp işi veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilirler. Bu maddeden yararlanıp bir yükseköğretim kurumunda öğrenci statüsü kazananlar başvurmaları halinde Anadolu Üniversitesi bünyesindeki açık öğretim önlisans veya lisans düzeyindeki kontenjan sınırlaması olan eşdeğer bölümlere, kontenjan sınırlaması olmayan diploma programlarında ise istedikleri bölümlere yatay geçiş yapabilirler. Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Geçici Madde 59 – (Ek: 8/8/2011-KHK-650/40 md.; İptal:Anayasa Mahkemesi’nin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113 K.: 2012/108 sayılı Kararı ile.)⁹⁸

Geçici Madde 60 – (Ek: 11/10/2011-KHK-662/95 md.)

Bir derse ikiden fazla kayıt yaptırılması, ilave ders alınması veya 44 üncü maddenin © fıkrasındaki süreler içinde öğrenimin tamamlanamaması hallerinde, 46 ncı maddenin (ç), (d), © ve (f) fıkraları uyarınca her bir ders için kredi başına ödenecek öğrenci katkı payı veya öğrenim ücretinin artırımlı olarak uygulanmasını öngören hükümler, 2014-2015 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanmaya başlanır. Söz konusu eğitim-öğretim yılına kadar durumu anılan fıkraların kapsamına giren öğrencilerden, ders tekrarı olup olmadığı ve öğrenimin süresi içinde tamamlanıp tamamlanmadığına bakılmaksızın, ilk defa kayıt yaptıran öğrencilerden alınacak tutarda öğrenci katkı payı veya öğrenim ücreti alınır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 2011-2012 eğitim-öğretim yılı için öğrencilerden alınmış öğrenci katkı payı ve öğrenim ücretlerinin artırımlı kısmı, talep edilip edilmediğine bakılmaksızın ilgililere red ve iadeler gelir kaleminden iade edilir.

⁹⁸ Söz konusu İptal Kararı Resmî Gazete’de yayımlandığı 1/1/2013 tarihinden başlayarak altı ay sonra yürürlüğe girmiştir.

Geçici Madde 61 – (Ek: 30/3/2012-6287/16 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle bir mesleğe yönelik program uygulayan ortaöğretim kurumlarında öğrenim görmekte olan öğrenciler bakımından, bu kurumların mezunlarının Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen aynı meslek dalında yer alan yükseköğretim programlarına yerleşmelerinde merkezî sınavlardan almış olduğu puanlara ilave edilecek ortaöğretim başarı puanı hesaplanmasında, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önceki mevzuat hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 62 – (Ek: 4/7/2012-6353/10 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki ilk yükseköğretime giriş ve yerleştirme işlemlerine münhasır olmak üzere, bu Kanunun 45 inci maddesinin birinci fıkrasının (b), (d) ve (f) bentleri uyarınca adayların merkezi sınavlardan almış olduğu puanlara ilave edilecek ortaöğretim başarı puanları Yükseköğretim Kurulunca belirlenmiş olan usul ve esaslara göre hesaplanır.

Geçici Madde 63 – (Ek: 4/7/2012-6353/11 md.)

Süresi içerisinde başvurmamaları nedeniyle bu Kanunun geçici 58 inci maddesinden yararlanamayanlar (Uluslararası Ortak Lisans Programları çerçevesinde öğrenim görenler dâhil), bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları hâlinde geçici 58 inci maddede yer alan esaslara göre, takip eden eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler.

Geçici Madde 64 – (Ek: 2/1/2014-6514/14 md.; İptal: Anayasa Mahkemesi'nin 7/11/2014 tarihli ve E.: 2014/61, K.: 2014/166 sayılı Kararı ile.)

Geçici Madde 65 – (Ek: 2/1/2014-6514/15 md.)

Bu Kanunun 36 ncı maddesinin yedinci ve son fıkrasına göre yapılacak düzenlemeler bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde yürürlüğe konulur. 36 ncı maddenin yedinci fıkrasına göre hizmet verilmesi, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay sonra başlatılır. Bu kapsamda ilk defa çalıştırılacakların tespitinde uygulama faaliyetleri için bu maddenin yayımından itibaren üç ay içindeki çalışmaları, akademik faaliyetleri açısından ise son bir yıllık faaliyetleri esas alınır.

Yeni bir düzenleme yapılincaya kadar, yükseköğretim kurumlarında tıpta uzmanlık eğitimi yapmakta olan tabip araştırma görevlileri, uzmanlık eğitimlerini tamamladıklarında Sağlık Bakanlığına, uzman olduklarının bildirildiği tarihten sonraki ilk Devlet Hizmeti Yükümlülüğü Kurasına kadar kurumları ile ilişkileri kesilmeksizin araştırma görevlisi olarak görev yapmaya devam ederler.

Geçici Madde 66 – (Ek: 10/9/2014-6552/75 md.)

2015 mali yılı sonuna kadar, yükseköğretim kurumları bütçelerinin “01 – Genel Kamu Hizmetleri” fonksiyonunda öz gelir karşılığı ödenekleştirilen tutarlardan ilgili ekonomik kodlara aktarma yapılmak suretiyle, tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye birimlerinin bütçesine ilaç, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz alımlarına ilişkin muaccel borçlarının ödenmesi amacıyla aktarma yapılabilir. Söz konusu tutar, 17/9/2004 tarihli ve 5234 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesi uyarınca ödenecek Hazine payı ile bu Kanunun 58 inci maddesi uyarınca ayrılacak payların ve yapılacak ek ödemenin hesabında dikkate alınmaz. Bu maddenin uygulanması ile ilgili sınırlamalar getirmeye, usul ve esaslar belirlemeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 67 – (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte yükseköğretim kurumlarında kayıtlı olan öğrenciler bakımından azami sürelerin hesaplanmasında, daha önceki öğrenim süreleri dikkate alınmaz.

Geçici Madde 68 – (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

Yükseköğretim kurumlarından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce ilişiği kesilen öğrenciler, ilişkilerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş ay içinde başvuruda bulunmaları hâlinde, geçici 58 inci maddede yer alan esaslara göre, ilgili yükseköğretim kurumunda açılmış program ve ders var ise takip eden eğitim-öğretim yarıyılında, yoksa takip eden eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler.

Geçici Madde 69 – (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sağlık alanında ön lisans diploması alanlardan ebelik ve hemşirelik programlarından mezun olanlara kendi alanlarında, diğerlerine ise Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği, ebelik ve hemşirelik programları dışındaki ilişkili alanlarda lisans tamamlama eğitimi yaptırılır. Bu eğitimler, Yükseköğretim Kurulunun belirleyeceği alanlarda uzaktan eğitim yöntemleri ile verilebilir. Uygulama eğitimleri için Sağlık Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu iş birliği yapar. Bu eğitimlerin usul ve esasları Yükseköğretim Kurulunca belirlenir.

Geçici Madde 70 – (Ek: 19/11/2014-6569/32 md.)

(İptal birinci cümle: Anayasa Mahkemesi’nin 22/6/2016 tarihli ve E.: 2016/13, K.: 2016/127 sayılı Kararı ile.) Bunlardan belirtilen faaliyetlerini sona erdirmek isteyenler, 31/12/2014 tarihine kadar bu konudaki iradelerini görevli oldukları kurum yönetimlerine bildirirler ve bunların en geç 31/5/2015 tarihine kadar bu faaliyetleri sona ermiş sayılır ve çalışma uygunluk belgesi veya izni iptal edilir. Bu süre içinde mali hakları ve ek ödemeleri tam olarak ödenmeye devam olunur.

Bu madde kapsamında bulunan ğretim üyelerinden belirtilen faaliyetlerinden dolayı görevi kötüye kullandıkları yargı kararı ile tespit edilenlerin, genel hükümlere göre sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla, serbest meslek veya özel sağlık kuruluşlarında çalışma uygunluk belgesi veya izni iptal edilir.

Bu madde hükmü Gülhane Askeri Tıp Akademisi ğretim yeleri hakkında da uygulanır.
(İptal ikinci cümle: Anayasa Mahkemesi'nin 22/6/2016 tarihli ve E.: 2016/13, K.: 2016/127 sayılı Kararı ile.)

Geçici Madde 71 – (Ek: 27/3/2015-6637/21 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 2014-2015 eğitim-ğretim yılı için öğrencilerden tahsil edilmiş ğrenci katkı payı ve öğrenim ücretlerinin ilgili dönem için öngörülen katkı payı ve öğrenim ücretlerini aşan kısmı, talep edilip edilmediğine bakılmaksızın ilgililere red ve iadeler gelir kaleminden iade edilir.

Geçici Madde 72 – (Ek: 3/10/2016-KHK-676/86 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7070/70 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte Yükseköğretim Denetleme Kurulu yesi olarak görev yapmakta olanlardan  yılını tamamlayanların görevleri kendiliğinden sona erer.

Geçici Madde 73- (Ek: 31/10/2016-KHK-678/24 md.; Aynen kabul: 1/2/2018-7071/24 md.)

Ek 11 inci maddenin onuncu fıkrasının yürürlüğe girdiği tarihten önce faaliyet izni geçici olarak durdurulan vakıf yükseköğretim kurumları ve bu kurumların kurucu vakıfları hakkında da aynı fıkra hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 74- (Ek: 18/6/2017-7033/19 md.)

Yükseköğretim Kurulu, 1/1/2023 tarihine kadar Devlet yükseköğretim kurumlarının lisans düzeyinde fen ve mühendislik bilimleriyle sınırlı olmak üzere, öğrencilerin öğrenimlerinin son yılında bir yarıyılı özel sektör işletmelerinde, teknoparklarda, araştırma altyapılarında, Ar-Ge merkezlerinde ya da sanayi kuruluşlarında uygulamalı eğitimle tamamlamalarını zorunlu kılmaya, uygulamalı eğitimin zorunlu kılınacağı bölümleri belirli yükseköğretim kurumlarıyla ve/veya belirli fakülte ya da bölüm ve programlarla sınırlı tutmaya yetkilidir.

Uygulamalı eğitimleri süresince öğrencilere asgari ücretin net tutarının %35'i ücret olarak ödenir. Uygulamalı eğitim ücretlerini karşılamak üzere ihtiyaç duyulan kaynak, 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun 53 üncü maddesinin cnc fıkrasının (B) bendinin (h) alt bendi için ayrılan tutardan Yükseköğretim Kurulu hesabına ödenen ve Yükseköğretim Kurulu bütçesine gelir ve denek kaydedilerek ilgili yükseköğretim kurumlarına aktarılmak suretiyle karşılanır. Aktarılan bu tutar, yükseköğretim kurumları bütçesine gelir ve denek kaydedilmek suretiyle öğrencilerin hesabına ödenir.

Öğrencilerin uygulamalı eğitim süresince sigorta primleri, 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 25 inci maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine göre karşılanır.

Eğitimin planlanması, öğrencilerin yerleştirilmesi, takibi, kaynağın aktarımı, bütçeleştirilmesi ve kullanımına ilişkin esaslar ile uygulamalı eğitime ilişkin diğer hususlar, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Maliye Bakanlığının görüşü alınarak Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Bu madde kapsamına giren öğrencilere aynı uygulamalı eğitim dönemi için 5/6/1986 tarihli ve 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun geçici 12 nci maddesi hükümleri uygulanmaz.

Geçici Madde 75- (Ek: 29/3/2018-7104/22 md.)

Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri ile rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitüleri döner sermaye işletmelerinin 31/12/2017 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve bu maddenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçları, ikinci fıkrafta belirtilen şartların birlikte gerçekleşmesi halinde, Maliye Bakanlığı bütçesinden işletmeye verilen borç karşılığında ilgili döner sermaye muhasebe birimi tarafından defaten ödenir.

Gerçek veya tüzel kişi alacaklıların bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren kırk beş gün içerisinde;⁹⁹

a) Kapsama dâhil alacak tutarı yerine, vade tarihi ve alacağın türüne (ilaç, tıbbi malzeme türleri itibarıyla) göre Bakanlar Kurulunca belirlenecek olan iskonto oranlarının uygulanması sonucu hesaplanacak tutarın ödenmesini kabul ettiğine ve iskonto oranına tekabül eden tutardan feragat ettiğine,

b) Kapsama giren alacakları için açmış oldukları davalar ile icra takiplerinden feragat ettiğine,

c) Kapsama dâhil alacaklardan bu madde uyarınca ödeme yapılanlarla ilgili hak ve alacakların hiçbir şekilde ihtilaf konusu yapılmayacağına,

dair yazılı olarak ilgili işletmeye başvurusu gerekmektedir. Alacaklılar ilgili işletmedeki kapsama dâhil tüm alacakları için başvuruda bulunmak zorundadır. Başvuru sırasında alacaklılar, bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki feragat beyanını mahkemelere veya icra müdürlüklerine sunduklarına ilişkin tevsik edici belgeleri de ibraz etmek zorundadır.

İşletmeler, başvuru süresinin sona ermesini müteakip bu madde kapsamında başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişi alacaklıların ve bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hesaplanan alacak tutarlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi on beş gün içinde Maliye Bakanlığına bildirir. Maliye Bakanlığı, listelerde yer alan tutarları esas alarak, döner sermaye işletmesi itibarıyla gerekli kaynağı işletmeye bir ay içerisinde aktarır. İşletme tarafından hak sahibi gerçek ve tüzel kişilere, yasal olarak yapılması gereken tüm kesintiler düşüldükten sonra kalan tutar, aktarım tarihini takip eden beş işgünü içinde ödenir. Ödenecek borçlar ile ilgili olarak ayrıca temerrüt faizi, vade farkı benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

⁹⁹ 11/5/2018 tarihli ve 7143 sayılı Kanunun 14 üncü maddesiyle, bu fıkrafta yer alan “bir ay” ibaresi “kırk beş gün” şeklinde değiştirilmiştir.

Feragat suretiyle kayıtlardan çıkarılacak borç tutarları, üniversite döner sermaye işletmeleri tarafından sonuç hesaplarına aktarılır ve bu tutar üzerinden Hazine hissesi ve bilimsel araştırma projesi payı ayrıca hesaplanmaz.

İlgili döner sermaye işletmesi tarafından Maliye Bakanlığına borçlanılan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2020 yılı Ocak ayından itibaren ilgili işletmeye yapılacak ödeme tutarlarından 60 ayda eşit taksitlerle faiz uygulanmaksızın kesinti yapılması suretiyle tahsil edilir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak kesintiler, kesintinin yapıldığı tarihten itibaren beş işgünü içerisinde Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır.

Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan ödemeler sonrasında, Devlete ait üniversitelerin tıp fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimlerinin ve rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitülerin döner sermaye işletmeleri öncelikle 1/1/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerini yaparlar. Üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/12/2017 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir.

Mahkemelerce, feragat nedeniyle vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin tarafların üzerinde bırakılmasına karar verilir.

Başvurulara ve ödemelere ilişkin doğacak tereddütleri gidermeye Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 76- (Ek: 9/5/2018-7141/5 md.)

En az dört yıllık lisans eğitimi veren yükseköğretim kurumlarını bitirerek mesleğe özel yarışma sınavı ile girmiş ve belirli süreli meslek içi eğitim ve özel bir yeterlik sınavı sonucunda atanmış olmaları kaydıyla, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 152 nci maddesinin “II-Tazminatlar” kısmının “A-Özel Hizmet Tazminatı” bölümünün (e), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde sayılan unvanlara ilişkin kurumların merkez teşkilatlarına ait kadrolarda bulunanlar, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içerisinde Yükseköğretim Kurulu Uzmanı olarak atanabilirler. Bu şekilde atanacakların sayısı toplam Yükseköğretim Kurulu Uzmanı kadro sayısının yüzde yirmisini geçemez.

Geçici Madde 77- (Ek: 9/5/2018-7141/5 md.)

(İptal birinci cümle: Anayasa Mahkemesinin 19/9/2019 tarihli ve E.: 2018/105; K.: 2019/71 sayılı Kararı ile) Bu eğitimin usul ve esasları ile her yıl tahsis edilecek kontenjanlar Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Geçici Madde 78- (Ek: 11/5/2018-7143/15 md.)

Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler dâhil, terör suçundan hüküm giyenler ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut

bunlarla irtibatı nedeniyle ilişiği kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişiği kesilenler ile bir programı kazandıkları halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişiklerinin kesildiği yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2018-2019 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler.

Müracaat süresi içinde askerlik zamanı gelmiş olanların askerlikleri tecil edilmiş sayılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar terhislerini takip eden 2 ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılır.

Bu maddede yer alan hükümlerden yararlanarak ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptıırıp işi veya ikametinin başka bir ilde bulunduğunu belgeleyenler, üniversiteye giriş yılı itibarıyla geçmek istediği üniversitenin taban puanını sağlamaları ve ikamet ettikleri ildeki yükseköğretim kurumlarının senatolarının da uygun görmesi halinde, senatolar tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ikamet ettikleri ildeki üniversitelerdeki eşdeğer diploma programlarına yatay geçiş yapabilirler.

Bu maddeden yararlanıp bir yükseköğretim kurumunda öğrenci statüsü kazananlar başvurmaları halinde Anadolu Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi bünyesindeki açık öğretim önlisans veya lisans düzeyindeki eşdeğer bölümlere yatay geçiş yapabilirler. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında 33 üncü maddenin (a) fıkrası uyarınca araştırma görevlisi kadrosuna atanmış olup statüleri 50 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen statüye dönüştürülmüş sayılan ve ek 30 uncu madde uyarınca 33 üncü maddenin (a) fıkrasına göre yeniden ataması yapılmayanlardan bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte;

a) Başarısızlık ile Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında süresi içinde lisansüstü eğitimlerini tamamlayamama veya terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı olmaları nedeniyle araştırma görevlisi kadrosuyla ilişiği kesilenler hariç olmak üzere, Devlet yükseköğretim kurumlarının öğretim elemanı kadrolarında bulunmayan ancak doktora veya sanatta yeterlik eğitimini tamamlayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde,

b) Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında lisansüstü eğitimine devam eden araştırma görevlilerinin maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içerisinde,

kadrosunun bulunduğu yükseköğretim kurumuna müracaat etmeleri hâlinde 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 48 inci maddesinde belirtilen genel şartları taşımaları kaydıyla ilgili üniversite tarafından 33 üncü maddenin (a) fıkrası kapsamında yeniden atamaları yapılır. Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı kapsamında eğitimlerini tamamlayan araştırma görevlileri ihtiyaç halinde başka üniversitelerde de görevlendirilir. Görevlendirmeden itibaren üç ay içerisinde görevine başlamayanlar müstafi sayılır.

Geçici Madde 79- (Ek: 17/1/2019-7161/12 md.)

Devlete ait üniversitelerin dış hekimliği fakülteleri ile dış hekimliği fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi birimleri döner sermaye işletmelerinin 31/10/2018 tarihi itibarıyla muhasebe kayıtlarında yer alan ve bu maddenin yayımlandığı tarih itibarıyla ödenmemiş ilaç ve tıbbi malzeme alımlarına ilişkin borçları, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden işletmeye verilen borç karşılığında ilgili döner sermaye muhasebe birimi tarafından defaten ödenir.

Gerçek veya tüzel kişi alacaklıların bu maddenin yayımlandığı tarihten itibaren kırk beş gün içerisinde;

a) Kapsama dâhil alacak tutarı yerine, vade tarihi ve alacağın türüne (ilaç ve tıbbi malzeme türleri itibarıyla) göre Cumhurbaşkanı kararı ile belirlenecek olan iskonto oranlarının uygulanması sonucu hesaplanacak tutarın ödenmesini kabul ettiğine ve iskonto oranına tekabül eden tutardan feragat ettiğine,

b) Kapsama giren alacakları için açmış oldukları davalar ile icra takiplerinden feragat ettiğine,

c) Kapsama dâhil alacaklardan bu madde uyarınca ödeme yapılanlarla ilgili hak ve alacakların hiçbir şekilde ihtilaf konusu yapılmayacağına,

dair yazılı olarak işletmeye başvurması gerekmektedir. Alacaklılar ilgili işletmedeki kapsama dâhil tüm alacakları için başvuruda bulunmak zorundadır. Başvuru sırasında alacaklılar, bu fıkranın (b) bendi kapsamındaki feragat beyanını mahkemelere veya icra müdürlüklerine sunduklarına ilişkin tevsik edici belgeleri de ibraz etmek zorundadır.

İşletmeler, başvuru süresinin sona ermesini müteakip bu madde kapsamında başvuruda bulunan gerçek ve tüzel kişi alacaklıların ve bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi kapsamında hesaplanan alacak tutarlarına ilişkin bilgilerin yer aldığı listeyi on beş gün içinde Hazine ve Maliye Bakanlığına bildirir. Hazine ve Maliye Bakanlığı, listelerde yer alan tutarları esas alarak, döner sermaye işletmesi itibarıyla gerekli kaynağı işletmeye bir ay içerisinde aktarır. İşletme tarafından hak sahibi gerçek ve tüzel kişilere, yasal olarak yapılması gereken tüm kesintiler düşüldükten sonra kalan tutar, aktarım tarihini takip eden beş işgünü içinde ödenir. Ödenecek borçlar ile ilgili olarak ayrıca temerrüt faizi, vade farkı benzeri herhangi bir ödeme yapılmaz.

Feragat suretiyle kayıtlardan çıkarılacak borç tutarları, üniversite döner sermaye işletmeleri tarafından sonuç hesaplarına aktarılır ve bu tutar üzerinden Hazine hissesi ve bilimsel araştırma projesi payı ayrıca hesaplanmaz.

İlgili döner sermaye işletmesi tarafından Hazine ve Maliye Bakanlığına borçlanılan tutarlar, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından 2020 yılı Ocak ayından itibaren ilgili işletmeye yapılacak ödeme tutarlarından 60 ayda eşit taksitlerle faiz uygulanmaksızın kesinti yapılması suretiyle tahsil edilir. Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından yapılacak kesintiler, kesintinin yapıldığı tarihten itibaren beş işgünü içerisinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi hesaplarına aktarılır.

Bu maddenin birinci fıkrası kapsamında yapılan ödemeler sonrasında, Devlete ait üniversitelerin dış hekimliği fakülteleri ile dış hekimliği fakültelerine bağlı sağlık uygulama ve araştırma merkezi döner sermaye işletmeleri, öncelikle 1/11/2018 tarihinden sonraki mal ve hizmet alımları ile ilgili ödemelerini yaparlar. Üçer aylık dönemler itibarıyla nakit akışlarının uygun olması halinde 31/10/2018 öncesi dönemlere ait vadesi geçmiş borçlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ödenir.

Mahkemelerce, feragat nedeniyle vekâlet ücreti ve yargılama giderlerinin tarafların üzerinde bırakılmasına karar verilir.

Başvurulara ve ödemelere ilişkin doğacak tereddütleri gidermeye Hazine ve Maliye Bakanlığı yetkilidir.

Geçici Madde 80- (Ek: 17/10/2019-7188/6 md.)

Ek 41 inci maddede düzenlenen ve ilgili kanunlarda öngörülen Hukuk Mesleklerine Giriş Sınavı veya İdari Yargı Ön Sınavında başarılı olma şartı, ilgili yükseköğretim kurumlarına bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten sonra kayıt yaptıranlar hakkında uygulanır. **(Ek cümle: 1/7/2022-7417/34 md.)** Ancak başarılı olma şartı, 24/10/2019 tarihinden sonra ilgili yükseköğretim kurumlarına kayıt yaptıranlardan 31/3/2024 tarihinden önce mezun olanlar bakımından uygulanmaz.

Geçici Madde 81 – (Ek: 15/4/2020-7243/21 md.)

Bu maddeyi ihdas eden Kanunla 44 üncü maddede yapılan düzenlemeler 2020-2021 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanır.

Geçici Madde 82 – (Ek: RG-16/10/2020-7254/7 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte bünyesinde tıp fakültesi olan ve kendisine aithastanesi bulunmayan vakıf yükseköğretim kurumlarının, bu maddeninyürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde ek 3 üncü maddede belirtilen şartları taşıyan hastaneye ait ön izin belgesini veya aynı şartları haiz mevcut bir hastaneyi devralacağına dair belgeyi Yükseköğretim Kuruluna teslim etmesi zorunludur. Bu süre içerisinde söz konusu belgeleri teslim etmeyen vakıfyükseköğretim kurumları uyarılır. Bu sürenin bitiminden itibaren bir yılı içerisinde söz konusu belgeleri sunamayan vakıf yükseköğretim kurumlarının tıp fakültelerine öğrenci verilmez. Üç yıllık sürenin bitiminden itibaren iki yıl içerisinde mülkiyeti kendisine ait veya Hazineye ait olup bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce vakıf yükseköğretim kurumuna irtifak hakkı tesis edilmiş olan taşınmazlar üzerinde bulunan, işletme hakkı ve ruhsatı kendisine ait olan ve ek 3 üncü maddede belirtilen şartları taşıyan hastaneye ilişkin belgeleri Yükseköğretim Kuruluna teslim etmeyen vakıf yükseköğretim kurumlarının tıp fakülteleri kapatılır. Mevcut öğrenciler hakkında ek 11 inci madde hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin tereddüt vesorunları gidermeye, usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Geçici Madde 83- (Ek: 1/7/2022-7417/35 md.)

Yükseköğretim kurumlarında hazırlık dâhil bütün sınıflarda intibak, önlisans, lisans tamamlama, lisans, lisansüstü öğrenimi gören öğrencilerden bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar, kendi isteğiyle ilişkileri kesilenler dâhil, terör suçu ile kasten öldürme suçlarından (madde 81, 82 ve 83), işkence suçundan (madde 94 ve 95), eziyet suçundan (madde 96), cinsel saldırı (madde 102), çocukların cinsel istismarı (madde 103), uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçundan (madde 188) mahkum olanlar ile sahte belge sebebiyle kaydı iptal edilenler ile kayıt sırasında sahte belge verenler ile 5/12/1951 tarihli ve 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununun 71 inci maddesinde yazılı suçlar ile terör örgütlerine veya Milli Güvenlik Kurulunca Devletin milli güvenliğine karşı faaliyette bulunduğu karar verilen yapı, oluşum veya gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut bunlarla irtibatı nedeniyle ilişkisi kesilenler hariç, her ne sebeple olursa olsun ilişkisi kesilenler ile bir programı kazanarak kayıt yapma hakkı elde ettikleri halde kayıt yaptırmayanlar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren dört ay içinde ilişkilerinin kesildiği veya kayıt hakkı kazandıkları yükseköğretim kurumuna başvuruda bulunmaları şartıyla bu Kanunun 44 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre 2022-2023 eğitim-öğretim yılında öğrenimlerine başlayabilirler.

Birinci fıkra kapsamında yeniden öğrenime başlayanların askerlik ertelemeleri 25/6/2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanununun 20 nci maddesindeki usul ve esaslara göre yapılır. Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte askerlik görevini yapmakta olanlar terhislerini takip eden 2 ay içinde ilgili yükseköğretim kurumuna başvurmaları halinde bu maddede belirtilen haklardan yararlandırılır.

Bu maddede yer alan hükümlerden yararlanarak ayrıldığı yükseköğretim kurumuna kayıt yaptıranlardan ÖSYS/YKS puanı giriş yılı itibarıyla aynı veya farklı bir diploma programının aynı türden taban puanına sahip olanlar, bu programlardan birine yatay geçiş talebinde bulunabilecektir. Bu kapsamda farklı bir diploma programından yatay geçişle kabul edilecek öğrenci sayıları, ilgili programa kayıtlı öğrenci sayısı ve üniversitenin fiziki koşulları dikkate alınmak suretiyle belirlenir. Buna ilişkin usul ve esaslar yükseköğretim kurumları senatolarınca belirlenir.

Bu maddeden yararlanıp bir yükseköğretim kurumunda öğrenci statüsü kazananlar başvurmaları halinde Anadolu Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Atatürk Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi bünyesindeki açık öğretim önlisans veya lisans düzeyindeki eşdeğer programlara yatay geçiş yapabilirler. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Geçici Madde 84- (Ek:2/2/2023-7437/4 md.)

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte; 50 nci maddenin birinci fıkrasının (d) bendi kapsamında istihdam edilenlerden tıpta, diş hekimliğinde, eczacılıkta ve veteriner hekimlikte uzmanlık eğitimi yapmakta olanlar ve bu eğitimlerini tamamlamış olanlar hariç; tezli yüksek

lisans veya doktora/sanatta yeterlik eğitimine devam eden veya bu eğitimlerini tamamlamış araştırma görevlilerinin, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde talep etmeleri ve 7/4/2021 tarihli ve 7315 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanununun 3 üncü maddesindeki şartları taşımaları kaydıyla, kadrolarının bulunduğu üniversite tarafından 33 üncü maddenin (a) fıkrası kapsamında atamaları yapılır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye Yükseköğretim Kurulu yetkilidir.

Yürürlük:

Madde 67 – Bu kanunun;

- a. 5 nci madde (1) fıkrasında yer alan ve beden eğitimi veya güzel sanat dallarından biri ile yabancı dilin zorunlu ders olarak programlanması ve icra edilmesine dair hükmü 1983 – 1984 eğitim-öğretim yılında,
- b. 30 ncu maddesi 1985 yılında,
- c. 46 ncı maddenin öğrencilerden harç alınmasına ilişkin hükümleri 1982-1983 eğitim – öğretim yılında,
- d. Diğer hükümleri yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme:

Madde 68 – Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

4/11/1981 TARİHLİ 2547 SAYILI ANA KANUNA İŞLENEMEYEN HÜKÜMLER

1) 14/4/1982 Tarihli ve 2653 Sayılı Kanunun geçici maddeleri.

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce açılmış kamu davaları ile sonuçlanmış soruşturma işlemleri geçerli olup, bulunduğu aşamadan itibaren uygulamaya devam olunur.

Sonuçlanmamış soruşturmalara bulunduğu safhadan itibaren bu Kanun hükümleri uygulanır.

Geçici Madde – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl süre ile Yükseköğretim Kurulunun yapacağı her türlü satın alma, satma, keşfettirme, proje yaptırma, montaj, kiraya verme ve kiralama ile ilgili işlerden 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 135 inci maddesi ile 2490 sayılı Artırma ve Eksiltme ve İhale Kanunu uygulanmaz ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 56 ncı madde (f) fıkrasında ve yukarıda sayılan işlerde 1609 sayılı Bayındırlık Bakanlığı Kuruluş ve Görevleri Kanunu hükümlerine tabi olmaksızın Yükseköğretim Kurulu, bünyesinde oluşturacağı bir birimle bu işlerle ilgili faaliyetleri yürütür.

Uygulanacak usul ve esaslar Yükseköğretim Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir.

Bu yönetmelik yürürlüğe girinceye kadar Yükseköğretim Kurulunun yukarıda sayılan işleri için 7 Haziran 1980 gün ve 17010 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan “Üniversitelerarası Giriş Sınavı Kayıt ücretleri Fonu Alım – Satım, Kiralama, Harcama ve İhale Yönetmeliği” uygulanır. Anılan yönetmelikteki “İta Amiri” ifadesi yerine “Yükseköğretim Kurulu Başkanı” Üniversitelerarası Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi Yönetim Kurulu” ifadesi yerine “Yükseköğretim Kurulu” “fon” ifadesi yerine de “Yükseköğretim Kurulu bütçe ödenekleri ve diğer mali olanakları” ifadeleri kullanılır.

2) 17/8/1983 Tarihli ve 2880 Sayılı Kanunun geçici maddeleri.

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yayımı tarihinden evvel izlemiş olduğu eğitiöğretim programlarını;

a) Sınıf geçme sistemi uygulanan yükseköğretim kurumlarında son sınıfa geçmiş olanlarla,

b) Ders geçme veya borçlu sınıf geçme sistemi uygulanan yükseköğretim kurumlarında toplam derslerin dörtte üçünün sınavlarını başarmış olanlara,

1977 yılından bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar başaramadıkları dersler dolayısıyla yükseköğretim kurumları ile ilişkisi kesilen veya kesilme durumuna gelenlere, eğitim – öğretim programlarının tümünü izleyerek tamamlamış olmak şartıyla, 1985 yılı sonuna kadar açılacak sınav dönemlerinde her ders için iki sınav hakkı tanınır. Ancak, bunlar, askerlik tecil işlemi hariç öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

Bu gibiler başaramamış oldukları bir veya daha çok derslerin sınavına aynı dönemde girebilirler ve bu derslerden ikinci sınav haklarını sınavların açılacağı ilk dönemde kullanmak zorundadırlar. Bu derslerden herhangi birinden ikinci sınav sonunda da başarısız olanlar diğer sınav haklarını tümüyle kaybederler.

Geçici Madde 2 – Kısmi statüden devamlı statüye veya devamlı statüden kısmi statüye geçmek üzere bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde başvuran öğretim üyeleri, üniversite yönetim kurulunun olumlu görüşü ve rektörün kararı ile statü değiştirebilirler.

Geçici Madde 3 – Yükseköğretim kurumları kadro kanunu yürürlüğe girinceye kadar, rektörlerin önerisi üzerine, akademik kadrolar ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi kadrolar, üniversiteler veya üniversite birimleri arasında Yükseköğretim Kurulu kararı ile nakledilebilir.

Geçici Madde 4 – Tıp ve diş hekimliği gibi uygulama alanları, üniversite içinde olmayan bilim alanlarında görevli profesör ve doçentler kısmi statüde olmalarına rağmen, 1990 yılı sonuna kadar, bölüm, anabilim, anasanat, bilim ve sanat dalları yöneticiliklerine atanabilirler. Ancak bu gibiler, Devlet memurları gibi haftalık mesai süresine tabidirler.

Geçici Madde 5 – 28/3/1983 tarih ve 2809 sayılı Kanunun geçici 3 üncü maddesi ile yükseköğretim kurumlarında öğretim görevlisi ve geçici olarak istihdam edilen öğretmenlerin istihdam süresi 30/6/1984 tarihine kadar uzatılmıştır. Bu tarihe kadar, ilgili bakanlığa dönmek için talepte bulunanlar ile yükseköğretim kurumlarında istihdamlarına ilgili üniversite yönetim kurulu önerisi ve rektörün onayı ile gerek görülmeyenler, ilgili bakanlıklara kadroları ile birlikte iade edilirler veya üniversitesinin önerisi veya doğrudan Yükseköğretim Kurulunun kararı ile bir başka üniversiteye veya bağlı birimlerine kadroları ile birlikte nakledilebilirler.

3) 25/12/1985 Tarihli ve 3248 Sayılı Kanunun geçici maddeleri.

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce, mezun olmak üzere takip ettiği eğitim – öğretim programının biri hariç diğer derslerini başarılı olarak tamamlayan, ancak başaramadıkları tek ders sebebiyle ilişkileri kesilen öğrenciler de kurumlarına üç ay içinde müracaatları halinde bu Kanun hükümlerinden yararlandırırlar.

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 1984 – 1985 yıllarında kaydı silinen veya silinme durumuna gelmiş olan ve Geçici 1 inci madde kapsamı dışında bulunan öğrencilerden:

A) Birinci sınıf veya birinci ve ikinci yarı yıl öğrencileri, takip etmekte oldukları bütün dersleri verip de sadece veremedikleri tek dersleri kalmışsa, ilgili oldukları öğretim kurumuna üç ay içinde müracaatları halinde bu tek dersin açılacak ilk yarı yıl veya yıl sonu sınavına ve bütünlemesine bir defaya mahsus olmak üzere girerler. Bu dersin uygulamalı olması halinde öğrenciler sadece uygulamalara devam etmek zorundadırlar.

B) Birinci sınıf dışında diğer sınıflardan ara sınavları dahil her yarı yıl veya tam yıl sınavlarında yalnız üç dersten başarısız oldukları için ilişkileri kesilme durumunda bulunan veya ilişkisi kesilmiş olanlara, başarısız oldukları o üç dersi sadece bir defaya mahsus olmak üzere bu Kanun hükümlerine göre üç ay içinde kurumlarına müracaatları halinde alma hakkı tanınır.

4) 15/9/1987 tarih ve 292 sayılı KHK. nin geçici maddesi:

Geçici Madde – (Mülga: 17/2/1993 – 3865/1 md.)

5) 2/12/1987 tarih ve 301 sayılı KHK. Nin geçici maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihi izleyen aybaşından itibaren, 2547 Sayılı Kanun ile, bu Kanunun ek ve tadilleri uyarınca 1987 yılı, Aralık ayında ad çekme işlemine tabi olanlar ile herhangi bir nedenle kurul üyeliğinden ayrılanların yerine, bu Kanun Hükmünde Kararnameye göre seçimler ve atamalar yapılır. Bu suretle seçilenler ve atananlar, seçildikleri ve atandıkları tarihi izleyen aybaşında göreve başlarlar. Bunlar dışında kalan üyelerin görev süreleri 31/12/1988 gününe kadar devameder. Bu üyelerden, Yürütme Kurulu üyeliğine seçilmeyen ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile irtibatları devam edenler, istekleri halinde bir ay içinde kamu kurum ve kuruluşlarında mükteseplerine uygunkadroya atanırlar ve bunlar hakkında 6 ncı maddenin (d) fıkrasının ikinci bendi hükümlerine göre toplantıya katılma (huzur hakkı), emekli olanlar ile kamu kurum ve kuruluşlarına atanmayanlar hakkında ise, bu süre içinde 6 ncı maddenin (d) fıkrasının birinci bendine göre aylık ödemeye devam olunur.

Yükseköğretim Kurulu Üyeliğine seçilmeleri nedeniyle kurumları ile ilişkileri kesilenlerden Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı ile irtibatları devam edenler, üyelik görevinin sonunda, istekleri halinde bir ay içinde kamu kurum ve kuruluşlarında mükteseplerine uygun görevlere atanırlar. Bunlar hakkında bu Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır.

Geçici Madde 2 – Bu Kanun Hükmünde Kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir ay içinde 1 inci maddedeki esaslara göre yürütme kurulu oluşturulur.

6) 23/11/1989 tarih ve 3589 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Maddde 1 – 12/3/1986 Tarihli ve 3268 sayılı, 9/4/1987 Tarihli ve 3347 Sayılı, 12/10/1988 Tarihli ve 3479 Sayılı ve 1/6/1989 Tarihli ve 3569 Sayılı Kanunlarla Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanunu için, bu kanunlarla verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

7) 7/3/1990 tarih ve 3614 sayılı Kanunun geçici maddesi:

Geçici Madde 1 – 12.3.1986 tarihli ve 3268 sayılı, 9.4.1987 tarihli ve 3347 sayılı, 12.10.1988 tarihli ve 3479 sayılı, 1.6.1989 tarihli ve 3569 sayılı Kanunlarla Bakanlar Kuruluna verilen Kanun Hükmünde Kararname çıkarma yetkisi 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu için, bu Kanunlarla verilen süre bitimine kadar geçerlidir.

8) 25/10/1990 tarih ve 3670 sayılı Kanunun Geçici Maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yükseköğretim kurumlarında kılık ve kıyafet ile ilgili olarak verilmiş her türlü disiplin cezaları bütün hüküm ve sonuçlarıyla birlikte ortadan kalkar.

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce 2547 sayılı Kanunun 38 inci maddesi uyarınca kurumlarda görev almış olanlar için görevlendirildikleri sürece üst yönetimkadrolarında görev verilemeyeceğine dair hüküm uygulanmaz.

Geçici Madde 4 – Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce, 19/4/1990 tarihli 422 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin maddelerine göre yapılan işlemlerin bu Kanuna uygun olmayanları, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren geçersiz olurlar.

9) 3/4/1991 tarih ve 3708 sayılı Kanunun Geçici Maddeleri:

Geçici Madde 1 ve 2 – (İptal: Anayasa Mahkemesinin 29/6/1992 tarihli ve E. 1991/21, K. 1992/42 Sayılı Kararıyla.)

10) 1/7/1992 tarih ve 3826 sayılı Kanunun Geçici Maddeleri:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunun 1 inci maddesinde öngörülen ilk rektör aday seçimleri bu Kanunun yürürlüğe girmesini izleyen 15 gün içinde gerçekleştirilir ve seçilen rektör, atanmasını takip eden 15 inci günde göreve başlar.

Yeni kurulan Devlet üniversite ve yüksek teknoloji enstitülerinin kurucu rektörleri iki yıl için, Milli Eğitim Bakanı ve Başbakanın önerceğı 3 isim arasından Cumhurbaşkanınca atanır.

Geçici Madde 2 – Bu Kanunun yayımı tarihinde görev başında bulunan üniversite rektörlerinin görevleri, yeni rektörlerin seçimini takip eden 15 inci günde sona erer.

11) 28/12/1999 tarih ve 4498 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 – (İptal: Anayasa Mahkemesinin 13/9/2000 tarihli ve E.: 2000/14, K.: 2000/21 sayılı kararı ile.)

12) 29/6/2001 – 4702 sayılı Kanunun Geçici Maddesi:

Geçici Madde 1 – Bu Kanunla ilgili yönetmelikler, Kanunun yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde çıkarılır. Bu Kanunun uygulanmasına ilişkin yönetmelikler çıkarılıncaya kadar mevcut yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam edilir.

**2547 SAYILI KANUNDA EK VE DEĞİŞİKLİK YAPAN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜKTEN KALDIRDIĞI KANUN VE HÜKÜMLERİ
GÖSTERİR LİSTE**

Yürürlükten Kaldırılan Kanun veya Kanun Hükümleri	Yürürlükten Kaldıran Mevzuatın		
	Tarihi	Sayısı	Maddesi
657 sayılı Kanunun 125 inci maddesinin © ben di (d) fıkrasındaki “...kesintisiz 10 gün veya...”ibaresi,	29/11/1984	KHK-243	26
657 sayılı Kanunun değişik 209 ve 210 uncu maddelerinin birinci fıkralarında geçen “...aile yardımı ödeneğine müstehak.”ibareleri,	29/11/1984	KHK-243	31
241 sayılı KHK’nin 37 nci maddesinin (a) ve (b) fıkraları,	29/11/1984	KHK-243	52
5/11/1980 Tarihli ve 2333 sayılı Kanun (1/1/1987 tarihinde),	29/11/1984	KHK-243	56
657 sayılı Kanunun değişik 92 nci maddesinin 2 nci fıkrası ile 116 ncı maddesi	29/11/1984	KHK-243	56
2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 23 üncü maddesinin © fıkrası ile 25 inci maddesinin (b) fıkrasının 2 nci bendi	12/8/1986 KHK-260	7	
2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun Geçici 21 inci maddesi	27/5/1988	34553	
29/11/1984 tarih ve 243 sayılı KHK’nin Değişik Geçici 1 inci maddesi, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 213 üncü maddesi, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun Ek 40 inci maddesi	27/6/1989	KHK-375	32
2547 sayılı Kanunun Ek 13 üncü maddesi	3/4/1991	3708	8
2547 sayılı Kanunun 45 inci maddesinin © bendi ile 46 ncı maddesinin 4 üncü fıkrası	29/5/1991	3747	5
292 sayılı Kanun Hükmünde Kararname	17/2/1993	3865	1
2547 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin © bendi	1/8/1996	4160	5

**2547 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Kanun No.	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2653	16, 53, 60, Ek Madde 1, İşlenemeyen Hükümler	20/4/1982
2708	Geçici Madde 19, Geçici Madde 23	25/9/1982
2880	3, 7, 8, 9, 10, 27, 28, 31, 33, 34, 35, 38, 41, 42, 43, 47, 52, 56, 65, Ek Madde 2, Ek Madde 3, Ek Madde 4, Ek Madde 5, Ek Madde 6, Ek Madde 7, Ek Madde 8, Ek Madde 9, Ek Madde 10, Ek Madde 11, Ek Madde 12, Ek Madde 13, Ek Madde 14, Ek Madde 15, Geçici Madde 19, İşlenemeyen Hükümler	19/8/1983
2984	Geçici Madde 29	8/3/1984
KHK/243	İşlenemeyen Hükümler	31/12/1984
3248	İşlenemeyen Hükümler	3/1/1986
KHK/260	33, Geçici Madde 30, İşlenemeyen Hükümler	3/9/1986
KHK/292	İşlenemeyen Hükümler	21/9/1987
KHK/301	6, İşlenemeyen Hükümler	21/12/1987
3455	Geçici Madde 8, Geçici Madde 21, İşlenemeyen Hükümler	7/6/1988
3511	Ek Madde 16, Geçici Madde 30, Geçici Madde 31, Geçici Madde 32, Geçici Madde 33	27/12/1988
KHK/351	2, 7, 15, 16 ve 20	Yayımlı olan 30/12/1988 tarihini takip eden aybaşı
	3, 5, 9, 10, 11, 12, 17 ve 18	15/1/1989
	Diğer hükümleri	30/12/1988
3520	İşlenemeyen Hükümler	10/2/1989
KHK/369	Ek Madde 3	15/6/1989
KHK-375	2, 3, 5, 6, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 19, 21, 23, 25, 26, 29, 30 ve 31	15/7/1989
	28	Tazminat nisbetlerinin tesbit edildiği tarihi izleyen aybaşında
	Diğer maddeleri	1/7/1989

3576	Geçici Madde 8	17/6/1989
3589	Ek Madde 3, İşlenemeyen Hükümler	30/11/1989
KHK/398	13, 16, Ek Madde 16	1/2/1990

**2547 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Kanun No.	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
3614	13, 16, Ek Madde 16, İşlenemeyen Hükümler	15/3/1990
KHK/418	a) 2, 3, 6, 8, 9, 10, 13, 14, 16, 17, 20, 21, 22, 27, 28, 31, 32, 33, 35, 36, 37 ve 45 inci maddeleri	1/1/1991
	b) 30 ve 38 inci maddeleri	1/7/1990
	c) 34 üncü maddesi	15/1/1991
	d) 4, 5, 11, 23, 24, 25, 26, 29 ve 40 ıncı maddeleri	Yayımlını izleyen aybaşında
	e) 39 uncu maddesi	1990–1991 öğrenim döneminde uygulanmaya başlanmak üzere, bu konuda Bakanlar Kurulunca esas ve usullerin tesbitini izleyen aybaşında
	f) Diğer maddeleri	11/4/1990
KHK/422	38	15/5/1990
3670	38, Ek Madde 17, İşlenemeyen Hükümler	28/10/1990
3676	60, Geçici Madde 34, Geçici Madde 35	17/11/1990
3708	3, 5, 56, Ek Madde 3, Ek Madde 7, Ek Madde 13, Ek Madde 19, Ek Madde 20, İşlenemeyen Hükümler	9/4/1991
3747	5, Geçici Madde 36, Geçici Madde 37, Geçici Madde 38, Geçici Madde 39	9/6/1991
3804	Geçici Madde 40	1/6/1992
3826	İşlenemeyen Hükümler	7/7/1992
3843	Ek Madde 22	27/11/1992
3865	Geçici Madde 41, İşlenemeyen Hükümler	4/3/1993
3908	Geçici Madde 42	12/5/1993
KHK/527	33, 39, 40	20/5/1994
4111	Ek Madde 23, Geçici Madde 43	12/6/1995
4142	Ek Madde 18, Ek Madde 35, Ek Madde 36, Ek Madde 37, Ek Madde 38, Ek Madde 39	07/6/1996
4160	50	05/8/1996
4249	39, Geçici Madde 44	22/5/1997
4278	59	5/7/1997
4305	Geçici Madde 45	18/8/1997
4498	Ek Madde 5, İşlenemeyen Hükümler	30/12/1999
4584	Geçici Madde 46, Geçici Madde 47, Geçici Madde 48	28/6/2000

Kanun No.	Farklı Tarihte Yürürlüğe Giren Maddeler	Yürürlüğe Giriş Tarihi
4629	Geçici Madde 49	1/1/2002 tarihinden geçerli olmak üzere 3/3/2001 tarihinde
4684	15 inci Maddesi	1/1/2002
4689	a) 3 nci maddesi yayımını izleyen ay başında.	
	b) 3 üncü maddesiyle düzenlenen 2547 sayılı Kanunun ek 18 inci maddesinin üçüncü fıkrasının ©bendi 1/1/2002 tarihinde, diğer hükümleri 1/1/2001 tarihinde	
	c) Diğer maddeleri	3/7/2001
4702	3, Ek Madde 24, İşlenemeyen Hükümler	10/7/2001
4969	22/7/2003 tarihinden geçerli olmak üzere	12/8/2003
5217	Ek Madde 25	1/1/2005
5218	6	21/7/2004
5234	60	21/9/2004
	36, 40, 46,58, Ek Madde 26 ve 27	1/1/2005
5316	Geçici Madde 50 ve 51	18/3/2005
5335	33, 43	27/4/2005
5436	58	24/12/2005
5467	15 ve 57	17/3/2006
5535	Geçici Madde 52, 53 ve 54	8/7/2006

**2547 SAYILI KANUNA EK VE DEĞİŞİKLİK GETİREN MEVZUATIN
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ TARİHİNİ GÖSTERİR LİSTE**

Değiştiren Kanunun/ KHK'nin Numarası	2547 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
5772	10, 13, 23, 24, 25, 26, Ek Madde 2, Geçici Madde 55	28/6/2008
5793	58	1/9/2008
5806	Geçici Madde 56	28/10/2008
5904	56	3/7/2009
5917	46 10, Ek Madde 28	1/9/2009 1/1/2010
5947	38, 58, Geçici Madde 57 36, 58, Ek Madde 22	30/1/2010 30/1/2011
6009	58	1/8/2010
6111	3, 44, 46 ve Geçici Madde 58	25/2/2011
6114	6, 10, 45, 52, 58, 65 ve Ek Madde 18	3/3/2011
6218	58	3/3/2011 tarihinden geçerli olmak üzere 14/4/2011
KHK/650	36, Geçici Madde 59	26/8/2011
KHK/662	Geçici Madde 60	2/11/2011
KHK/666	58 58	31/12/2011 tarihinden geçerli olmak üzere 2/11/2011 15/1/2012
6287	45, 56, Geçici Madde 61, Ek Madde 21	11/4/2012
6353	Ek Madde 29, Geçici Madde 62 ve 63	12/7/2012
6354	58	12/7/2012
6456	Ek Madde 7	18/4/2013
6487	39	11/6/2013

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2547 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Anayasa Mahkemesinin 14/5/1997 tarihli ve E:1997/21 K:1997/48	6	14/5/1997
Anayasa Mahkemesi'nin 18/7/2012 tarihli ve E.: 2011/113 K.: 2012/108 sayılı Kararı	36 ncı maddenin altıncı fıkrası ile Geçici Madde 59	1/1/2013 tarihinden başlayarak altı ay sonra (1/7/2013)
Anayasa Mahkemesi'nin 27/12/2012 tarihli ve E.: 2011/139, K.: 2012/205 sayılı Kararı	58	10/10/2013
6514	36, 58, Ek madde 29, Geçici Madde 64, Geçici madde 65	18/1/2014
6528	53	14/3/2014
Anayasa Mahkemesi'nin 9/4/2014 tarihli ve E.: 2014/61, K.: 2014/6 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı Kararı ile	Geçici Madde 64	11/4/2014
6552	Geçici Madde 66	11/9/2014
Anayasa Mahkemesi'nin 7/11/2014 tarihli ve E.: 2014/61, K.: 2014/17 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı Kararı	Geçici Madde 64	8/11/2014
6569	3, 35, 40, 44, 46, 49, 50, Ek Madde 11, Geçici Madde 67, 68, 69, 70	26/11/2014
Anayasa Mahkemesi'nin 14/1/2015 tarihli ve E.: 2014/100, K.: 2015/6 sayılı Kararı	53	7/4/2015 tarihinden başlayarak dokuz ay sonra (7/1/2016)
6637	46, Geçici Madde 71	7/4/2015
6645	5	23/4/2015

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2547 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Anayasa Mahkemesi'nin 7/11/2014 tarihli ve E.: 2014/61, K.: 2014/166 sayılı Kararı	Geçici Madde 64	19/6/2015
6656	Geçici Madde 55	1/1/2016 tarihinden geçerli olmak üzere 9/1/2016 tarihinde
6676	3, 45, 58	26/2/2016 tarihini takip eden ay başında
6735	34	13/8/2016
KHK/671	55	17/8/2016
KHK/674	Ek Madde 30	1/9/2016
6745	13, Ek Madde 11, Ek Madde 15	7/9/2016
Anayasa Mahkemesi'nin 22/6/2016 tarihli ve E.: 2016/13, K.: 2016/127 sayılı Kararı	Geçici Madde 70	21/9/2016
KHK/676	8, 13, Geçici Madde 72	29/10/2016
KHK/678	Ek Madde 11, Geçici Madde 73	22/11/2016
6757	Geçici Madde 55	24/11/2016
6758	Ek Madde 30	24/11/2016
6764	45,53, Madde 53/A, Madde 53/B Madde 53/C, Madde 53/Ç, Madde 53/D, Madde 53/E, Madde 53/F, Madde 53/G, 65	9/12/2016
KHK/690	64, Ek Madde 31	29/4/2017
7033	7, 30, 44, 46, 58, 60, Ek Madde 31, Ek Madde 32, Ek Madde 33, Ek Madde 34, Ek Madde 35, Ek Madde 36, Ek Madde 37, Geçici Madde 74	1/1/2017
	Ek Madde 38	1/1/2018
KHK/694	2, Ek Madde 39	25/8/2017
7100	3, 7, 11, 17, 18, 21, 23, 24, 25, 29, 32, 33, 36, 40, 50, 53/E, 65,	6/3/2018

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2547 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	Ek Madde 27, Ek Madde 38, Ek Madde 40	
7070	8, 13, Geçici Madde 72	8/3/2018
7071	Ek Madde 11, Geçici Madde 73	8/3/2018
7077	64, Ek Madde 31	8/3/2018
7078	2, Ek Madde 39	8/3/2018
7104	Geçici Madde 75	6/4/2018
7141	8, Ek Madde 10, Ek Madde 14, Geçici Madde 76, Geçici Madde 77	18/5/2018
7143	Geçici Madde 75	6/4/2018 tarihinden geçerli olmak üzere 18/5/2018 tarihinde
	Geçici Madde 78	18/5/2018
KHK/703	5, 6, 7, 8, 13, 34, 36, 39, 46, 56, 60, Ek Madde 2, Ek Madde 11, Ek Madde 35, Ek Madde 39	24/6/2018 tarihinde birlikte yapılan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri sonucunda Cumhurbaşkanının andiçerek göreve başladığı tarihte (9/7/2018)
7146	58	3/8/2018
7161	Geçici Madde 79	18/1/2019
Anayasa Mahkemesinin 10/4/2019 tarihli ve E.: 2017/33, K.: 2019/20 sayılı Kararı	53,53/Ç	53 üncü maddesine ilişkin karar Resmi Gazete’de yayınlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (17/4/2020)
7188	Ek Madde 41, Geçici Madde 80	24/10/2019
Anayasa Mahkemesinin 19/9/2019 tarihli ve E.:2018/105; K.:2019/71 sayılı Kararı ile	Geçici Madde 77	13/11/2019
7243	8, 24, 31, 33, 36, 44, 53, 53/E, 53/F, 58, Ek Madde 8, Ek Madde 9, Ek Madde 11, Ek Madde 18,	Ek Madde 44 1/1/2021 tarihinde, diğer hükümler yayımı tarihinde

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2547 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
	Ek Madde 34, Ek Madde 38, Ek Madde 42, Ek Madde 43, Ek Madde 44, Geçici Madde 55, Geçici Madde 81,	(17/4/2020)
7244	Ek Madde 45	17/4/2020
7254	Ek Madde 3, Geçici Madde 82	16/10/2020
7411	58 inci maddesinin (c) fıkrasının (1) numaralı bendi, (c) fıkrasının (2) numaralı bendi, (h) fıkrası	takip eden ayın birinde (1/7/2022)
	58 inci maddesinin (i) fıkrasının üçüncü paragrafı	yayımını takip eden ayın on beşinde (15/7/2022)
7413	Ek Madde 41	1/1/2023
7417	Ek Madde 34, Ek Madde 38, Ek Madde 46, Geçici Madde 80, Geçici Madde 83	5/7/2022
7420	Ek Madde 29	9/11/2022
7437	54, Ek Madde 42, Geçici Madde 84	9/2/2023
Anayasa Mahkemesi'nin 8/9/2022 tarihli ve E.: 2022/54, K.: 2022/99 sayılı Kararı	54	20/9/2022
	65	20/6/2023
Anayasa Mahkemesi'nin 25/1/2023 tarihli ve E.: 2018/94, K.:2023/10 sayılı Kararı	Ek Madde 31	12/7/2023
Anayasa Mahkemesinin 13/10/2022 tarihli ve E.: 2022/87; K.: 2022/121 sayılı Kararı	53/A	Kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak dokuz ay sonra 2/11/2023
Anayasa Mahkemesinin 28/12/2023 Tarihli ve E: 2020/55, K: 2023/228 sayılı Kararı	53, Ek Madde 11	13/2/2024
Anayasa Mahkemesinin 22/2/2024 tarihli ve E:	54 üncü maddenin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinin (3)	19/1/2024

Değiştiren Kanunun/ İptal Eden Anayasa Mahkemesi Kararının Numarası	2547 Sayılı Kanunun Değişen veya İptal Edilen Maddeleri	Yürürlüğe Giriş Tarihi
2023/78, K: 2024/55 sayılı Kararı	numaralı alt bendi, (b) bendinin (7) numaralı alt bendi, (d) bendinin (2) numaralı alt bendi	
	54 üncü maddenin (6) numaralı fıkrasının (f) bendi	Kararın Resmî Gazete’de yayınlanmasından başlayarak dokuz ay sonra (19/1/2025)
7531	Ek Madde 41	14/11/2024
7546	Ek Madde 11	30/3/2025
Anayasa Mahkemesinin 7/12/2023 Tarihli ve E: 2018/117, K: 2023/212 Sayılı Kararı	6, 13, 34	4/6/2025
7551	6, 13, 34	1/7/2025
7566	Ek Madde 9	19/12/2025